

VAIN
HYVIÄ
SYITÄ

TALOUSARVIO VUODELLE 2024 JA TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2025 - 2026

⇒ PUDASTÄRVI ⇒

SISÄLLYSLUETTELO

1 TALOUSARVION YLEISPERUSTELUT	4
1.1 KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS PUDASJÄRVEN VUODEN 2024 TOIMINTAAN	4
1.2 KUNTASTRATEGIA	7
1.2.1 PUDASJÄRVEN KUNTASTRATEGIA 2022-2030.....	7
1.2.2 TOIMIELINORGANISAATIO	10
1.2.3 HYVINVOINNIN EDISTÄMINEN	11
1.2.4 HENKILÖSTÖSUUNNITELMA	13
1.3 TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA TALOUDELLINEN KEHITYS.....	28
1.3.1 YLEINEN KEHITYS.....	28
1.3.2 KAUPUNGIN ALUE, SIJAINTI JA HALLINNOLLINEN ASEMA.....	30
1.3.3 VÄESTÖKEHITYS	31
1.3.4 TYÖLLISYYSTILANNE	32
1.3.5 ASUMINEN, MAANKÄYTTÖ JA ASUNTORAKENTAMINEN	38
1.3.6 ELINKEINOTOIMINNAN KEHITYS, KEHITTÄMISHANKKEET	39
1.3.7 KUNTIA KOSKEVA LAINSÄÄDÄNTÖ	40
1.3.8 TALOUDELLISET LÄHTÖKOHDAT	41
1.4 RISKIENHALLINTA JA KESKEISIMMÄT RISKIT	47
1.5 KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS.....	49
1.6 ALIJÄÄMÄN KATTAMISTA KOSKEVAT TOIMENPITEET	52
1.7 TALOUSARVION RAKENNE, SITOVUUS JA SEURANTA SEKÄ TILIVELVOLLISET	52
2 KÄYTTÖTALOUSOSA	56
2.1 KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ.....	56
2.2 KÄYTTÖTALOUS TOIMINTA-ALUEITTAIN	57
2.3 HALLINTOTOIMINTA	57
Hallintotoimi	60
Kokonaistalous ja toiminta.....	67
Henkilöstö- ja tukipalvelut	77
Työllisyyspalvelut	80
2.4 KUNNAN YHTEISTYÖTOIMINTA.....	88
Kuntayhteistyö.....	89
Maaseututoimi (Oulun kaupunki).....	90
Oulunkaaren ympäristöpalvelut	90
2.5 HYVINVOINTI- JA SIVISTYSTOIMINTA.....	98
Varhaiskasvatuspalvelut	99

Koulutuspalvelut	106
Vapaa-aikapalvelut.....	114
2.6 TEKINEN JA YMPÄRISTÖTOIMINTA	123
Hallinto- ja tukipalvelut.....	125
Maan käyttö- ja kaavoituspalvelut.....	126
Liikenneväylät ja yleiset alueet	129
Kuntatekniikka (liikelaitokset).....	132
Tilapalvelut.....	134
Rakennusvalvonta	140
3 TULOSLASKELMAOSA	144
4 INVESTOINTIOSA	155
5 RAHOITUSOSA	162
6 KIRJANPIDOLLINEN TASEYKSIKKÖ	165
6.1 SYÖTTEEN VESIHUOLTOLAITOS	165
7 TYTÄRYHTEISÖT	167
7.1 PUDASJÄRVEN VUOKRATALOT OY	168
7.2 KIIINTEISTÖ OY PUDASJÄRVEN HIRSIKUNNAS	174
7.3 KESKINÄINEN KIIINTEISTÖ OY HARJUS.....	175
7.4 KIIINTEISTÖ OY PUDASJÄRVEN TEURASTAMO	176
7.5 KAIRAN KUITU OY.....	177
7.6 PUDASJÄRVEN LÄMPÖ OY	179
7.7 PUDASJÄRVEN KYLÄVERKOT OY	182
7.8 PUDASJÄRVEN KEHITYS OY	189
8 LIITTEET	197

1 TALOUSARVION YLEISPERUSTELUT

1.1 KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS PUDASJÄRVEN VUODEN 2024 TOIMINTAAN

Toimintaympäristössä tapahtuvia muutoksia

Suomen talous on vuoden 2023 aikana käytännössä taantumassa, BKT supistuu kuitenkin vain hieman. Inflaatio ja korkojen nousu on syönyt ostovoimaa ja karsinut investointihalukkuutta. Pitkään vahvistunut työllisyyskin notkahtaa. Käännös parempaan talouden suuntaan tapahtuu ennusteiden mukaan vuoden 2024 aikana, kuitenkin hitaasti. Talouskasvua heikentää varsinkin rakentamisen heikko tilanne.

Kuntataloudessa on hyvinvointialueuudistuksen ja kuntien rahoituspohjan uudelleen muotoutumisen vaikutuksesta nähtävissä voimakasta eriytymistä. Talouden näkökulmasta on kuntia, joissa vaikuttaa lähivuosina olevan vakaa sekä vahvistuva rahoituspohja. Mutta toisaalta on kuntia, joiden talouden tasapainon näkymät ovat vähintäänkin sumun peitossa ja uudistuksen vaikutukset kuntatalouteen ovat enimmäkseen negatiivisia. Valitettavasti Pudasjärven kaupunki kuuluu kuntajoukkoon, jonka talouden rahoituspohja on uudistuksen myötä heikkenemässä. Myös työllisyyspalvelujen järjestämisvastuun siirto kunnille ja nykyistä laajempi rahoitusvastuu pitkäaikaisesta työttömyydestä tulevat kasvattamaan kaupungin menoja vuoden 2025 aikana.

Ministeri Orpon hallituksen hallitusohjelmassa on linjaus kuntien valtionosuusjärjestelmän uudistamisesta. Uudistuksen tavoitteena on selkeyttää muuttuneen toimintaympäristön ja erilaisten tasaus- ja muutosrajoitin-tekijöiden monimutkaistamaa rahoitusmallia. Samaan aikaan hyvinvointialueiden käynnistymisen jälkeinen kuntien ja valtion välinen rahoitustasapaino on jatkuvassa muutoksessa. Tuleville vuosille kohdistuvien valtionosuuden lisäleikkauksien määrästä ja kohdentumisesta on epätietoisuutta. Talouden ennakoitiin näissä oloissa haastavaa. Perusteltua on olettaa, että julkisen talouden rahoituksen pohja ei ainakaan laajene lähivuosina. Hyvinvointipalvelujen saatavuuden turvaaminen edellyttää rakenteellisia uudistuksia valtakunnan ja paikallistasolla.

Päähuomio on nyt talouden tasapainottamisessa

Pudasjärven kaupunki on tiukkenevassa talouden kehityksessä valmistellut sekä toteuttanut useiden vuosien aikana talouden tasapainottamistoimia. Samaan aikaan toimintaympäristössä tapahtuneet muutokset, kuten korona, energiakriisin vaikutukset, inflaatio, korkotason nousu, kunta-alan palkkakehitys, työvoiman saatavuushaasteet sekä rakennusalan voimakas pysähtyminen ovat horjuttaneet talouden tasapainoa ja ennen kaikkea taloussuunnittelun pitkäjänteisyyttä. Käytöstä poistunut kiinteistökatanta aiheuttaa edelleen jopa miljoonaluokan ylimääräiset menot käyttötalouteen. Niinpä aiemmin tehdyt säästö- ja tehostamistoimet eivät ole olleet riittäviä.

Edellä kuvatusta johtuen tässä talousarviossa on mukana päätettävänä nyt kuluneen syksyn aikana valmisteltuja talouden sopeuttamistoimia, joilla on merkittäviä vaikutuksia kaupungin toimintaan. Kaupungin talouden tasapainottamisen tarve ilmenee siitä, että viime vuosien tilinpäätökset, meneillään oleva vuosi sekä nyt tässä talousarviokirjassa olevat talousarvio- ja suunnitelmavuodet ovat kaikki alijäämäisiä. Ilman sopeutustoimia kaikki lähivuodet olisivat voimakkaasti alijäämäisiä ja johtaisivat todennäköisesti tilanteeseen, jossa kuntatalouden

kriisikuntakriteerit täyttyisivät ja kaupunki joutuisi arviointimenettelyyn. Sopeutustoimien välttämättömyyttä on syytä arvioida näistä lähtökohdista.

Talousarviovalmistelun lähtökohdaksi kaupunginhallituksessa asetettiin, että ensi vuoden osalta on realistista pyrkiä enintään miljoonan euron alijäämäiseen budjettiin. Tämä tarkoitti lähtötilanteessa noin 1,5 miljoonan euron epäsuhtaa tulojen ja menojen välillä. Kaupunginhallitus päätti elokuussa käynnistää yhteistoimintamenettelyn, jonka tavoitteena oli saavuttaa pysyvien henkilöstösäästöjen kautta kattaa osa tarvittavista menoleikkauksista. Talousarviovalmistelun yhteydessä tunnistettiin lisäksi tarve uudistaa kaupungin palvelurakennetta, erityisesti hyvinvointi- ja sivistystoiminnan toiminta-alueella.

Myös investointien osalta todettiin valmistelun lähtökohdaksi, että talouden kannalta kestävä investointitaso on talousarvio- ja suunnitelma vuosille merkittävästi monia aiempia vuosia alempi, n. 2,2 miljoona euroa vuodessa. Tämän tason ylittyessä linjattiin, että ylityksen kattava osuus saadaan kaupungin omaisuutta myymällä. Vuodelle 2024 suunniteltuja investointeja rahoitetaan osittain realisoimalla sijoituksia siten, että salkuista nostetaan v. 2024 investointien kokonaissumman ja 2,2 M € välinen erotus. Seuraavan kahden vuoden investointimäärärahan sitoo käytännössä lähes kokonaan Syötteen jätevedenpuhdistamon uusiminen. Vuodelle 2024 on varattu määräraha jätevedenpuhdistamoon 2,0 miljoonaa euroa ja Nivankankaan uuden asemakaava-alueen ensimmäisen osan kunnallistekniikan ja tiestön loppuun saattamiseen 0,5 miljoonaa euroa.

Kaupungilla on syksyn aikana valmisteltu hyvinvointi- ja sivistystoiminnan toiminta-alueelle uutta palvelutuotantomallia, josta pääpiirteittäin on tarkoitus päättää samassa valtuuston kokouksessa kuin tämä talousarviokin hyväksytään. Palvelutuotantomallin valmistelun tueksi tilasimme asiantuntijaselvityksen, joka toteutettiin kuluneen syksyn aikana. Kuulemistilaisuuksien, työntekijätapaamisten, kuntapäätäjien keskustelujen ja käytettävissä olevan toiminnallisen ja taloudelliset tietoaineiston pohjalta palvelun tuottava yritys toimitti kaupungille loppuraportin, jossa esitettyjä toimenpiteitä on suurelta osin hyödynnetty nyt esitettävässä hyvinvointi- ja sivistystoiminnan palvelutuotantomallissa.

Uudistuksella hyvinvointi- ja sivistystoiminnan organisaatioon tavoitellaan ennen kaikkea hallinnollisten rakenteiden yksinkertaistamista ja resurssien tehokkaampaa käyttöä. Muun muassa päällekkäisten toimintojen vähentäminen, yhteistoiminnallisuuksien lisääminen, ryhmäkokojen kasvattaminen, tehostunut tilojen käyttö sekä kuljetustarpeiden tarkoituksenmukainen ja tehokas toteutus tuovat kustannussäästöjä sekä mahdollistavat noin 700 000 euron henkilöstömenojen vähentämisen vuositasolla.

Kiteytettynä uusi palvelutuotantomalli hyvinvointi- ja sivistystoiminnan toiminta-alueella tarkoittaa sitä, että nykyiset kouluyksiköt koko kaupungin alueella yhdistyvät 1.8.2024 alkaen Pudasjärven peruskouluksi (tämä on samalla kouluverkkopäätös), jolla on yksi koko kaupungin alueen kattava oppilaaksiottoalue ja yhteinen budjetti, henkilöstö ja johtamisjärjestelmä. Lukiotoiminta järjestetään nykyiseen malliin hallinnollisesti perusopetuksen toimintaan integroituna lähtökohtaisesti nykyisessä sijainnissaan Hirsikampuksella. Varhaiskasvatustoiminta jatkaa pääosin nykyisellä mallillaan. Kansalaisopistotoiminta järjestetään pääsääntöisesti kaupungin omissa tiloissa.

Kaikista talouden haasteista huolimatta Pudasjärvellä tapahtuu jatkossakin ja kaupunkimme kehittyä. Esimerkiksi vapaa-ajanasuntojen määrä on lisääntynyt Pudasjärvellä tällä vuosituhanella yli tuhannella. Metsäalan ja matkailun näkymät ja mahdollisuudet ovat isossa kuvassa suhdanteiden ulkopuolella hyvinkin valoisat. Nivankankaan uuden omakotitaloalueen valmistuminen tuo uusia rakentamisen mahdollisuuksia keskustaajamaan. Matkailun ja vapaa-ajan asukkaiden tarvitsemat palvelut parantavat meidän kaikkien arkipäiväistä

palveluvalikoimaamme, joka on aivan eri tasolla kuin pelkästään kantaväestön ostovoiman varassa olisi. Pudasjärvi on aito luonnonläheinen kyliensä kaupunki, joka perustaa menestyksensä omiin vahvuuksiinsa!

Kiitokset henkilöstölle

Lämpimät kiitokset kaikille Pudasjärven myönteiseen kehitykseen vaikuttaneille. Erityiset kiitokset henkilöstölle jaksamisestanne muutosvauhdin kiihtyessä ja talouspaineiden alla!

Tomi Timonen
kaupunginjohtaja

TALOUSARVIO VUODELLE 2024 JA TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2025-2026

1.2 KUNTASTRATEGIA

Kuntastrategiasta ja sen suhteesta talousarvioon säädetään kuntalain (410/2015) 37 §:ssä seuraavasti:

Kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kuntastrategiassa tulee ottaa huomioon:

- 1) kunnan asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen;
- 2) palvelujen järjestäminen ja tuottaminen;
- 3) kunnan tehtäviä koskeissa laeissa säädetyt palvelutavoitteet;
- 4) omistajapolitiikka;
- 5) henkilöstöpolitiikka;
- 6) kunnan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet;
- 7) elinympäristön ja alueen elinvoiman kehittäminen.

Kuntastrategian tulee perustua arvioon kunnan nykytilanteesta sekä tulevista toimintaympäristön muutoksista ja niiden vaikutuksista kunnan tehtävien toteuttamiseen. Kuntastrategiassa tulee määritellä myös sen toteutumisen arviointi ja seuranta.

Kuntastrategian ottamisesta huomioon kunnan talousarvion ja -suunnitelman laatimisessa säädetään 110 §:ssä. Kuntastrategia tarkistetaan vähintään kerran valtuuston toimikaudessa.

1.2.1 PUDASJÄRVEN KUNTASTRATEGIA 2022-2030

Valtuuston 17.6.2021 § 38 hyväksymän päivitetyn kuntastrategian 2022-2030 tulevaisuuden tahtotila määrittää kiteytetysti koko kunnan tahtotilan. Vision avulla pyritään luomaan kaikille toimijoille tulevaisuudesta yhtenäinen kuva, joka on riittävän innostava, selkeä sekä ajattelua ja päätöksentekoa ohjaava.

Tahtotila 2030: Pudasjärvi on aito luonnonläheinen kyliensä kaupunki, joka perustaa menestyksensä omiin vahvuksiinsa.

Pudasjärven strategiset menestystekijät:

1. ASUKASLÄHTÖISET & MONIPAIKKAISUUTTA TUKEVAT PALVELUT

Asukaslähtöiset ja monipaikkaisuutta tukevat palvelut - "Merkityksellistä terveellistä elämää"

- Palvelemme asukkaat oikea-aikaisesti ja tukien kaikkien ikäryhmien yksilöllistä ja kokonaisvaltaista hyvinvoinnin edistämistä.
- Panostamme ennaltaehkäiseviin palveluihin kaikissa ikäryhmissä.
- Palveluiden tuottamisessa ja kehittämisessä lähtökohdina ovat asiakaslähtöisyys, osallisuus ja ihmisten arjen kokonaisvaltainen toimivuus.
- Tarjoamme monipuolisia asumismuotoja sekä asumisen laatua.

- Kehitämme liikenneväyliä ja kevyenliikenteen ratkaisuja saavutettavuuden ja hyvinvoinnin lisäämiseksi sekä kestävien liikenneratkaisujen muodostamiseksi.

2. ELINVOIMAISET KYLÄT

Elinvoimaiset kylät - "Elä ihmeessä"

- Pudasjärvi on kylämyönteisyyden edelläkävijä ja ymmärtää kylien merkityksen laajassa pitäjässä.
- Olemme houkutteleva elinvoimaisten kylien ja monipaikkaisen asumisen kaupunki, jossa yhteydet ja palvelut toimivat.
- Elinvoimaiset kylät ja uudet liiketoimintamallit pohjautuvat paikallisiin vahvuuksiin ja perinteisiin.
- Kaupunki tukee kylien omaehtoista yhteisöllistä toimintaa ja rakentaa kumppanuuksia kylien kanssa.
- Maankäytön suunnittelulla ja kaavoituksella edistämme asumisen ja yrittämisen mahdollisuuksia kylillä.

3. KETTERÄ KUNTAKONSERNI

1/2

Ketterä kuntakonserni - "Avoimuuden kulttuuri ja yhteisöllinen oppiminen"

- Noudatamme aktiivista omistajapolitiikkaa, jolla ohjataan omistusta ennalta sovittujen tavoitteiden mukaisesti, seurataan niiden toteutumista ja puututaan poikkeamiin.
- Perustamme konsernijohtamisen suunnitelmallisuuteen, jossa konsernin jäsenille muodostuu yhteinen näkemys ja tavoite kuntakonsernin monipuolisesta palvelutuotannosta.
- Kestävällä kuntataloudella luomme pohjan laadukkaille ja asukaslähtöisille palveluille. Kaupunkikonsernin pitkäjänteisen toimintamme perusta on ennakoiva, pitkäjänteinen ja kustannustietoinen talouden suunnittelu ja päätöksenteko.
- Noudatamme hyvää yrittäjälähtöistä paikallisuuden huomioivaa hankintapolitiikkaa sekä varaamme siihen riittävät resurssit ja ammattitaidon.
- Noudatamme vastuullisen työnantajan periaatteita ja linjauksia.
- Henkilöstöpoliittiset strategiset linjauksemme tukevat organisaation päivittäistä työtä. Kaupungin luottamushenkilöt tukevat työyhteisömme hyvinvointia.

3. KETTERÄ KUNTAKONSERNI

Henkilöstöpoliittiset strategiset linjaukset

2/2

Ketterä kuntakonserni - Henkilöstöpoliittiset strategiset linjaukset

- Uskomme kaupungin tulevaisuuteen ja emmekä pelkää uudistamista. Tulevaisuuden kaupungin teemme yhdessä päättäjien, kuntalaisten ja kaupungin työntekijöiden kanssa. Yhteistyö perustuu rakentavaan vuorovaikutukseen, vahvaan osaamiseen,

- osallistamiseen sekä yhteisöllisyyteen.
- Palveluja tuotamme osaavalla, sitoutuneella ja motivoituneella henkilöstöllä. Henkilöstömme arvioi palvelujen onnistumista säännöllisesti ja kehitämme palveluja asukaspalautteeseen perustuen. Kehittäminen on keskeinen osa perustehtäväämme.
- Parannamme tuottavuutta ihmislähtöisellä, valmentavalla ja selkeällä johtamisella. Tuemme innostavalla ja kannustavalla johtamisella henkilöstön mahdollisuuksia kehittää itseään, omaa työtään, työyhteisöä ja työprosesseja.
- Mahdollistamme uudella teknologialla sähköiset palvelut, töiden uudelleen organisoinnin ja uusien tuottavampien toimintatapojen käyttöönoton.
- Työyhteisöhaasteisiin puututaan heti. Työhyvinvointi nähdään oikeudenmukaisen, tasa-arvoisen ja johdonmukaisen henkilöstöjohtamisen tuloksena, mikä tarkoittaa aktiivisen välittämisen toimintamallin toimenpiteiden kattavaa ja oikea-aikaista käyttöönottoa.
- Huolehdimme, että kaupungin palkkaus on jatkossakin kilpailukykyinen. Palkkaus ja palkitseminen tukevat johtamistamme ja toimintamme tuloksellisuutta.
- Työntekijöidemme osaamisen kehittäminen perustuu työyksikön osaamistarpeisiin ja tavoitekeskusteluissa sovittuihin kehittämiskohteisiin. Osaamisen kehittämistemme on suunnitelmallista ja hyvin johdettua sekä perustuu tunnistettuihin nykyisiin ja tulevaisuuden osaamistarpeisiin.

4. MODERNI PUUTEOLLISUUS JA UUSIUTUVA ENERGIA

Moderni puuteollisuus ja uusiutuva energia - "Hirsirakentamisen perinnöstä puutuotteiden edelläkävijäksi"

- Olemme kuntana julkisen hirsirakentamisen edelläkävijä ja sen imagohyöty osataan käyttää kuntalaisten parhaaksi.
- Hyödynnämme modernin puurakentamisen ja puutuotteiden monipuolisia mahdollisuuksia hirsirakentamisen kulttuuriperintöä kunnioittaen.
- Alueellemme sijoittuu uusia toimijoita, osaamista ja liiketoimintaa. Toisiaan tukeva puunjalostuksen verkosto luo vetovoimaa.
- Pitkäjänteinen korkeakoulu- ja oppilaitosyhteistyömme tutkimuksessa, puutuoteollisuuden kehitystoiminnassa ja koulutuksessa tuottaa tulosta.
- Kaavoituksella edistämme ja ohjaamme hirs- ja puurakennusalueiden kehittämistä.
- Luomme mahdollisuuksia uusiutuvaan energiantuotantoon. Alueen tarvitsema energia tuotetaan paikallisesti ja kestävästi.

5. ELÄMYKSELLINEN LUONTOMATKAILU & MONIPUOLINEN ELINKEINORAKENNE

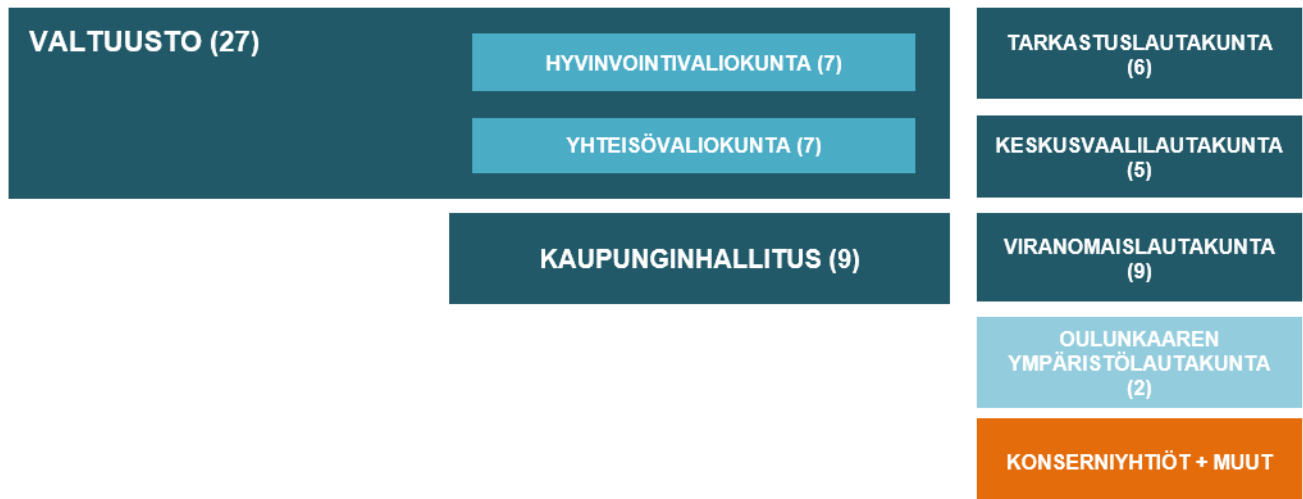
Elämyksellinen luontomatkailu ja monipuolinen elinkeinorakenne - "Elämme luonnosta"

- Lisäämme mahdollisuuksia kehittää elämyksellistä luontomatkailua omatoimisesti ja yritysten tarjoamin palveluin.
- Tavoittemme on vaikuttaa siihen, että matkailussa toteutetaan kestävän kehityksen periaatteita.
- Mahdollistamme verkostoitumisen, hankkeiden ja yhteistyön avulla liiketoimintaa.
- Edistämme nuorten yrittäjyyttä.
- Huomioimme paikallisuuden hankinnoissa ja yrityslähtöisyyden päätöksenteossa.

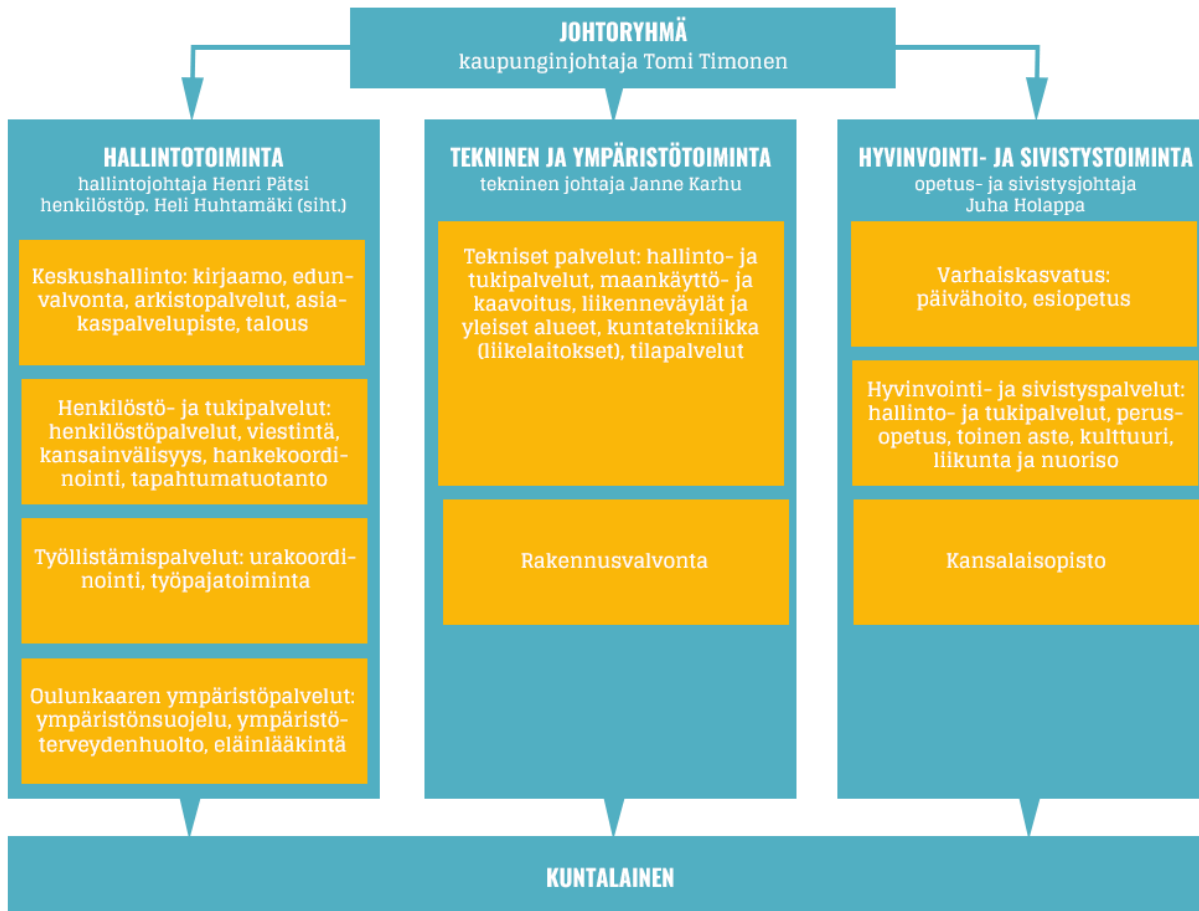
- Mahdollistamme kestävään moderniin teknologiaan perustuvaa luonnonvarojen hyödyntämistä.
- Saamme kansainvälisyydestä kasvuvoimaa.
- Liikenneverkoston ylläpito ja kehittäminen on alueemme elinvoiman edellytys.

1.2.2 TOIMIELINORGANISAATIO

LUOTTAMUSHENKILÖORGANISAATIO

Kuva: Pudasjärven kaupungin luottamushenkilö-/toimielinorganisaatio.

Kuva: Pudasjärven kaupungin viranhaltijaorganisaatio. Oulunkaaren ympäristöpalvelut on organisaatorakenteessa itsenäisenä yksikkönä Hallintotoiminnan alla, mutta talousluvuissa se kuuluu toiminta-alueista erilliseen Kunnan yhteistoiminta -kokonaisuuteen.

1.2.3 HYVINVOINNIN EDISTÄMINEN

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vastuu kunnassa jakaantuu kaikkien hallinnonalojen kesken ja yhteistyö on välttämätöntä. Vastuu elämänlaadusta on myös kuntalaisilla. Kunnan tulee kaikessa toiminnassaan ehkäistä ja vähentää aktiivisesti sosiaalisia ongelmia ja eriarvoisuutta sekä tiedostaa, että hyvinvoinnin edistäminen on kunnan asukkaiden ja yhteisöjen yhteinen asia. Kunnan tulee tunnistaa eri ikäisten kuntalaisten hyvinvointitarpeita sekä –odotuksia ja luoda edellytyksiä niiden täyttymiselle.

Vuoden 2024 aikana asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä haastaa kaupungin talouden säästötoimenpiteiden vaikutukset. Talousarvion valmistelua tehdään vastuullisesti ja vaikutuksia huomioiden, mutta välttämättömien säästöjen mittakaava on sitä luokkaa, että muutoksia asukkaille tarjottaviin palveluihin väistämättä tulee.

Vuodenvaihteessa 2022 - 2023 toteutetun Hyvä esiin Pudasjärvellä -asukaskyselyn tuloksissa (N=537) Pudasjärven vahvuuksiksi nousevat kaikenikäisten vastaajien keskuudessa luonto-ympäristö ja sen läheisyys sekä rauhallisuus ja turvallisuus. Myös lähipalveluiden olemassaolo ja saatavuus koettiin selkeästi hyvinvointia lisäävinä tekijöinä. Näiden seikkojen säilyttämiseen ja edelleen kehittämiseen kannattaa tulevassa toiminnassa panostaa, jotta paikkakunnan tärkeitä veto- ja pitovoimatekijöitä ei menetettäisi.

Kyselyyn tulleista nuorten vastauksista nousee esille kehittämisen kohteina tekemisen ja harrastusmahdollisuuksien lisääminen yläkouluikäisille ja toisella asteella opiskeleville nuorille sekä tiestön kunto. Lapset ja nuoret liikkuvat omin voimin kävellen tai pyöräilemällä, joten kevyenliikenteenväylien kunnossapidon laatu vaikuttaa heidän liikkumiseensa selvästi. Nuorten osalta esille nousi vahvasti myös tarve peruskoulun jälkeisille opiskelumahdollisuuksille.

Ikäihmisten osalta kuntalaiset näkivät kehittämiskohteina erilaisten kotiin tarjottavien palveluiden (esim. ns. kylätalkkaripalvelut) ja tuen lisäämisen. Myös monipuolisen harrastustoiminnan saatavuuden lisääminen eri kyllillä nähtiin tarpeelliseksi, jotta ikäihmisten toimintakyky arjessa pysyisi parempana pitempään.

Vuoden 2023 aikana on teknisen toimen johdolla monialaisella kokoonpanolla ja asukkaita osallistaen työstetty kaupungin kävelyn ja pyöräilyn edistämisen ohjelmaa sekä Kurenalan viherhoitosuunnitelmaa. Näiden ohjelmien toimeenpanon kautta vuodesta 2024 eteenpäin saadaan yhteisen asuin ympäristön toimivuutta ja viihtyisyyttä parannettua pitkäjänteisesti.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtionosuuden lisäosa eli HYTE-kerroin on kannustin, joka tarkoittaa, että kuntien rahoituksen valtionosuuden suuruus määräytyy osaksi niiden tekemän hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön mukaan. Kunnan HYTE-kerroin lasketaan vuosittain 15 prosessi-indikaattorin sekä kuuden tulosindikaattorin perusteella. Indikaattoreiden lähteenä on useita valtakunnallisia tiedonkeruita.

Pudasjärven HYTE-kertoimen tulosten perusteella kehitettävää on erilaisten asukasraatien/-keskustelufoorumien järjestämisessä, kulttuuriin osallistumisen kynnyksen madaltamisessa sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi tehtävän työn raportoinnissa. Koulutuksen ulkopuolelle jääneiden nuorten aikuisten sekä työkyvyttömyyseläkettä saavien työikäisten määrät ovat verrattain suuret, samoin ylipainoisten 8. ja 9. luokkien oppilaiden. Näiden asioiden parantamiseksi vaaditaan pitkäjänteistä ja moniammatillista työskentelyä.

Kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi tehtävä työ on monen toimijan vastuulla. Hyvinvointialueella on ensisijainen vastuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä omalla lakisääteisellä tehtäväalueellaan. Hyvinvointialueen ja kuntien on toimittava yhteistyössä alueensa asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi sekä tuettava toisiaan asiantuntemuksellaan. Kokonaisuudessa tulee huomioida myös alueen muut hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimijat, kuten yritykset ja yhdistykset.

Hyvinvointialue Pohteen ja Oulunkaaren alueen kuntien väliset neuvottelut hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä koskevista tavoitteista, toimenpiteistä, yhteistyöstä ja seurannasta on sovittu pidettäväksi kaksi kertaa vuoden 2024 aikana.

1.2.4 HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

Henkilöstöjohtaminen on yksi keskeisimmistä johtamisen osa-alueista kaikissa organisaatioissa. Henkilöstöjohtaminen on tasavertainen johtamisen osa-alue muiden johtamisalueiden kanssa, kun kaupungissa tehdään strategista suunnittelua ja sen mukaisia päätöksiä. Kaupungin johtamisessa tarvitaan eri vastuualueiden johtajien näkemyksiä, sillä johtamisen haasteet eivät liity pelkästään yhteen johtamisen osa-alueeseen.

Henkilöstöjohtamisen tavoitteena on koko organisaation tavoitteiden saavuttaminen, ei pelkästään henkilöstöasioiden sujuva hoitaminen. Henkilöstöjohtaminen kytkeytyy kaupungin perustehtävään, päämääriin ja tavoitteisiin. Henkilöstöjohtamisen itsenäisenä tavoitteena on, että kaupungilla on oikea määrä henkilöstöä tekemässä oikeita asioita, jotta organisaation tavoitteet voidaan saavuttaa.

Henkilöstökäytäntöjen avulla tuetaan ja vahvistetaan esimerkiksi osaamista, motivaatiota, hyvää ilmapiiriä ja työhyvinvointia, jotta työntekijät pystyvät suoriutumaan työstään mahdollisimman hyvin ja sitoutuvat siihen. Henkilöstöjohtamisen tehtäviä on myös varmistaa, että henkilöstöön liittyvissä asioissa noudatetaan lakia ja sopimuksia ja toimitaan vastuullisesti.

Lain ja työehtosopimusten noudattaminen on lähtökohta vastuullisuudelle. Laki säättää julkisen sektorin tehtävistä ja velvollisuuksista ja siten vastuullisuus onkin usein sisäänrakennettua julkisen sektorin toimintaan.

Vastuullinen johtaminen edellyttää taloudellisen, sosiaalisen ja ympäristöön liittyvien vastuullisuusnäkökulmien arviointia sekä sidosryhmien odotusten huomioimista päätöksenteossa ja toiminnassa.

Taloudellisessa vastuussa korostuu hyvä taloudenhoito ja verorahojen vastuullinen käyttö. Sosiaalinen vastuu linkittyy keskeisesti henkilöstön yhdenvertaiseen ja syrjimättömään kohteluun.

Talousarvion 2024 valmistelussa ratkaistavissa on ollut kysymys siitä millainen palveluverkko, työelämä ja tulevaisuus on kestävä paitsi ihmisten, myös talouden näkökulmista. Toimintavarmuuden kannalta on tärkeää, että kaupungilla on hyvinvoiva henkilöstö ja muutoskyvykäs työpaikka, jossa kyetään kohtaamaan muutostilanteita, katsomaan tulevaisuuteen ja näkemään uusia mahdollisuuksia.

Vuoden 2024 talousarvion valmistelussa on korostunut taloudellinen vastuu ja henkilöstöä koskevien päätettyjen toimenpiteiden täytäntöönpanossa tulee korostua työnantajan sosiaalinen vastuu.

PUDASJÄRVEN KAUPUNGIN HENKILÖSTÖ

Kaupungin henkilöstö toimii kaupunginjohtajan alaisuudessa. Organisaatio jakaantuu kolmeen toiminta-alueeseen: Hallintotoiminta, hyvinvointi- ja sivistystoiminta sekä tekninen ja ympäristötoiminta.

Hallintotoiminnan tavoitteena on kaupungin vastuulla olevien tehtävien hallinnollisten tukitoimien koordinointi ja kokonaisuuden hallinta.

Hyvinvointi- ja sivistystoiminnan tavoitteina ovat kuntalaisten kaikenpuolisen hyvinvoinnin lisääminen ja varmistaminen yhteistyössä muiden hyvinvointipalveluiden kokonaisuuden

muodostavien, kunnan vastuulla olevien tehtäväkokonaisuuksien kanssa.

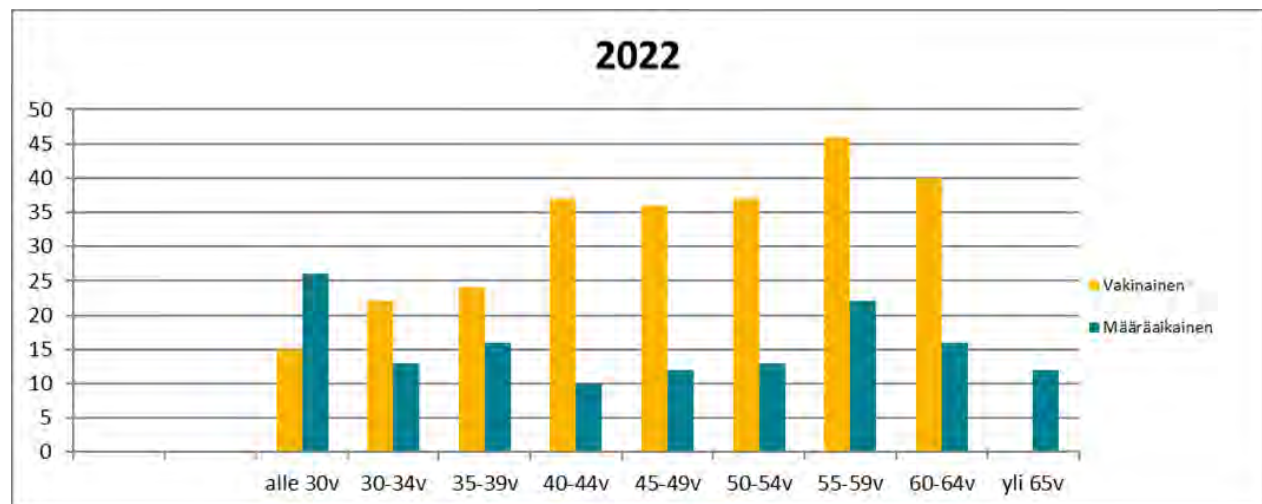
Teknisten ja ympäristötoiminnan tavoitteena on pitää kaupungin vastuulla oleva toimintaympäristö turvallisena ja hyvin toimivana kokonaisuutena.

Pudasjärven kaupungin henkilöstömäärä oli yhteensä 352 henkilöä 31.12.2022 (ilman sivutoimisia), joista vakinaisia oli 73% ja määräaikaisia 27 %. Jos otetaan mukaan sivutoimiset kansalaisopiston tuntiopettajat ja nuorisotoimen sekä hankkeen kerhonojajaajat, määräaikaisten osuus on 35,3 % (2021/36,1 %) koko henkilöstöstä, 397 työntekijää.

Ilman sivutoimisia	Mies	Nainen	Yhteensä	%
	Lkm	Lkm	Lkm	
Hallintotoiminta	24	45	69	
1. Vakainainen	10	35	45	65,2
2. Määräaikainen	14	10	24	34,8
Sivistys- ja hyvinvointitoiminta	42	199	241	
1. Vakainainen	31	148	179	74,3
2. Määräaikainen	11	51	62	25,7
Tekninen- ja ympäristötoiminta	18	24	42	
1. Vakainainen	14	19	33	90,7
2. Määräaikainen	4	5	9	9,3
YHTEENSÄ	84	268	352	

Taulukko: Pudasjärven kaupungin henkilöstömäärä 31.12.2022

Pudasjärven kaupungin koko henkilökunnan keski-ikä 31.12.2022 oli 46,9 vuotta (Vuonna 2021 kaikkien kunta-alalla työskentelevien keski-ikä oli 45,5 vuotta, vakinaisten keski-ikä oli 47,6 vuotta). Vakinaisen henkilöstön keski-ikä oli 47,7 vuotta, miehillä 49 vuotta ja naisilla 47,4 vuotta. Vuonna 2022 vakinaisesta henkilöstöstä 23,7 % oli alle 40-vuotiaita. Suurinta yksittäistä ikäryhmää edusti 55-59 –vuotiaat, johon kuului 17,9 % vakinaisista työntekijöistä. Vakinaisesta henkilöstöstä yli 60-vuotiaita oli 15,6 %.

Kuva: Henkilökunnan ikäjakauma 31.12.2022

Henkilöstösuunnittelun kannalta olisi tärkeää pystyä ennakoimaan työvoiman poistumaa. Pudasjärven kaupungin vakinaisesta palveluksesta on siirtynyt vanhuuseläkkeelle vuonna 2022 yhteensä 9 henkilöä. Keski-ikä kaikilla eläkkeelle siirtyneillä on ollut 64,5 vuotta.

Kaupungin palveluksesta on arvion mukaan jäämässä eläkkeelle vuosien 2022–2032 aikana yhteensä 88 henkilöä (vakinainen). Hallintotoimesta 12, sivistys- ja hyvinvointitoimesta 65 ja tekninen- ja ympäristötoimesta 11 henkilöä. Vakinaisesta henkilökunnasta eläköityy ennusteen mukaan 10 vuoden aikana 34,2 % henkilöstöstä. Eläköitymisennusteessa ei ole enää vuodelle 2022 ja eteenpäin huomioitu hyvinvointialueelle siirtynyttä henkilöstöä.

Suurimpia ammattiryhmiä eläköitymisessä on opettajat, erityisopettajat ja muu opetusalan henkilöstö sekä varhaiskasvatuksessa lastenhoitajat ja lastentarhanopettajat. Kaikilla näillä aloilla on osaajapulaa ja pätevän työvoiman saatavuudessa on ollut Pudasjärven kaupungillakin haasteita.

Seuraavassa taulukossa esitetään Pudasjärven kaupungin henkilöstön arvioitu eläkkeelle jäänti vuoteen 2041 mennessä. Kevan tilastossa ei ole huomioitu hyvinvointialueita ja siitä johtuvia henkilöstöä koskevia muutoksia, siirtyvää henkilöstöä. Arvio perustuu henkilöiden henkilökohtaiseen eläkeikään ja arvioon yleisestä eläkeiästä.

Taulukko: Kevan tilasto eläköitymisennuste (henkilöä) Pudasjärven kaupungin osalta v. 2022-2041 (71 henkilöä)

Kevan eläköitymistilastot ovat jo jonkin aikaa osoittaneet sen, että työvoiman saatavuudesta on tulossa isoja haasteita kuntien rekrytointeihin. Eri alueiden välillä erot työvoiman saatavuudessa ovat suuret.

HYVÄT HENKILÖSTÖJOHTAMISEN KÄYTÄNNÖT

Kuntastrategiassa vuosille 2022-2030 on määritelty kaupungin henkilöstöpoliittiset strategiset linjaukset, sitoutuneisuus vastuullisen työnantajan periaatteisiin ja linjauksiin sekä Pudasjärven kaupungin arvot. (Kuntastrategia 2022-2030, kaupunginvaltuusto 17.6.2021 § 38)

Kaupungin arvot nähdään pohjana toiminnalle sekä päätöksenteolle eli arvot ovat yhtenä niin tulevaisuutta kuin työelämässä käyttäytymistä ohjaavista voimista. Arvoilla on myös vaikutusta työnantajaan sitoutumiseen ja kun työntekijät kokevat kaupungin työnantajana elävän arvojen mukaisesti, lisää se sitoutumisen tunnetta työntekijän ja työnantajan välille.

Kuva: Pudasjärven kaupungin arvoperusta

Kuntastrategiassa Pudasjärven kaupunki on sitoutunut noudattamaan vastuullisen työnantajan periaatteita ja linjauksia. Kuntastrategian henkilöstöpoliittiset strategiset linjauksemme tukevat organisaation päivittäistä työtä ja kaupungin luottamushenkilöt tukevat työyhteisömme hyvinvointia. Henkilöstöpoliittisia strategisia linjauksia toteutetaan erilaisten toimenpideohjelmien (mm. palkkausjärjestelmää koskeva kehittäminen, työhyvinvointiohjelmat (esim. työyhteisöllinen mielen hyvinvointiohjelma, Aktiivisen välittämisen toimintamalli), rekrytoinnin tavoite- ja toimintaohjelma (mm. henkilöstösuunnitelma, koulutussuunnitelma, tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma) vuosisuunnittelun ja pysyväis- ja määräaikaisohjeiden avulla. Tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma tulee päivittää vuoden 2024 alussa.

Samalla halutaan vahvistaa kaupungin henkilöstön yhteisöllisyyttä, yhteistyötä poikkihallinnollisesti ja tiimityötä, sekä huomioida henkilöstön jaksaminen. Henkilöstön jaksamisessa halutaan tukea henkilöstön työssäjaksamista, työkuuntoisuutta, kehittymistä, sitoutumista ja tuloksellisuutta sekä organisaation uudistumista, kehittymistä ja kykyä vastata tuleviin haasteisiin.

3. KETTERÄ KUNTAKONSERNI

Henkilöstöpoliittiset strategiset linjaukset

2/2

- Uskomme kaupungin tulevaisuuteen ja emme pelkää uudistamista. Tulevaisuuden kaupungin teemme yhdessä päättäjien, kuntalaisten ja kaupungin työntekijöiden kanssa. Yhteistyö perustuu rakentavaan vuorovaikutukseen, vahvaan osaamiseen, osallistamiseen sekä yhteisöllisyyteen.
- Palveluja tuotamme osaavalla, sitoutuneella ja motivoituneella henkilöstöllä. Henkilöstömme arvioi palvelujen onnistumista säännöllisesti ja kehitämme palveluja asukaspalautteeseen perustuen. Kehittäminen on keskeinen osa perustehtäväämme.
- Parannamme tuottavuutta ihmislähtöisellä, valmentavalla ja selkeällä johtamisella. Tuemme innostavalla ja kannustavalla johtamisella henkilöstön mahdollisuuksia kehittää itseään, omaa työtään, työyhteisöä ja työprosesseja.
- Mahdollistamme uudella teknologialla sähköiset palvelut, töiden uudelleen organisoinnin ja uusien tuottavampien toimintatapojen käyttöönoton.
- Työyhteisöhaasteisiin puututaan heti. Työhyvinvointi nähdään oikeudenmukaisen, tasa-arvoisen ja johdonmukaisen henkilöstöjohtamisen tuloksena, mikä tarkoittaa aktiivisen välittämisen toimintamallin toimenpiteiden kattavaa ja oikea-aikaista käyttöönottoa.
- Huolehdimme, että kaupungin palkkaus on jatkossakin kilpailukykyinen. Palkkaus ja palkitseminen tukevat johtamistamme ja toimintamme tuloksisuutta.
- Työntekijöidemme osaamisen kehittäminen perustuu työyksikön osaamistarpeisiin ja tavoitekeskusteluissa sovittuihin kehittämiskohteisiin. Osaamisen kehittämismme on suunnitelmallista ja hyvin johdettua sekä perustuu tunnistettuihin nykyisiin ja tulevaisuuden osaamistarpeisiin.

Kuva: Henkilöstöpoliittiset strategiset linjaukset

TYÖKYVYN JA TYÖHYVINVOINNIN JOHTAMINEN

Johtamisessa korostetaan sitä, että asioihin tartutaan ajoissa ennakoiden ja ennaltaehkäistään mahdollisia työyhteisöön ja toimintaan negatiivisesti vaikuttavia riskejä. Työtä ja työoloja kehitetään riskienarviointin ja työterveyshuollon toteuttamien työpaikkaselvitysten avulla. Työterveyshuolto tukee erikseen yksilöitä, mutta myös työyhteisöjä, yhteistyössä eri osapuolten kanssa. Pudasjärven kaupungilla työhyvinvointi ja työkyky ovat koko henkilöstön asia, siitä vastaavat työntekijä, esihenkilö ja koko työyhteisö. Johto, henkilöstöpalvelut, työterveyshuolto ja työsuojelu ovat työhyvinvoinnin tukena.

Koko työyhteisössä työhyvinvointiin ja työkykyyn tulee kiinnittää erityistä huomiota: pidetään huolta, välitetään varhain, kuunnellaan ja keskustellaan. Työn arjessa työhyvinvoinnin ja työkyvyn ennakoivat ja edistävät toimet ovat rekrytointi, päivittäisjohtaminen ja toiminnan suunnittelu.

Aktiivisen välittämisen toimintamallissa työkyvyn ja työhyvinvoinnin johtamisessa roolit ja vastuut on selkeästi kuvattu. Pudasjärven kaupungin aktiivisen välittämisen toimintamalli ohjeistaa esimerkiksi varhaiseen välittämisen keskusteluun, työn määräaikaan muokkaamiseen, työntekijän uudelleen sijoittamiseen sekä työuran jatkamisen vaihtoehtoihin työntekijän työkyvyn heikentyessä tai osatyökykyisen tueksi. Aktiivisen välittämisen toimintamallilla tavoitellaan tasalaatua työkykyjohtamista, jonka tarkoituksena on ennalta-ehkäisevästi tukea henkilöstöä jaksamaan ja jatkamaan nykyisissä taikka uusissa tehtävissään. Aktiivisen välittämisen toimintamalli nimenomaan kiinnittää huomiota esimiestoiminnassa ennakoivaan työhyvinvointiin sekä ennaltaehkäisemään sairauslomien syntymistä.

Sairauspoissaoloihin on puututtava varhaisessa vaiheessa heti esimiehen huolen herätessä työntekijän työhyvinvoinnista. Puheeksi ottamisella ja varhaisella tukemisella on tavoitteena kiinnittää huomio työhyvinvointiin ja sairastavuuteen mahdollisimman aikaisessa vaiheessa ja sitä kautta vähentää poissaoloja ja parantaa yksilön sekä työyhteisön hyvinvointia. Työpaikalla

havaitun ongelman laatua selvitetään esimiehen ja työntekijän varhaisen välittämisen keskustelussa niin pitkälle kuin se on mahdollista. Sairauslomat eivät ole aina paras ratkaisu työntekijän hyvinvoinnin ja työyhteisön toiminnan kannalta, vaan tilanne voi tarvita laajempaa toimintamallin tarkastelua työyhteisössä.

Työtehon laskuun kannattaa kuitenkin puuttua jo ennen ensimmäistä sairauslomapäivää. Jos työteho laskee, siihen on aina syy. Syy voi olla myös henkilökohtaisessa elämässä, joka näyttäytyy työssä. Työnantajan reagointi riittävän varhaisessa vaiheessa on tärkeää ja esimiehet luovat arjen työhyvinvoinnin.

Työpaikalla voidaan vaikuttaa sairauspoissaoloihin työskentelyolosuhteiden ja työhyvinvoinnin parantamisen lisäksi kiinnittämällä huomioita kuntoutus- ja hoitoprosessien tehostamiseen. Työkykyyn ja työhyvinvointiin tähtäävä ennakoiva toiminta (esim. aktiivisen välittämisen toimintamalli) ja työskentelyolosuhteiden sekä työhyvinvoinnin aktiivinen kehittäminen vähentävät sairauspoissaoloja. Pudasjärven kaupungilla on käytetty vuosien 2021-2023 aikana tehostetut kuntoutus- ja hoitoprosessit ostettu myös työterveyshuollon ulkopuolisilta palveluntuottajilta. Vuonna 2024 käytetään monipuolisesti erilaisia tukimuotoja työntekijöiden työkyvyn ylläpitämiseksi ja työssä jaksamiseen. Esimerkiksi mielenhyvinvointiin liittyviin diagnoosiin perustuvat sairauspoissaolot laskivat 16 %, kun kaupungin henkilöstölle tarjottiin matalan kynnyksen apua mielenhyvinvoinnin haasteisiin Auntie-palvelun kautta. Auntie-palvelun tarjoamista henkilöstölle jatketaan vuonna 2024 osana mielenhyvinvoinnin ohjelmaa.

Aktiivisen välittämisen toimintamalli sisältää myös ohjeistuksen häirinnän ja epäasiallisen kohtelun ennaltaehkäisemiseksi ja käsittelemiseksi työpaikalla. Pudasjärven kaupungilla on epäasiallisen käyttäytymisen (vastuuton työkäyttäytyminen, epäasiallinen kohtelu, syrjintä, häirintä) suhteen nollatoleranssi. Työpaikalla jokaisen velvollisuus on käyttäytyä asiallisesti jokaista työyhteisön jäsentä kohtaan. Jokaisella työyhteisön jäsenellä on myös oikeus tulla kohdelluksi työpaikalla asiallisesti. Tavoitteena on ylläpitää työniloa ja työssä viihtymistä.

Kaupungin työterveyspalvelut tuottaa Oulunkaaren Työterveys Oy. Työterveyshuollon tavoitteena on tukea henkilöstön inhimillisten voimavarojen ylläpitoa työhyvinvoinnin osalta. Vuonna 2022 työterveyshuollon kustannukset jakautuivat prosentuaalisesti ehkäisevä työterveyshuolto 38,3 % ja sairaudenhoito 61,7 %. Sairauspoissaoloissa heijastuu työssä-käyvien terveys, mutta ne ilmentävät myös yritystä pysyvä työkykyisenä. Työssä pysymiseen tai poisjäämiseen vaikuttavat tekijät ovat erilaisia eri henkilöillä. On syytä kuitenkin muistaa, että jokaisen poissaolijan ja jokaisen poissaolon taustalla on aina oma tarinansa. Sairauspoissaoloihin liittyy useita eri tekijöitä ja poissaolojen taustalla on laaja kirjo.

Sairauspoissaoloihin puuttumiseen Pudasjärven kaupungilla on käytössä selkeä järjestelmä ja toimintamalli, Aktiivisen välittämisen toimintamalli, jolla pyritään vaikuttamaan kaikkiin niihin tekijöihin, joihin työpaikkatasolla ylipäätään on mahdollista vaikuttaa. Mitä enemmän on ennaltaehkäisevää työterveyshuoltoa, sen parempi on myös Työterveyshuollosta Kela-korvaus työnantajalle. Vuonna 2024 työterveyshuollon kustannuksista täytyy suurempi osa olla ehkäisevässä työterveyshuollossa kuin sairauksien hoidossa. Tavoitteena edelleenkin on, että vuonna 2023 ehkäisevän työterveyshuollon osuus olisi 65% työterveyshuollon kustannuksista.

Kaikilla toiminta-alueilla on tehty työturvallisuus- ja työterveysriskien arviointi Turva Arvi –palvelun Riski Arvi –sovelluksella, palvelun Turvallisuusilmoitus –sovelluksella kirjataan ja käsitellään työpaikan turvallisuushavaintoja. Työturvallisuus- ja työterveysriskien arvioinnit tehdään kahden vuoden välein työpaikkakohtaisesti. Uusi työturvallisuus- ja terveysriskien arviointikierros on vuonna 2024.

Työturvallisuuslaki on uudistunut 1.6. 2023. Muutoksessa työnantajan työturvallisuusvelvoitteita on täsmennetty. Keskeiset muutokset koskevat kolmea pykälää:

- Työnantajan yleistä huolehtimisvelvoitetta (8 §)
- Työnantajan velvollisuutta selvittää ja arvioida työn vaarat (10 §)
- Työnantajan velvollisuutta antaa työntekijälle opetusta ja ohjausta (14 §)

Lisäksi raskaussuojelun perussäännöstä selvennetään koskemaan myös imettäviä ja äsken synnyttäneitä työntekijöitä (11 §). Muutosten yhtenä tavoitteena on edistää 55 vuotta täyttäneiden työssä jaksamista ja pidentää työuria. Vaikka laissa edellytetään työntekijöiden yksilöllisten tekijöiden huomiointia, työpaikan dokumentoitu riskien arviointi tulee toteuttaa yleisellä tasolla. Vuonna 2024 on varmistettava, että työnantaja on kaikessa toiminnassaan ja ohjeistuksissaan ottanut huomioon työturvallisuuslain muutokset ja uudistukset.

Kaupunki tukee työssäjaksamista kulttuuri-, liikunta - ja hyvinvointietuuksin sekä huomioimalla asianmukainen työpiste-ergonomia jokaisen työntekijän työpisteessä. Kaupunki muistaa työntekijöitään palveluvuosimerkein ja työntekijän merkkipäivänä. Vuonna 2022 uudistettiin henkilöstön palkitsemis- ja muistamiskäytännöt, jossa on nykyään palkitseminen kaupungin palveluvuosivapana, sekä esim. isovanhempainvapaa ja koulunaloitusvapaa. Työyhteisössä on myös henkilöstön yhteisiä tilaisuuksia (esim. jouluruokailu ja henkilöstöjuhla). Henkilöstön virkistyspäivä on joka toinen vuosi koko työyhteisön yhteinen ja joka toinen vuosi toiminta-alueittain.

Vuonna 2024 valmistellaan käyttöön otettavaksi työsuhdepolkupyöräetu ja luovutaan Cuckoo hyvinvointisovelluksesta (henkilöstötoimikunta 12.6.2023 § 36). Työsuhdepyörä lisää tutkitusti työntekijöiden liikkumista ja pyöräilyn määrää. Pyöräilyllä on monenlaisia terveyshyötyjä: se pienentää riskiä sairastua sydän- ja verisuonisairauksiin ja tyypin 2 diabetekseen, auttaa painonhallinnassa ja vähentää niska-hartiaseudun kipuja. Työsuhdepolkupyöräetu on hyvä tapa työnantajalle edistää arjen liikkumista. Cuckoo hyvinvointisovellus on irtisanottu, kolmen kuukauden irtisanomisajalla, Cuckoon käyttö loppuu 29.2.2024.

Vuonna 2024 luovutaan e-passin lounasedusta, kohdennettu maksuväline. Kuitenkin vaikka e-passin lounasetu poistuu, tulee tällä hetkellä e-passin lounasetua käyttävällä henkilöstöllä olla mahdollisuus käyttää yhdenvertaisesti työnantajan ravintoetua esim. kouluilla. Kouluilla voi halutessaan henkilökunta ruokailla, kun lataa puhelimeen Ceepos-sovelluksen ja maksaa mobiilisti verotusarvollisen hinnan.

Vuonna 2024 pidättäydytään henkilöstön joululahjoista. Talousarvion määrärahoissa on ollut varattuna henkilöstön joululahjoihin 20 euroa per työntekijä. Henkilöstön joululahjoista pidättäydytään vuosien 2024-2026 aikana.

Työsuojeluasioista vastaa henkilöstöpäällikkö, joka toimii myös organisaation työsuojelupäällikkönä. Työsuojeluorganisaatioon kuuluu myös kaksi työsuojeluvaltuutettua.

VIESTINTÄ JA HENKILÖSTÖN OSALLISTAMINEN

Henkilöstön työhyvinvointikyselyn tulosten vuonna 2022 henkilöstö koki voivansa vaikuttaa työhönsä ja työn muutoksiin. Henkilöstölle suunnattu laaja työhyvinvointikysely on joka toinen vuosi. Kysely toteutetaan loppuvuodesta 2024 jo kolmatta kertaa Kevan sähköisen kyselyjärjestelmän kautta, jossa vastaajan anonymiteetti on täysin suojattu. Kevan verkkotyökalun avulla työnantaja saa myös tietoa, miten työnantaja sijoittuu työhyvinvoinnin edistämisessä ja

kehittämisessä suhteessa verokkiorganisaatioihin. Vuonna 2022 vertailuaineisto koostui 53 julkisen sektorin saman kokoisesta organisaatiosta. Työhyvinvointi-tarjottimen, Jaxa, kautta pulssikyselyt ovat olleet vuonna 2023 koekäytössä, osana muutosta tukevia toimenpiteitä. Pulssikyselyt ja tulosten seuranta esihenkilötasolla otetaan vakiokäyttöön vuoden 2024 aikana.

Henkilöstöllä on mahdollisuus vaikuttaa omaan työhönsä myös tavoitekeskustelujen kautta. Useimmilla toiminta-alueilla käydään säännölliset tavoitekeskustelut. Esimiehet käyvät tavoitekeskustelut oman tiiminsä kanssa oman aikataulunsa mukaisesti. Tavoitekeskusteluissa pohjana on yhteinen tavoitekeskustelulomake. Vuoden 2024 aikana otetaan käyttöön uusi HR-järjestelmä, joka mahdollistaa sähköiset tavoitekeskustelut. Tavoitekeskustelut tallentuvat järjestelmään ja jonka kautta tavoitekeskustelujen toteutumista voidaan keskitetysti seurata henkilöstöpalveluista.

Henkilöstölle on luotu myös mahdollisuuksia vaikuttaa koko työyhteisön toimintaan. Henkilöstö osallistui vuonna 2023 useisiin eri keskustelufoorumihin, joissa on ollut mahdollisuus vaikuttaa työyhteisön kehittämiseen. Henkilöstöä osallistettiin toukokuussa henkilöstöinfoon, tilinpäätös 2022 ja talousarvio 2024, jossa käytiin läpi tilinpäätös ja myös tulevaa talousarvio 2024 valmistelua, miten meillä meni vuosi 2022 sekä mitä pitää ottaa huomioon tuloksista nyt ja vuodelle 2024.

Syksyn 2023 aikana hyvinvointi- ja sivistystoimen henkilöstö osallistui toiminta-aluetta koskevan tulevaisuuden palvelutuontantomallin selvitystyön kuulemistilaisuuksiin. Kuulemistilaisuuksia henkilöstölle oli 10 tilaisuutta. Kuulemistilaisuudet perustuivat yhteisöllisiin ja dialogisiin vuoropuhelumenetelmiin. Dialoginen työskentelytapa tarkoittaa yhdessä ajattelua, jolloin tarkoituksena on kuunnella toisia oman ajattelun rikastuttamiseksi. Kuulemistilaisuus oli ohjattu, jotta jokainen sai yhtäläisen mahdollisuuden tulla kuulluksi. Koulujen henkilökuntien kuulemistilaisuuksissa pohdittiin tarkemmin, miten kunkin koulun henkilökunta näkee perusopetuksen kehittyvän tulevaisuudessa ja miltä Pudasjärvellä näyttävät oppimisen ja opetuksen tulevaisuudennäkymät. Yhteisen keskustelun myötä toteuttamiskelpoiset vaihtoehdot hioutuvat esiin siten, että prosessiin osallistuvat voivat kokea osallisuutta ja heillä muodostuu kokemus päätöksentekoon vaikuttamisesta.

Koko henkilöstölle on järjestetty myös muutosvalmennusta syksyn 2023 aikana. Henkilöstölle luotiin paikka, missä tunteiden tuulettamiseen oli mahdollisuus turvallisessa ilmapiirissä sekä aktivoitiin työyhteisön kaikkia jäseniä tutkimusmatkalle muutokseen. Henkilöstön muutosvalmennus toteutettiin prosessimaisesti sisältäen 2 x 2 h valmennustilaisuutta, yhteensä 28 tilaisuutta. Muutosvalmennus kohdennettiin Pudasjärven kaupungin henkilöstölle (noin 258 hlöä) sekä valtuustolle (noin 30 hlöä).

Sisäinen viestintä hoidetaan pääsääntöisesti kaupungin Intranetin, Pelkan, kautta. Pelkka toimii kaupungin suljetussa ympäristössä, Microsoft Office 365 Sharepointissa, johon on pääsy jokaisella kaupungin työntekijällä, milloin vaan, missä vaan ja miltä laitteelta vaan kaupungin henkilökohtaisella käyttäjätunnuksella. Kaupungin intranet on järjestelmä, joka kokoaa ajankoh- taisen tiedon sekä ohjeistukset yhteen ja tarjoaa paikan perustiedoille organisaatiosta ja tukipalveluista. Hyvälle työyhteisöviestinnälle on ominaista monisuuntaisuus, avoimuus ja pyrkimys yhteisöllisyyteen.

Säännölliset sisäiset palaverit ovat myös osa sisäistä viestintää. Toiminta-alueiden sisäisiä palavereita, kuten osastopalaverit ja tiimipalaverit, pidetään säännöllisesti. Tärkeistä asioista keskusteltaessa esihenkilöt kuuntelevat ja ovat paikalla sekä ovat valmiina vastaamaan henkilöstön kysymyksiin.

Kaupungin johtoryhmällä on palaverit esihenkilöiden kanssa. Osana ihmislähtöinen valmentava johtaminen- hanketta on alkanut myös säännölliset virallisemmat ja epävirallisemmat tapaamiset esihenkilöiden omalla vertaistukiverkostolla, jonka nimi on Pudes. Hankkeen tuloksena on syntynyt myös esihenkilöiden tiimi, Pudes, joka toimii vertaistukena johtamisen kehittämisessä ja esihenkilötyön arjen haasteiden ratkaisemisessa. Esihenkilöiden tiimi vahvistaa entisestään esihenkilöiden johtamisvalmiuksia ja jaksamista, avoimuutta asioiden jakamisessa, ja tukee valmentavan johtajuuden kehittämistä ja juurtumista Pudasjärvellä. Esihenkilö on keskeinen vaikuttaja koko työyhteisön hyvinvoinnin ja toimivuuden kannalta, ja hyvällä esihenkilötyöllä on monenlaisia myönteisiä vaikutuksia niin yksittäisen työntekijän kuin työyhteisön tuloksellisen toiminnan kannalta. Vertaistukiverkoston toiminta jatkuu myös vuonna 2024.

Henkilöstötoimikunta

Säännöllisissä henkilöstötoimikunnan kokouksissa käsitellään henkilöstöstä nousevia asioita ja ideoita työhyvinvointiin liittyen.

Laki työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnissa tuli voimaan 1.9.2007, jolloin yhteistoiminta säädettiin kunnissakin lain tasolle. Lain tarkoituksena on työnantajan ja henkilöstön vaikutusmahdollisuuksien turvaaminen sekä kunnallisen palvelutoiminnan tuloksellisuuden ja henkilöstön työelämän laadun edistäminen. Lain perustelut korostavat avointa vuorovaikutusta, osapuolten välistä luottamusta sekä esimiesten ja alaisten välisessä vuorovaikutuksessa päivittäistä yhteistyötä.

Henkilöstön ja työnantajan välisenä yhteistyöelimenä Pudasjärven kaupungissa toimii henkilöstötoimikunta. Henkilöstötoimikuntaan kuuluvat työnantajan edustajina kaupunginjohtaja, työsuojelupäällikkö, kaupunginhallituksen edustaja sekä toiminta-aluejohtajista hallintojohtaja ja opetus- ja sivistysjohtaja. Työntekijäjärjestöjä edustavat Jytyn, KTN:n, Jukon, JHL:n ja Superin edustajat sekä varsinaiset työsuojeluvaltuutetut. Lisäksi toimikuntaan kuuluu työterveyshuollon edustaja(t) ja toimikunnan sihteeri. Puheenjohtajana toimii vuoron perään työnantajan ja työntekijöiden edustaja kahden vuoden jaksoissa.

Henkilöstötoimikunnan työryhmä on asioita valmisteleva elin. Työryhmään kuuluu henkilöstötoimikunnan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja, henkilöstö-/työsuojelupäällikkö, työterveyshuollon edustaja, henkilöstötoimikunnan sihteeri sekä kaksi muuta henkilöstötoimikunnan jäsentä.

HENKILÖSTÖN OSAAMISEN KEHITTÄMINEN - KOULUTUSSUUNNITELMA

Osaamisen kehittämisellä tarkoitetaan koulutuksen lisäksi kaikkea työssä, työyhteisössä ja työyhteisöverkostoissa tapahtuvaa oppimista ja toimintatapojen uudistamista. Ammattitaitoa ylläpitämällä varmistetaan henkilöstön osaaminen ja kyky kehittää toimintaa ja palveluita muuttuvassa toimintaympäristössä. Lähtökohtana ovat kaupungin tehtävien edellyttämä osaaminen nyt ja tulevaisuudessa. Osaamisen ja oman työn kehittäminen kuuluu jokaisen työntekijän, työyksikön ja toiminta-alueen jokapäiväisiin tehtäviin.

Henkilöstön koulutukseen käytettiin tilinpäätöstietojen mukaan 2022 vuonna 67,3 % varatusta 66 750 euron määrärahasta, yhteensä 44 947 euroa (2021/63 136 €). Luku ei sisällä kaikkea koulutukseen käytettyjä kustannuksia, koska muita oheiskuluja (matkat, ateriat ym.) ei aina ole kirjattu koulutuskustannuksiin. Luvussa ei näy myöskään sisäisen koulutuksen kustannukset.

Koulutussuunnitelma laaditaan vuosittain. Vuoden 2022 koulutussuunnitelmaan oli arvioitu 783,5 koulutuspäivää, mutta edelleen osa koulutuksia ei toteutunut keväällä 2022 johtuen Koronapandemiasta, lähiopetuksen sekä kunta-alan ammattialojen seminaarien peruuntumisesta. Koulutuskorvausta haettiin 156 koulutuspäivältä. Koulutuskorvausta vuodelta 2022 on haettu Työllisyysrahastolta 26.1.2023 ja hakemuksen perusteella koulutuskorvausta on 1.3.2022 myönnetty 2 934,67 €. Koulutuskorvauksen koulutuspäivissä on eroja tunnuslukuun henkilöstön osaamisen kehittäminen, koska korvattaville koulutuspäiville per työntekijä on tietyt rajoitukset koulutuskorvausta haettaessa.

Osaamisen kehittäminen ja ylläpitäminen on edelleen työnantajan edun mukaista, jotta toiminnan kehittämisen kannalta palkattuna on osaavaa työmarkkinakelpoista henkilökuntaa. Koko organisaation tasolla koulutuspäiviä vuodelle 2024 on suunniteltu olevan yhteensä 924 päivää. Koko organisaation tasolla koulutuspäiviä vuodelle 2024 on suunniteltu olevan yhteensä 924 päivää. Vuodelle 2023 on suunniteltu olevan yhteensä 856,5 päivää. Eroa on 67,5 päivää. Ero johtuu siitä, että koulut ovat nyt vieneet VESO-päivät koulutussuunnitelmaan kokonaisuudessaan, joka tekee 94 VESO-koulutuspäivää enemmän vuoteen 2023 verrattuna. Todellisuudessa VESO-päivät on pidetty, mutta niitä kaikkia ei ole viety koulutussuunnitelmaan. Lakiuudistuksia on myös tulossa usealla ammattialalla, joten näihin koulutuksiin tarvitsee varautua myös koulutussuunnitelmassa ja ammatillisen osaamisen kehittämisessä. Ammatillisen osaamisen kehittämisellä tarkoitetaan työntekijöille tarjottavaa suunnitelmallista koulutusta, joka on tarpeen työntekijöiden ammatillisen osaamisen ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi vastaamaan työn ja työtehtävien asettamia vaatimuksia ja ennakoitavissa olevia muuttuvia osaamistarpeita, kuten lakiuudistukset, järjestelmäuudistukset ja vastaavat muutokset. Koulutussuunnitelmaan on myös viety palkansaajajärjestöjen koulutukset pääluottamusmiehille. Käytössä on myös verkkokoulutusjärjestelmä, jonka kautta esim. Office 365 ohjelmakoulutuksiin on helpompi osallistua.

Ammatillisen osaamisen ylläpitäminen ja kehittäminen tukee työntekijän työhyvinvointia ja tehtävän suorittamista menestyksekkäästi. Kaupungilla on käytössä Eduhouse verkkokoulutusjärjestelmä. Jokaisella työntekijällä on rajaton käyttöoikeus järjestelmässä oleviin koulutuksiin ja Pudasjärven kaupungilla ensisijainen koulutus tulisi ottaa verkkokoulutusjärjestelmän kautta. Tällä pidetään yllä työntekijöiden osaamisen kehittämistä tulevaisuudessakin.

Verkkokoulutusjärjestelmä tukee strategialähtöistä osaamisen kehittämistä sekä palvelee hyvin HR:ää, esihenkilöitä ja johtoa, että loppukäyttäjää. Tavoitteena on, että kaupungissa on sähköinen verkkokoulutusjärjestelmä laajasti ja aktiivisesti esihenkilöiden, HR:n ja työntekijöiden käytössä.

Vuonna 2024 poistetaan omaehtoisen kouluttautumisen tukeminen (kaupunginhallitus 18.6.2019 § 201), tuki palkallisista virkavapaista tai työlomasta sekä avustus kustannusten kattamisesta. Vapaan pituus on ollut kolmen vuoden aikana 15 palkallista vapaapäivää, josta kuitenkin myönnetään enintään viisi vapaapäivää vuodessa ja enintään kaksi vapaapäivää kuukaudessa. Varsinkin koulutuspalveluissa tämä etuus on aiheuttanut sijaiskuluja, jonka päälle ovat tulleet vielä vakinaisen työntekijän palkkakulut. Lisäksi poistetaan mahdollisuus hakea omaehtoisen koulutusten kustannusten kattamiseksi tukea enintään 100 €/vuosi kolmen (3) vuoden ajan. Omaehtoiseen kouluttautumiseen ei myönnetä uusia palkallisia virka/työvapaita eikä avustusta kustannusten kattamiseen 1.1.2024 alkaen. Käynnissä olevat, jo aloitetut omaehtoiset koulutukset, joihin on myönnetty palkallista virka-/työvapaat tai avustusta kustannusten kattamiseksi, voidaan suorittaa loppuun voimassa olevin ehdoin.

Koko henkilöstöä koskevassa henkilöstön koulutusmäärärahoissa talousarvion vuodelle 2024 pohjalukuina on vuoden 2023 alkuperäisen talousarvion luvut ja koulutusmäärärahoista vähennys on 50 % vuodelle 2024, sisältäen suunnitelmavuodet 2025-2026.

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA TA2024 JA TS 2025-2026

Henkilöstösuunnitelma on esitetty talousarviossa, jossa esitetty henkilöstön määrä on sitova. Toiminta-aluejohtajat ovat vastuussa rekrytoinnista ja tehtävien uudelleen järjestelyistä. Palvelutuotannon taloudellisuus ja tehokkuus sekä poikkiorganisatorinen, henkilöstöressurssien yhteiskäyttö, on otettava huomioon. Toiminta-aluejohtajat vastaavat henkilöstösuunnitelman tavoitteiden toteutumisesta.

Pudasjärven kaupunki	TP 2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Henkilötyövuodet	htv	htv	htv	htv	htv
Hallintotoiminta		26,83	26,00	26,67	22,94
- Oulunkaaren ympäristöpalvelut		20,45	20,92	20,97	20,97
- Työllistetyt		19,72	20,00	20,00	20,00
Hallintotoiminta yhteensä	65,00	67,00	66,92	67,64	63,91
Hyvinvointi- ja sivistystoiminta	220,50	235,00	221,40	217,90	217,90
Tekninen- ja ympäristötoiminta*	40,20	19,00	18,10	17,00	16,00
Yhteensä	325,70	321,00	306,42	302,54	297,81

* Vuonna 2022 tekniselle toiminta-alueelle kuului ruokapalvelun henkilöstö

Taulukko: Henkilöstötyövuodet toiminta-alueittain, vakinaiset ja määräaikaiset

Henkilöstösuunnitelmassa on huomioitu henkilöstövähennykset

Työnantajan arvio yhteistoimintaneuvotteluiden päätteeksi on, että harkittavat mahdollinen henkilöstövähennys on arviolta 15,9 htv ja mahdollisia irtisanomisia voisi toteutua enintään 5. Henkilöstövähennykset hoidetaan pääsääntöisesti eläköitymisten ja määräaikaisuuksien kautta. Tehtäviä yhdistetään, jaetaan muiden työntekijöiden kesken tai tehtäviä ei täytetä tehtävien vapautumisen myötä. Henkilötyövuosien vähennys toteutuu vuoden 2024 aikana, aikavälillä 1.1.-1.8.2024. Joten henkilöstösuunnitelma ei ole laskennallisesti ihan yhtenäinen henkilöstövähennysten kanssa aikataulullisista syistä, osa vaikutuksista konkretisoituu vuoden 2025 puolella täysimääräisinä vähennyksinä.

Hallintotoiminnassa on huomioitu henkilöstösuunnitelmassa vuodelle 2025 TE24- uudistuksen vaikutus henkilöstötyövuosien nousuun työllisyyspalveluihin, kun TE-palveluiden henkilöstöä siirtyy kuntien palvelukseen, arviolta 4 henkilötyövuotta. Sekä työllisyyspalveluissa vuonna 2024 alkavan hankkeen hanketyöntekijät, 2 henkilötyövuotta.

HALLINTOTOIMI Henkilöstön vähennys, henkilöstökulut vähennys	1 htv, 45 800 euroa
HYVINVOINTI- JA SIVISTYSTOIMI Henkilöstön vähennys, henkilöstökulut vähennys	14,9 htv, 659 589,42 euroa
YHTEENSÄ	Vuonna 2024 henkilöstövähennys 15,9 htv, henkilöstökulu vähennys 705 389,42 euroa

Tarkemmin henkilöstövähennyksistä ja rakenteellisista muutoksista on kerrottu talousarvio-kirjassa aina toiminta-alueen ja tulosalueen kohdalla.

Avoimmeksi tulevat virat ja toimet edellyttävät henkilöstöselvityksen

Pudasjärven kaupungilla olevan käytännön mukaan avoimiksi tulevat virat ja toimet edellyttävät aina esihenkilöltä henkilöstöselvitystä. Esihenkilön tulee selvittää, onko vapautunut työpaikka jatkossa tarpeellinen ja tarkoituksenmukainen vai tulisiko virka tai toimi muuttaa palvelutarpeita paremmin vastaavaksi sekä on myös otettava huomioon luonnollisen poistuman, eläköitymisen, hyödyntäminen.

Esihenkilötoiminnassa on myös huolehdittava siitä, että rekrytoinnissa ja tehtävien uudelleen järjestelyssä tarkistetaan tehtäväkuvaus ja henkilöstön osaamisen laaja-alaisempi käyttö. Rekrytointia ei suositella tehtäväksi yks 'yhteen vaan esihenkilön tulee tarkastella kunta-alan, toiminta-alan ja tehtävien muutoksia. Rekrytoinnissa on lisäksi selvitettävä sisäisen siirron mahdollisuus. Henkilöstöressurssien suunnittelulla parannetaan toiminnan taloudellisuutta ja tehokkuutta. Systemaattisella työtehtävien arvioimisella, tehtävien muutoksilla ja henkilöstön osaamisen lisäämisellä henkilöstömäärä pystytään pitämään vakaana.

Täyttölupamenettely jatkuu vuonna 2024

Täyttölupamenettelyn tarkoituksena on rekrytointien keskitetympi hallinta. Täyttölupamenettelyn mukaisesti avoimeksi, määräaikaaisesti tai toistaiseksi, tuleva virka tai tehtävä täytetään vain välttämättömissä tilanteissa ja tehtävät organisoidaan ensisijaisesti muilla tavoin. Samalla arvioidaan, mitä toimintoja tai tehtäviä voi jättää tekemättä ja mitä toimintoja lopetetaan kokonaan. Kaupunginvaltuusto on päättänyt 20.4.2023 § 18 talouden sopeutusohjelman 2021-2023 muuttamisesta ja päätökseen sisältyy täyttölupamenettelyn käyttöönotto. Täyttöluvista päättää kaupunginjohtaja toimialajohtajan esityksestä.

Perusopetuksen ja lukiokoulutuksen sijaisohje

Perusopetuksen ja lukiokoulutuksen sijaisohje astui voimaan 1.4.2023 (kaupunginhallitus 28.3.2023 § 132). Sijaisohje koskee lyhytaikaisia ja äkillisiä sijaisuustilanteita. Koulun rehtorin vastuulla on huolehtia sijaisjärjestelyistä niin, että koulutuslainsäädännössä säädetyt oppilaiden ja opiskelijoiden oikeudet sekä muiden opettajien työssä jaksaminen voidaan turvata. Oppilaan ja opiskelijan tulee saada opetussuunnitelman mukaista opetusta opetussuunnitelman perusteiden ja kyseistä oppilaitosta koskevan lainsäädännön perusteella. Samoin oppilaalla ja opiskelijalla on

oikeus turvalliseen oppimisympäristöön. Äkillisissä sijaisuustilanteissa sovelletaan kaupungin ohjetta siten, että otetaan huomioon perusopetus- ja lukiolaissa määritelty oppilaan oikeus turvalliseen oppimisympäristöön opetussuunnitelman toteuttamiseen liittyvät käytännön asiat. Harkintavalta ja vastuu sijaisten palkkaamisessa on koulun toiminnasta vastaavalla rehtorilla. Pääsääntöisesti sijaisuudet pyritään aina esisijaisesti järjestämään koulujen sisäisin järjestelyin. Yhtenäisellä sijaisohjeella pyritään myös vaikuttamaan huomattavasti kohonneisiin sijaiskustannuksiin, jotka vuonna 2022 nousivat 82 496,49 euroa verrattuna vuoteen 2021 eli 20,56 %.

HENKILÖSTÖKULUIHIN VAIKUTTAVAT MUUT TOIMENPITEET VUONNA 2024

Uudet kunta-alan virka- ja työehtosopimukset

Uudet kunta-alan virka- ja työehtosopimukset tulivat voimaan vuonna 2022. Uusi sopimuskausi kestää 30.4.2025 asti. Kolmen vuoden sopimuskaudella työvoimakustannukset nousevat korkoa korolle laskien keskimäärin 8,79 prosenttia.

- Vuonna 2022 kustannukset nousevat keskimäärin 1,76 prosenttia

- Vuonna 2023 nousua on vähintään keskimäärin 3,05 prosenttia

- Vuonna 2024 vähintään keskimäärin 3,11 prosenttia

Työvoimakustannukset kuvaavat kaikkia niitä kustannuksia, joita työnantajille aiheutuu työvoiman käytöstä. Palkkakuluihin sivukuluineen on talousarviossa huomioitu 2,99 % kustannusten nousu vuodelle 2024, joka vaikuttaa talousarviossa kokonaisuutena työvoimakustannuksiin.

Henkilöstön lomautus 1 viikko (7 kalenteripäivää)

Työnantajan arvioon mukaan henkilöstövaikutukset lomautuksissa koskisivat 207 työntekijää.

Kustannusten vähentämistarve kaupungissa on lomautuksen perusteena. Lomautusten perusteena ovat taloudelliset syyt. Pudasjärven kaupungilla on vuonna 2024 pakottava tarve kustannusten vähentämiseen henkilöstömenoissa, minkä vuoksi työnantajan on toteutettavat säästöt lomautuksilla.

Lomauttamisella tarkoitetaan työnantajan päätökseen tai työnantajan ja työntekijän väliseen sopimukseen perustuvaa työntöön ja palkanmaksun väliaikaista keskeyttämistä työsuhteen pysyessä muutoin voimassa. Yhden viikon, 7 kalenteripäivän, lomautus koskee koko henkilöstöä.

Lomautukset vaikuttavat myös palvelujen aukioloaikoihin ja palvelun saatavuuteen. Lomautuksista huolimatta lakisääteiset palvelut toteutetaan. Keskeisenä asiana on asiakasturvallisuuden takaaminen. Lomautussuunnitelmaa muutetaan tarpeen mukaan lomautusten aikana, jos asiakasturvallisuus vaarantuisi tai lomautus johtaisi lain rikkomiseen. Lomautussuunnittelun yhteydessä myös työturvallisuus otetaan huomioon.

Lomautussuunnitelmassa taataan perusopetuksen oppilaiden asiakasturvallisuus vuorottelemalla lomautuksia. Perusopetuksen opettajien lomautus toteutetaan neljänä kokonaisuutena. Lisäksi esimerkiksi koulunkäynninohjaajat, opot ja laaja-alaiset erityisopettajat lomautetaan eri aikaan kuin opettajat, mikä mahdollistaa sen, että he voivat työskennellä luokissa lasten ja nuorten tukena opettajien lomautusten aikana.

Lomautukset toteutetaan porrastetusti 1.1.-31.5.2024 välisenä aikana.

Lomautus ei koske varhaiskasvatuksen henkilöstöä, muuten kuin varhaiskasvatuksen hallinnossa työskentelevän henkilöstön osalta.

Virkistysuimala Puikkarin henkilöstön lomautus 3 kuukautta

Virkistysuimala Puikkarin henkilöstön lomautus on pidempi, koska virkistysuimala Puikkari suljetaan taloudellisista syistä yhtäjaksoisesti 3 kuukauden ajaksi vuoden 2024 aikana heinä-syyskuussa. Puikkarin koko henkilöstöä koskee 3 kuukauden lomautus. Jos työnantajalla on tarjota työkokemusta ja koulutusta vastaavaa korvaavaa työtä lomautusuhan alaiselle työntekijälle koko 3 kuukauden ajalle, on lomautusaika korvaavassa työssä 1 viikko.

Perusteetonta lomarahavelkaa ei saa syntyä

Esimiestoiminnassa on huolehdittava, ettei sellaista perusteetonta lomarahavelkaa pääse syntymään mikä voi aiheutua Pudasjärven kaupungille taloudellisista alijäämää. KVTES vuosilomaluvun 11 §:n mukaan viranhaltijalla / työntekijällä on oikeus siirtää vuosilomaa / säästövapaata sairauden, synnytyksen tai tapaturman aiheuttaman työkyvyttömyyden vuoksi. (Pysyvääismääräys – Ohje säästövapaan antamisesta 1.8.2019 alkaen, henkilöstötoimikunta 7.6.2019 § 6 ja kaupunginhallitus 18.6.2019 § 202).

Vapaaehtoiset säästötoimenpiteet

Kaupunginhallitus on päättänyt 22.10.2019 § 299, että toiminta-alueiden tulee myös käynnistää välittömästi yhteistyössä henkilöstön kanssa valmistelut vapaaehtoisten säästötoimenpiteiden toteuttamiseksi.

Henkilöstölle suunnattuja vapaaehtoisia ja työntekijän halukkuuteen perustuvia henkilöstökuluihin vaikuttavia toimenpiteitä ovat esimerkiksi mahdollisuus vaihtaa lomaraha vapaaseen, mahdollisuus palkattomiin vapaaehtoiisiin vapaisiin, mahdollisuus lyhennettyyn työaikaan ja erilaisten virka- ja työvapaiden myöntäminen mm. perhesyiden perusteella.

Uuden sopimuskohdan (KVTES 19 §) lomarahavapaa perusteella työnantaja ja työntekijä/viranhaltija voivat sopia keskenään siitä, että lomanmääräytymisvuodelta maksettava lomaraha tai osa siitä annetaan vastaavana vapaana. Lomaraha voidaan vaihtaa vapaaksi, vasta sen ansaintaa koskevan lomanmääräytymisvuoden päätyttyä. Vaihtaminen ei siten enää edellytä paikallisen virka- ja työehtosopimuksen tekemistä lomanmääräytymisvuodesta.

Kaupungin henkilöstöllä on mahdollisuus vaihtaa lomaraha kokonaan tai osaksi vapaaseen työtilanteen niin salliessa. Lomarahan vaihtaminen vapaaksi sovitaan tämän jälkeen työntekijän/viranhaltijan ja työnantajan välillä. Vaihtaminen tapahtuu asianomaisen työntekijän aloitteesta. Vapaa-ajaksi vaihtaminen on vapaaehtoista ja voidaan toteuttaa niissä tapauksissa, joissa se työjärjestelyjen kannalta on mahdollista. Lomarahan vaihtaminen vapaaksi on työnantajan harkittavissa ja sitä myönnettäessä on otettava huomioon käytännön työn järjestelyt ja henkilöstön riittävyys. Tämä sopimuskohta ei koske OVTES:ssa olevaa henkilöstöä, jotka ovat opetusvelvollisuustyöajassa tai vuosityöajassa, koska he eivät kuulu vuosilomamääräysten tai vuosilomalain piiriin.

Kaupunginhallitus on päättänyt 4.6.2013 § 225 ns. kannustavaa mallista, jossa vapaaehtoista palkatonta vapaata pitävän palkasta ei vähennetä viikonlopun palkkaa, vaan vähennys viikkoa kohti on viisi päivää. Hyväksyty ja käytössä oleva malli kannustaa palkattomien vapaiden käyttöön seuraavin ehdoin:

- vapaaehtoista palkatonta virka- ja työlomaa voisi ottaa siten, että viikosta ei vähennetä viikonlopun palkkaa, vaan vähennys on viikkoa kohti viisi päivää
- palkatonta virka- tai työlomaa tulee hakea kerrallaan viideksi työpäiväksi
- palkattoman vapaan ajaksi ei palkata sijaisia, vaan tehtävät hoidetaan sisäisin järjestelyin

Muun palkattoman vapaan ajalta, jonka ajaksi palkataan sijainen, vähennetään sopimuksen mukaisesti myös viikonlopun ajan palkka.

Täysin työkykyiset työntekijät ja viranhaltijat voivat periaatteessa tehdä myös lyhennettyä työaika. Mahdollisuudesta työajan lyhennykseen päättää kuitenkin aina viime kädessä työnantaja, mikäli työajan lyhennys on mahdollista järjestää siten, että siitä ei ole haittaa palvelutuotannon järjestämiselle tai organisaation toiminnalle. Kaupunki suhtautuu myönteisesti erilaisten virka- ja työvapaiden myöntämiseen mm. perhesyiden perusteella.

HENKILÖSTÖ VOIMAVAROJEN ARVIOINTI JA SEURANTA

Henkilöstövoimavarojen arviointi on välttämätöntä toiminnan ja palvelujen suunnittelussa. Henkilöstöä koskevia yleisiä tunnuslukuja henkilöstövoimavaroista (henkilöstömäärä, ikärakenne, eläköityminen, sairauspoissaolot, työvoimakustannukset, jne.) sekä johtamista, työhyvinvointia, osaamista, työn tuloksellisuutta ja näiden toteutumista seurataan vuosittain tilinpäätöksen/henkilöstöraportin yhteydessä. Toimialajohtajat ovat vastuussa toiminnan ja palvelujen suunnittelusta sekä vaikutuksista henkilöstövoimavarojen yleisten tunnuslukujen kehitykseen. Kaupunginhallitus seuraa henkilöstövoimavarojen yleisiä tunnuslukuja ja henkilöstökulujen toteumaa osavuosisikatsauksen yhteydessä.

Henkilöstötoimikunta on 27.11.2023 yhteistoimintamenettelyssä käynyt läpi talousarviossa esitetyn henkilöstöä koskevan osuuden ja henkilöstökuluihin vaikuttavat toimenpiteet vuodelle 2024, vaikka osa edellä mainituista toimenpiteistä eivät edellyttäisi sopimista työntekijöiden/viranhaltijoiden ja palkansaajajärjestöjen kanssa.

1.3 TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA TALOUDELLINEN KEHITYS

1.3.1 YLEINEN KEHITYS

Valtiovarainministeriön taloudellisen katsauksen (2023:65, 9.10.2023) mukaan hintojen ja korkojen nousu on vähentänyt kotitalouksien kulutusta ja investointeja. Suomen talous ei kasvakaan vuonna 2023 edellisvuodesta. Vuonna 2024 hintojen nousu on kotitalouksien tulojen kasvua hitaampaa ja korkojen nousu on ohi. Kotitalouksien ostovoiman kohentuminen lisää kulutusta ja BKT kasvaa 1,2 prosenttia. Talouskasvua heikentää kuitenkin edelleen rakentamisen heikko tilanne. Investointinäkymät ovat kuitenkin muuten valoisat, erityisesti tuulivoima-investointisuunnitelmia on erittäin paljon. Vuonna 2025 kasvu nopeutuu 1,8 prosenttiin, kun kulutuksen kasvu lisäksi investoinnit lisäävät kotimaista kysyntää. Työllisyys kasvaa vuodesta 2024 lähtien ja vuonna 2025 työllisyysaste on 74,3 prosenttia ja työttömyysaste 7 prosenttia.

Julkisyhteisöjen alijäämä on 2,4 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2023 ja hallituksen päättämistä sopeutustoimista huolimatta kasvaa yli kolmen prosentin vuosina 2024 ja 2025. Julkisyhteisöjen alijäämä supistuu hieman ennustejakson loppua kohden, kun talouskasvu kiihtyy ja hallituksen toimet alkavat purra. Alasektoreista suurinta alijäämää tekee valtionhallinto, jossa ei ole odotettavissa merkittävää kohenemista koko ennustejaksolla. Lisäksi ilman hyvinvointialueiden tai kuntien omia toimia paikallishallinnon alijäämä kasvaa ennustejakson loppua kohti. Sosiaaliturvarahastot ovat ylijäämäisiä.

Sopeutustoimista huolimatta julkinen velkasuhde kasvaa hiljalleen ennustejaksolla. Valtionhallinnon ja paikallishallinnon yhteenlaskettu mittava alijäämä, väestön ikääntyminen, sekä kasvavat velanhoitokustannukset pitävät velkasuhteen nousevalla uralla jatkossakin.

Maailmantalouden näkymät ovat kaksijakoiset. Toisaalta Yhdysvalloissa, Japanissa ja monessa kehittyvässä maassa talous kasvaa melko nopeasti, toisaalta Euroopassa ja Kiinassa näkymät heikkenevät. Rakentaminen on vaikeuksissa lähes maailmanlaajuisesti, mutta kiinteistösektori on kriisissä erityisesti Euroopassa ja Kiinassa. Inflaatio on hidastunut, mutta pohjainflaatio on yhä nopeaa monessa taloudessa. Venäjän hyökkäyssodan jatkuminen ylläpitää jännitystä Euroopassa. Geopoliittiset jännitteet varjostavat maailmankaupan näkymiä. Maailmantalouden kasvu kiihtyy 2,9 prosentin kasvuun vuonna 2024.

Tunnelma kansainvälisillä rahoitusmarkkinoilla on viime aikoina ollut rauhallinen. Lyhyet markkinakorot kääntynevät laskuun, kun rahapolitiikan suunnan odotetaan muuttuvan, mutta nollakorkoihin ei ole paluuta näköpiirissä. Pitkien korkojen tuleva suunta on vielä epäselvä, siihen vaikuttavat muutkin tekijät. Eurooppalaiset pankit ovat kohtuullisen hyvässä kunnossa eikä markkinoilla ole muutenkaan suurempia tasapainottomuuksia. Tästä yhtenä osoituksena ovat vakaina pysyneet valtionlainojen korkoerot. Riskeinä voi mainita inflaation pysyminen keskuspankkien tavoitetasojen yläpuolella sekä odottamattomat markkinahäiriöt, jotka voivat johtaa ketjureaktioihin ja laajempiin vaikutuksiin.

Ulkomaankaupan hintojen lasku hidastuu vuoden 2023 lopulla, mutta hinnoissa nähdään laskua vielä vuoden 2024 aikana. Vuonna 2024 hinnat kääntyvät nousuun, mutta vuositasolla hinnat laskevat vielä tuonnissa 1,2 prosenttia ja viennissä 1,3 prosenttia. Hintojen kasvua ylläpitää erityisesti palveluiden ulkomaankaupan hintoja nostava palkkojen kasvu. Palkkojen kasvu ei kuitenkaan ole kilpailijamaita nopeampaa, mikä tukee Suomen kilpailuasemaa. Hintojen kasvu nopeutuu vuonna 2025, jolloin tuonti- ja vientihinnat kasvavat 1,8 prosenttia.

	2021 mrd. euroa	2020	2021	2022	2023**	2024**	2025**
		määrän muutos, prosenttia					
Bruttokansantuote markkinahintaan	251	-2,4	3,2	1,6	0,0	1,2	1,8
Tavaroiden ja palvelujen tuonti	99	-6,2	6,0	8,3	-3,8	3,6	4,3
Kokonaistarjonta	350	-3,4	3,9	3,5	-1,2	1,9	2,5
Tavaroiden ja palvelujen vienti	99	-7,8	5,8	3,5	-0,8	4,1	3,8
Kulutus	190	-2,3	3,6	1,4	0,4	0,7	1,3
yksityinen	128	-3,8	3,5	1,7	-0,2	1,0	1,8
julkinen	62	1,2	3,9	0,8	1,8	-0,1	0,4
Investoinnit	59	-1,0	1,0	3,2	-3,1	2,1	4,4
yksityiset	49	-3,3	4,3	3,6	-3,6	1,1	2,3
julkiset	10	9,3	-11,8	1,3	-0,5	7,2	13,7
Kokonaiskysyntä	349	-3,4	3,7	3,3	-1,2	1,9	2,5
kotimainen kysyntä	250	-1,7	3,0	3,2	-1,4	1,0	2,0

Kuva: Keskeiset ennusteluvut Valtiovarainministeriön taloudellisesta katsauksesta 2023:65

Valtiovarainministeriön kuntatalousohjelman vuosille 2024-2027 (2023:70, 9.10.2023) mukaan kuntien ja kuntayhtymien yhteenlaskettu tilikauden tulos heikkeni vuonna 2022 hieman suhteessa kahteen aiempaan vuoteen, mutta säilyi yhä vahvalla tasolla. Tulos pohjautuu työllisyyden ja talouden hyvään kehitykseen ja siitä seuranneeseen verotulojen kasvuun.

Kuntatalouden vuosikate heikkeni edellisestä vuodesta, mutta oli edelleen yli poistotason ja myös nettoinvestointien. Vuosikate laski vähiten yli 100 000 asukkaan kuntakokoryhmässä, muissa ryhmissä lasku jatkui jo toista vuotta peräkkäin. Kuntatalouden eriytyminen näkyikin viime vuonna selkeästi suurten kaupunkien ja pienten kuntien välillä.

Kuntien valtionapuihin osoitetaan noin 5,1 mrd. euroa vuonna 2024. Laskennalliset valtionosuudet ovat noin 3,7 mrd. euroa, kuntien veromenetysten korvaukset 0,9 mrd. euroa ja muut valtionavut 0,6 mrd. euroa.

Kuntien peruspalvelujen valtionosuus laskee vuonna 2024 vuoden 2023 varsinaiseen talousarvioon verrattuna noin 290 milj. eurolla noin 2,5 mrd. euroon. Muutos johtuu pääosin vuonna 2023 sote-uudistuksen yhteydessä kunnilta hyvinvointialueille siirtyneiden kustannusten ja tulojen tarkentumisesta sekä sen vuoksi valtionosuuteen tehtävistä korjauksista. Jotta kuntataloudesta siirtyisi uudistuksen yhteydessä yhtä paljon kustannuksia ja tuloja, tulee tämän hetken arvion mukaan kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta vähentää vuodesta 2024 alkaen pysyvästi noin 224 milj. euroa. Siirtyvien kustannusten ja tulojen tarkentumisesta johtuva valtionosuuden vähennys huomioidaan vuoden 2023 osalta takautuvasti vuosina 2024 ja 2025, minkä vuoksi peruspalvelujen valtionosuuteen kohdistetaan 112 milj. euron määräaikainen vähennys kyseisinä vuosina. Vähennyksen määrä tarkentuu marraskuussa 2023, kun sote-uudistukseen liittyvät rahoituslaskelmat päivitetään lopullisiksi vuoden 2022 verotuksen valmistuttua.

Peruspalvelujen valtionosuutta korottavat vuonna 2025 työvoimapaalveluiden järjestämisvastuun siirto kunnille ja kuntien työttömyysturvan rahoitusosuuden kasvattaminen.

Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan valtionosuudet alenevat reaalisesti hieman kehys-

kaudella oppilas- ja opiskelijamäärien alenemisesta johtuen.

Valtion toimenpiteiden yhteisvaikutus kuntatalouteen on vuonna 2024 hieman kuntataloutta vahvistava. Kuntien uusiin ja laajeneviin tehtäviin osoitetaan täysi valtionosuus ja valtion päättämät veroperustemuutokset kompensoidaan kunnille. Hallitusohjelman mukaisesti kuntien rahoituksen ja valtionosuusjärjestelmän kokonaisuus uudistetaan vastaamaan kuntien uutta roolia ja sote-uudistuksen voimaantulon sekä TE-uudistuksen jälkeistä tilannetta. Hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle kevädistuntokaudella 2025, ja uuden lainsäädännön tulla voimaan 1.1.2026. Myös TE-palveluiden rahoitusmallia tarkistetaan ja työvoimapalveluiden lakisääteistä palveluprosessia kevennetä.

Suomen talouskehitys pysyy kuluvana vuonna nollan tuntumassa, kun hintojen ja korkojen nousu vähentävät kotitalouksien kulutusta ja investointeja. Inflaation arvioidaan kuitenkin normalisoituvan keskimäärin kahteen prosenttiin vuosina 2024–2027.

Vuonna 2024 bruttokansantuote kasvaa 1,2 prosenttia kotitalouksien ostovoiman kohentuessa.

1.3.2 KAUPUNGIN ALUE, SIJAINTI JA HALLINNOLLINEN ASEMA

Pudasjärven kaupunki sijaitsee Pohjois-Pohjanmaan maakunnan koillisosassa Iijoen keskijuoksulla aivan Lapin maakunnan rajalla. Pudasjärven kokonaispinta-ala on 5 867,36 km², maapinta-ala 5 638,35 km² ja vesipinta-ala 229,01 km².

Pudasjärven naapurikuntia ovat pohjoisessa Ranua ja Posio, idässä Taivalkoski ja Suomussalmi, etelässä Puolanka ja Utajärvi sekä lännessä Oulu ja Ii.

Pudasjärven kaupungin alue jakaantuu 15 pääkylään: Aittojärvi, Hetekylä, Hirvaskoski, linattijärvi, Jaurakkajärvi, Jonku, Kipinä, Kurenalus (keskusta), Livo, Pintamo, Pudasjärvi, Puhoskylä, Sarakylä, Siurua ja Syötekylä.

- Pudasjärven kaupunki kuuluu Pohjois-Pohjanmaan maakuntaan.
- Valtion paikallishallinnossa poliisihallinnon asioita hoitaa Pudasjärven poliisiasema/Oulun poliisilaitos.
- Yleisen edunvalvojan tehtäviä hoitaa Pudasjärven kaupungin yleinen edunvalvoja (Pohjois-Suomen oikeusapu- ja edunvalvontapiiri/Oulun edunvalvontatoimisto). Kaupunki tuottaa palvelun em. viranomaisen kanssa solmitun sopimuksen nojalla Pudasjärvelle ja Taivalkoskelle.
- Oikeusaputoimistojen lakiasioita hoitaa Pudasjärven sivuvastaanotto/Oulun oikeusaputoimisto.
- Talous- ja velkaneuvontapalvelut ostetaan Oulun kaupungilta.
- Ulosoton tehtäviä hoitaa Pudasjärven toimipaikka/Oulun seudun ulosottovirasto.
- Operatiivisesta syyttäjätöinnistä huolehtii Pohjois-Suomen syyttäjäalue.
- Käräjäoikeutena on Oulun käräjäoikeus, joka toimii Oulussa ja Ylivieskassa ja sen istuntopaikat ovat Oulussa, Kuusamossa ja Ylivieskassa. Hallinto-oikeuden asioita hoitaa Pohjois-Suomen hallinto-oikeus ja hovioikeuden asioita hoitaa Rovaniemen hovioikeus.
- Digi- ja väestöviraston lähin toimipiste on Oulussa.
- Lomitus-toimesta (maatalousyrittäjien lomituspalvelut) vastaa Muhoksen paikallisyksikkö.

Hyvän Olon Keskus Pirtissä toimii Kohtaamo -monipalvelupiste, josta saa apua työnhakuun, opintoasioihin, työnantaja-asioihin sekä päivittäin myös KELA-asiointiin (Kelan avustava neuvontapiste; tämän lisäksi Kela-palvelee Pirtissä ajanvarauksella kerran viikossa). Myös kaupungin asiakaspalvelu toimii Kohtaamossa.

- Kaupungin ICT-palvelut tuottaa Lapid Oy.
- Kaupungin ateriapalvelut tuottaa PPP-Köökki Oy.
- Kaupungin talous- ja henkilöstöpalvelut tuottaa Monetra Oulu Oy.
- Kaupungilla on hankintayhteistyösopimus Monetra Oy:n kanssa.
- Kaupungilla on laki- ja asianajopalveluita koskeva sopimus Hankintajuristit Oy:n kanssa.

1.3.3 VÄESTÖKEHITYS

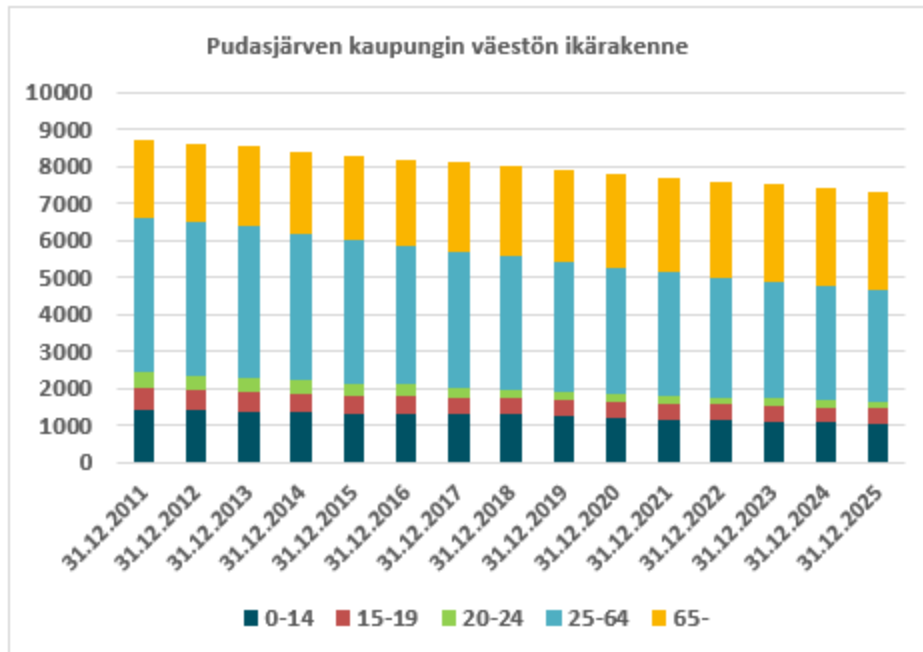
Pudasjärven asukasluku vuoden 2022 lopussa oli Tilastokeskuksen mukaan 7603, missä on laskua edellisen vuoden lopusta 99 henkilöä eli 1,3 %.

Tilastokeskuksen ennuste (uusin vuoden 2021 ennuste) edellisillä vuosilla korjattuna vuoden 2024 lopun asukasluvuksi on 7416. Kyseistä lukua käytetään mm. Kuntaliiton verokehikossa. Alkuperäinen Tilastokeskuksen ennuste asukasluvuksi on 7401.

Talouden tunnuslukujen laskennassa käytetään vuoden 2024 asukaslukuna edellä mainittua lukua 7416. Suunnitelmavuosina 2025-2026 kaupunki arvioi laskun hidastuvan hieman siten, että v. 2025 alenema olisi 90 henkilöä (asukasluku 7326) ja vuonna 2026 80 henkilöä (asukasluku 7246).

Pudasjärven kaupunki	Elävänä syntyneet	Kuolleet	Luonnollinen väestön-lisäys	Kuntien välinen nettomuutto	Netto-maahan-muutto	Väestön-lisäys	Väkiluvun korjaus	Väkiluku
2013	71	116	-45	-159	120	-84	1	8537
2014	93	105	-12	-195	73	-134	-4	8399
2015	77	117	-40	-194	80	-154	12	8257
2016	70	131	-61	-114	98	-77	7	8187
2017	64	117	-53	-93	59	-87	3	8103
2018	61	113	-52	-88	29	-111	-2	7990
2019	55	131	-76	-106	66	-116	-1	7873
2020	49	115	-66	-62	35	-93	-1	7779
2021	65	134	-69	-55	45	-79	2	7702
2022	40	115	-75	-57	24	-108	-1	7603

Taulukko: Väestökehitys (tietojen lähde: Tilastokeskus)

Kuva: Väestö ikärakenteen mukaan 2011 – 2021 (lähde: Tilastokeskus 31.3.2022)
 Väestöennuste ikärakenteen mukaan 2021 – 2025 (lähde: Tilastokeskus 30.9.2021)

1.3.4 TYÖLLISYYSTILANNE

ELINKEINOELÄMÄN TILANNE JA NÄKYMÄT

Syksyä 2023 kohden rakentaminen Suomessa vähentynyt dramaattisesti ja toimiala on yleisesti vaikeuksissa. Myös Pudasjärvellä tätä näkyy toimialan yritysten toiminnassa ainakin lomautuksina.

Matkailun näkymät näyttävät edelleen hyviltä - myös Pudasjärvellä - joskin epävarmuutta Syötteen osalta luo tilanne, jossa toinen merkittävistä alueen matkailun keskittymistä on talousarviota laadittaessa myynnissä. Toisaalta lisääntyvä työttömyyden kasvu voi lisätä työvoiman saatavuutta matkailualalle.

Korkotaso on noussut edelleen ja yritysten lainansaanti vaikeutunut. Korkotason myös arvioidaan jäävän pitkäksi aikaa uudelle tasolle.

Jäljempänä esitetty uusiin katsaus on keväältä 2023, josta tilanne on muuttunut myös isommassa kuvassa: Levottomuus maailmalla on lisääntynyt edelleen Gazan sodan ja Venäjän hybridisodankäynnin kiihtyessä. Etenkin viimeksi mainitulla on vaikutuksia myös Suomeen.

Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisun Alueelliset kehitysnäkymät keväällä 2023 (2023:28) kuvaa Pohjois-Pohjanmaan näkymiä seuraavasti:

Näköpiirissä oli jo syksyllä 2022, että kuluneen talven aikana talous Suomessa heikkenee, kustannukset ja inflaatio pysyvät korkeina ja rahoitusmarkkinat kiristyvät. Tämän arvioitiin näkyvän alueilla työllisyyden heikentymisenä. Näin on tapahtunut, myös Pohjois-Pohjanmaalla. Mitään dramaattista muutosta heikompaan ei ole toteutunut. Moni työnantaja on pystynyt

ennakoimaan talouden muutosta ja sopeuttamaan työvoimatarpeensa siihen. Venäjän sotatoimet luovat edelleen huomattavaa kansainvälistä epävarmuutta. Sodasta on muotoutumassa pitkäkestoinen kulutusota, joka rasittaa eri kansantalouksia ja lukuisia elinkeinoja. Sodan eskaloituminen aiheuttaa suurta huolta.

Suomen Nato-jäsenyys luo elinkeinollista turvaa ja vahvistaa Suomen maakuvaa lisäten investointivarmuutta. Turvallisuuteen ja varautumiseen liittyvät toimet lisäävät työtä useille toimialoille. Toimintavarmuus edellyttää laajaa yhteiskunnallista varautumista yllättäviin muutoksiin ja kykyyn toimia häiriötilanteissa. Huoltovarmuus ja saavutettavuuden varmistaminen edellyttävät kehittämistoimia koko Pohjoisen Suomen alueella.

Kotitalouksien ostovoima on heikentynyt kohonneiden kustannusten seurauksena ja moni keskittää kulutuksensa välttämättömiin menoihin ja edullisiin vaihtoehtoihin. Eri alojen palkkapäätökset piristävät osaltaan yksityistä kulutusta. Useissa talousennusteissa kasvun ennakoidaan elpävän tämän vuoden loppupuolella. Lomautuksia ja työsuhteiden päättymisiä on odotettavissa ainakin syksyyn saakka.

Vaikka työvoimaa vapautuu markkinoille, ei määrä riitä paikkaamaan pikaisesti laajaa työntekijäpulaa. Kaikkiin avautuviin työpaikkoihin ei edelleenkään löydy tekijöitä, paikkaa hakevien määrä on usein suppea tai rekrytointiprosessit kestävät pitkään. Vaje osaajista on jatkunut vuosia, eikä se ole sidoksissa talouden suhdannekiertoon. Pohjois-Pohjanmaa on tunnettu nuorekkaasta ikärakenteesta moniin alueisiin verrattuna. Näköpiirissä on, että nuorisoiäluokat ja työikäisten määrä pienenevät useissa kunnissa ja siihen pitää reagoida ajoissa vetovoiman vahvistamiseksi. Moni korostaa työ- tai koulutuskeskeisen maahanmuuton lisäystä keskeisenä keinona tasapainottaa työmarkkinoita.

Työntantajat ovat pystyneet sopeutumaan matalasuhdanteeseen kohtuullisen hyvin, joskin toimialojen ja yritysten välillä on eroa. Vähentynyt kysyntä ei ole näkynyt Pohjois-Pohjanmaan yrityskannassa tai uusien yritysten perustamisaktiivisuudessa laajasti. Pienissä kunnissa yrityksiä perustetaan maltillisesti, mutta muutamissa kunnissa kiinnostus yritystoimintaan on ollut suhdannetilanne huomioiden aktiivista. Eläköitymisistä johtuvia yritysmyyntejä tarvitaan lisää.

Kohonneet korot sekä lainansaannin haasteet hidastavat yritysten suuria investointeja ja sijoittajien varovaisuus on kasvanut. Kustannusten nousu on pakottanut yrityksiä etsimään säästöjä mm. energian kulutuksesta. Raaka-aineiden käyttöä, tuotantoprosesseja ja kuljetuksia halutaan tehostaa. Yritysten ilmastotietoisuus sekä tahto siirtyä vihreämpiin tuotantotapoihin on lisääntynyt. Moni yritys kasvatti varastojaan korona-ajan toimitusongelmien vuoksi. Osalla varastot ovat purkamatta. Varastojen pienentäminen aiheuttaa yrityksille merkittäviä taloudellisia paineita.

Maatalouden kustannus- ja kannattavuuskriisi jatkuu ja näkymät ovat vaikeat, vaikka lannoitteiden hinnoissa on hieman laskua tänä keväänä ja sähkön huippuhinnoista on tultu alas. Tuotantopanosten hinnat ovat pysyneet korkealla pitkään. Kohonneita kustannuksia on saatu siirrettyä tuotteiden hintoihin kohtalaisen hyvin. Tuottajahinnat ovat kuitenkin kääntyneet laskuun ja tämä asettaa lisäpainetta niin kotieläintiloille kuin kasvinviljelytiloille. Viljelijät miettivät tarkkaan minkä viljely on kannattavaa tulevana kesänä.

Energiakriisin takia maatilat ja maaseutuyritykset ovat investoineet merkittävästi aiempaa enemmän mm. aurinkosähköjärjestelmiin, bioenergiaan ja biokaasuun. Esimerkiksi investoinnit aurinkosähköjärjestelmiin nousivat aiemmasta vuosittaisesta noin 25–30 investoinnista yli sataan investointiin vuonna 2022. Biokaasuinvestoinnit olivat myös kasvussa, joskin pitkien suunnittelu-

ja lupaprosessien takia osa vireillä olevista hankkeista siirtyi tulevalle ohjelmakaudelle.

Raahen Laivakankaan kultakaivos on ollut viime vuosina niin toiminnassa kuin ylläpitotilassa. Kultatuotantoa ei ole saatu kannattavaksi ja toimintaa pitkäkestoiseksi. Kaivoksen uusi omistaja on ilmoittanut, että tuotanto alkaisi kesään mennessä. Alkuun työstetään jo louhittua kiviainesta, jonka tuotoilla arvioidaan toiminnan käynnistyvän. Ranualle suunnitellaan Suhangon kaivoshanketta (mm. palladium, platina, kupari, nikkeli, kulta). Tavoite on käynnistää rakennustyöt vuonna 2024 ja tuotanto vuonna 2026. Hankkeen työllistävä vaikutus on huomattavan suuri ja sen uskotaan luovan työmahdollisuuksia myös Pohjois-Pohjanmaalle.

Aluekyselyn perusteella maakunnan teollisuusyrityksillä menee kohtuullisen hyvin. Yritysten välillä on toki vaihtelua. Kysyntää tuotteille on, useilla yrityksillä tilauskannoissa ei ole tapahtunut merkittävää pudotusta ja uusia tilauksia saadaan. Lainarahan kallistuminen lisää investointiharkintaa. Tuotantokoneiden ostaminen on yhä haaste pitkien toimitusaikojen, komponenttipulan ja kohonneiden hintojen vuoksi. Valmistavassa teollisuudessa alihankintatoimintaa on tuotu takaisin Suomeen. Monilla yrityksillä löytyy rohkeutta investoida.

Maakunnan metalliklusterin kokonaisliikevaihto on ollut kasvussa, mutta viime vuonna, varsinkin vuoden loppupuoliskolla, yritysten liikevaihto taittui pudotukseen. Muiden muassa teräksen kysyntä on vähentynyt Euroopassa. Myynnin heikentyminen ei näkynyt loppuvuonna vielä henkilöstömäärissä. Useilla alan yrityksillä on kasvuhalu ja suunnitelmia lisätä tai uudistaa tuotantoaan ja etsiä uusia markkinoita. Monissa metalli- ja konepajayrityksissä on huutava pula osaavista tekijöistä. Apua tilanteeseen haetaan myös kv.rekrytoinneilla – esim. käynnistyneessä seutukaupunkien pilotissa pyritään rekrytoimaan hitsaajia ja CNC-koneistajia Intiasta. SSAB:n Raahen tehdas uudistuu täysin tulevina vuosina ja muutostöillä on suuri työllistävä vaikutus. Suunnitelmissa on poistaa vuodessa 1,2 milj. tonnia kivihiiltä käyttävä koksamo sekä masuunit ja sulatto. Tilalle nousee sähköllä toimiva valokaariuuni ja tuotannosta tulee päästötön. Menetelmä nojaa uusiutuvan energiantuotantoon ja vedyn hyödyntäminen on keskiössä.

Tilastokeskuksen tietojen mukaan maakunnan puualan yritysten liikevaihto ja henkilöstömäärä ovat laskussa. Selkeä taite heikompaan toteutui viime vuoden loppupuoliskolla. Saha- ja puutuotteiden kysynnässä on laskua ja alan toimijat sopeutuvat muutokseen lomautuksilla, myös irtisanomisilla. Puuteollisuudessa on meneillään tai vasta valmistunut useita investointeja mm. Oulussa, Utajärvellä, Pudasjärvellä ja Taivalkoskella. Mikäli poistuvat työntekijät hakevat työpaikan muilta toimialoilta, yrityksillä voi olla haastavaa saada työntekijöitä nousun alkaessa. Rakentamisen väheneminen ei heijastu kaikkiin puuteollisuuden toimijoihin – alan yrityksissä on myös halua toiminnan kehittämiseen sekä uusien toimintamallien selvittämiseen. Stora Enson Oulun tehtaan muutostyöt ovat käynnissä. Oulun valmistuu toinenkin kartonkilinja – uudistushankkeen arvo on noin miljardi euroa. Jatkossa puuntarve lisää työtä arvoketjun alkupäässä. Pelkästään Stora Enson tuotantolisäyksen arvioidaan tuovan puunhankintaan 200 uutta työpaikkaa.

Vihreän siirtymän ja fossiilittoman energian suunnitelmia ja hankkeita viriää pikavauhdilla ja julkista tukea suunnataan huomattavasti siirtymän vauhdittamiseen. Pyhäjoen ydinvoimahankkeen kariutuminen synnytti tarpeen määrittää energiatuotannon uusia mahdollisuuksia Pyhäjoen alueella ja hahmottaa kuinka tehtyjä rakenteita ja verkostoja voitaisiin hyödyntää jatkossa. Kokonaisnäkyä hahmottavalle selvityshankkeelle on saatu rahoitus. Pyhäjärven entiselle kaivosalueelle suunnitellaan pumppuvoimaan perustuvaa energiavarastoa ja hankkeelle on merkittävä energiatuki. Lähes kaikissa maakunnan eteläosan kunnissa on vireillä hankkeita biotuotelaitoksen rakentamiseksi. Suunnitelmissa on luoda uusia tuotteita erilaisista sivujakeista ja jätteistä. Aurinkovoimatuotantoa on vireillä useissa kunnissa – niin omille alueille kuin

integroituna tuulivoimapuistoihin. Isoja energiatukipäätöksiä ovat saaneet mm Callio-Hitura Solarpark Oy aurinkovoimalainvestointiin (12,1 milj. euroa), Nokian Oulun yksikkö uudelle energiakeskukselle (12 milj. euroa), Utajärven Solarpark Oy aurinkosähkövoimalan ja sähkövaraston hankkeeseen (13,3 milj. euroa) sekä Raahen Monivoima Oy vedyn ja uusiutuvan sähkön tuotannon ja varastoinnin kokonaisratkaisuhankkeelleen (5,8 milj. euroa – Raahe ja Kokkola).

Tuulivoimatuotannossa Pohjois-Pohjanmaa jatkaa maamme kärjessä. 40 prosenttia maamme tuulivoimaloista sekä tuulivoiman tuotantokapasiteetista sijaitsee maakunnassa. Suuren kokoluokan tuulivoimahankkeita tulee YVA-prosessiin tasaisena virtana. YVA-prosessi on vireillä noin 30 tuulivoimahankkeella ja esisuunnittelussa on lähes 60 hanketta. Hankkeiden suuri lukumäärä ja suuret kokoluokat edellyttävät huolellista yhteensovittavaa ja yhteisvaikutukset huomioivaa maakäyttösuunnittelua niin maakunnallisella kuin kunnallisella tasolla. Tuotantoalueet ja sähkön siirtoverkot valtaavat huomattavia maaaloja ja useilla alueilla paine alkaa kohdistua asutuksen läheisyyteen. Tällä hetkellä hankkeita viriää maakunnan sisäosiin, erityisesti eteläosan kuntiin. Merituulivoimaa on myös vireillä. Merituulivoiman tekniset ja rahoitukselliset valmistelut ovat maatuulivoimaa haastavammat ja suunnitteluprosessit ovat siksi pitkiä. Maakuntaan tarvitaan uutta sähköintensiivistä teollisuutta hyödyntämään kasvavaa energiatuotantoa.

Merkittävä sähkötuotannon lisäys vaatii siirtoyhteyksien vahvistamista ja sähkön toimitusvarmuuden turvaamista. Nykyinen kantaverkko ei riitä uusille tuotantoinvestoinneille ilman siirto kapasiteettirajoituksia tai vaarantamatta käyttövarmuutta. Fingrid suunnittelee sähkön siirtoyhteyksien kehittämistä väleillä Kalajoki-Alajärvi, Vaala-Laukaa ja Vaala-Hyrynsalmi. Kaikissa hankkeissa YVA-prosessit ovat menossa – ensin mainitussa hankkeessa ympäristöviranomaisen loppulausunto saadaan tänä keväänä. Kaikki hankkeet ovat elinkeinollisesti ja työllisyyden näkökulmasta merkittäviä investointeja tulevina vuosina.

Vetytalous on kuuma käsite ja Pohjois-Pohjanmaalla varsinkin Raahen seudulla on suurta kiinnostusta ja hankkeita selvittää vetytalouden edellyttämää infrastruktuuria ja kehittää yritysten valmiuksia vetytalouden tarjoamiin liiketoimintamahdollisuuksiin. VTT:n julkistaman esiselvityksen mukaan Pohjois-Pohjanmaalla pystyttäisiin tuottamaan vetyä koko Suomen vedyntuotantotavoitteiden saavuttamiseksi. Päästöttömän vedyn tuotantoa tukee alueen suuri tuulivoimakapasiteetti. Tulevaisuudessa Pohjois-Pohjanmaa suunnitellaan kytkettävän Euroopan kattavaan vetykaasuputkiverkoston.

Maakunnan ICT-klusterilla menee edelleen hyvin niin yritysten liikevaihdolla kuin henkilöstömäärillä mitattuna. Useissa yrityksissä tilanne näyttää vakaalta ja tilaus- ja projektikanta ovat hyvällä tasolla. Huolta herättää, että innovatiivisten kasvuhakuisten ICT-yritysten määrässä on havaittu vähennystä aiemmasta. Terveysteknologia-alalla toimivilla yrityksillä on investointisuunnitelmia ja kehittämistoiminta on piristynyt. ICT-sektorilla on huomattava osaajapula – työtä olisi runsaasti tarjolla, mutta tekijöitä ei löydy helposti.

Rakentamisen, erityisesti asuntorakentamisen, näkymät ovat heikentyneet selvästi aiemmasta. Asuntokauppa käy tahmeasti, myymättömiä kohteita on paljon tarjolla ja uusia asuinrakennuskohteita avataan aiempaa vähemmän. Suunniteltuja asuntokohteita on laitettu myös jäihin. Epävarmuus jatkuu, jos korkotaso pysyy korkeana, rahoituksen ehdot tiukkana ja talouden epävarmuus ei hälvene. Rakennusalan yrityksiä on lopettanut toimintansa, yrityksiä on selvitystilassa tai ajautunut konkurssiin. Vähentynyt rakentaminen näkyy rakennus-tuoteteollisuuden yritysten tuotannossa. Useilla talotehtailla on normaalia heikompi tilauskanta. Työvoimapula on hieman hellittänyt rakentamisessa ja rakennustuoteteollisuudessa.

Välituotteiden, osien ja laitteiden saatavuudessa on yhä haasteita (mm. talotekniikan laitteiden ja kodinkoneiden toimitukset).

Rakennuskohteita on kuitenkin käynnissä ja alkamassa. Monissa kunnissa valmistuu julkisia tiloja (mm. koulut, päiväkodit). Rakennuskustannusten ja lainarahan nousut ovat toisaalta siirtäneet tai supistaneet suunniteltua tuotantoa. Maakunnallisesti isoja hankkeita ovat mm. uusi Nokia-kampus Oulussa, Oulun pääpoliisiaseman ja vankilan yhteishanke, Vaalan uusi vankila ja Raahen SSAB:n uusi tutkimuskeskus ja hallintorakennus. Oulun tulevan asuntomessun maapohjatyöt ovat käynnissä ja rakentaminen käynnistyy lähitulevaisuudessa. Oulun yliopistollisen sairaalan uudistaminen työllistää vielä vuosia. Tulevaisuuden suunnitteluhankkeita Oulussa ovat esim. Raksilan monitoimiareena, Aseman seutu, Terwa Tower ja Heinäpään jalkapallostadion. Hailuodon kiinteä yhteys -hankkeelle on myönnetty rahoitus ja suunnitelmien osalta se on käynnistyskelpoinen. Pergertie-sillat -yhteys aiotaan toteuttaa allianssimallilla. Hallinto-oikeus hylkäsi hankkeen vesilupapäätöksestä tehdyn valituksen. Hallinto-oikeuden päätökseen on haettu valituslupaa korkeimmasta hallinto-oikeudesta helmikuussa 2023.

Pohjois-Pohjanmaan matkailuyritysten liikevaihto- ja henkilöstökehitys ovat olleet hyvin vaihtelevia viime vuodet. Isossa kuvassa suunta on kuitenkin nousujohteinen. Matkailua kurittaneet rajoitteet ovat poistuneet ja matkailijamäärä on kasvussa. Laajasti kohonneet kustannukset hillitsevät kulutusintoa. Pohjois-Pohjanmaalla investoidaan vahvasti matkailun kasvuun. Keskeinen tavoite on tasoittaa kausivaihtelua uusilla palveluilla hiljaisille jaksoille (mm. pyörämatkailu) ja lisätä myös kansainvälisten matkailijoiden vierailuja. Ouluun tarvitaan lisää majoituskapasiteettia - useita suunnitelmia on vireillä. Kuusamon Ruka ilmoitti uusista rinteistä ja hissikapasiteetin lisäyksestä. Kalajoella Hiekkasärkillä rakentuu erityisesti Marinan alue ja Oulun Hietasaari tulee muuttumaan entistä monipuoliseksi matkailu- ja virkistysalueeksi lähitulevaisuudessa. Lisääntyvä matkailu edellyttää uusia lentoyhteyksiä vaihtoehtojen monipuolistumiseksi. Työntekijäpula vaivaa edelleen monia matkailuun liittyviä toimialoja.

Pohjois-Pohjanmaan kaupan toimiala on kasvanut viime vuodet niin kokonaisliikevaihdossa kuin henkilöstömäärässä. Lähes kaikissa tuoteryhmissä hinnat ovat kohonneet samalla kun kuluttajien ostovoima on heikentynyt. Harkinta erikoistavaroiden hankinnassa on kasvanut ja elintarvikkeissa moni ostaa ketjujen edullisimpia vaihtoehtoja. Kokonaisuutena kaupan myynti on edelleen hyvällä tasolla.

Kohonneet hinnat ja kuluttajien vähentynyt ostovoima vähentävät yksityisten palveluiden käyttöä, mutta selkeää pudotusta palveluyritysten kokonaisliikevaihdossa ei ole nähtävissä. Palveluyrityksillä kauppa käy aktiivisesti. Yksityisten hoivapalvelujen tarve ja käyttö kasvavat ja uusia yksiköitä avataan. Laaja tekijäpula vaikeuttaa hoivatöiden organisointia. Uusi hyvinvointialue edellyttää yritysten yhteistyötä, kun palvelujen järjestämisalueet laajenivat.

TYÖTTÖMYYS

Pohjois-Pohjanmaalla oli syyskuun lopussa 20 100 työtöntä työnhakijaa, mikä on 2 600 (+15,1 %) enemmän kuin vuotta aiemmin. Elokuuhun verrattuna työttömien määrä nousi vajaalla 300 hengellä.

Pohjois-Pohjanmaan työttömistä työnhakijoista kokoaikaisesti lomautettuja oli 1 700. Lomautettujen määrä kasvoi elokuusta 260:llä ja vuoden 2022 syyskuusta 990:lla (+131,6 %). Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta (työttömyysaste) oli Pohjois-Pohjanmaan alueella 10,6 % ja koko maassa 9,4 %. Työttömyysaste vaihteli maakunnassa Limingan 5,8 %:n ja Pudasjärven 14,2 %:n välillä.

Pohjois-Pohjanmaan TE-toimiston alueella ilmoitettiin avoimeksi kaikkiaan 3 900 uutta työpaikkaa. Uusien avoimien työpaikkojen määrä oli 1 500 (-27,8 %) vähemmän kuin vuosi sitten syyskuussa ja 380 (-8,8 %) vähemmän kuin elokuussa.

Pohjois-Pohjanmaan aktivointiaste oli syyskuussa 23,4 %. Aktivointiasteeseen laskettavien palveluiden piirissä oli maakunnan alueella kaikkiaan 6 100 henkilöä.

Lähde: Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen Työllisyyskatsaus 9/2023

Pudasjärven työttömyysaste on korkea. Pudasjärven työttömyysastetta vuosina 2016-2022 on verrattu seuraavassa taulukossa muihin Oulunkaaren kuntiin, koko Oulunkaareen ja eräisiin muihin Pohjois-Pohjanmaan kuntiin.

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Pudasjärvi	18,1	16,5	12,2	12,9	17,0	13,9	15,3
li	18,5	15,1	12,4	12,6	14,3	12,2	11,7
Vaala	17,7	16,8	13,6	13,1	17,7	14,4	12,9
Utajärvi	15,7	13,7	10,6	10,0	13,0	11,6	11,4
Taivalkoski	16,8	15,5	13,3	13,8	15,2	12,3	11,8
Kuusamo	13,4	11,8	9,9	9,9	13,1	9,4	10,2
Oulu	17,1	14,2	12,0	12,0	14,5	12,2	12,3
Oulunkaari	17,9	15,6	12,2	12,4	15,4	12,9	13,0
KOKO MAA	13,6	11,2	9,7	9,8	13,6	10,5	9,9

Taulukko: Työttömyysaste Pudasjärvellä ja eräillä muilla alueilla, Tilastokeskus

Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta kunnittain

TEM Työnvälitystilasto / Työ- ja elinkeinoministeriö, Työnvälitystilasto

Kuva: Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta kunnittain Pohjois-Pohjanmaan kunnissa syyskuun 2023 lopussa.

1.3.5 ASUMINEN, MAANKÄYTTÖ JA ASUNTORAKENTAMINEN

Asemakaavoja on kaupungin alueella Kurenalla ja Syötteellä. Syötteellä asemakaava-alueita on useita ja ne ovat tarkoitettu pääasiallisesti lomarakentamiseen. Iijoen, Livojoen ja Puhosjärven ranta-alueille laaditut rantaosayleiskaavat ohjaavat rakentamista ja maankäyttöä voimakkaasti jokivarsissa. Yksityisten maanomistajien ranta-asemakaavoitushankkeet lisäävät rantarakentamismahdollisuuksia.

Vuonna 2024 maankäytön suunnittelun painopisteenä on edellisvuonna käynnistynyt Syöteen alueen yleiskaavan päivitys sekä alueen asemakaavojen ajantasaistaminen. Asumistottumuksia ja monipaikkaisen asumisen tarpeita tutkitaan laadittavassa Pudasjärven asumisen politiikassa. Pysyvän asumisen edellytyksiä myös loma-asuntoalueilla tutkitaan uudelleenarvioimalla yleis- ja asemakaavoja.

Tuulivoimayleiskaavoitus on voimakkaasti esillä. Kaupungin alueella on käynnissä useita tuulivoimahankkeita, joiden kaavoitusaloitteet yleiskaavoituksen käynnistämiseksi tuodaan päätöksentekoon. Edellisvuonna laadittu Pudasjärven tuulivoimaohjelma 2030 määrittää edistettävien hankkeiden kriteerit ja ohjaa hankkeiden valmistelua.

Väestöstä noin puolet asuu Kurenalan taajamassa ja sen välittömässä läheisyydessä. Muu väestö on jakaantunut kohtalaisen tasaisesti kaupungin alueelle vesistöjen ja pääteiden varsiin.

Rakentamattomia asuntotontteja on Kurenalla kohtalainen määrä, mutta rakentamista suunnittelevat ovat pidemmän aikaa viestineet tonttien huonoa tarjontaa ja sijaintia. Tarjonnan parantamiseksi uuden Nivankankaan asuntoalueen osittainen rakentaminen on käynnissä. Ensimmäisessä rakennusvaiheessa alueelle valmistuu 17 kaavatonttia syksyllä 2024. Nivankangas muodostaa kylämäisen ja väljän asuinalueen luonnonläheiseen ympäristöön, kuitenkin lähelle keskustaajaman palveluita.

Rivitalotontteja on Kurenalla tarjolla vain muutamia. Tonteille ei ole viime aikoina ollut kysyntää.

Pientalorakentaminen on pääosin lomarakentamista. Uusia asuinpientaloja rakennettiin edellisvuonna kaupungin alueelle muutamia. Vapaa-ajan asuntojen rakentaminen on toistaiseksi vähentynyt edellisvuosista korkotason pysytellessä suhteellisen korkealla tasolla.

1.3.6 ELINKEINOTOIMINNAN KEHITYS, KEHITTÄMISHANKKEET

Pudasjärven kaupungin elinkeinotoiminnan kehittämisen ohjausvastuu on kaupunginhallituksella ja kaupunginjohtajalla. Käytännössä elinkeinojen kehittämisestä vastaa kaupungin kokonaan omistama ja pääosin rahoittama kehitysyhtiö Pudasjärven Kehitys Oy. Kehitysyhtiöt ovat voittoa tavoittelemattomia yhtiöitä, jotka lisäävät alueensa yritysten kasvua ja kilpailukykyä ja siten vahvistavat alueen elinvoimaa.

Pudasjärven Kehitys Oy:n ja kaupungin välille on laadittu yhteistyösopimus, johon sisältyy yritysneuvonta, elinkeino-ohjelman laatiminen ja päivittäminen yhteistyössä kaupungin kanssa, muut yrityspalvelut sekä tontti- ja imagomarkkinointi. Yritysneuvontaa annetaan sekä yritys-toimintaa suunnitteleville henkilöille, että elinkaarensa eri vaiheissa oleville pk-yrityksille.

Pudasjärven kehitys Oy:llä on keskeinen rooli elinkeino-ohjelman valmistelussa ja toteuttamisessa yhdessä kaupungin ja muiden toimijoiden kanssa. Monien elinkeino-ohjelman toimenpidelinjausten vastuullisena toteuttajana on Pudasjärven Kehitys Oy. Yhtiö toteuttaa kaupungin alueella monipuolisia yritysneuvonta- ja muita yrityspalveluja elinkeino-ohjelman ja yhteistyösopimuksen mukaisesti.

Vuoden 2023 lopussa päivitetty elinkeino-ohjelma jatkaa kuntastrategiassa olevien painopisteiden kehittämistä: **Pudasjärven strategiset menestystekijät elinkeinojen osalta ovat jalostunut puuteollisuus ja uusiutuva energia sekä elämyksellinen luontomatkailu ja näiden kautta monipuolistuva elinkeinorakenne.**

Yrityksiltä tulleiden toiveiden perusteella digitalisaation hyödyntämistä jatketaan yritystoiminnassa, erityisesti kaupan ja markkinoinnin tehostajana. Kansainvälistä liiketoimintaa vahvistetaan alueen vahvojen vientialojen kuten puuteollisuuden ja matkailun kautta.

Yhteistyösopimuksen lisäksi Pudasjärven Kehitys Oy toteuttaa matkailun aluemarkkinointipalvelua Oulun Matkailu Oy:n kanssa. Lisäksi yhtiö vastaa Pudasjärven kaupungin yrityspalvelusetelin markkinoinnista ja käytännön toteutuksesta.

Pudasjärven kaupunki, Pudasjärven Kehitys Oy ja Syötteen Matkailuyhdistys ry ovat organisoineet uudelleen matkailun aluemarkkinoinnin. Uudessa mallissa Pudasjärven Kehitys Oy vastaa palveluiden hankkimisesta yksityisen palvelutuottajan kautta sekä hankkii kv-

matkailumarkkinointipalveluita Oulun Matkailu Oy:n kautta.

Oulun Matkailu Oy on vuonna 2010 perustettu yhtiö, joka johtaa ja toteuttaa Oulun seudun matkailun yhteismarkkinointia. Yhtiön perustajina ja omistajina ovat Oulun kaupunki, lähikunnat ja matkailukeskukset sekä seudun matkailuyritykset.

Oulun Matkailu Oy:n toimialana on matkailumarkkinointi. Yhteismarkkinoinnin tärkein tehtävä on markkinoida matkailualueita ja samalla houkuttaa uusia asiakkaita matkailualueelle kärkituotteiden avulla. Yhteismarkkinoinnilla markkinoidaan koko matkailualueita Visit Oulu sekä Pohjolan rengastie brändien alla. Syötteen matkailualue on tärkeä osa Pohjolan rengastietä.

Yrityspalveluseteli on Pudasjärven Kehitys Oy:n ja kaupungin järjestämä tuki ensisijaisesti aloittaville yrityksille. Seteli on myös tarkoitettu pudasjärveläisille pk-yrityksille, jotka haluavat kasvaa tai kansainvälistyä uudistamalla ja kehittämällä digitaalisia ratkaisuja. Kriteerit seteleiden hakijoille on pidetty lähtökohtaisesti avoimina ja kaikki yritysmuodot (ei yhdistykset) riippumatta yrityksen elinkaaren vaiheesta voivat hakea seteleitä.

Tyypillisesti markkinoinnin käynnistämiseksi tukea tarvitsevat aloittavat yritykset, mutta markkinoinnin kehittämisessä kohteena voi olla jo jonkin aikaa toiminut yritys. Yrityspalveluseteli on tarkoitettu sellaisten myynti- ja markkinointipalveluiden ostamiseen, jotka auttavat yritystä kasvamaan. Kehitettäviä osa-alueita voivat olla esimerkiksi yritysilmeen uudistus, brändin luominen, digitaalisen markkinoinnin strategia, palvelumuotoilu, verkkosivujen suunnittelu / uudistus tai asiakasdata-analyysi.

1.3.7 KUNTIA KOSKEVA LAINSÄÄDÄNTÖ

Kunnan taloussuunnittelun säädöspohja, yhteys kirjanpitoon, tilinpäätökseen ja taloustietojen raportointiin on esitelty kattavasti Kuntaliiton 2022 antamassa suosituksessa kunnan ja kuntayhtymän talousarvion ja -suunnitelman laatimisesta, joka löytyy osoitteesta <https://www.kuntaliitto.fi/julkaisut/2022/2165-kunnan-ja-kuntayhtymän-talousarvio-ja-suunnitelma>

Talousarvion laatimisessa on huomioitu erityisesti seuraavat Pudasjärven kaupungin voimassa olevat säännöt ja ohjeet:

- Vuoden 2024 talousarvion laadintaohje (KH 8.8.2023 § 274)
- Pudasjärven kuntastrategia 2022–2030 (VALT 17.06.2021)
- Hallintosääntö (VALT 21.4.2022)
- Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet (VALT 10.2.2014)
- Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje (KH 9.5.2023)
- Pudasjärven kaupungin konserniohje (VALT 7.9.2017)
- Pudasjärven tuulivoimaohjelma (VALT 22.5.2023)
- Poistosuunnitelma (VALT 24.1.2013, KH 15.10.2013)
- Valmius- ja varautumissuunnitelman yleinen osa (KH 23.5.2023)
- Pudasjärven kaupungin projektiohje (KH 22.3.2016)
- Pudasjärven kaupungin hankintaohje (KH 23.6.2021)
- Vuoden 2023 talousarvio muutoksineen

1.3.8 TALOUDELLISET LÄHTÖKOHDAT

Kaupungin talouden sopeuttamistarve on huomattava. Toimintakatetta on pystyttävä leikkaamaan ja investointitasoa alentamaan kiireellisesti kaupungin talouskehityksen korjaamiseksi.

Pudasjärven kaupungin tilinpäätökset v. 2021-2022 olivat alijäämäisiä. Puolivuotiskatsauksessa vuodesta 2023 ennustettiin niin ikään lievästi alijäämäistä. Kaikki lähivuodet vuodesta 2024 alkaen näyttävät voimakkaasti alijäämäisiltä ilman huomattavia talouden sopeuttamistoimenpiteitä.

Tärkeimpänä yksittäisenä tekijänä korkotaso on noussut merkittävästi ja korkojen arvioidaan jäävän vuosiksi aiempaa korkeammalle tasolle, mikä lisää kaupungin menoja huomattavasti. Vaikutus on erittäin suuri johtuen kaupungin tekemistä suurista kiinteistöleasing-ratkaisuista, joiden kustannukset on sidottu muuttuviin korkoihin. Lisäksi suuri muu lainakanta korvautuu vähitellen uudella, korkeampikorkoisella lainakannalla lainoja uusittaessa laina-aikojen päättyessä.

Toteutunut kunta-alan palkkaratkaisu ja inflaatio lisäävät kaupungin menoja niin ikään. Valtakunnallinen sote-menojen kasvu vuosina 2021-2022 aiheuttaa takautuvan ja pysyvän valtionosuusleikkauksen. 1.1.2025 voimaan astuvan TE2024-uudistuksen, jossa työllisyyspalvelut siirretään valtiolta kunnille, arvioidaan lisäävään Pudasjärven kaupungin menoja. Lisäksi valtiontalouden korjaamiseen liittyvät toimenpiteet tulevat todennäköisesti vähentämään kuntien rahoitusta tulevina vuosina.

Kaupungin taseen edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.2022 oli 2 712 206 €. Kaupungin lainakanta ja vuokravastuut olivat vuoden 2022 lopussa n. 79 M € (10 372 € / asukas) ja koko konsernin n. 133 M € (17 556 € / asukas). Pudasjärven kaupunkikonsernin velat ja vuokra-vastuut asukasta kohden ovat valtakunnallisesti tarkastellen suuret.

Tuulivoimatuotannon mahdollisesti kasvava kiinteistöverotuotto voi lisätä kaupungin tulorahoitusta merkittävästi vasta arviolta (5)-10 vuoden kuluttua.

Tulojen ja menojen epäsuhta on vähintään 1,5 M €, joka tarkoittaa vuoden 2023 muutetun talousarvion toimintakatteesta n. 5 % leikkausta, jotta voidaan päästä takaisin toimintakatteen tavanomaisemman, maltillisen kasvun tielle. Koska epäsuhta on suuri, taseeseen kertynyt edellisten tilikausien ylijäämä jouduttaneen sopeuttamistoimenpiteistä huolimatta käyttämään suunnitelmakauden 2024-2026 aikana.

Vuoden 2024 talousarvio oli talousarvioprosessin viime metreille saakka suunniteltu kaupunginhallituksen alustavan raamipäätöksen (KH 8.8.2023 § 274) mukaisesti noin miljoona euroa alijäämäiseksi. Suunnitelmavuosien 2025-2026 alustavaksi alijäämäksi raamissa oli osoitettu 870 000 € vuodessa.

Marraskuussa 2023 Valtiovarainministeriö ilmoitti, että sote-kustannukset v. 2021-2022 toteutuivat lopullisessa tarkastelussa paljon ennakoitua korkeampina. Tämä vaikuttaa voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti rahoituksen siirtämiseen kuntien valtionosuuksista hyvinvointialueille.

Tämän hetkisen tiedon mukaan vaikutus Pudasjärven kaupungille on n. 300 t € vuodessa vuodesta 2025 alkaen. Vastaava vähennys viedään takautuvasti myös vuodelta 2024 vuosille

2025-2027. Tämä tarkoittaa, että suunnitelmavuosina 2025-2026 valtionosuusrahoitus olisi 400 t € ennakoitua pienempi.

Niin ikään talousarviovalmistelun aivan viimeisessä vaiheessa ilmeni suuri isku kaupungin talouteen:

Vuoden 2023 talousarvioon sisältyy 2 182 214 € satunnainen erä Oulunkaaren kuntayhtymän purkamisesta. **Kyseinen Oulunkaaren purkamisesta johtuva satunnainen erä ei toteudu (selvitys asiasta jäljempänä).** Päinvastoin, että purkamisesta aiheutuisi positiivinen satunnainen erä, aiheutuu purkamisesta omistussuhteiden luovutuskirjausten, purkutappion sekä Oulunkaaren kuntayhtymän vielä tänä vuonna maksamien vuodelle 2022 kuuluneiden sotekulujen kirjaamisen jälkeen n. 2,6 M € negatiivinen vaikutus vuoden 2023 talousarvioon. Vuoden 2023 toteumaennuste on tällöin puolivuotiskatsauksen yhteydessä tehtyyn ennusteeseen yhdistäen yli 3 M € alijäämäinen. Tämä vaikeuttaa entisestään kaupungin tasapainottamista.

Tästä seuraa, että mikäli vuoden 2024 talousarvio olisi laadittu alustavan raamin mukaisesti miljoona euroa alijäämäisenä, olisi talouden tasapainon toteutuminen suunnitelmakaudella liian epävarmaa. Näin ollen vuodelle 2024 talousarvio laadittiin lopulta selvästi asetettua raamia vähemmän alijäämäisenä.

Raamipäätöksen mukaisesti suunnitelmakauden 2024-2026 talouden tasapaino oli tarkoitus saavuttaa ensisijaisesti toimintakatetta leikkaamalla. Rakenteellisten muutosten tapahtuessa asteittain v. 2024 aikana, jolloin vaikutus koko vuoden toimintateeseen realisoituu vasta seuraavana vuonna, vuodelle 2024 oli tehtävä tuloveronkorotus 8,36 prosentista 9,0 prosenttiin, sisällytettävä talousarvioon kaupungin metsätilaomaisuuden myyntiä siten, että myynnistä saadaan 350 t € myyntivoitto sekä tehtävä vuotta 2024 koskevia tilapäisiä lisäsopeutustoimia.

Oulunkaaren kuntayhtymän purkamisen vaikutuksen realisoiduttua suunnitelmakauden tasapainon saavuttaminen edellyttää vieläkin kovempia sopeuttamistoimia suunnitelmavuosina 2025-2026. Toimista päätetään erikseen kunkin vuoden talousarvioprosessissa, mutta suunnitelmavuodelle 2025 sisältyy tässä vaiheessa suunnitelma tuloveroprosentin huomattavasta korottamisesta 9,0 prosentista 9,7 prosenttiin ja tarve myydä arviolta jopa puolet kaupungin kaikesta metsäomaisuudesta tulevan kolmen vuoden aikana.

Yhteensä metsätilojen myyntivoittoa sisältyy talousarviovuodelle ja kaikille suunnitelmavuosille 515 t €.

Hyvinvointi- ja sivistyspalveluiden uuden järjestämistavan arvioidaan vähentävän henkilöstötarvetta pysyvästi n. 15 htv, mikä vähentää henkilöstömenoja vähintään 650 t € vuodessa. Lisäksi voidaan saada yhden peruskoulun mallin tuomia muita kustannussäästöjä hankinnoista (oppimateriaalit ym.) ja palveluista (koulukuljetukset ym.)

Kestäväksi investointitasoksi on arvioitu n 2,2 M € vuodessa, mikä tarkoittaa investointien rajaamista välttämättömiin. Kaupunginhallitus on alustavassa raamipäätöksessä linjannut, että mahdollinen 2,2 M € ylittävä investointitaso edellyttää vastaavaa omaisuuden myyntiä. Päätöksestä ei käy ilmi, tarkoitetaanko omaisuuden myynnillä ylityksen suuruista myyntivoittoa, joka olisi taloussuunnittelun kannalta riittävän suurella varmuudella saatavissa vain metsätiloja myymällä. Tämä voisi tarkoittaa tarvetta myydä jopa puolet kaupungin metsätiloista.

Talousarvion mukainen investointitason ylitys on suunniteltu siten, ettei raamipäätöksessä ole tarkoitettu myyntivoittoa, vaan vastaavaa myyntiä kaupungin n. 12,9 M € (30.9.2023) sijoitussalkuista. Sijoitussalkut on arvostettu kirjanpidossa markkina-arvoonsa, eikä myynti ole tulosvaikutteista.

Tällä menettelyllä em. kestäväksi arvioitu investointitaso kuitenkin todellisuudessa ylittyy. Menettelyllä voidaan kuitenkin rahoittaa osa investoinnista omalla pääomalla, millä vähennetään lainanottotarvetta ja hallitaan korkoriskiä.

Vaikka kaupungin taloudellinen tilanne edellyttää talouden tasapainottamista, on kaupungin tavoite tuottaa laadukkaita palveluita tarpeita vastaavasti jatkossakin ja kehittää elinvoimaa.

Selvitys Oulunkaaren kuntayhtymän purkamisen muuttuneista talousvaikutuksista kaupungin talouteen

Kuntaliiton v. 2022 ohjeistuksessa (Kuntaliiton webinaari aiheesta Kuntayhtymien purkaminen 1.9.2022) vapaaehtoisen kuntayhtymän purkamisesta todetaan:

Vapaaehtoisen kuntayhtymän purkaminen jäsenkuntiin

Kuntalaissa ei säännöksiä. Perussopimuksessa otetaan kantaa esim. kuntayhtymän varojen, velkojen ja vastuiden käsittelyyn. Sovelletaan soveltuvin osin yhtiöoikeudellisia menettelytapoja ja kirjanpito-ohjeistusta. Kuntayhtymän purkamisessa ja tase-erien yhdistelyssä jäsenkuntaan kyse sulautumisesta. Omaisuuserät arvostetaan varovaisuuden periaate huomioiden joko kirjanpitoarvoon tai käypään arvoon (vrt. Voimaanpanolain perusteella hyvinvointialueelle siirtyvät erät kirjanpitoarvosta). Ks. Esim. Kirjanpitolausuntalon kuntajaoston lausunnot Kuntayhtymän purkamiseen liittyvistä yhdistämiskirjauksista kunnan kirjanpitoon 28/1998, Kuntajaon muutoksen kirjanpidollisesta käsittelystä 81/2007, Lausunto purkautuneen kuntayhtymän aiheuttamista kirjauksista.

Kuntayhtymän varat ja velat siirretään kunnan kirjanpitoon ns. fuusiotilin avulla. Fuusiotilille kirjataan kuntayhtymän omaa pääomaa lukuun ottamatta kaikki taseen erät. Fuusiotilille kirjataan myös jäsenkunnan taseessa oleva poistamaton kuntayhtymäosuuden hankintameno. Mikäli kuntayhtymästä siirrettävien erien erotus (ns. nettovarallisuuden arvo) ei vastaa kuntayhtymäosuuden arvoa jäsenkunnan taseessa, muodostuu fuusioerotus, joka voi olla fuusiovoittoa tai – tappiota. Fuusiovoitto tuloutetaan muuna tuottona tai satunnaisena tuottona (poikkeustapauksessa voidaan aktivoida peruspääomaan, ks. Kuntajaoston lausunto 28/1998).

Fuusiotappio aktivoidaan varovaisuuden periaatetta noudattaen sulautumisessa saatujen omaisuuserien hankintamenoihin, joista menoerän katsotaan ensisijaisesti syntyneen ja kirjataan poistosuunnitelman mukaisesti kuluksi. Varmistettava, että fuusioaktiivalla korotettavat käyttöomaisuuden arvot eivät ylitä käyttöomaisuuden todennäköistä luovutus- tai käyttöarvoa, esim. arvo ei ylitä purkamissopimuksessa sovittua luovutusarvoa. Siltä osin kuin fuusioaktiiva (fuusiotappio) ei ole kohdistettavissa käyttöomaisuustilien lisäyksiksi, se kirjataan tuloslaskelmaan kuluksi. Fuusiotappion kirjaamista liikearvona kunnan taseeseen ei voida pitää perusteltuna pääosin verorahoitteisessa toiminnassa. Kirjataan tilikauden aikaisina liiketapahtumina (bruttona). Vaikuttaa tilinpäätöksen talousarvion toteutumisvertailuun ja rahoituslaskelmaan. (Vrt. voimaanpanolain mukaisiin siirtoihin, jotka tehdään tilinavaussaldojen muutoksina)

Talousarviokäsittely: Jäsenkunnat budjetoivat kuntayhtymästä siirtyvät varat investointimenona, kuntayhtymäosuuden poiston investointituloa, kuntayhtymästä siirtyvät velat lainanottona, fuusiovoiton muuna tuottona/satunnaisena tuottona ja fuusiotappion investointimenona siirtyviin varallisuuseriin tai muuna kuluna/satunnaisena kuluna.

Kirjanpitolautakunnan uuden lausunnon sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen uudistuksesta johtuvan ns. vapaaehtoisen kuntayhtymän peruspääoman muutoksen käsittelystä kunnan kirjanpidossa (14.11.2023) mukaan:

Sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulosta annetun lain (jatkossa voimaantulolain) 4 luku sisältää säännökset uudistuksen omaisuusjärjestelyistä. Hyvinvointialueen sekä kuntien ja kuntayhtymien väliset omaisuusjärjestelyt toteutetaan ns. suppean jakautumismallin mukaisesti.

Voimaantulolain 42 §:n mukaan lain 23 §:ssä tarkoitetun irtaimen omaisuuden siirto hyvinvointialueille kirjataan kunnan kirjanpidossa peruspääomaa vastaan, jollei kunta toisin päättä. Hyvinvointialueelle siirtyvä lomapalkkavelka tulee aina kirjata peruspääomaan. Hallituksen esityksen mukaan (HE 241/2020) pykälän tarkoituksena on ehkäistä omaisuusjärjestelyistä aiheutuvan tulosvaikutuksen syntyminen. Kirjanpitolautakunnan hyvinvointialue- ja kuntajaosto on antanut lausunnon hyvinvointialueille siirtyvien omaisuus- ja pääomaerien käsittelystä kunnan ja kuntayhtymän kirjanpidossa (lausunto 128/2022). Lausunnon mukaan kuntia koskevaa ohjeistusta hyvinvointialueille siirtyvien omaisuus- ja velkaerien kirjaamisesta sekä tilinpäätöksessä esitettävistä tiedoista sovelletaan myös niihin ns. vapaaehtoiisiin kuntayhtymiin, joiden sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen toiminta siirtyy uudistuksessa hyvinvointialueelle.

Voimaantulolain 42 §:n mukaan kirjanpitolautakunnan hyvinvointialue- ja kuntajaosto antaa ohjeita ja lausuntoja omaisuusjärjestelyjä koskevista kirjauksista. Voimaantuloissa ei ole erikseen säännöksiä ns. vapaaehtoisen kuntayhtymän omaisuusjärjestelyistä johtuvan peruspääoman muutoksen käsittelystä jäsenkunnan kirjanpidossa, joten jaosto on päättänyt antaa asiasta oma-aloitteisen lausunnon.

Perustelut

Kirjanpitolautakunnan hyvinvointialue- ja kuntajaoston lausunnon 128/2022 mukaan kuntia koskevaa ohjeistusta hyvinvointialueille siirtyvien omaisuus- ja velkaerien kirjaamisesta sekä tilinpäätöksessä esitettävistä tiedoista sovelletaan myös niihin ns. vapaaehtoiisiin kuntayhtymiin, joiden sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen toiminta siirtyy uudistuksessa hyvinvointialueelle. Hyvinvointialueelle siirtynyt irtain omaisuus vähennetään vapaaehtoisen kuntayhtymän taseen omaisuuseristä. Siirto kirjataan vapaaehtoisen kuntayhtymän kirjanpidossa peruspääomaa vastaan, jollei kuntayhtymä ole toisin päättänyt. Hyvinvointialueelle siirtynyt lomapalkkavelka kirjataan vapaaehtoisen kuntayhtymän peruspääomaa vastaan. Kirjaukset toteutetaan tase-erien välisenä siirtona. Vapaaehtoisen kuntayhtymän peruspääomaan voimaantulolain perusteella tehdyillä kirjauksilla voi olla vaikutusta jäsenkuntien taseisiin merkittyjen kuntayhtymäosuuksien arvoihin. Voimaantuloissa ei ole säännöksiä uudistuksesta johtuvan kuntayhtymän peruspääoman muutoksen käsittelystä jäsenkunnan kirjanpidossa. Hallituksen esityksen mukaan (HE 241/2020) voimaantulolain 42 pykälän tarkoituksena on ollut ehkäistä omaisuusjärjestelyistä aiheutuvan tulosvaikutuksen syntyminen. Sillä, onko kunta järjestänyt sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen palvelut omana toimintana vai jäsenenä vapaaehtoisissa kuntayhtymässä, ei siten tule olla vaikutusta siihen, miten hyvinvointialueelle siirtyvät erät vaikuttavat kunnan kirjanpitoon.

Jotta omaisuusjärjestelyjen kirjanpitokäsittely olisi aiemmasta toiminnan organisointitavasta riippumatta yhdenmukainen, vapaaehtoisen kuntayhtymän irtaimen omaisuuden ja lomapalkkavelan siirroista johtuva peruspääoman muutos kirjataan jäsenkunnassa kuntayhtymäosuuden arvon ja peruspääoman muutokseksi. Jokainen jäsenkunta kirjaa omaa jäsenosuuttaan vastaavan määrän muutoksesta.

Jäsenkunnan osuus peruspääoman muutoksesta kirjataan kirjanpitoon vuodelle 2023 riippumatta siitä, onko kuntayhtymä purettu vuoden 2023 aikana vai jatkaako kuntayhtymä toimintaansa. Muuttunut kuntayhtymäosuuden arvo vaikuttaa kunnan kirjanpidossa kuntayhtymän purkamisesta jäsenkunnalle syntyvään luovutusvoittoon tai -tappioon.

Lausunto

Kirjaukset

Kunnan osuus sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistuksen omaisuusjärjestelyistä aiheutuvasta ns. vapaaehtoisen kuntayhtymän peruspääoman muutoksesta kirjataan jäsenkunnan kirjanpitoon vuodelle 2023 kuntayhtymäosuuden arvon ja kunnan peruspääoman muutokseksi. Jos järjestelmäteknisesti on mahdollista, kirjaus tehdään vuoden 2023 aloittavaan taseeseen. Mikäli tästä lausunnosta aiheutuu sellaisia muutoksia vapaaehtoisen kuntayhtymän purkamisesta syntyvien tilikaudelle 2023 kirjattujen tuottojen ja kulujen määriin, joita ei ehditä käsitellä talousarviomuutoksina, perustellaan poikkeamat toimintakertomuksessa.

Vertailuvuoden tase

Voimaannapolain perusteella tehtävät omaisuuden ja pääomien siirtoja koskevat kirjaukset eivät ole luonteeltaan kirjanpitoperiaatteiden muutoksia tai aikaisempien vuosien virheiden oikaisuja, joten kuntien tilinpäätöksessä 2023 vertailuvuotena olevan edellisen tilikauden päättävään taseeseen 2022 ei tehdä oikaisuja vaan tarvittavat tiedot annetaan liitetiedoissa.

Liitetiedot

Kunnan tilinpäätöksessä esitettävistä tiedoista annetun asetuksen (525/2020) 6.1 §:n 3 kohdan mukaan liitetiedoissa tulee antaa selvitys, jos edellistä tilikautta koskevat tiedot eivät ole vertailukelpoisia päättyneen tilikauden tietojen kanssa. Vertailukelvottomuutta edelliseen tilikauteen nähden voivat aiheuttaa vuoden 2023 tilinpäätöksessä ainakin sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen menojen siirtyminen hyvinvointialueille, omaisuuserien ja lomapalkkavelan siirrot, vapaaehtoisen kuntayhtymän kuntayhtymäosuuden muuttuminen sekä sairaanhoitopiirin ja erityishuoltopiirien kuntayhtymien poistuminen konsernitiilinpäätöksistä.

Taseen vastattavia koskevana liitetietoina on lisäksi esitettävä kunnan tilinpäätöksessä esitettävistä tiedoista annetun asetuksen 9 §:n mukaan tase-eräkohtainen erittely oman pääoman erien lisäyksistä ja vähennyksistä sekä siirroista näiden erien välillä tilikauden aikana.

Toimintakertomus

Ottaen huomioon tilinpäätökseltä ja toimintakertomukselta edellytettävä kirjanpitolain 3:2.1 §:n mukainen oikean ja riittävän kuvan vaatimus tulee kunnan antaa sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistuksen ja siihen liittyvien omaisuuden ja lomapalkkavelan siirtojen vaikutuksesta tilikauden tuottojen ja kulujen muodostumiseen ja taloudelliseen asemaan selostus

liitetietojen lisäksi vuoden 2023 toimintakertomuksessa.

Edellä esitetystä seuraa: Kuntayhtymän arvo oli aikaisemmin alkuperäinen arvo taseessa. Kuntayhtymän arvoa ei aikaisemmin ole ollut mahdollista korottaa perus-pääomaa vastaan, kuten nyt lausunnon mukaan tehdään hyvinvointialueelle siirtojen osalta, jolloin saadaan uusi kuntayhtymäosuuksien hankintameno, jota verrataan kuntayhtymästä saataviin nettovaroihin. Tämän seurauksena purkuvoittoa ei muodostu hyvinvointialueelle siirrettyjen erien osalta.

1.4 RISKIENHALLINTA JA KESKEISIMMÄT RISKIT

Valtuusto on hyväksynyt 10.2.2014 Pudasjärven kaupungin ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet ja kaupunginhallitus 9.5.2023 § 188 Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen. Kaupunginhallitus on hyväksynyt 23.5.2023 § 209 Pudasjärven valmius- ja varautumissuunnitelman yleisen osan.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen mukaan: Merkittävimmät riskit kuvataan talousarviossa ja niistä raportoidaan osana talousarvio- ja tilinpäätösprosesseja. // Konserniyhtiöt, joissa kaupungilla on määräysvalta, raportoivat riskikartoituksen tulokset vuosittain tilinpäätöksen yhteydessä sekä aina uusien merkittävien riskien ilmaantuessa tai olemassa olevien riskien muuttuessa.

Talousarvioon on sisällytetty seuraavassa esitettyjen riskien arviointi, joka on tehty niin ikään jäljempänä esitetyllä tarkoituksenmukaiseksi arvioiduilla tulosalue-, tulosityksikkö- tai yhtiötasolla. Arvioinnilla on täytetty sekä riskienhallinnan ja valmiussuunnittelun/varautumisen että sisäisen valvonnan järjestämisen velvoitteita.

1. Sähkönjakelun laaja häiriö
2. Tieto- ja viestiliikenneverkkojärjestelmien laaja häiriö (esim. kyber- ja/tai hybridihyökkäykset)
3. Vedenjakelun ja jätevesihuollon vakava häiriö
4. Sään ääri-ilmiö (esim. myrskyt, tykkylumi, helle)
5. Vesistö- tai jääpatotulva
6. Tulipalo kriittisessä kohteessa
7. Laaja-alainen epidemia tai pandemia
8. Suuri metsäpalo
9. Polttoaineiden saannin vakava häiriö
10. Päivittäistavaruollon vakava häiriö
11. Henkilöjoukkoon kohdistuva vakava väkivallan teko (esim. kouluväkivalta)
12. Toimivaltaan, päätöksentekoprosessiin, julkisuuteen ja salassapitoon sekä esteellisyyteen liittyvät riskit
13. Talousarvioon ja toimintasuunnitelmaan sekä raportointiin liittyvät riskit
14. Myyntilaskutukseen ja perintään sekä saamisten oikeellisuuden valvontaan liittyvät riskit
15. Hankintoihin, tositteiden hyväksymiseen, omaisuuden hoitoon ja vakuuttamiseen liittyvät riskit
16. Henkilöstöön liittyvät riskit
17. Tiedonhallintaan ja tietohallintoon liittyvät riskit
18. Ketjutettuihin toimintoihin ja ulkopuoliseen palveluntuotantoon liittyvät riskit
19. Rahatoimeen liittyvät riskit (vain hallintotoiminta arvioi)

Luettelo. Riskienhallinnassa arvioitavat riskit. Lisäksi yksiköt ovat voineet tarvittaessa luoda omia riskejä.

Hallintotoiminta:

Hallintotoimi

Kokonaistalous ja toiminta

Henkilöstö- ja tukipalvelut

Työllisyyspalvelut

Hyvinvointi- ja sivistystoiminta:

Varhaiskasvatus

Koulutuspalvelut

Vapaa-aikapalvelut

Tekninen- ja ympäristötoiminta:

Ympäristö- ja yhdyskuntatekniikka

Kaavoitus ja maankäyttö

Rakennusvalvonta

Tilapalvelut

Syötteen vesihuoltolaitos

Kunnan yhteistoiminta:

Oulunkaaren ympäristöpalvelut

Tytäryhteisöt:

Pudasjärven Vuokratalot Oy

Kiinteistö Oy Pudasjärven Hirsikunnas

Kiinteistö Oy Pudasjärven Harjus

Kiinteistö Oy Pudasjärven Teurastamo

Kairan Kuitu Oy

Pudasjärven Lämpö Oy

Pudasjärven Kyläverkot Oy

Pudasjärven Kehitys Oy

Luettelo. Riskienhallinnan suorittavat tulosalueet, tulosityksiköt ja yhtiöt. Osalta riskienarviointia ei ole saatu pyynnöistä huolimatta tai se on tehty vain osasta riskejä.

1.5 KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS

YLEISTÄ KONSERNIN HUOMIOIMISESTA TALOUSARVIOSSA

Kuntalaki korostaa kunnan ja konsernin ohjaamista kokonaisuutena. Kuntalain 110 § mukaan: Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Konserniyhteisöllä (konserniyhtiöllä) tarkoitetaan yleensä tytäryhteisöjä (tytäryhtiöitä) eli niitä, joissa kaupungilla on määräysvalta yli 50 % omistusosuuden perusteella. Kuntakonserniin kuuluu myös kuntayhtymät ja osakkuusyhteisöt, joiden omistusosuus on alle 50 %. Pudasjärven kaupungin kuntakonserni on kuvattu alla olevassa taulukossa.

Kunnan talousarviossa esitetään kuntakonsernin kannalta olennaisia tulevia tapahtumia, vastuita ja velkoja, kuten:

- erilaiset konsernijärjestelyt ja konsernirakenteen muutokset
- määräämisvallan hankkiminen konsernin ulkopuolisessa yhtiössä
- merkittävät muutokset mainittujen yhteisöjen liiketoiminnassa ja toimialassa
- merkittävät tytäryhteisön investoinnit tai lainat
- tytäryhteisöille annettavat takaukset tai mahdolliset realisoituvat takausvastuut
- merkittävät leasing- tms. vastuut, jotka liittyvät esimerkiksi investointeihin
- muista merkittävistä sitoumuksista konsernijohtoon tarkemmin määrittelemällä tavalla
- tytäryhteisöjen toimintaan liittyvistä olennaisista riskeistä ja epävarmuustekijöistä

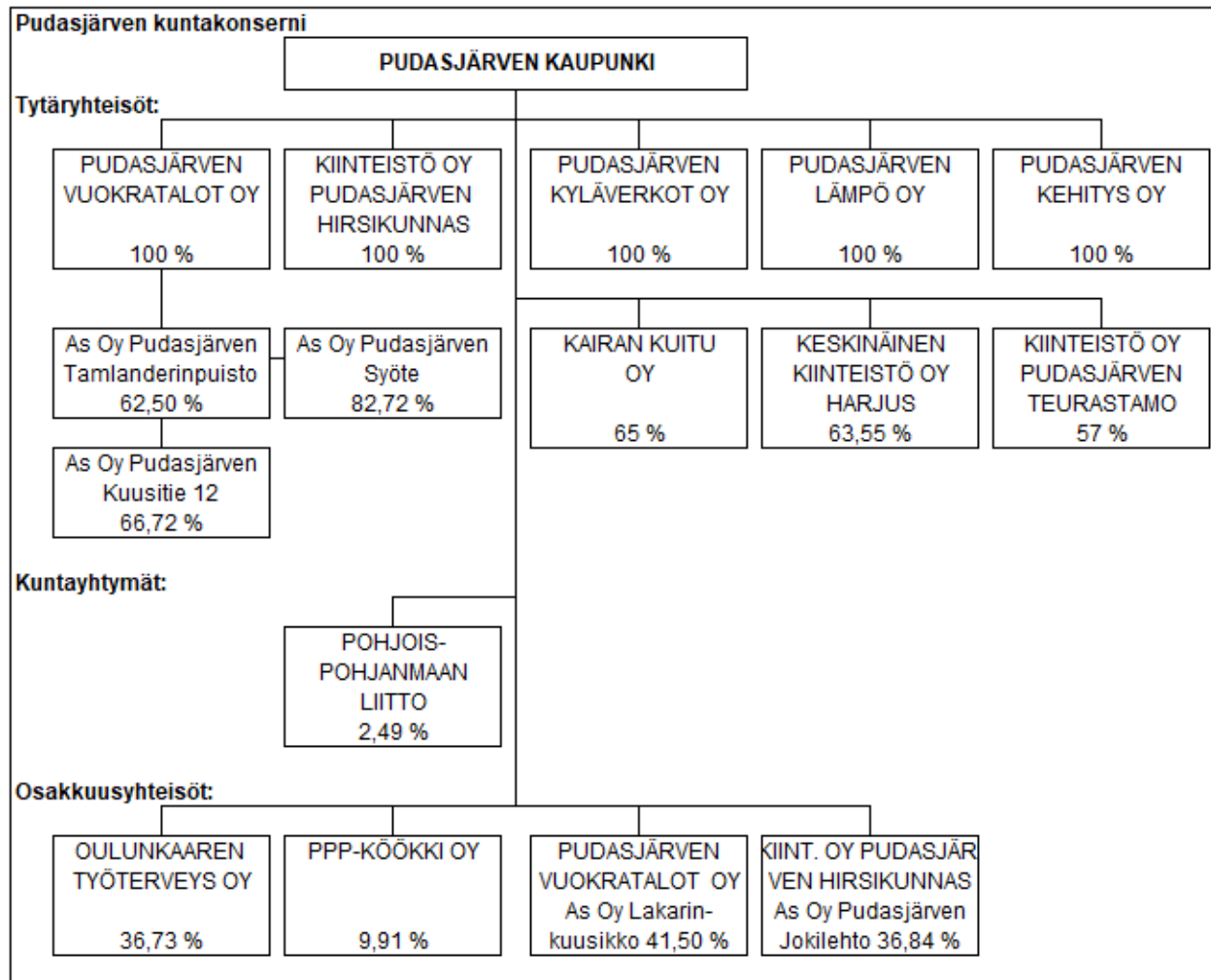
Erityisesti em. seikkojen taloudelliset vaikutukset tulisi tuoda talousarviossa ja -suunnitelmassa esiin. Tarkoituksena ei kuitenkaan ole laatia konsernin talousarviota. Sen sijaan kunnan talousarvion liitteenä voi olla keskeisimpien tytäryhteisöjen talousarviot.

Valtuusto asettaa tavoitteet kuntakonsernissa samaan tapaan kuin se määrittelee ne kunnassa. Tavoitteilla ohjataan konsernijohtoa, kuntaa eri yhteisöissä edustavia henkilöitä sekä tytäryhteisöjä. Konsernijohtolle asetettavat tavoitteet voivat koskea tytäryhteisöjen valvontaa ja raportointia sekä keskitettyjen konsernitoimintojen järjestämistä. Keskitetyt toiminnot voivat koskea muun muassa konserniyhteisöjen hankintoja, rahoitusta ja riskienhallintaa sekä tukipalveluja. Lisäksi konsernijohtolle tulee asettaa konsernin asemaa sekä konsernin tulorahoituksen riittävyttä ja rahoitusasemaa koskevat tavoitteet.

Valtuuston tulee ohjata asettamillaan tavoitteilla myös tytäryhteisöjä niiden omassa tavoiteasettelussa. Valtuuston ohjaus ei kuitenkaan sido oikeudellisesti tytäryhteisöjä. Tavoiteasettelu tässä tarkoituksessa on luonteeltaan välillistä, pääomistajan tahdon esiintuomista. Valtuuston tavoiteasettelu voi koskea tytäryhteisön asemaa, toiminnan laajuutta ja toimintaedellytyksiä (mm. investoinnit) tai palvelun laatua, hinnoitteluperiaatteita taikka pääoman tuottovaatimuksia. Tytäryhteisölle asetettavat tavoitteet tulee pääsääntöisesti ottaa kunnan ja kuntayhtymän voimassa olevaan talousarvioon ja -suunnitelmaan.

Valtuusto asettaa talousarviossa tytäryhteisöille toiminnan ja talouden tavoitteita, jotka on johdettu kuntastrategiasta ja siihen liittyvästä omistajapolitiikasta sekä yhteisön liiketoiminnasta. Konsernijohtoon on suositeltavaa neuvotella tytäryhteisöjen kanssa asetettavista tavoitteista ennen niiden lopullista hyväksymistä tai kuten konserniohjeessa on mahdollisesti sovittu. Yhteistyön tuloksena asetetuilla tavoitteilla pyritään varmistamaan, että tytäryhteisöjen toiminta on kuntakonsernin kokonaisedun mukaista ja tytäryhteisöjen taloussuunnitelmat perustuvat valtuuston niille asettamiin tavoitteisiin. Käytännöistä ja suunnittelumalleista päättää kuitenkin yhteisön hallitus.

KAUPUNGIN KONSERNIRAKENNE

Kuva: Kuntakonserniin kuuluvat yhteisöt 1.1.2024

KONSERNITAVOITTEET

	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Konsernijohtolle asetetut tavoitteet					
Konsernijohton raportoitava valtuustolle krt/v	4	4	2	2	2
Konsernin toimintatuotot %:a toimintakuluista	52	51	54	56	58
Konsernin vuosikate %:a poistoista	74	90	76	78	80
Konsernin omavaraisuusaste, %	33	yli 50	34	36	38
Konsernin suhteellinen velkaantuneisuus, %	80	alle 70	78	76	74
Konsernin lainakanta, €/asukas	11 303	alle 9 000	-	-	-
Konsernin lainat ja vuokravastuut, €/asukas	17 533	-	-	-	-
Konsernin lainanhoitokate	0,9	-	1,0	1,2	1,4
Kunnan edustajille asetetut tavoitteet					
Edustajien raportoitava tytäryhteisöstä kunnanhallitukselle, krt/v	1 krt/kk	1 krt/kk	kh kokouk- sissa	kh kokouk- sissa	kh kokouk- sissa

Taulukko: Konsernijohtolle ja kunnan edustajille yhteisöissä asetettavat tavoitteet. Myös tytäryhteisöjen tulee huomioida tavoitteet.

Valtuuston tytäryhteisöille v. 2024 alkaen asettamat muut tavoitteet:

- Kairan Kuitu Oy:n, Pudasjärven Kyläverkot Oy:n ja Pudasjärven Lämpö Oy:n tulee suunnitella taloutensa ja toimintansa siten, että yhtiöt pystyvät rahoittamaan tulevat investoinnit ilman kaupungin lainatakauksia. Asiassa on otettu huomioon yhtiöiden toimialat.
- Kairan Kuitu Oy:n, Pudasjärven Kyläverkot Oy:n ja Pudasjärven Lämpö Oy:n tulee suunnitella taloutensa ja toimintansa siten, että talousarviot ovat suunnitelmakauden 2024-2026 kaikkina vuosina ylijäämäisiä. Asiassa on otettu huomioon yhtiöiden toimialat.
- Pudasjärven Vuokratalot Oy:n tulee suunnitella taloutensa ja toimintansa siten, ettei yhtiön omavaisuusaste suunnitelmakaudella 2024-2026 laske edellisestä vuodesta.

Alla on esitetty vertailun vuoksi tilinpäätöstietoja eräiden kuntien konserneista ja Manner-Suomesta yhteensä:

Tilinpäätös 2022 tiedot	Pudasjärvi	li	Taivalkoski	Oulu	Manner-Suomi
Konsernin toimintatuotot %:a toimintakuluista	52	50	38	50	50
Konsernin vuosikate %:a poistoista	74	78	178	196	129
Konsernin omavaraisuusaste, %	33	27	53	47	42
Konsernin suhteellinen velkaantuneisuus, %	80	74	54	81	82
Konsernin lainakanta, €/asukas	11 303	7 277	5 236	5 999	7 871
Konsernin lainat ja vuokravastuut, €/asukas	17 533	7 415	5 456	8 028	9 367
Konsernin laskennallinen lainanhoitokate	0,6	0,7	2,0	2,1	1,2

Kuva: Konsernien tunnuslukuja vuodelta 2022 (lähde: Suomen Kuntaliitto / Valtiokonttori).

Ottaen huomioon konsernitalouden tilanteen, erityisesti suuret velat ja vuokravastuut sekä muuttuneen korkoympäristön, konsernitalouden kokonaishallinnan kannalta on tunnistettu tarve konsernijohtoon viranhaltijoiden länsä- ja puheoikeudelle konserniyhtiöiden hallituksen kokouksissa.

1.6 ALIJÄÄMÄN KATTAMISTA KOSKEVAT TOIMENPITEET

Kaupungilla ei ole taseessa katettavaa alijäämää.

1.7 TALOUSARVION RAKENNE, SITOVUUS JA SEURANTA SEKÄ TILIVELVOLLISET

Tämä osa sisältää v. 2024 alkaen myös aiemmin erilliseen talousarvion täytäntöönpano-ohjeeseen kuuluneet asiat. Muutos on tehty kaupungin hallinto- ja päätöksentekoprosessin yksinkertaistamiseksi.

TALOUSARVION RAKENNE

Talousarvioasetelma muodostuu käyttötalous- ja tuloslaskelmaosasta sekä investointi- ja rahoitusosasta. Samaa rakennetta noudatetaan taloussuunnitelmassa ja tilinpäätökseen sisältyvässä talousarvion toteutumisvertailussa.

Toimintaa ja taloutta suunnitellaan ja seurataan käyttötalouden, investointien, tuloslaskennan ja rahoituksen näkökulmista. Käyttötalousosassa asetetaan tavoitteet ja budjetoidaan niiden järjestämisen vaatimat menot ja tulot. Investointiosassa budjetoidaan pitkävaikutteisten tuotantovälineiden kuten rakennusten, kiinteiden rakenteiden ja kaluston hankinta, rahoitusosuudet ja omaisuuden myynti. Tuloslaskelmaosassa osoitetaan tulorahoituksen riittävyys käyttömenoihin ja poistoihin. Rahoitusosassa osoitetaan yhteenvetona rahan lähteet ja käyttö.

KÄYTTÖTALOUSOSA		
Toimielin	Toiminta-alue määräraha sitova	Tulosalue
Kaupunginhallitus Tarkastuslautakunta Keskusvaalilautakunta Viranomaislautakunta	Hallintotoiminta	* Toiminnan ja talouden ohjaus ja johtaminen
	Hyvinvointi- ja sivistys- toiminta	* Varhaiskasvatuspalvelut * Koulutuspalvelut * Vapaa-aikapalvelut
	Tekninen ja ympäristö- toiminta	* Tekniset palvelut * Rakennusvalvonta
	Kaupungin yhteistoiminta	* Maaseututoimi * Kuntaosuudet
Oulunkaaren ympäristölautakunta		* Oulunkaaren ympäristöpalvelut
INVESTOINTIOSA		
Toimielimet	Toiminta-alueet	Hankkeet (määräraha sitova)
kuten yllä	kuten yllä	kokonaissumma sitova

Kuva: Pudasjärven kaupungin talousarvio- ja suunnitelmarakenne.

TALOUSARVION SITOVUUS

Hallintosäännössä on seuraavat talousarvion sitovuutta koskevat määräykset:

Valtuusto hyväksyy talousarviossa **toimielimelle ja toimialueelle sitovat tehtäväkohtaiset toiminnan ja talouden tavoitteet sekä niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot**, liikelaitoksen talousarvion sitovat erät ja liikelaitoksen sitovat toiminnan ja talouden tavoitteet sekä kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa talousarvioon brutto- tai nettomääräisenä.

Vuodesta 2024 alkaen kaikki esitetyt tavoitteet ovat lähtökohtaisesti valtuustoon nähden sitovia. Mikäli kokonaisuutena arvioiden vähäisille tai sisäisille asioille on haluttu asettaa toiminnallisia ei valtuuston nähden sitovia tavoitteita, on tavoitteessa merkintä ”ei sitova”.

Käyttötalouden määrärahat ja tuloarviot ovat sitovia **tarkoittaen nettositovuutta sekä sisäisessä että ulkoisessa toimintakatteessa toiminta-alueilla**, jotka ovat seuraavat:

- Hallintotoiminta, vastuuviranhaltija hallintojohtaja (tilivelvollisia lisäksi kaupunginjohtaja ja henkilöstöpäällikkö)
- Sivistys- ja hyvinvointitoiminta, vastuuviranhaltija opetus- ja sivistysjohtaja (tilivelvollinen lisäksi hyvinvointipäällikkö)
- Tekninen toiminta, vastuuviranhaltija tekninen johtaja (tilivelvollisia lisäksi johtava rakennustarkastaja ja Syötteen vesilaitoksen johtaja)
- Kaupungin yhteistoiminta jakautuen seuraaviin, vastuuviranhaltija kaupunginjohtaja (tilivelvollisia lisäksi hallintojohtaja ja ympäristöjohtaja)
 - Oulunkaaren ympäristöpalvelut (vastuuviranhaltijat ympäristöjohtaja ja hallintojohtaja)
 - Maaseututoimi, Oulun kaupunki (vastuuviranhaltija kaupunginjohtaja)
 - Kuntayhteistyö: OSAO (alijäämän kattaminen), Pohjois-Pohjanmaan liitto, Suomen kuntaliitto ja KT Kunta- ja hyvinvointialueyönantajat (vastuuviranhaltija kaupunginjohtaja)

Talousarvion toimintakatteen sitovuuden toteutumisesta vastaavat tilivelvolliset, mikä tarkoittaa vastuuta noudattaa talousarviota sekä käyttösuunnitelman laatimisessa että sen toteutumisen seurannassa.

Tarkemmin määrärahojen käytöstä päätetään käyttösuunnitelmassa. Hallintosäännön mukaan: Toiminta-aluejohtajat päättävät toiminta-alueen talousarvion täytäntöönpanosta kaupunginhallituksen talousarvion täytäntöönpano-ohjeiden mukaisesti ja laativat käyttösuunnitelman.

Myös käyttösuunnitelmien tulee noudattaa kuntastrategiaa, talousarviota ja muita valtuuston ja kaupunginhallituksen linjauksia.

TILIVELVOLLISET

Tilivelvollisuuden määritelmä on johdettavissa kuntalain 125 §:stä, jonka mukaan: Tilintarkastajan on annettava valtuustolle kultakin tilikaudelta kertomus, jossa esitetään tarkastuksen tulokset. Kertomuksessa on myös esitettävä, onko tilinpäätös hyväksyttävä ja voidaanko toimielimen jäsenelle ja asianomaisen toimielimen tehtäväalueen johtavalle viranhaltijalle (tilivelvollinen) myöntää vastuuvapaus.

Yleensä johtavana viranhaltijana pidetään toimielimen esittelijää ja toimielimen tehtäväalueella itsenäisestä tehtäväkokonaisuudesta vastaavaa henkilöä ainakin hänen toimiessaan suoraan toimielimen alaisena. Toimielinten varajäseniin ja johtavien viranhaltijoiden varahenkilöihin sovelletaan samoja säännöksiä heidän toimiessaan tehtävässä.

Tilivelvollisuutta tai johtavia viranhaltijoita ei ole määritetty kaupungin hallintosäännössä yksiselitteisesti. Johtavien viranhaltijoiden määrittely on suoritettu tässä talousarviossa edellä mainitun kuntalain säännöksen ja edellä olevan johtavan viranhaltijan määrittelyn mukaisesti. Tilivelvollisissa on tämän johdosta jonkin verran muutoksia aiempaan.

INVESTOINTIOSAN SITOVUUS

Investointien kokonaissumma on valtuustoon nähden sitova. Kaupunginhallitus päättää sitovuudesta hankkeittain.

TALOUSSUUNNITELMAN SITOVUUS

Talousarvion sitovuus on oikeudellisesti vahvempi kuin taloussuunnitelman. Taloussuunnitelma on kuitenkin kunnan viranomaisia ja viranhaltijoita toiminnallisesti velvoittava asiakirja. Voimassa oleva taloussuunnitelma ohjaa talousarviovalmistelua. Siitä saa poiketa vain perustellusta syystä. Taloussuunnitelman velvoittavuus korostuu myös alijäämän kattamissäädösten myötä.

TALOUSARVION TOTEUTUMAN SEURANTA JA RAPORTOINTI

Toimielimet/toiminta-alueet seuraavat talousarvion toteutumista kuukausittain.

Toiminta-alueiden on raportoitava kaupunginhallitukselle ja valtuustolle määräajoin toiminta- ja tulostavoitteiden toteutumisesta seuraavalla aikataululla:

- tammi-maaliskuun toteutumasta 30.4. mennessä
- tammi-kesäkuun toteutumasta 15.8. mennessä
- tammi-syyskuun toteutumasta 31.10. mennessä
- koko vuoden toteutuma-arvio (ennuste) 15.8. mennessä

Raportoinnissa pääpaino tulee olla mahdollisissa **taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumatta jäämistä koskevien syiden** kuvaamisessa. Lisäksi tulee esittää suunnitelma korjaavista toimenpiteistä tai suunnitelma talousarviomuutoksen hakemisesta.

TALOUSARVION MUUTTAMINEN

Talousarvion tehtävistä muutoksista päättää kunnassa valtuusto. Talousarviomuutosten esittämisvelvollisuus koskee sekä toimintakatetta että tavoitteita. Talousarviomuutokset tulee esittää talousarviovuoden aikana siinä vaiheessa, kun näyttää todennäköiseltä, että valtuuston hyväksymä sitova toimintakate tai investointien kokonaissumma todennäköisesti ylittyy tai, ettei tavoitetta saavuteta. **Valtuuston on hyväksyttävä myös tavoitteita koskevat muutokset erityisesti, jos määrärahoja ei säästy tavoitteen saavuttamattomuutta vastaavasti.**

HANKINTARAJAT

Euromääräiset hankintarajat (pääösvalta) tehtävittäin v. 2024 ovat seuraavat:

	Palvelut	Kalusto, laite yms.
Kaupunginjohtaja	60 000	10 000
Hallintojohtaja	60 000	10 000
Opetus- ja sivistysjohtaja	60 000	10 000
Hyvinvointipäällikkö	10 000	3 000
Henkilöstöpäällikkö	10 000	3 000
Tekninen johtaja	60 000	60 000
	paitsi rakennusurakat 150 000	
Muut tilivelvolliset		
Ympäristöjohtaja	5 000	3 000
Johtava rakennustarkastaja	5 000	3 000
Syötteen vesilaitoksen johtaja	10 000	10 000
Tulosalueen/-yksikön vastaava	3 000	3 000

TÄYDENTÄVÄT KAUPUNGIN TALOUDENHOITOA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET

Kaupungin taloudenhoidossa tulee noudattaa erityisesti Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjetta (KH 9.5.2023 § 188).

2 KÄYTTÖTALOUSOSA

2.1 KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ

PUDASJÄRVEN KAUPUNKI

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2022	TA2023	TA2024	Muutos%	TS2025	TS2026
TOIMINTATUOTOT	12 984 393	10 119 118	11 765 455	16,27 %	11 129 142	11 058 270
Myyntituotot	4 739 809	2 687 640	2 503 361	-6,86 %	2 259 087	2 270 024
Maksutuotot	1 012 039	932 616	962 726	3,23 %	990 656	970 554
Tuet ja avustukset	1 474 984	1 117 854	1 083 169	-3,10 %	651 397	512 464
Muut toimintatuotot	5 757 562	5 381 008	7 216 199	34,10 %	7 228 002	7 305 228
TOIMINTAKULUT	-75 863 512	-38 086 681	-38 124 967	0,10 %	-40 254 499	-40 506 706
Henkilöstökulut	-17 445 869	-15 016 060	-14 354 017	-4,41 %	-15 004 196	-15 115 012
Palvelujen ostot	-47 918 420	-12 189 933	-11 846 228	-2,82 %	-13 026 619	-13 266 084
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 824 791	-2 501 466	-2 759 755	10,33 %	-2 825 218	-2 765 576
Avustukset	-1 325 506	-1 598 540	-1 356 336	-15,15 %	-1 837 597	-1 808 694
Muut toimintakulut	-5 348 927	-6 780 682	-7 808 631	15,16 %	-7 560 869	-7 551 340
TOIMINTAKATE	-62 879 119	-27 967 563	-26 359 512	-5,75 %	-29 125 357	-29 448 436

Josta sisäiset erät

Sisäinen	TP2022	TA2023	TA2024	Muutos%	TS2025	TS2026
TOIMINTATUOTOT	2 763 402	1 806 988	2 504 410	38,60 %	2 453 315	2 453 725
Myyntituotot	1 221 450	52 695	53 635	1,78 %	59 540	59 950
Sisäiset myyntituotot	1 221 450	52 695	53 635	1,78 %		
Muut toimintatuotot	1 541 952	1 754 293	2 450 775	39,70 %	2 393 775	2 393 775
Sisäiset vuokrat	1 541 952	1 754 293	2 450 775	39,70 %		
TOIMINTAKULUT	-2 763 402	-1 806 988	-2 504 410	38,60 %	-2 453 315	-2 453 725
Palvelujen ostot	-1 221 610	-52 695	-53 635	1,78 %	-59 540	-59 950
Sisäiset palvelut	-1 201 417	-29 800	-26 600	-10,74 %		
Sisäiset kuljetuspalvelut	-20 193	-22 895	-27 035	18,08 %		
Muut toimintakulut	-1 541 792	-1 754 293	-2 450 775	39,70 %	-2 393 775	-2 393 775
Sisäiset vuokrat	-1 541 792	-1 754 293	-2 450 775	39,70 %		

2.2 KÄYTTÖTALOUS TOIMINTA-ALUEITTAIN

	TP2022	TA2023	TA2024	Muutos%	TS2025	TS2026
PUDASJÄRVEN KAUPUNKI						
TOIMINTATUOTOT	12 984 393	10 119 118	11 765 455	16,27 %	11 129 142	11 058 270
TOIMINTAKULUT	-75 863 512	-38 086 681	-38 124 967	0,10 %	-40 254 499	-40 506 706
TOIMINTAKATE	-62 879 119	-27 967 563	-26 359 512	-5,75 %	-29 125 357	-29 448 436
HALLINTOTOIMINTA						
TOIMINTATUOTOT	1 373 742	1 414 672	1 283 638	-9,26 %	836 043	684 810
TOIMINTAKULUT	-5 213 755	-6 944 929	-6 539 212	-5,84 %	-8 374 580	-8 395 171
TOIMINTAKATE	-3 840 013	-5 530 257	-5 255 574	-4,97 %	-7 538 537	-7 710 361
KUNNAN YHTEISTYÖTOIMINTA						
TOIMINTATUOTOT	982 229	1 040 186	1 257 968	20,94 %	1 299 653	1 306 151
TOIMINTAKULUT	-39 138 790	-2 219 942	-2 091 396	-5,79 %	-2 177 668	-2 187 301
TOIMINTAKATE	-38 156 561	-1 179 756	-833 428	-29,36 %	-878 015	-881 150
HYVINVOINTI- JA SIVISTYSTOIMINTA						
TOIMINTATUOTOT	1 397 834	1 208 387	1 190 050	-1,52 %	948 661	943 161
TOIMINTAKULUT	-19 524 804	-18 556 963	-18 381 425	-0,95 %	-18 448 693	-18 649 328
TOIMINTAKATE	-18 126 970	-17 348 576	-17 191 375	-0,91 %	-17 500 032	-17 706 167
TEKNINEN TOIMINTA						
TOIMINTATUOTOT	9 230 588	6 455 873	8 033 799	24,44 %	8 044 785	8 124 148
TOIMINTAKULUT	-11 986 164	-10 364 847	-11 112 934	7,22 %	-11 253 558	-11 274 906
TOIMINTAKATE	-2 755 576	-3 908 974	-3 079 135	-21,23 %	-3 208 773	-3 150 758

2.3 HALLINTOTOIMINTA

Hallintotoiminta jakaantuu neljään tulosityksikköön: Hallintotoimi, Kokonaistalous ja toiminta, Henkilöstö- ja tukipalvelut sekä Työllisyyspalvelut. Toiminta-alueetta johtaa hallintojohtaja.

Toiminta-alueen palvelut: Hallintoimen tulosalue vastaa kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen, tarkastus-lautakunnan, viranomaislautakunnan, valiokuntien ja vanhus- ja vammaisneuvoston toiminnasta sekä vaalien järjestämisestä. Lisäksi tulosalueelle kuuluvat yhteystoimintaosuudet ja avustukset sekä elinkeinojen kehittäminen. Tulosaluetta johtaa hallintojohtaja.

Kokonaistalous ja -toiminta -tulosalueelle kuuluvat keskustoimisto (asiahallinta- hallinto- ja talousprosessien toimeenpano ja tuki), asiakaspalvelu (ulkoinen ja sisäinen), henkilöstötoimikunta sekä ICT- ja talous- ja henkilöstöhallinnon palveluntuotannon järjestäminen. Lisäksi tulosalueelle kuuluvat joukkoliikenne, yhteiskäyttöautot sekä kaupungin valtiolle tuottamat yleisen edunvalvojan palvelut Pudasjärven ja Taivalkosken alueelle. Tulosaluetta johtaa hallintojohtaja.

Henkilöstö- ja tukipalvelut -tulosalueelle kuuluvat henkilöstöhallinto (myös työsuojelu ja työterveyshuollon järjestäminen), viestintä ja markkinointi. Tulosalueeseen kuuluu myös suuri osa kaupungin hanketoiminnasta, järjestö- ja kyläyhteistyö sekä yhteisöllisten avustustusten valmistelu. Tulosaluetta johtaa henkilöstöpäällikkö.

Työllisyyspalvelut -tulosalueelle kuuluu työllistämispalvelut ja vuodesta 2024 alkaen monikulttuuriset palvelut. Tulosaluetta johtaa työllisyyspäällikkö.

Toiminta-alueen tilivelvolliset: kaupunginjohtaja, hallintojohtaja, henkilöstöpäällikkö

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2022	TA2023	TA2024	Muutos%	TS2025	TS2026
TOIMINTATUOTOT	1 373 742	1 414 672	1 283 638	-9,26 %	836 043	684 810
Myyntituotot	598 366	908 020	821 569	-9,52 %	543 840	547 910
Maksutuotot	132 917	102 000	130 000	27,45 %	131 950	133 930
Tuet ja avustukset	574 925	381 367	332 069	-12,93 %	160 253	2 970
Muut toimintatuotot	67 534	23 285		-100,00 %		
TOIMINTAKULUT	-5 213 755	-6 944 929	-6 539 212	-5,84 %	-8 374 580	-8 395 171
Henkilöstökulut	-2 160 565	-2 631 915	-2 515 722	-4,41 %	-2 876 134	-2 866 848
Palvelujen ostot	-1 826 888	-2 985 123	-2 775 602	-7,02 %	-3 770 637	-3 799 022
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-85 268	-77 156	-55 075	-28,62 %	-78 107	-78 420
Avustukset	-835 479	-920 034	-791 520	-13,97 %	-1 276 520	-1 276 520
Muut toimintakulut	-305 555	-330 701	-401 293	21,35 %	-373 182	-374 361
TOIMINTAKATE	-3 840 013	-5 530 257	-5 255 574	-4,97 %	-7 538 537	-7 710 361

Joista sisäiset erät

Sisäinen	TP2022	TA2023	TA2024	Muutos%	TS2025	TS2026
TOIMINTATUOTOT	55 524	42 195	48 635	15,26 %	49 040	49 450
Myyntituotot	55 204	42 195	48 635	15,26 %	49 040	49 450
Sisäiset myyntituotot	55 204	42 195	48 635	15,26 %		
Muut toimintatuotot	320					
Sisäiset vuokrat	320					
TOIMINTAKULUT	-157 269	-156 718	-319 799	104,06 %	-306 098	-306 173
Palvelujen ostot	-9 603	-13 524	-5 756	-57,44 %	-5 337	-5 412
Sisäiset palvelut	-6 013	-9 300	-800	-91,40 %		
Sisäiset kuljetuspalvelut	-3 590	-4 224	-4 956	17,33 %		
Muut toimintakulut	-147 666	-143 194	-314 043	119,31 %	-300 761	-300 761
Sisäiset vuokrat	-147 666	-143 194	-314 043	119,31 %		
TOIMINTAKATE	-101 745	-114 523	-271 164	136,78 %	-257 058	-256 723

Vuoden 2022 toteuma ei ole vertailukelpoinen vuoden 2023 alussa voimaan astuneista muutoksista johtuen. Muutokset on kuvattu edellisessä talousarviossa.

Hallintotoimi

Hallintotoimeen kuuluvat kustannuspaikat: 1000 Valtuusto, 1001 Tarkastustoimi, 1002 Valiokunnat, 1010 Kaupunginhallitus, 1012 Kunnallisvaalit, 1013 Valtiolliset vaalit, 1014 EU-vaalit, 1016 Viranomaislautakunta, 1018 Vanhus- ja vammaisneuvosto, 1019 Aluevaalit, 1027 Yhteistoimintaosuudet, 1028 Elinkeinojen kehittäminen

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2022	TA2023	TA2024	Muutos%	TS2025	TS2026
TOIMINTATUOTOT	174 564	151 753	168 784	11,22 %	157 900	150 160
Myyntituotot	125 751	150 753	157 784	4,66 %	146 900	149 160
Tuet ja avustukset	18 558	1 000	11 000	1 000,00 %	11 000	1 000
Muut toimintatuotot	30 255					
TOIMINTAKULUT	-1 344 426	-2 117 626	-1 886 983	-10,89 %	-1 888 317	-1 910 912
Henkilöstökulut	-404 970	-990 146	-985 229	-0,50 %	-1 001 400	-1 016 440
Palvelujen ostot	-789 484	-932 114	-791 814	-15,05 %	-798 220	-805 197
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-10 389	-3 700	-5 100	37,84 %	-5 177	-5 255
Avustukset	-97 823	-85 420	-71 520	-16,27 %	-56 520	-56 520
Muut toimintakulut	-41 760	-106 246	-33 320	-68,64 %	-27 000	-27 500
TOIMINTAKATE	-1 169 862	-1 965 873	-1 718 199	-12,60 %	-1 730 417	-1 760 752

Kotikuntakorvaustuotot (netto) putoavat noin 70 000 € edellisen vuoden talousarviosta ollen 9 712 € (79 543 € TA 2023).

Toiminnalliset tavoitteet

3. Ketterä kuntakonserni - ”Avoimuuden kulttuuri ja yhteisöllinen oppiminen”	
Kestävällä kuntataloudella luomme pohjan laadukkaille ja asukaslähtöisille palveluille. Kaupunkikonsernin pitkäjänteisen toimintamme perusta on ennakoiva, pitkäjänteinen ja kustannustietoinen talouden suunnittelu ja päätöksenteko	
Kaupungin talouden tasapainottaminen onnistuu suunnitellusti siten, että v. 2024 alijäämä on enintään 365 770 €.	Aloittamatta
Mittarit: Alijäämä enintään: Tavoite -365,770.0	

Toiminnan keskeiset muutokset

- Valtuustoseminaarit pidetään v. 2024 yksinomaan Teamsilla kustannusten alentamiseksi.
- Toisen asteen opiskelijoiden tuki lakkautetaan. Kaupunginhallitus on tehnyt päätöksen (8.2.2011 § 49), jonka mukaan toisen asteen opiskelun aloittavaa tuetaan stipendein kaksi kertaa lukuvuodessa á 192 euroa (1.osa syyslukukauden aikana ja 2. osa kevätlukukauden aikana). Määrärahaa käytettiin v. 2022 38 000 euroa.
- Toisen asteen opiskelu on Suomessa maksutonta, ja hiljattain myös oppikirjat ym. muuttuivat opiskelijoille maksuttomiksi. Kokonaisuudessaan muutos opiskelijan talouteen on ollut

selvästi suurempi kuin maksettu tuki. Toisen asteen opiskelijoiden tukea tärkeämpänä paikkakunnan oppilaitosten houkuttelevuudelle pidetään oppilaitosten houkuttelevuuteen panostamista muilla tavoin: Esimerkiksi lukion sijainti nimenomaan Hirsikampuksella on vetovoimatekijä. Samoin OSAO:n koulutuksen siirtyminen suurelta osin kaupungin keskustaan on ollut myönteinen muutos.

- Vuodelle 2024 varataan kuitenkin 15 000 euron määräraha jo opiskelun aloittaneille tuen 2. erien maksamiseen.
- Talousarviovuonna 2024 toimitetaan Presidentinvaali ja Europarlamenttivaalit. Suunnitelma- vuonna 2025 toimitetaan Alue- ja kuntavaalit.

Riskit

Operatiiviset: Toiminta ja prosessit

Sähkönjakelun laaja häiriö

Riski			
Sähkönjakelun laaja häiriö			
Syyt	Sähkökatko		
Seuraukset	Toiminnan vaikeutuminen, koska lähes kaikki toiminta edellyttää sähköstä riippuvaisia tietoteknisiä laitteita.		
Toimenpiteet	Välttämättömän toiminnan hoitaminen poikkeusjärjestelyin (tässä toiminnassa erityisesti virtapankit ICT-laitteita varten). Luottamushenkilöiden ja henkilöstön tavoitettavuuden järjestäminen poikkeustilanteissa (osa valmiussuunnittelua).		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Vedenjakelun ja jätevesihuollon vakava häiriö

Riski			
Vedenjakelun ja jätevesihuollon vakava häiriö			
Syyt	Pitkä sähkökatko, poikkeusolot, jossa infraa rikkoutuu laajasti.		
Seuraukset	Ei erityisiä tähän toimintaan liittyviä seurauksia.		
Toimenpiteet	Ei erityisiä tähän toimintaan liittyviä hallintatoimenpiteitä.		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Polttoaineiden saannin vakava häiriö

Riski			
Polttoaineiden saannin vakava häiriö			
Syyt	Poikkeusolot tai laaja kansainvälinen selkkaus		
Seuraukset	Toiminnan vaikeutuminen, koska osa toiminnasta edellyttää matkustamista ajoneuvoilla.		
Toimenpiteet	Välttämättömän toiminnan hoitaminen poikkeusjärjestelyin, joilla ajoneuvoilla matkustamista voidaan välttää. Luottamushenkilöiden ja henkilöstön tavoitettavuuden järjestäminen poikkeustilanteissa (osa valmiussuunnittelua).		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Päivittäistavara- ja huollon vakava häiriö

Riski			
Päivittäistavara- ja huollon vakava häiriö			
Syyt	Poikkeusolot tai laaja kansainvälinen selkkaus		
Seuraukset	Ei erityisiä tähän toimintaan liittyviä seurauksia.		
Toimenpiteet	Ei erityisiä tähän toimintaan liittyviä hallintatoimenpiteitä.		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Operatiiviset: ICT

Tieto- ja viestiliikenneverkkojärjestelmien laaja häiriö (esim. kyber- ja/tai hybridihyökkäykset)

Riski			
Tieto- ja viestiliikenneverkkojärjestelmien laaja häiriö (esim. kyber- ja/tai hybridihyökkäykset)			
Syyt	Hybridisodankäynti, poikkeusolot, laaja kansainvälinen selkkaus		
Seuraukset	Toiminnan vaikeutuminen, koska lähes kaikki toiminta edellyttää tietoliikenneyhteyksiä.		
Toimenpiteet	Välttämättömän toiminnan hoitaminen poikkeusjärjestelyin ilman tietoliikenneverkko-yhteyksiä. Luottamushenkilöiden ja henkilöstön tavoitettavuuden järjestäminen ja kriittisten asiakirjojen saatavuuden varmistaminen poikkeustilanteissa (osa valmiussuunnittelua).		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Tiedonhallintaan ja tietohallintoon liittyvät riskit

Riski			
Tiedonhallintaan ja tietohallintoon liittyvät riskit			
Syyt	Muuttunut lainsäädäntö (mm. EU-tietosuoja-asetus ja tiedonhallintalaki) on aiheuttanut sen, että henkilötietojen käsittely ei ole kaikilta osin lain mukaista erityisesti vanhan lainsäädännön aikana muodostuneen aineiston osalta.		
Seuraukset	Tietosuojaloukkaukset organisaation sisällä.		
Toimenpiteet	Kaupungin uuden Prosessiohjeen, jossa on ohjeistettu mm. tiedonhallintaprosessi, käyttöönotto.		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	3 Todennäköinen

Vahingolliset: Onnettomuudet ja vahingot

Sään ääri-ilmiö (esim. myrskyt, tykkylumi, helle)

Riski			
Sään ääri-ilmiö			
Syyt	Sään ääri-ilmiö		
Seuraukset	Toiminnan vaikeutuminen, koska lähes kaikki toiminta edellyttää sähköstä riippuvaisia tietoteknisiä välineitä, tietoliikenneyhteyksiä ja/tai matkustamismahdollisuutta ajoneuvoilla.		
Toimenpiteet	Välttämättömän toiminnan hoitaminen poikkeusjärjestelyin, joilla toiminta voidaan järjestää tilanteesta riippuen ilman sähköstä riippuvaisia tietoteknisiä laitteita, tietoliikenneyhteyksiä ja/tai matkustamismahdollisuutta ajoneuvoille. Luottamushenkilöiden ja henkilöstön tavoitettavuuden järjestäminen poikkeustilanteissa (osa valmiussuunnittelua).		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	3 Todennäköinen

Vesistö- tai jääpatotulva

Riski			
Tulva			
Syyt	Tulva		
Seuraukset	Toiminnan vaikeutuminen, koska osa toiminnasta edellyttää matkustamista ajoneuvoilla.		
Toimenpiteet	Välttämättömän toiminnan hoitaminen poikkeusjärjestelyin, joilla ajoneuvoilla matkustamista voidaan välttää. Luottamushenkilöiden ja henkilöstön tavoitettavuuden järjestäminen poikkeustilanteissa (osa valmiussuunnittelua).		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	3 Todennäköinen

Tulipalo kriittisessä kohteessa

Riski			
Tulipalo kriittisessä kohteessa			
Syyt	Tulipalo		
Seuraukset	Paperissa muodossa säilytettävää tai arkistoitavaa materiaalia voi tuhoutua.		
Toimenpiteet	Palosuojattu kassakaappi eräille asiakirjoille.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Suuri metsäpalo

Riski			
Suuri metsäpalo			
Syyt	Metsäpalo		
Seuraukset	Ei erityisiä tähän toimintaan liittyviä seurauksia.		
Toimenpiteet	Ei erityisiä tähän toimintaan liittyviä hallintatoimenpiteitä.		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Vahingolliset: Palveluiden turvallisuus

Laaja-alainen epidemia tai pandemia

Riski			
Laaja-alainen epidemia tai pandemia			
Syyt	Virustaudit		
Seuraukset	Toiminnan vaikeutuminen jonkin verran, koska osa toiminnasta edellyttää ihmisten tapaamista henkilökohtaisesti.		
Toimenpiteet	Siirtyminen vain etätyöskentelyyn ja -kokouksiin. Suojavarusteiden ja mahdollisten erityiskäytänteiden noudattaminen.		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	3 Todennäköinen

Henkilöjoukkoon kohdistuva vakava väkivallan teko (esim. kouluväkivalta)

Riski			
Vakava väkivallan teko			
Syyt	Väkivalta		
Seuraukset	Väkivallan fyysiset ja psyykkiset seuraukset		
Toimenpiteet	Tarkoituksenmukaiset tilojen lukitusjärjestelyt, tarkoituksenmukaiset turvavälinejärjestelyt		
Vaikutus	4 Erittäin vakava	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Sisäinen valvonta: Muu sisäisen valvonnan kohde

Toimivaltaan, päätöksentekoprosessiin, julkisuuteen ja salassapitoon sekä esteellisyyteen liittyvät riskit

Riski			
Toimivaltaan, päätöksentekoprosessiin, julkisuuteen ja salassapitoon sekä esteellisyyteen liittyvät riskit			
Syyt	Osaamisen ja valvonnan puutteet		
Seuraukset	Lainvastainen toiminta, huono hallintotapa		
Toimenpiteet	Sisäinen valvonta, vakavien väärinkäytösten ilmoituskanava. Kaupungin uuden Prosessiohjeen, jossa on ohjeistettu mm. tiedonhallintaprosessi ja hallintoprosessi, käyttöönotto.		
Vaikutus	4 Erittäin vakava	Todennäköisyys	3 Todennäköinen

Taloudelliset: Menojen hallinta

Talousarvioon ja toimintasuunnitelmaan sekä raportointiin liittyvät riskit

Riski			
Talousarvioon ja toimintasuunnitelmaan sekä raportointiin liittyvät riskit			
Syyt	Osaamisen ja ohjeistuksen puutteet		
Seuraukset	Lainvastainen toiminta, huono hallintotapa		
Toimenpiteet	Kaupungin uuden Prosessiohjeen, jossa on ohjeistettu mm. talousprosessi, käyttöönotto.		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Taloudelliset: Tulojen hallinta

Myyntilaskutukseen ja perintään sekä saamisten oikeellisuuden valvontaan liittyvät riskit

Riski			
Myyntilaskutukseen ja perintään sekä saamisten oikeellisuuden valvontaan liittyvät riskit			
Syyt	Inhimillinen erehdys, huolimattomuus, osaamattomuus		
Seuraukset	Taloudellinen vahinko kaupungille		
Toimenpiteet	Sisäinen valvonta. Kaupungin uuden Prosessiohjeen, jossa on ohjeistettu mm. talousprosessi, käyttöönotto.		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	3 Todennäköinen

Taloudelliset: Omaisuudet hallinta

Hankintoihin, tositteiden hyväksymiseen, omaisuuden hoitoon ja vakuuttamiseen liittyvät riskit

Riski			
Hankintoihin, tositteiden hyväksymiseen, omaisuuden hoitoon ja vakuuttamiseen liittyvät riskit			
Syyt	Valvonnan puute, osaamattomuus		
Seuraukset	Lainvastainen toiminta, huono hallintotapa		
Toimenpiteet	Sisäinen valvonta. Hankintaohje. Kaupungin uuden Prosessiohjeen, jossa on ohjeistettu mm. talousprosessi, käyttöönotto.		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Vahingolliset: Henkilöstö

Henkilöstöön liittyvät riskit

Riski			
Henkilöstöön liittyvät riskit			
Syyt	Avainhenkilön etenkin äkillinen irtisanoutuminen tai pitkä poissaolo, väärinkäytökset.		
Seuraukset	Tuottavuuden väheneminen, taloudellinen vahinko kaupungille, lainvastainen toiminta.		
Toimenpiteet	Kuhunkin työtehtävään (mukaan lukien käyttöoikeudet tarvittaviin järjestelmiin) on riittävä osaaminen vähintään kahdella henkilöllä.		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Operatiiviset: Vastuut

Ketjutettuihin toimintoihin ja ulkopuoliseen palveluntuotantoon liittyvät riskit

Riski			
Ketjutettuihin toimintoihin ja ulkopuoliseen palveluntuotantoon liittyvät riskit			
Syyt	Ei erityisiä tähän toimintaan liittyviä syitä.		
Seuraukset	Ei erityisiä tähän toimintaan liittyviä seurauksia.		
Toimenpiteet	Ei erityisiä tähän toimintaan liittyviä hallintatoimenpiteitä.		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Taloudelliset: Rahoitus

Rahatoimeen liittyvät riskit

Riski			
Rahatoimeen liittyvät riskit			
Syyt	Heikko kassa- ja taloustilanne		
Seuraukset	Kaupungin talouden tasapainottaminen ei onnistu, jolloin lainan määrää pysyy ennallaan tai lisääntyy. Konsernin lainat ja vuokravastuut / asukas -tunnusluku ylittää arviointimenettelyn raja-arvon, jolloin riski joutua erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelyyn, lisääntyy. Arviointimenettelyn seurauksena kunta voi joutua tekemään kuntaliitoksen. (Todennäköisyyden arvioinnissa vaihtoehto Mahdollinen olisi paras arvio, jos kyseinen vaihtoehto olisi valittavissa.)		
Toimenpiteet	Lainanottotarpeen vähentäminen myös omaisuutta myymällä ja sijoitussalkuista nostamalla.		
Vaikutus	4 Erittäin vakava	Todennäköisyys	3 Todennäköinen

Kokonaistalous ja toiminta

Kokonaistalous ja toimintaan kuuluvat kustannuspaikat: 1200 Keskustoimisto, 1205 Asiakaspalvelutiimi, 1208 Henkilöstöpalvelut, 1209 Talouspalvelut, 1212 ICT-palvelut, 1216 Henkilöstötoimikunta, 1231 Edunvalvonta, 1234 Joukkoliikenne, 1244 Yhteiskäyttöauto VZP-802, 1245 Yhteiskäyttöauto VZP-804, 1246 Yhteiskäyttöauto CMY-303, 11037 Ikäihmisten viisaan asiointiliikkumisen ohjelma -hanke

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2022	TA2023	TA2024	Muutos%	TS2025	TS2026
TOIMINTATUOTOT	279 189	262 102	252 895	-3,51 %	256 730	260 550
Myyntituotot	112 146	134 467	120 985	-10,03 %	122 840	124 650
Maksutuotot	132 917	102 000	130 000	27,45 %	131 950	133 930
Tuet ja avustukset	17 016	2 350	1 910	-18,72 %	1 940	1 970
Muut toimintatuotot	17 110	23 285		-100,0 %		
TOIMINTAKULUT	-1 249 676	-2 169 534	-2 192 862	1,08 %	-2 220 020	-2 249 785
Henkilöstökulut	-481 882	-572 985	-490 259	-14,44 %	-500 400	-507 900
Palvelujen ostot	-620 850	-1 450 115	-1 402 277	-3,30 %	-1 423 309	-1 444 660
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-32 370	-33 375	-15 325	-54,08 %	-15 555	-15 790
Muut toimintakulut	-114 575	-113 059	-285 001	152,08 %	-280 756	-281 435
TOIMINTAKATE	-970 487	-1 907 432	-1 939 967	1,71 %	-1 963 290	-1 989 235

Toiminnalliset tavoitteet

3. Ketterä kuntakonserni - ”Avoimuuden kulttuuri ja yhteisöllinen oppiminen”	
Henkilöstötoimikunta: Organisaation rakenteellisten muutosten toteutumisen arvionti	Aloittamatta
Toimenpide: Henkilöstötoimikunta arvio suunniteltuja organisaation rakenteellisiä muutoksia ja toteutusta. Henkilöstön edustaja on mukana muutostyöryhmässä. Henkilöstöllä on aito vaikuttamisen mahdollisuus konkreettisiin muutoksiin työyhteisössä.	
Mittarit: Henkilöstön kuulemistilaisuudet järjestetty: Tavoite 1.0 Henkilöstön edustaja mukana muutostyöryhmässä: Tavoite 1.0 Henkilöstötoimikunnan toimintasuunnitelmassa seurataan muutoksen toteutumista säännöllisin väliajoin: Tavoite 1.0	
Henkilöstötoimikunta: Tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelman päivitys	Aloittamatta
Toimenpide: Tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelman päivitys alkuvuodesta 2024.	
Mittarit: Tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma päivitetty: Lähtö 1.0, Tavoite 1.0	
Henkilöstötoimikunta: Työturvallisuuslain muutokset viety käytäntöön	Aloittamatta
Toimenpide: Työnantaja edistää 55 vuotta täyttäneiden työssä jaksamista ja pidentää työuria. Työturvallisuusvelvoitteita on täsmennetty. Keskeiset muutokset koskevat kolmea pykälää: Työnantajan yleistä huolehtimisvelvoitetta (8 §). Työnantajan velvollisuutta selvittää ja arvioida työn vaarat (10 §). Työnantajan velvollisuutta antaa työntekijälle opetusta ja ohjausta (14 §). Nämä tulee näkyä työnantajan ohjeistuksissa ja käytännössä.	
Mittarit: Ohjeistukset ja käytännöt päivitetty työturvallisuuslakia vastaavaksi: Tavoite 1.0	
Kestävällä kuntataloudella luomme pohjan laadukkaille ja asukaslähtöisille palveluille. Kaupunkikonsernin pitkäjänteisen toimintamme perusta on ennakoiva, pitkäjänteinen ja kustannustietoinen talouden suunnittelu ja päätöksenteko	
Hallintosääntöuudistus	Aloittamatta

Mittarit: Uusi hallintosäätö on valmisteltu siten, että se voi astua voimaan alkuvuodesta 2025 (1=kyllä, 0=ei): Tavoite 1.0	
Henkilöstöpoliittiset strategiset linjauksemme tukevat organisaation päivittäistä työtä. Kaupungin luottamushenkilöt tukevat työyhteisöemme hyvinvointia	
Henkilöstötoimikunta: Työhyvinvoinnin kehittäminen	Aloittamatta
Toimenpide: Työyhteisöllinen mielen hyvinvointiohjelma käynnissä - Auntie-palvelu tukena mielenhyvinvoinnin edistämiseksi. Osaamisen kehittämiseksi verkkokoulutusjärjestelmä (Eduhouse) työntekijöillä aktiivisessa käytössä. Työsuhdepolkupyöräedun käyttöönoton valmistelu. Työsuhdepyörä lisää tutkitusti työntekijöiden liikkumista ja pyöräilyn määrää. Aktiivisen välittämisen toimintamallin päivitys osana työturvallisuuslain uudistusten käyttöönottoa. Henkilöstön työhyvinvointikysely, loppuvuodesta 2024, käyttäen Kevan sähköistä järjestelmää. Kysely Kevan järjestelmän kautta on jo kolmatta kertaa. Pulssikyselyn käyttöönotto työhyvinvointitarjottimen kautta	
Mittarit: Sairauspoissaolot: Tavoite 4,500.0 e-passin käyttöaste: Tavoite 1,800.0 Auntie-palvelun tyytyväisyysaste: Lähtö 9.1, Tavoite 9.3 Työsuhdepolkupyöräetu käytössä: Tavoite 1.0 Aktiivisen välittämisen toimintamallin päivitys: Tavoite 1.0 Työhyvinvointikysely tehty: Tavoite 1.0 Pulssikyselyt käytössä ja tulosten seuranta esihenkilötasolla: Tavoite 1.0	

Toiminnan keskeiset muutokset

- Asiointiliikenne järjestetään 1.1.2024 alkaen uudella toimintamallilla, joka turvaa ja tasapuolistaa palveluita kaupungin alueella sekä pitää kaupungille aiheutuvat kustannukset kohtuullisina ja kiinteinä. Liikennöitsijöiden asiakkailta veloittamat maksut nousevat. Malli on kuvattu tarkemmin jäljempänä.
- Koulukuljetusten käyttö muuhun joukkoliikenteeseen on erittäin vähäistä, minkä vuoksi 1.8.2024 alkavalla koulukuljetusten sopimuskaudella kustannuksista vain 15 % (n. 120 000 € / v) kohdistetaan Joukkoliikenteen kustannuspaikalle aiemman 40 % (n. 300 000 €) sijaan. (Vuoden 2024 osalta tämä tarkoittaa, että hallinnon olisi kohtuullista alittaa alkuperäinen talousarvioraami 115 464 €:lla ja hyvinvointi- ja sivistystoiminnalla vastaava ylitys on sallittu, koska muutos ei ollut tiedossa raami annettaessa. Muutos on huomioitava talousarvioarvioissa v. 2025 alkaen.)
- Kaupungin asiakaspalvelupiste toimii osana Hyvän Olon Keskus Pirtin Kohtaamo, jonne se siirtyi vuoden 2023 aikana. Kokemukset muutoksesta ovat hyviä, vaikka muutos toteutettiin pettyneinä Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue Pohteen päätöksen lopettaa kaupungin kanssa yhteinen infopiste Pirtin pääsisäänkäynnin yhteydessä. Edelleen on myönteistä, että Pirtin vartijapalvelu on saadun palautteen mukana kehittynyt erinomaiseen suuntaan entisen infopistetilän toimiessa paitsi vartijoiden työtilana, erityisesti vartijoiden myös otettua roolin Pirttiin saapujien opastajina tarvittaessa.
- Henkilöstön työtehtävissä käyttämiä yhteiskäyttöautoja ei ensisijaisesti uusita, vaan leasingaikoja jatketaan, mikäli se on taloudellisesti tarkoituksenmukaista.
- Lapit Oy:ltä hankittavassa ICT-palveluntuotannossa siirrytään syksyn 2024 aikana kokonaan

Lapit Oy:n palveluntuotantomalliin, kun palveluntuotanto on toistaiseksi ollut edellisen tuottajan (Oulunkaaren kuntayhtymä) palveluntuotantomallin mukaista (ns. as is -vaihetta).

- Monetra Oulu Oy:ltä hankittavassa henkilöstöhallinnon palvelutuotannossa siirrytään 1.1.2024 alkaen uusiin Monetra Oulu Oy:n toimittamiin henkilöstöhallinnon tietojärjestelmiin ja palveluntuotantomalliin, kun palveluntuotanto on toistaiseksi ollut edellisen tuottajan (Oulunkaaren kuntayhtymä) palveluntuotantomallin mukaista (ns. as is -vaihetta).
- Niin ikään Monetra Oulu Oy:ltä hankittavassa taloushallinnon palveluntuotannossa siirrytään myös Monetra Oulu Oy:n palveluntuotantomalliin as- is -vaiheen tuotannosta. Valitettavasti palveluntuottajan toimittamiin taloushallinnon tietojärjestelmiin siirtyminen on mahdollista tämänhetkisen tiedon mukaan vasta usean vuoden kuluttua.
- Ostolaskujen käsittelyprosessi on tämän hetkiselällä järjestelmällä erittäin työlästä, mutta osittain tämä voi johtua myös kaupungin omista prosesseista. Kaupungin omana toimintana tehtävien taloushallinnon prosessien yksinkertaistaminen on aloitettu v. 2023 ja sitä jatketaan.
- Käyttöön otetaan kaupungin uusi Prosessiohje, jossa on ohjeistetty tiedonhallinta-, hallinto- ja talousprosessit, ja toimii näiden osalta paitsi pysyväisohjeena myös perehdytysmateriaalina. Ohje ei pääsääntöisesti sisällä kaikkia työntekijöitä koskevaa ns. yleisperehdytysmateriaalia, joka sijaitsee Pelkassa. (Prosessiohje on operatiivinen työohje, joka on tarkoitus antaa kaupunginhallitukselle tiedoksi.)
- Kaupungin hallintosäännössä on tunnistettu päivittämistarpeita, ja todennäköisesti tarkoituksenmukaisinta on sen laatiminen kokonaan uusiksi ottaen huomioon korjaustarpeiden määrän, toimintaympäristön muutokset ja delegointipäätösten suuren määrän ja korjaustarpeet. Kuitenkaan ns. suurissa linjoissa koskien hallinnon järjestämistä, toimivallan jakaantumista toimielimille ja toimielinten kesken ja viranhaltijoille, ei ole päälinjojen osalta havaittu suuria ongelmia. Hallintosäännön laatimisprosessi vie runsaasti resursseja. Kaupungilla on valmistelussa seuraavat valtuustotason strategiset asiakirjat (arvioitu valmistuminen suluissa): (Yksityistiekäytännöt (12/2023)), Kiinteistöohjelma 2024-2030 (2/2023). Operatiivisten valmiussuunnitelmien päivittäminen on seuraavaksi kiireellisin useiden viranhaltijoiden valmisteluresursia runsaasti vievä kokonaisuus, joka voisi valmistua kesällä 2024. Hallintosääntöuudistus arvioidaan olevan mahdollista käynnistää sykyllä 2024, jolloin hyväksyminen olisi mahdollista siten, että uusi hallintosääntö astuisi voimaan vuoden 2025 alkupuolella.
- Toiminta-alueella astuu voimaan 1.2.2024 alkaen yksi pysyvä henkilöstövähennys tuotannollisista ja taloudellisista syistä käynnistetyn yt-menettelyn lopputuloksena tiedonhallintasihteerin tehtävän lakatessa. Tehtävät jaetaan hallintotoiminnan sihteeille, resurssipäällikölle ja hallintojohtajalle, ja lisäksi muodostetaan tietosuoja- ja arkistovastaavuus, joka voidaan joustavasti osoittaa kulloinkin tarkoituksenmukaiselle toimen/viranhaltijalle (vrt. esim. koulukuljetusvastaava, johtava eläinlääkäri).
- Digitalisaatio, vuoden 2023 alusta uudistetut ja edelleen uudistettavat toimintatavat vähentävät sihteerityötä yleensäkin, ja tehtävien luonnollisesti vapautuessa tarkastellaan mahdollisuus jättää yksi muukin hallintotoiminnan sihteerin paikka täyttämättä tai täyttää se osa-aikaisesti. Joitakin kaupungin yleishallinnon sihteeritehtäviä siirretään edunvalvonnan sihteeille.
- Henkilöstömajan käyttö muuttuu Syötteen ryhmäpäiväkodiksi (Kh 7.11.2023 § 387), ja kustannuspaikka 1217 Henkilöstön lomamökki on poistettu (suljettu).

Pudasjärven kaupungin asiointi- ja joukkoliikenne 1.1.2024 alkaen

Uusi asiointiliikenteen toimintamalli on suunniteltu tarvekartoituskyselyn tulosten sekä kaupungin taloudellisten resurssien mukaisesti. Kesällä 2023 tehtyyn kyselyyn asiointiliikenteen tarpeesta saapui lähes 200 vastausta. Uudella järjestämistavalla vuosittaiset kustannukset asiointiliikenteestä kaupungille ovat enintään 60 000 €.

Asian valmisteluun on osallistunut hyvinvointivaliokunta ja myös yhteisövaliokunta on antanut asiasta ohjausesityksen. Liikennöitsijät kaikille yhdeksälle alueelle on valittu syksyn 2023 aikana kilpailutuksella.

Kaupungin järjestämä joukkoliikenne on ei-lakisääteinen palvelu, joita osa kunnista ei tarjoa. Pudasjärven kylillä asumisen mahdollisuuksia turvataan kaupungin tiukassakin taloustilanteessa uudenaikaisella asiointiliikenteen järjestämistavalla, jossa liikenne kohdistuu yhtenä kiinteänä viikonpäivänä kullekin alueelle määritetyille keskimäärin lähimmälle kaupalle, jossa sijaitsee apteekin palvelupiste. Lähin kauppa voi sijaita alueesta riippuen myös Kurenalla. Osalta alueista asiointiliikenne ei kohdistu enää Kurenalle, mutta toisaalta asiointiliikenne lähimmälle kaupalle tulee kattamaan koko kunnan alueen.

Asiakas maksaa uudessa mallissa liikennöitsijälle noin linja-autotaksojen tasoa vastaavan hinnan, mikä on yleinen käytäntö Suomen kunnissa.

Kaupunki muistuttaa, että monissa tapauksissa kuntalainen voi olla oikeutettu Pohteen järjestämään sosiaalihuoltolain tai vammaispalvelulain mukaiseen kuljetukseen.

Sosiaalihuoltolain mukaiset kuljetuspalvelut on tarkoitettu vammaisille henkilöille, sairaille ja vähävaraisille ikäihmisille, jotka eivät pysty käyttämään joukkoliikennevälineitä. Palvelua voi käyttää työssäkäyntiin, opiskeluun, asiointiin, yhteiskunnalliseen osallistumiseen ja virkistykseen kotikunnassa ja lähialueella. Matkustajalla voi tarvittaessa olla mukanaan saattaja. Palvelua käyttävä voi matkustaa esimerkiksi taksilla, kutsutaksilla tai yhteiskuljetuksella. Kuljetuspalveluina järjestetään välttämättömästi tarvittavat ja kohtuulliset matkat.

Vammaispalvelulain mukaista kuljetuspalvelua voi saada vaikeavammainen, jolla on erityisiä vaikeuksia liikkumisessa ja joka ei kykene vamman tai sairauden vuoksi käyttämään julkisia kulkuneuvoja ilman kohtuuttoman suuria vaikeuksia, ja joka ei ole oikeutettu sopiviin palveluihin muun lain nojalla. Kuljetuspalveluita voidaan myöntää asiointi- ja virkistysmatkoihin sekä työ- ja opiskelumatkoihin.

Lisäksi terveydenhuoltoon suuntautuvia matkoja varten on Kela-taksijärjestelmä tilanteisiin, joissa julkista liikennettä tai oman auton käyttämättömyyttä ei ole.

Lisäksi koululaislinja-autot ovat avoimia myös maksaville asiakkaille ainakin nykyisellä sopimuskaudella. Koulukuljetukset 1.8.2024 alkavalle sopimuskaudelle kilpailutetaan alkuvuodesta 2024. Vaikka kyseiset kuljetukset suunnitellaan oppilaskuljetusten tarpeista, tarkoitus on selvittää mahdollisuus käyttää linjoja myös joukkoliikennetarkoitukseen jatkossakin.

Riskit

Operatiiviset: Toiminta ja prosessit

Sähkönjakelun laaja häiriö

Riski			
Sähkönjakelun laaja häiriö			
Syyt	Sähkökatko		
Seuraukset	Toiminnan vaikeutuminen, koska lähes kaikki toiminta edellyttää sähköstä riippuvaisia tietoteknisiä laitteita.		
Toimenpiteet	Välttämättömän toiminnan hoitaminen poikkeusjärjestelyin (tässä toiminnassa erityisesti virtapankit ICT-laitteita varten).		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Vedenjakelun ja jätevesihuollon vakava häiriö

Riski			
Vedenjakelun ja jätevesihuollon laaja häiriö			
Syyt	Pitkä sähkökatko, poikkeusolot, jossa infraa rikkoutuu laajasti.		
Seuraukset	Ei erityisiä tähän toimintaan liittyviä seurauksia.		
Toimenpiteet	Ei erityisiä tähän toimintaan liittyviä hallintatoimenpiteitä.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Polttoaineiden saannin vakava häiriö

Riski			
Polttoaineiden jakelun laaja häiriö			
Syyt	Poikkeusolot tai laaja kansainvälinen selkkaus		
Seuraukset	Toiminnan vaikeutuminen, koska osa toiminnasta edellyttää matkustamista ajoneuvoilla.		
Toimenpiteet	Välttämättömän toiminnan hoitaminen poikkeusjärjestelyin, joilla ajoneuvoilla matkustamista voidaan välttää.		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Päivittäistavara huollon vakava häiriö

Riski			
Päivittäistavara huollon vakava häiriö			
Syyt	Poikkeusolot tai laaja kansainvälinen selkkaus		
Seuraukset	Ei erityisiä tähän toimintaan liittyviä seurauksia.		
Toimenpiteet	Ei erityisiä tähän toimintaan liittyviä hallintatoimenpiteitä.		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Operatiiviset: ICT

Tiedonhallintaan ja tietohallintoon liittyvät riskit

Riski			
Tiedonhallintaan ja tietohallintoon liittyvät riskit			
Syyt	Muuttunut lainsäädäntö (mm. EU-tietosuoja-asetus ja tiedonhallintalaki) on aiheuttanut sen, että henkilötietojen käsittely ei ole kaikilta osin lain mukaista erityisesti vanhan lainsäädännön aikana muodostuneen aineiston osalta.		
Seuraukset	Tietosuojaloukkaukset		
Toimenpiteet	Kaupungin uuden Prosessiohjeen, jossa on ohjeistettu mm. tiedonhallintaprosessi, käyttöönotto.		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	3 Todennäköinen

Vahingolliset: Onnettomuudet ja vahingot

Sään ääri-ilmiö (esim. myrskyt, tykkylumi, helle)

Riski			
Sään ääri-ilmiö			
Syyt	Sään ääri-ilmiö		
Seuraukset	Toiminnan vaikeutuminen, koska lähes kaikki toiminta edellyttää sähköstä riippuvaisia tietoteknisiä välineitä, tietoliikenneyhteyksiä ja/tai matkustamismahdollisuutta ajoneuvoilla.		
Toimenpiteet	Välttämättömän toiminnan hoitaminen poikkeusjärjestelyin, joilla toiminta voidaan järjestää tilanteesta riippuen ilman sähköstä riippuvaisia tietoteknisiä laitteita, tietoliikenneyhteyksiä ja/tai matkustamismahdollisuutta ajoneuvoille. Henkilöstön tavoitettavuuden järjestäminen poikkeustilanteissa (osa valmiussuunnittelua).		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	3 Todennäköinen

Vesistö- tai jääpatotulva

Riski			
Tulva			
Syyt	Tulva		
Seuraukset	Toiminnan vaikeutuminen, koska osa toiminnasta edellyttää matkustamista ajoneuvoilla.		
Toimenpiteet	Välttämättömän toiminnan hoitaminen poikkeusjärjestelyin, joilla ajoneuvoilla matkustamista voidaan välttää. Henkilöstön tavoitettavuuden järjestäminen poikkeustilanteissa (osa valmiussuunnittelua).		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Tulipalo kriittisessä kohteessa

Riski			
Tulipalo kriittisessä kohteessa			
Syyt	Tulipalo		
Seuraukset	Paperissa muodossa säilytettävää tai arkistoitavaa materiaalia voi tuhoutua.		
Toimenpiteet	Palosuojattu kassakaappi eräille asiakirjoille.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Suuri metsäpalo

Riski			
Suuri metsäpalo			
Syyt	Suuri metsäpalo		
Seuraukset	Ei erityisiä tähän toimintaan liittyviä seurauksia.		
Toimenpiteet	Ei erityisiä tähän toimintaan liittyviä hallintatoimenpiteitä.		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Vahingolliset: Palveluiden turvallisuus

Laaja-alainen epidemia tai pandemia

Riski			
Laaja-alainen epidemia tai pandemia			
Syyt	Virukset		
Seuraukset	Toiminnan vaikeutuminen jonkin verran, koska osa toiminnasta edellyttää ihmisten tapaamista henkilökohtaisesti. Yksilötasolla seuraukset voivat taudinaiheuttajasta riippuen olla jopa hengenvaaralliset (koskee sekä henkilöstöä että asiakkaita).		
Toimenpiteet	Siirtyminen vain etätyöskentelyyn ja -kokouksiin. Suojavarusteiden ja mahdollisten erityiskäytänteiden noudattaminen.		
Vaikutus	4 Erittäin vakava	Todennäköisyys	3 Todennäköinen

Henkilöjoukkoon kohdistuva vakava väkivallan teko (esim. kouluväkivalta)

Riski			
Vakava väkivallan teko			
Syyt	Väkivalta		
Seuraukset	Väkivallan fyysiset ja psyykkiset seuraukset		
Toimenpiteet	Tarkoituksenmukaiset tilojen lukitusjärjestelyt, tarkoituksenmukaiset turvavälinejärjestelyt		
Vaikutus	4 Erittäin vakava	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Sisäinen valvonta: Muu sisäisen valvonnan kohde

Toimivaltaan, päätöksentekoprosessiin, julkisuuteen ja salassapitoon sekä esteellisyyteen liittyvät riskit

Riski			
Toimivaltaan, päätöksentekoprosessiin, julkisuuteen ja salassapitoon sekä esteellisyyteen liittyvät riskit			
Syyt	Osaamisen ja valvonnan puutteet		
Seuraukset	Lainvastainen toiminta, huono hallintotapa, taloudellinen vahinko kaupungille		
Toimenpiteet	Sisäinen valvonta, vakavien väärinkäytösten ilmoituskanava. Kaupungin uuden Prosessiohjeen, jossa on ohjeistettu mm. tiedonhallintaprosessi ja hallintoprosessi, käyttöönotto.		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	3 Todennäköinen

Taloudelliset: Menojen hallinta

Talousarvioon ja toimintasuunnitelmaan sekä raportointiin liittyvät riskit

Riski			
Talousarvioon ja toimintasuunnitelmaan sekä raportointiin liittyvät riskit			
Syyt	Osaamisen ja ohjeistuksen puutteet		
Seuraukset	Lainvastainen toiminta, huono hallintotapa, taloudellinen vahinko kaupungille		
Toimenpiteet	Kaupungin uuden Prosessiohjeen, jossa on ohjeistettu mm. talousprosessi, käyttöönotto.		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Taloudelliset: Tulojen hallinta

Myyntilaskutukseen ja perintään sekä saamisten oikeellisuuden valvontaan liittyvät riskit

Riski			
Myyntilaskutukseen ja perintään sekä saamisten oikeellisuuden valvontaan liittyvät riskit			
Syyt	Inhimillinen erehdys, huolimattomuus, osaamattomuus		
Seuraukset	Taloudellinen vahinko kaupungille, huono hallintotapa, lainvastainen toiminta		
Toimenpiteet	Sisäinen valvonta. Kaupungin uuden Prosessiohjeen, jossa on ohjeistettu mm. talousprosessi, käyttöönotto.		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	3 Todennäköinen

Taloudelliset: Omaisuudet hallinta

Hankintoihin, tositteiden hyväksymiseen, omaisuuden hoitoon ja vakuuttamiseen liittyvät riskit

Riski			
Hankintoihin, tositteiden hyväksymiseen, omaisuuden hoitoon ja vakuuttamiseen liittyvät riskit			
Syyt	Valvonnan puute, osaamattomuus		
Seuraukset	Taloudellinen vahinko kaupungille, huono hallintotapa, lainvastainen toiminta		
Toimenpiteet	Sisäinen valvonta. Hankintaohje. Kaupungin uuden Prosessiohjeen, jossa on ohjeistettu mm. talousprosessi, käyttöönotto.		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	3 Todennäköinen

Vahingolliset: Henkilöstö

Henkilöstöön liittyvät riskit

Riski			
Henkilöstöön liittyvät riskit			
Syyt	Avainhenkilön etenkin äkillinen irtisanoutuminen tai pitkä poissaolo, väärinkäytökset.		
Seuraukset	Tuottavuuden väheneminen, taloudellinen vahinko kaupungille, lainvastainen toiminta.		
Toimenpiteet	Kuhunkin työtehtävään (mukaan lukien käyttöoikeudet tarvittaviin järjestelmiin) on riittävä osaaminen vähintään kahdella henkilöllä. Ns. väärinkäytöksille vaarallisten tehtäväyhdistelmien välttäminen työtehtävien jaolla.		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Operatiiviset: Vastuut

Ketjutettuihin toimintoihin ja ulkopuoliseen palveluntuotantoon liittyvät riskit

Riski			
Ketjutettuihin toimintoihin ja ulkopuoliseen palveluntuotantoon liittyvät riskit			
Syyt	Ulkopuolisen palveluntuottajan taloudelliset ja toiminnalliset ongelmat, väärinkäytökset		
Seuraukset	Taloudellinen vahinko kaupungille, lainvastainen toiminta, toiminnan uudelle toimittajalle tai kaupungin omaksi toiminnaksi siirtämisestä aiheutuvat toiminnalliset haasteet ja kustannukset		
Toimenpiteet	Talous- ja henkilöstöhallinnon palvelutuotannon sekä ICT-palvelutuotannon hankkiminen suurehkoilta toimintansa vakiinnuttaneilta toimijoilta. Ns. väärinkäytöksille vaarallisten tehtäväyhdistelmien välttäminen työtehtävien jaolla. Sopimuskumppanien taloustietojen- ja viranomaisrekisteritietojen muutosten seuraaminen automatiikalla.		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Henkilöstö- ja tukipalvelut

Henkilöstö- ja tukipalveluihin kuuluvat kustannuspaikat: 1228 Henkilöstö- ja tukipalvelut, 1229 Rajalta rajalle -hiihto, 11020 Osallisuushankkeet

Vuoden 2023 talousarvio ja vuoden 2022 toteuma sisältävät lisäksi kustannuspaikat: 1227 Monikulttuuriset palvelut, 11036 Tekijöitä Pudasjärvelle ja 11000 Flat rate

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2022	TA2023	TA2024	Muutos%	TS2025	TS2026
TOIMINTATUOTOT	342 538	684 495	250 000	-63,48 %	250 500	250 500
Myyntituotot	317 244	589 000	250 000	-57,56 %	250 500	250 500
Tuet ja avustukset	25 294	95 495		-100,0 %		
TOIMINTAKULUT	-840 162	-1 168 711	-689 469	-41,01 %	-704 217	-755 220
Henkilöstökulut	-390 277	-431 351	-208 679	-51,62 %	-226 334	-277 308
Palvelujen ostot	-250 702	-521 871	-365 918	-29,88 %	-367 254	-367 283
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 313	-19 501	-16 300	-16,41 %	-16 300	-16 300
Avustukset	-122 896	-130 000	-80 000	-38,46 %	-80 000	-80 000
Muut toimintakulut	-71 975	-65 988	-18 572	-71,86 %	-14 329	-14 329
TOIMINTAKATE	-497 624	-484 216	-439 469	-9,24 %	-453 717	-504 720

Kehittämis- ja toimintatukien periaatteet ja toimintamalli muuttuu. Kehittämis- ja toimintatukiin liitetään myös osallistava budjetointi ja tuen nimeksi tulee yhteisölliset avustukset. Yhteisöllisiin avustuksiin varataan määrärahoihin 80 000 euroa, josta osallistavaan budjettiin varataan 10 000 euroa. Määrärahaa vähennetään vuonna 2024 yhteensä 54 000 euroa.

Pudasjärven kaupungin ja Pudasjärven Urheilijat ry:n väliselle yhteistyösopimukselle liittyen markkinointi- ja näkyvyysyhteistyöhön varataan määrärahoihin 11 500 euroa. Määrärahaa vähennetään vuonna 2024 yhteensä 11 500 euroa.

Lisäksi markkinoinnin määrärahaa vähennetään 4 500 euroa.

Henkilöstö- ja tukipalveluissa kustannussäästö on vuonna 2024 yhteensä 70 000 euroa.

Toiminnalliset tavoitteet

1. Asukaslähtöiset ja monipaikkaisuutta tukevat palvelut - ”Merkityksellistä terveellistä elämää”	
Viestintäohjelman päivitys	Aloittamatta
Toimenpide: Viestintäohjelma päivitetään ja ohjelman sisältö muutetaan viestintä-, markkinointi- ja yhteisöllisyysohjelmaksi. Viestintä-, markkinointi-, ja yhteisöllisyysohjelma päivitetty ja kaupunginvaltuusto hyväksynyt kevään 2024 aikana. Yhteneväinen viestintä - Nimetään viestintävastaavat toiminta-alue/työyksiköille, jotka toimivat yhteyshenkilöinä kaikkeen viestintää ja markkinointiin liittyvissä asioissa. Toimintamallin luominen, ohjeistus ja yhteistyömalli.	
Mittarit: Uusi/päivitetty viestintäohjelma käytössä: Tavoite 1.0	
2. Elinvoimaiset kylät - ”Elä ihmeessä”	
Markkinoimme kylien monimuotoisuutta ja houkuttelevuutta elinympäristönä sekä paikkariippumattoman työn tekemisen paikkana.	Aloittamatta
Toimenpide: Asumisen ja elämisen toimenpiteet kuvattuna (ml. kummiverkosto valmisteltuna). Pudasjärven tunnettuuden, asumisen ja elämisen, edistäminen kuntamarkkinoinnin keinoin. Monipaikkaisuuden markkinointi (uudet kaava-alueet, asunnot esiin kylillä, olemassa olevat vapaa-ajan tontit). Yhteisölliset avustukset, uudistettu toimintamalli (sis. osallistava budjetointi) käytössä ja viestitty kuntalaisille.	

Mittarit: Pitovoimaan vaikuttavat toimenpiteet/tapahtumat: Lähtö 10.0, Tavoite 10.0 Vetovoimaan vaikuttavat toimenpiteet, asuminen ja eläminen: Lähtö 5.0, Tavoite 5.0 Pudasjärven positiivinen näkyvyys mediassa (%): Lähtö 60.0, Tavoite 75.0 Uudistettu toimintamalli, yhteisölliset avustukset käytössä: Tavoite 1.0	
Pudasjärvi-tuotteet, kannatustuotteet, verkkokaupassa	Aloittamatta
Toimenpide: Verkkokauppaan myyntiartikkelit - Ilmiönä tällä hetkellä on nuorilla trendinä kannatustuotteiden osto, jolla halutaan viestiä arvoja ja sitä mihin panostetaan.Selvitetään, mikä trendaa ja mitkä ovat arvot 24-35 vuotiailla, markkinointitutkimus tai markkinointipaneeli. Ymmärretään ilmiönä kannatustuotteiden ostaminen. Ilmiöön perustuvat myyntiartikkelit verkkokauppaan.	
Mittarit: Verkkokaupassa, olemassa oleva jo, myynnissä uudet myyntiartikkelit eli kannatustuotteet: Tavoite 1.0	
Kaupunki tukee kylien omaehtoista yhteisöllistä toimintaa ja rakentaa kumppanuuksia kylien kanssa.	
Kumppanuus kylien kanssa	Aloittamatta
Toimenpide: Kyläkierrokset vuoden 2024 aikana yhteistyössä kylien ja Pudasjärven kehitys Oy:n kanssa.Kyläneuvoston tapaamisten uudistaminen, esim. teemaillat.Kyläturvallisuushanke valmisteltu.	
Mittarit: Kyläkierrokset: Lähtö 10.0, Tavoite 10.0 Kyläneuvoston kokoontumiset: Lähtö 3.0, Tavoite 3.0 Kyläturvallisuushanke valmisteltu: Tavoite 1.0	
4. Moderni puuteollisuus ja uusiutuva energia - ”Hirsirakentamisen perinnöstä puutuotteiden edelläkävijäksi”	
Olemme kuntana julkisen hirsirakentamisen edelläkävijä ja sen imagohyöty osataan käyttää kuntalaisten parhaaksi	
Toteutetaan Hirsipääkaupungin brändiä ja siihen linkittyviä toimenpiteitä kuntamarkkinoinnissa	Aloittamatta
Toimenpide: Kaupungin on otettava paikkansa puurakentamisen edelläkävijänä ja tuotava hirsi/mänty uudella tavalla kaikessa viestinnässä sekä markkinoinnissa esille aktiivisesti.Yhteistyön vahvistaminen modernin puuteollisuuden kanssa.	
Mittarit: Hirsirakennukset Pudasjärvellä maininnat somessa: Lähtö 184.0, Tavoite 200.0 Hirsirakennukset Pudasjärvellä maininnat mediassa: Lähtö 11.0, Tavoite 20.0	

Toiminnan keskeiset muutokset

TE2024-uudistuksen vaikutuksesta 1.1.2024 monikulttuuriset palvelut siirretään henkilöstö- ja tukipalveluiden tulosalueelta työllisyyspalvelujen tulosalueelle hallinnon toiminta-alueella. TE2024-uudistuksessa työllisyys- ja kotouttamispalveluiden yhteys toisiinsa vahvistuu entisestään, minkä takia on perusteltua siirtää yksikkö työllisyyspalveluiden alle. Esihenkilö muuttuu muutoksen mukaisesti henkilöstöpäälliköstä työllisyyspäälliköksi. Muutos koskettaa kolmea työntekijää (3 htv).

Riskit

Operatiiviset: Toiminta ja prosessit

Sähkönjakelun laaja häiriö

Riski			
Sähkönjakelun laajahäiriö			
Syyt	Sähkönjakelun katkeaminen		
Seuraukset	Tietoliikenneyhteydet eivät toimi, jolloin ei pystytä viestintää hoitamaan kuntalaisiin päin tietoliikenneyhteyksien kautta.		
Toimenpiteet	Vaihtoehtoisesti on keksittävä perinteiset keinot eli lähetit, ilmoitustaulujen käyttö kylillä, yhteistyö kyläpäälliköiden kautta puhelimitse tai muilla viestimillä.		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Työllisyyspalvelut

Työllisyyspalveluihin kuuluu kustannuspaikat 1220 Kaupungin oma työllistäminen, 1247 Monikulttuuriset palvelut sekä seuraavat hankkeet: 11038 Work & Stay -hanke, 11039 Flat rate WS

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2022	TA2023	TA2024	Muutos%	TS2025	TS2026
TOIMINTATUOTOT	577 451	316 322	611 959	93,46 %	170 913	23 600
Myyntituotot	43 224	33 800	292 800	766,27 %	23 600	23 600
Tuet ja avustukset	514 057	282 522	319 159	12,97 %	147 313	
Muut toimintatuotot	20 170					
TOIMINTAKULUT	-1 779 491	-1 489 058	-1 769 898	18,86 %	-3 562 026	-3 479 254
Henkilöstökulut	-883 437	-637 433	-831 555	30,45 %	-1 148 000	-1 065 200
Palvelujen ostot	-165 853	-81 023	-215 593	166,09 %	-1 181 854	-1 181 882
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-38 197	-20 580	-18 350	-10,84 %	-41 075	-41 075
Avustukset	-614 760	-704 614	-640 000	-9,17 %	-1 140 000	-1 140 000
Muut toimintakulut	-77 244	-45 408	-64 400	41,83 %	-51 097	-51 097
TOIMINTAKATE	-1 202 039	-1 172 736	-1 157 939	-1,26 %	-3 391 113	-3 455 654
Poistot ja arvonalentumiset	-290		-3 483		-3 483	-3 483
Suunnitelman mukaiset poistot	-290		-3 483		-3 483	-3 483

Toiminnalliset tavoitteet

1. Asukaslähtöiset ja monipaikkaisuutta tukevat palvelut - ”Merkityksellistä terveellistä elämää”	
Palveluiden tuottamisessa ja kehittämisessä lähtökohtinamme ovat asiakaslähtöisyys, osallisuus ja ihmisten arjen kokonaisvaltainen toimivuus.	
Asiakaslähtöiset ja monikanavaiset työllisyyspalvelut	Aloittamatta
Toimenpide: Asiakaslähtöiset ja monikanavaiset työllisyyspalvelut	
Mittarit: työttömyys%: Tavoite 13.0	
Matalan kynnyksen monipalvelupiste Pirtin Kohtaamo-toiminnan juurruttaminen ja kehittäminen	Aloittamatta
Toimenpide: Pirtin Kohtaamon toiminnan kehittäminen	
Mittarit: Kohtaamon asiakasmäärä per kk: Tavoite 60.0	
TE2024 uudistukseen valmistautuminen	Aloittamatta
Toimenpide: TE2024 uudistukseen valmistautuminen	
Mittarit: toimintasuunnitelman toteutuminen %: Tavoite 100.0	
Työllistämistoimenpiteiden kehittäminen eri toimijoiden kanssa	Aloittamatta
Toimenpide: Työllistämistoimenpiteiden kehittäminen eri toimijoiden kanssa	
Mittarit: Ryhmätyöllistämisen tuen käyttö %: Tavoite 100.0 Aktivointiaste %: Tavoite 30.0 Työllistämisen kaupunkilisän käyttö %: Tavoite 100.0	
3. Ketterä kuntakonserni - ”Avoimuuden kulttuuri ja yhteisöllinen oppiminen”	
Noudatamme hyvää yrittäjälähtöistä paikallisuuden huomioivaa hankintapolitiikkaa sekä varaamme siihen riittävät resurssit ja ammattitaidon.	
Hankinnoilla työllistämisen toimintamallin toteuttaminen	Aloittamatta
Toimenpide: Hankinnoilla työllistämisen toimintamallin toteuttaminen	
Mittarit: työllistämisehdon toteutuminen: Tavoite 5.0	
5. Elämyksellinen luontomatkailu ja monipuolinen elinkeinorakenne – ”Elämme luonnosta”	
Saamme kansainvälisyydestä kasvuvoimaa.	
Maahanmuuttajien kotouttaminen kuntaan, positiivinen vaikutus asukaslukuun ja työvoiman saantiin	Aloittamatta
Toimenpide: Maahanmuuttajien kotouttaminen kuntaan, positiivinen vaikutus asukaslukuun ja työvoiman saantiin	

Mittarit: Maahanmuuttajataustainen aloittanut koulutuksen: Lähtö 18.0, Tavoite 20.0 Vieraskielisten (muuta kuin suomea, ruotsia ja saamea puhuvien) osuus väestöstä: Lähtö 19.0, Tavoite 19.0 Maahanmuuttajataustainen saanut työpaikan: Lähtö 6.0, Tavoite 10.0 Maahanmuuttajataustainen aloittanut ammatillisen koulutuksen: Lähtö 15.0, Tavoite 15.0	
Monikulttuurisen palvelun laadun kehittäminen	Aloittamatta
Toimenpide: Monikulttuurisen palvelun laadun kehittäminen	
Mittarit: Strategisia kehittämisen toimenpiteitä toteutettu: Lähtö 5.0, Tavoite 5.0 Sosiaaliset vapaa-ajan verkostot: Maahanmuuttajataustainen aloittanut harrastuksen: Lähtö 15.0, Tavoite 15.0	

Toiminnan keskeiset muutokset

TE2024-uudistuksen vaikutuksesta 1.1.2024 monikulttuuriset palvelut siirretään henkilöstö- ja tukipalveluiden tulosalueelta työllisyyspalvelujen tulosalueelle hallinnon toiminta-alueella. TE2024-uudistuksessa työllisyys- ja kotouttamispalveluiden yhteys toisiinsa vahvistuu entisestään, minkä takia on perusteltua siirtää yksikkö työllisyyspalveluiden alle. Esihenkilö muuttuu muutoksen mukaisesti henkilöstöpäälliköstä työllisyyspäälliköksi.

Kaupungin oma työllistäminen kustannuspaikalle on varattu määrärahat nuorten kesätyöllistämiseen 20 000 € ja ryhmätyöllistämiseen 60 000 € (100 000 € /TA 2023). Ryhmätyöllistämisen tukea on laskettu kaupungin talouden tasapainottamiseksi.

Työllisyyspalvelut on hakenut ESR rahoitteista alueellista työllisyyden kehittämishanketta ajalle 1.1.2024 - 31.12.2025 yhdessä Kuusamon kaupungin, Naturpoliksen, Taivalkosken kunnan, Posion kunnan ja Puolangan kunnan kanssa.

Riskit

Operatiiviset: Toiminta ja prosessit

Sähkönjakelun laaja häiriö

Riski			
Sähkönjakelun laaja häiriö			
Syyt	Sähkökatko		
Seuraukset	Toiminnan haastavuus sähkön puuttumisesta johtuen. Tehtävien hoitaminen edellyttää sähköverkon toimivuutta.		
Toimenpiteet	Tiedonkulku yksikössä ja toimialalla.		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Vedenjakelun ja jätevesihuollon vakava häiriö

Riski			
Vedenjakelun ja jätevesihuollon vakava häiriö			
Syyt	Pitkä sähkökatko, poikkeusolot, jossa infraa rikkoutuu laajasti.		
Seuraukset	Toimintaa joudutaan sopeuttamaan tilanteeseen.		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Polttoaineiden saannin vakava häiriö

Riski			
Polttoaineiden saannin vakava häiriö			
Syyt	Poikkeusolot tai laaja kansainvälinen selkkaus		
Seuraukset	Kuljetus- ja matkustustehtävien hoito vaikeutuu.		
Toimenpiteet	Tiedonkulku yksikössä ja toimialalla		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Päivittäistavaranhuollon vakava häiriö

Riski			
Päivittäistavaranhuollon vakava häiriö			
Syyt	Poikkeusolot tai laaja kansainvälinen selkkaus		
Seuraukset	Ei erityisiä seurauksia		
Toimenpiteet	Ei erityisiä hallintatoimenpiteitä.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Operatiiviset: ICT

Tieto- ja viestiliikenneverkonjärjestelmien laaja häiriö (esim. kyber- ja/tai hybridihyökkäykset)

Riski			
Tieto- ja viestiliikenneverkonjärjestelmien laaja häiriö (esim. kyber- ja/tai hybridihyökkäykset)			
Syyt	Hybridisodankäynti, poikkeusolot, laaja kansainvälinen selkkaus		
Seuraukset	Toiminnan vaikeutuminen		
Toimenpiteet	Tiedonkulku yksikössä ja toimialalla		
Vaikutus	4 Erittäin vakava	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Vahingolliset: Onnettomuudet ja vahingot

Sään ääri-ilmiö (esim. myrskyt, tykkylumi, helle)

Riski			
Sään ääri-ilmiö (esim. myrskyt, tykkylumi, helle)			
Syyt	Sähkön puuttuminen, liikenneyhteyksien tai teiden vaurioituminen, ilmastonin ja viilennysmahdollisuuksien puuttuminen		
Seuraukset	Toiminnan vaikeutuminen mm. sähkön puuttumisen, matkustushaasteiden tai liian kuumien toimintaympäristöjen vuoksi.		
Toimenpiteet	Tiedonkulun varmistaminen yksikössä ja toimialalla. Toiminnan muutoksiin varautuminen ja sopeuttaminen		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Vesistö- tai jääpatotulva

Riski			
Vesistö- tai jääpatotulva			
Syyt	Vesistö- tai jääpatotulva		
Seuraukset	Toiminnan hoitaminen vaikeutuu kulkuyhteyksien haasteiden vuoksi.		
Toimenpiteet	Tiedonkulun varmistaminen yksikössä ja toimialalla. Varaudutaan tehtävien hoitoon muilla tavoilla.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Suuri metsäpalo

Riski			
Suuri metsäpalo			
Syyt	Metsäpalo		
Seuraukset	Ei suoria seurauksia toimintaan. Kulkuyhteyksissä voi tulla haasteita.		
Toimenpiteet	Tiedonkulun varmistaminen yksikössä ja toimialalla.		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Vahingolliset: Palveluiden turvallisuus

Laaja-alainen epidemia tai pandemia

Riski			
Laaja-alainen epidemia tai pandemia			
Syyt	Laaja-alainen epidemia tai pandemia esim. virustaudit		
Seuraukset	Toiminanna vaikeutuminen mm. henkilöstön sairauspoissaolojen vuoksi.		
Toimenpiteet	Perehdytys etätyötapoihin terveysturvallisuus huomioiden, toimintaohjeisiin erityistilanteissa.		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Henkilöjoukkoon kohdistuva vakava väkivallan teko (esim. kouluväkivalta)

Riski			
Henkilöjoukkoon kohdistuva vakava väkivallan teko (esim. kouluväkivalta)			
Syyt	Väkivallan teko		
Seuraukset	Fyysiset ja psyykkiset seuraukset henkilöstössä tai asiakkaissa		
Toimenpiteet	Perehdytys turvallisuusohjeisiin, pelastussuunnitelmaan, tiedonkulun varmistaminen yksikössä ja toimialalla		
Vaikutus	4 Erittäin vakava	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Sisäinen valvonta: Muu sisäisen valvonnan kohde

Toimivaltaan, päätöksentekoprosessiin, julkisuuteen ja salassapitoon sekä esteellisyyteen liittyvät riskit

Riski			
Toimivaltaan, päätöksentekoprosessiin, julkisuuteen ja salassapitoon sekä esteellisyyteen liittyvät riskit			
Syyt	Osaamisen puute tai väärinkäytökset		
Seuraukset	virheelliset toiminnot		
Toimenpiteet	Perehdytys toimintatapoihin ja ohjeisiin		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Taloudelliset: Menojen hallinta

Talousarvioon ja toimintasuunnitelmaan sekä raportointiin liittyvät riskit

Riski			
Kunnan osarahoittaman työmarkkinatuen kasvu			
Syyt	Kunnan osarahoittama työmarkkinatuki kasvaa ennakoitua suuremmaksi. Työllistymistä edistäviin palveluihin pääsyyn kaupunki ei voi yksin vaikuttaa.		
Seuraukset	Kunnan osarahoittaman työmarkkinatuen kasvu vaikuttaa negatiivisesti kaupungin kokonaistalouteen.		
Toimenpiteet	Työllisyyden verkostotyön tehostaminen.		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	3 Todennäköinen

Taloudelliset: Tulojen hallinta

Myyntilaskutukseen ja perintään sekä saamisten oikeellisuuden valvontaan liittyvät riskit

Riski			
Myyntilaskutukseen ja perintään sekä saamisten oikeellisuuden valvontaan liittyvät riskit			
Syyt	Osaamisen ja prosessinhallinnan puute		
Seuraukset	Tulojen kirjautuminen hidastuu tai puuttuu kokonaan		
Toimenpiteet	Henkilöstön perehdytys ja toimintatapojen läpikäynti myös toimijoiden kesken.		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Taloudelliset: Omaisuudet hallinta

Hankintoihin, tositteiden hyväksymiseen, omaisuuden hoitoon ja vakuuttamiseen liittyvät riskit

Riski			
Hankintoihin, tositteiden hyväksymiseen, omaisuuden hoitoon ja vakuuttamiseen liittyvät riskit			
Syyt	osaamisen puute tai väärinkäytökset		
Seuraukset	taloudelliset riskit		
Toimenpiteet	Perehdytys toimintaohjeisiin		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Vahingolliset: Henkilöstö

Henkilöstöön liittyvät riskit

Riski			
Henkilöstöön liittyvät riskit			
Syyt	Avoinna oleviin tehtäviin ei ole riittävästi hakijoita		
Seuraukset	Tehtävää ei saada täytettyä, toiminnan vaikeutuminen		
Toimenpiteet	Rekrytointiprosessin ja tehtävien kehittäminen, tehtävien hallinta useamman työntekijän kesken - sijaisuustoimintojen varmistaminen		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	3 Todennäköinen

Operatiiviset: Vastuut

Ketjutettuihin toimintoihin ja ulkopuoliseen palveluntuotantoon liittyvät riskit

Riski			
Ketjutettuihin toimintoihin ja ulkopuoliseen palveluntuotantoon liittyvät riskit			
Syyt	Ulkopuolisten palveluntuottajien tuottamisen palvelujen haasteet, puutteet ja väärinkäytökset		
Seuraukset	Taloudellinen vahinko kaupungille, lainvastainen toiminta, toiminnan uudelle toimittajalle tai kaupungin omaksi toiminnaksi siirtämisestä aiheutuvat toiminnalliset haasteet ja kustannukset		
Toimenpiteet	Sopimusten seuranta ja valvonta		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

2.4 KUNNAN YHTEISTYÖTOIMINTA

Kunnan yhteistoiminta-alue jakaantuu kolmeen tuloyksikköön: Kuntayhteistyö, Maaseututoimi, ja Oulunkaaren ympäristöpalvelut.

Toiminta-alueen palvelut: Kuntayhteistyön tulosalueelle sisältyvät Pohjois-Pohjanmaan liiton, Suomen kuntaliiton ja KT Kuntatyöntantajien yhteistoimintamaksusuodet.

Maaseutuhallinnon tulosalueelle kuuluvat maaseutuelinkeinoviranomaisen tehtävät, jotka tuottaa yhteistoimintasopimuksen nojalla Oulun kaupunki sekä kaupungin myöntämät maaseutuelinkeinojen kehittämistuet, jotka eivät varsinaisesti liity kuntien yhteistoimintaan.

Oulunkaaren ympäristöpalvelut tuottaa kunnallisen ympäristöterveydenhuollon, ympäristönsuojelun ja eläinlääkintähuollon palvelut Pudasjärven, Iin, Utajärven ja Vaalan kuntiin itsenäisenä tuloyksikkönä. Palveluista vastaa Oulunkaaren ympäristölautakunta.

Toiminta-alueen tilivelvolliset: kaupunginjohtaja, hallintojohtaja, ympäristöjohtaja

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2022	TA2023	TA2024	Muutos%	TS2025	TS2026
TOIMINTATUOTOT	982 229	1 040 186	1 257 968	20,94 %	1 299 653	1 306 151
Myyntituotot	651 626	661 770	860 442	30,02 %	888 214	892 655
Maksutuotot	324 643	378 416	397 526	5,05 %	411 439	413 496
Tuet ja avustukset	4 917					
Muut toimintatuotot	1 044					
TOIMINTAKULUT	-39 138 790	-2 219 942	-2 091 396	-5,79 %	-2 177 668	-2 187 301
Henkilöstökulut	-1 955 165	-1 240 488	-1 303 959	5,12 %	-1 365 905	-1 370 023
Palvelujen ostot	-36 931 656	-741 084	-472 305	-36,27 %	-480 884	-485 131
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-50 522	-59 260	-62 180	4,93 %	-63 424	-64 692
Avustukset	-109 893	-102 000	-80 000	-21,57 %	-80 000	-80 000
Muut toimintakulut	-91 554	-77 110	-172 952	124,29 %	-187 455	-187 455
TOIMINTAKATE	-38 156 561	-1 179 756	-833 428	-29,36 %	-878 015	-881 150

Joista sisäiset erät

Sisäinen	TP2022	TA2023	TA2024	Muutos%	TS2025	TS2026
TOIMINTATUOTOT	7 117					
Myyntituotot	6 073					
Sisäiset myyntituotot	6 073					
Muut toimintatuotot	1 044					
Sisäiset vuokrat	1 044					
TOIMINTAKULUT	-37 337	-12 903	-76 663	494,15 %	-75 219	-75 272
Palvelujen ostot	-2 691	-2 319	-3 511	51,40 %	-3 564	-3 617
Sisäiset kuljetuspalvelut	-2 691	-2 319	-3 511	51,40 %		
Muut toimintakulut	-34 647	-10 584	-73 152	591,16 %	-71 655	-71 655
Sisäiset vuokrat	-34 647	-10 584	-73 152	591,16 %		
TOIMINTAKATE	-30 221	-12 903	-76 663	494,15 %	-75 219	-75 272

Vuosi 2022 ei ole vertailukelpoinen sosiaali- ja terveystoimintojen ja pelastustoiminnan siirryttyä 1.1.2023 alkaen kunnilta hyvinvointialueille.

Kuntayhteistyö

Kuntayhteistyöhön kuuluvat kustannuspaikat: 1011 Kuntayhteistyö

Paikallisen työvoimatarpeen täyttäminen tulevaisuudessa on tärkeää yritysten toimintaedellytysten turvaamiseksi. Yritykset taas tuottavat verotuloja, houkuttelevat usein lisää yrityksiä ja tarjoavat työpaikkoja. Työpaikat lisäävät työtuloja, kuntalaisten hyvinvointia ja kunnan verotuloja. Tässä kokonaisuudessa paikkakunnalla järjestettävä toisen asteen ammatillinen opetus on tärkeää. Toisen asteen ammatillinen oppilaitos paikkakunnalla mahdollistaa myös nuorten jäämistä paikkakunnalle opiskelun ajaksi, mikä voi vaikuttaa myös aikuisiän asuinpaikan valintaan. Pudasjärvellä ammatillisen koulutuksen toteuttajana toimii OSAO kaupungin ja oppilaitoksen välisen yhteistyösopimuksen perusteella. Kaupunki on sitoutunut kattamaan mahdollisen alijäämän sopimuksen mukaisesti.

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2022	TA2023	TA2024	Muutos%	TS2025	TS2026
TOIMINTAKULUT	-447 133	-624 285	-279 300	-55,26 %	-280 500	-281 700
Henkilöstökulut	-4 925					
Palvelujen ostot	-442 207	-624 285	-279 300	-55,26 %	-280 500	-281 700
TOIMINTAKATE	-447 133	-624 285	-279 300	-55,26 %	-280 500	-281 700

Toiminnalliset tavoitteet

4. Moderni puuteollisuus ja uusiutuva energia - ”Hirsirakentamisen perinnöstä puutuotteiden edelläkävijäksi”	
Pitkäjänteinen korkeakoulu- ja oppilaitosyhteistyömme tutkimuksessa, puutuoteollisuuden kehitystoiminnassa ja koulutuksessa tuottaa tulosta.	
Toisen asteen ammatillinen koulutuksen jatko paikkakunnalla turvataan kaupungin rahoitusosuuden ollessa kestäväällä tasolla.	Aloittamatta
Mittarit: Katettava alijäämä OSAO:lle enintään €: Tavoite -200,000.0	

Toiminnan keskeiset muutokset

Kaupungin ja OSAO:n välisen yhteistyösopimuksen mukaiseen maksuosuuteen on varattu 200 000 € (416 300 € /TA2023).

Maaseututoimi (Oulun kaupunki)

Maaseututoimeen kuuluvat kustannuspaikat: 1120 Maataloushallinto, 1121 Maaseutuelinkeinojen kehittäminen

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2022	TA2023	TA2024	Muutos%	TS2025	TS2026
TOIMINTATUOTOT	29 667					
Myyntituotot	29 667					
TOIMINTAKULUT	-188 680	-148 272	-126 000	-15,02 %	-126 690	-127 390
Henkilöstökulut	-31 625					
Palvelujen ostot	-47 635	-47 772	-46 000	-3,71 %	-46 690	-47 390
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		-500		-100,0 %		
Avustukset	-109 893	-100 000	-80 000	-20,00 %	-80 000	-80 000
Muut toimintakulut	473					
TOIMINTAKATE	-159 012	-148 272	-126 000	-15,02 %	-126 690	-127 390

Toiminnan keskeiset muutokset

Kaupungin omiin maaseutuelinkeinojen kehittämistukiin varataan 80 000 euroa (laskua 20 % vuodesta 2023) perusteena kaupungin talouden tasapainottaminen. Tuettu maksullinen lomitus ja eläinlääkärin subventiot on arvioitu virkavalmistelussa mahdollisesti tärkeimmiksi maaseutuelinkeinojen tukimuodoiksi jatkossakin.

Oulunkaaren ympäristöpalvelut

Oulunkaaren ympäristöpalveluihin kuuluvat kustannuspaikat: 4301 Ympäristön valvonta, 4302 Terveysvalvonta, 4300 Eläinlääkintä Pudasjärvi-li ja 4306 Eläinlääkintä Vaala-Utajärvi.

Oulunkaaren ympäristöpalvelut tuottaa kunnallisen ympäristönsuojelun, ympäristöterveydenhuollon ja eläinlääkintähuollon palvelut Iin, Utajärven ja Vaalan kuntiin sekä Pudasjärven kaupunkiin. Vuoden 2024 alusta alkaen tuotetaan lisäksi ympäristö-terveydenhuollon ja eläinlääkinnän palvelut Puolangan kunnalle erillisen sopimuksen nojalla.

Pudasjärven kaupunki hallinnoi ympäristöpalveluja ja sen koko henkilöstöä. Oulunkaaren ympäristöpalvelut sijoittuvat Pudasjärven kaupungin hallinnossa itsenäisenä tulosyksikkönä. Palveluista vastaa Oulunkaaren ympäristölautakunta, jossa on kaksi jäsentä jokaisesta sopijakunnasta. Lautakunta huolehtii tehtäväalueensa toiminnan, talouden ja organisaation kehittämisestä valtuuston asettamien tavoitteiden mukaisesti.

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2022	TA2023	TA2024	Muutos%	TS2025	TS2026
TOIMINTATUOTOT	936 276	1 040 186	1 257 968	20,94 %	1 299 653	1 306 151
Myyntituotot	605 672	661 770	860 442	30,02 %	888 214	892 655
Maksutuotot	324 643	378 416	397 526	5,05 %	411 439	413 496
Tuet ja avustukset	4 917					
Muut toimintatuotot	1 044					
TOIMINTAKULUT	-1 438 705	-1 447 385	-1 686 096	16,49 %	-1 770 478	-1 778 211
Henkilöstökulut	-1 219 634	-1 240 488	-1 303 959	5,12 %	-1 365 905	-1 370 023
Palvelujen ostot	-76 522	-69 027	-147 005	112,97 %	-153 694	-156 041
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-50 522	-58 760	-62 180	5,82 %	-63 424	-64 692
Avustukset		-2 000		-100,0 %		
Muut toimintakulut	-92 027	-77 110	-172 952	124,29 %	-187 455	-187 455
TOIMINTAKATE	-502 429	-407 199	-428 128	5,14 %	-470 825	-472 060

Toiminnalliset tavoitteet

1. Asukaslähtöiset ja monipaikkaisuutta tukevat palvelut - ”Merkityksellistä terveellistä elämää”	
Yhteydenottoihin vastataan kohtuullisessa ajassa.	Aloittamatta
Mittarit: Vastaamattomat yhteydenotot	
Ympäristöpalvelujen suunnitelmallisen valvonnan toteutuminen varmistetaan	Aloittamatta
Mittarit: Ympäristösuojelun suunnitelmallisen valvonnan toteuma (% lähtöarvo vuoden 2022 toteuma): Lähtö 80.0, Tavoite 85.0 Ympäristöterveydenhuollon suunnitelmallisen valvonnan toteuma (% lähtöarvo vuoden 2022 toteuma): Lähtö 79.0, Tavoite 85.0 Eläinlääkinnän suunnitelmallisen valvonnan toteuma (% lähtöarvo vuoden 2022 toteuma): Lähtö 86.0, Tavoite 85.0	
Ympäristöpalvelut tuottavat kattavat eläinlääkäripalvelut alueellaan.	Aloittamatta
Mittarit: Eläinlääkärikäyntien määrä (lähtöarvona vuoden 2022 toteuma): Lähtö 5,072.0, Tavoite 5,000.0	
3. Ketterä kuntakonserni - ”Avoimuuden kulttuuri ja yhteisöllinen oppiminen”	
Riittäväällä henkilöstöresurssilla mahdollistetaan lakisääteinen viranomaistoiminta ja edistetään työhyvinvointia.	Aloittamatta
Mittarit: Oulunkaaren ympäristöpalvelujen henkilötyövuosimäärä (htv, lähtöarvona on vuoden 2022 toteuma): Lähtö 20.4, Tavoite 20.9	

Toiminnan keskeiset muutokset

- Tuotetaan Puolangalle ympäristöterveydenhuollon ja eläinlääkinnän palvelut.
- Sijaisuudet hoidetaan sisäisin järjestelyin kaikissa muissa paitsi päivystävän eläinlääkärin sijaisuuteen varataan kesälle 2024 määräraha yhteensä viiden kuukauden sijaisuuteen.
- Ympäristösuojelun maksutuottojen osalta tavoitellaan noin 10 000 euron tuoton nousua vuoden 2023 talousarvioon verrattuna ympäristösuojelulain mukaisten suunniteltujen tarkastusten toteuttamisella ja maksutaksan tarkistuksella.
- Ympäristöterveydenhuolto maksutuottojen osalta tavoitellaan noin 5 000 euron tuoton nousua vuoden 2023 talousarvioon verrattuna suunniteltujen tarkastusten toteuttamisella ja maksutaksan tarkistuksella sekä Puolangan alueelta kertyvistä maksutuotoista.
- Eläinlääkinnässä tavoitteena on saada noin 5 000 euroa enemmän klinikka- ja laitemaksuja kuin vuoden 2023 toteumaan verrattuna maksutaksan tarkistuksella.
- Talousarviossa on varauduttu löytöeläinkotitoiminnasta aiheutuviin kuluihin, mikäli toiminta siirretään sopimuksineen Oulunkaaren ympäristöpalvelujen hallinnoimiksi alueen löytöeläinkotien osalta.
- Eläinlääkinnän resurssijaon selvittämisen saatetaan valmiiksi.
- Vaalan uusi eläinlääkintätila otetaan käyttöön.

Riskit

Operatiiviset: Toiminta ja prosessit

Sähkönjakelun laaja häiriö

Riski			
Oulunkaaren Ympäristöpalvelut: Sähkönjakelun laaja häiriö			
Syyt	Sähkönjakelun laaja häiriö		
Seuraukset	Työtehtävien vaikeutuminen sekä ympäristöterveydenhuollon ja eläinsuojeluongelmien lisääntyminen kuormittavat henkilöstöä		
Toimenpiteet	Oulunkaaren ympäristöpalvelujen erityistilanne- ja valmiussuunnitelma ja tehtävien priorisointi		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Vedenjakelun ja jätevesihuollon vakava häiriö

Riski			
Oulunkaaren Ympäristöpalvelut: Vedenjakelun ja jätevesihuollon vakava häiriö			
Syyt	Talousveden saastuminen		
Seuraukset	Talousveden erityistilanteen hoitaminen ja johtaminen vaatii talousveden valvojan resurssia ja osaamista.		
Toimenpiteet	Oulunkaaren ympäristöpalvelujen erityistilanne- ja valmiussuunnitelma ja talousveden valvojan varahenkilö		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Polttoaineiden saannin vakava häiriö

Riski			
Oulunkaaren ympäristöpalvelut: Polttoaineiden saannin vakava häiriö			
Toimenpiteet	Etätyöt ja eläinlääkinnässä töiden rajoittaminen välttämättömään hätätyöhön		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Päivittäistavara- ja huollon vakava häiriö

Riski			
Oulunkaaren ympäristöpalvelut: Päivittäistavara- ja huollon vakava häiriö			
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Operatiiviset: ICT

Tieto- ja viestiliikenneverkonjärjestelmien laaja häiriö (esim. kyber- ja/tai hybridihyökkäykset)

Riski			
Oulunkaaren ympäristöpalvelut: Tieto- ja viestiliikenneverkonjärjestelmien laaja häiriö (esim. kyber- ja/tai hybridihyökkäykset)			
Syyt	Tekninen häiriö tietoliikenteessä kyber- tai hybridihyökkäyksen vuoksi		
Seuraukset	Työn teon vaikeutuminen tai jopa keskeytyminen keskeisten järjestelmien ollessa poissa käytöstä.		
Toimenpiteet	Henkilökohtaisen tietoturvan ylläpito, jottei hyökkääjä pääse käsiksi organisaation järjestelmiin heikon tietoturvan vuoksi.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Tiedonhallintaan ja tietohallintoon liittyvät riskit

Riski			
Oulunkaaren ympäristöpalvelut: Tiedonhallintaan ja tietohallintoon liittyvät riskit			
Syyt	Tietovuoto		
Seuraukset	Salassa pidettävien tietojen joutuminen väriin käsiin		
Toimenpiteet	Henkilökohtaisen tietoturvan ylläpito, jottei hyökkääjä pääse käsiksi organisaation järjestelmiin heikon tietoturvan vuoksi.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Vahingolliset: Onnettomuudet ja vahingot

Sään ääri-ilmiö (esim. myrskyt, tykkylumi, helle)

Riski			
Oulunkaaren ympäristöpalvelut: Sään ääri-ilmiö (esim. myrskyt, tykkylumi, helle)			
Syyt	Sään ääri-ilmiöt		
Seuraukset	Terveydensuojelu ongelmien lisääntyminen ja kyseisten tehtävien työnkuorman nopea kasvu		
Toimenpiteet	Oulunkaaren ympäristöpalvelujen erityistilanne- ja valmiussuunnitelma sekä työtehtävien priorisointi		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Vesistö- tai jääpatotulva

Riski			
Oulunkaaren ympäristöpalvelut: Vesistö- tai jääpatotulva			
Vaikutus	Ei arvioitu	Todennäköisyys	Ei arvioitu

Tulipalo kriittisessä kohteessa

Riski			
Oulunkaaren ympäristöpalvelut: Tulipalo kriittisessä kohteessa			
Syyt	Tulipalo terveydensuojelu- tai ympäristösuojeluvalvontakohteessa		
Seuraukset	Ympäristösuojelun tai ympäristöterveydenhuollon työtehtävien ruuhkaantuminen		
Toimenpiteet	Oulunkaaren ympäristöpalvelujen erityistilanne- ja valmiussuunnitelma sekä työtehtävien priorisointi		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Suuri metsäpalo

Riski			
Oulunkaaren ympäristöpalvelut: Suuri metsäpalo			
Syyt	Palon aiheuttamat ympäristösuojelulliset vahingot ja savun aiheuttamat terveydensuojelulliset ongelmat		
Seuraukset	Ympäristösuojelun ja ympäristöterveydenhuollon akuuttien tehtävien lisääntyminen		
Toimenpiteet	Oulunkaaren ympäristöpalvelujen erityistilanne- ja valmiussuunnitelma ja työtehtävien priorisointi		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Vahingolliset: Palveluiden turvallisuus

Laaja-alainen epidemia tai pandemia

Riski			
Oulunkaaren ympäristöpalvelut: Laaja-alainen epidemia tai pandemia			
Syyt	Laaja-alainen epidemia tai pandemia		
Seuraukset	Laaja-alainen epidemian tai pandemian rajoittamisen toimenpiteet vaikuttavat töiden tekemiseen		
Toimenpiteet	Etätyöt ja tarkastusten tekeminen asiakirjatarkastuksina. Henkilöiden suojautuminen asiakaskontakteissa.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Henkilöjoukkoon kohdistuva vakava väkivallan teko (esim. kouluväkivalta)

Riski			
Oulunkaaren ympäristöpalvelut: Henkilöjoukkoon kohdistuva vakava väkivallan teko (esim. kouluväkivalta)			
Syyt	Väkivallan teko tai sen uhka		
Seuraukset	Henkiset kärsimykset		
Toimenpiteet	Apu työterveyshuollosta		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Sisäinen valvonta: Muu sisäisen valvonnan kohde

Toimivaltaan, päätöksentekoprosessiin, julkisuuteen ja salassapitoon sekä esteellisyyteen liittyvät riskit

Riski			
Oulunkaaren Ympäristöpalvelut: Sisäinen valvonta			
Syyt	Henkilöstöresurssi ei riitä, koska avoimia virkoja ei saada täytettyä tai suunnitellun valvonnan ulkopuolisen valvonnan määrä kasvaa nopeasti ja aiheuttaa sen, että suunnitelmallista valvontaa ei saada suunnitelman mukaan tehtyä.		
Seuraukset	Valvontatavoitteet eivät täyty ja osa lakisääteisistä tehtävistä voi jäädä hoitamatta.		
Toimenpiteet	Oikea-aikainen rekryointiprosessi, Valvontasuunnitelman toteuman seuranta ajankohtaiskeskusteluissa ja tarvittaessa tehtävien priorisointi tai siirtäminen		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Taloudelliset: Menojen hallinta

Talousarvioon ja toimintasuunnitelmaan sekä raportointiin liittyvät riskit

Riski			
Oulunkaaren ympäristöpalvelut: Menojen hallinta			
Syyt	Menojen kasvu, jos lakisääteisten palvelujen hoitamisessa joudutaan turvautumaan laajasti ostopalveluun		
Seuraukset	Talousarvion ylittyminen		
Toimenpiteet	Riskien hallinta suunnitelmallisella toiminnalla		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Taloudelliset: Tulojen hallinta

Myyntilaskutukseen ja perintään sekä saamisten oikeellisuuden valvontaan liittyvät riskit

Riski			
Oulunkaaren Ympäristöpalvelut: Tulojen hallinta			
Syyt	Suoritemaksutulojen jäädessä budjetoitua alhaisemmiksi.		
Seuraukset	Talousarvio ylittyy		
Toimenpiteet	Osavuosisikatsaukset, säästötoimenpiteet tai lisämäärärahan hakeminen, mikäli ylittymisriski havaitaan ajoissa.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Taloudelliset: Omaisuudet hallinta

Hankintoihin, tositteiden hyväksymiseen, omaisuuden hoitoon ja vakuuttamiseen liittyvät riskit

Riski			
Oulunkaaren ympäristöpalvelut: Omaisuuden hallinta			
Syyt	Käytettävien laitteiden yllättävä rikkoontuminen		
Seuraukset	Yllättävät ja kalliit hankinnat		
Toimenpiteet	Laitteistojen suunnitelmallinen uusinta		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Vahingolliset: Henkilöstö

Henkilöstöön liittyvät riskit

Riski			
Oulunkaaren ympäristöpalvelut: Henkilöstöön liittyvät riskit			
Syyt	Työtapaturma tai liikenneonnettomuus		
Seuraukset	Pitkä poissaolo ja työtehtävien ruuhkaantuminen, mikäli sijaista ei rekrytoida		
Toimenpiteet	Sijaisten rekrytointi sellaisiin lakisääteisiin tehtäviin, joiden hoitaminen ei sisäisin järjestelyin onnistu.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Operatiiviset: Vastuut

Ketjutettuihin toimintoihin ja ulkopuoliseen palveluntuotantoon liittyvät riskit

Riski			
Oulunkaaren ympäristöpalvelut: Ketjutettuihin toimintoihin ja ulkopuoliseen palveluntuotantoon liittyvät riskit			
Syyt	Löytöeläinkoti ei pysty hoitamaan veloitteitaan ylitsepääsemättömän esteen vuoksi tai löytöeläinkodin kanssa ei ole sopimus voimassa.		
Seuraukset	Kiireelliset löytöeläinten sijoituspaikat on hoidettava tapauskohtaisesti, joka kuormittaa henkilöstöä.		
Toimenpiteet	Oulunkaaren ympäristöpalvelujen sopimusten hallinta		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

2.5 HYVINVOINTI- JA SIVISTYSTOIMINTA

Hyvinvointi- ja sivistystoiminta jakaantuu kolmeen tulosalueeseen: Varhaiskasvatus, Koulutus- ja vapaa-aikapalvelut. Hyvinvointi- ja sivistystoimintaa johtaa opetus- ja sivistysjohtaja.

Toiminta-alueen palvelut: Hyvinvointi- ja sivistystoiminnan tehtävänä on kuntalaisten tarvitsemien koulutus- ja varhaiskasvatuspalveluiden tuottaminen ja niistä huolehtiminen, kulttuuri- ja vapaa-aikatoimintaan liittyvien palvelujen organisointi sekä kaikkinaisen kuntalaisten henkisen ja fyysisen elämän laadun kohentaminen.

Varhaiskasvatus eri toimintamuodoissaan, esi- ja perusopetus, valmistava opetus, maahanmuuttajien täydentävä opetus, lukio-opetus, kirjastopalvelut, kulttuuritoimen palvelut, museotoiminta, kansalaisopisto-opetus ja liikuntapalvelut, nuorisotoimen palvelut sekä etsivän nuorisotyön palvelut.

Toiminta-alueen tilivelvolliset: opetus- ja sivistysjohtaja, hyvinvointipäällikkö

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2022	TA2023	TA2024	Muutos%	TS2025	TS2026
TOIMINTATUOTOT	1 397 834	1 208 387	1 190 050	-1,52 %	948 661	943 161
Myyntituotot	235 355	165 900	146 950	-11,42 %	156 523	153 736
Maksutuotot	347 832	276 000	250 000	-9,42 %	284 267	263 478
Tuet ja avustukset	777 620	731 487	751 100	2,68 %	491 144	509 494
Muut toimintatuotot	37 027	35 000	42 000	20,00 %	16 727	16 453
TOIMINTAKULUT	-19 524 804	-18 556 963	-18 381 425	-0,95 %	-18 448 693	-18 649 328
Henkilöstökulut	-11 321 587	-10 058 994	-9 483 674	-5,72 %	-9 739 540	-9 886 193
Palvelujen ostot	-4 451 360	-4 444 486	-4 160 541	-6,39 %	-4 211 420	-4 274 546
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-679 962	-641 700	-623 400	-2,85 %	-635 794	-645 328
Avustukset	-307 124	-312 000	-312 000		-311 077	-302 174
Muut toimintakulut	-2 764 770	-3 099 783	-3 801 810	22,65 %	-3 550 862	-3 541 087
TOIMINTAKATE	-18 126 970	-17 348 576	-17 191 375	-0,91 %	-17 500 032	-17 706 167

Joista sisäiset erät

Sisäinen	TP2022	TA2023	TA2024	Muutos%	TS2025	TS2026
TOIMINTATUOTOT	22 367	7 200	12 000	66,67 %	7 200	7 200
Myyntituotot	10 319	7 200	5 000	-30,56 %	7 200	7 200
Sisäiset myyntituotot	10 319	7 200	5 000	-30,56 %		
Muut toimintatuotot	12 048		7 000			
Sisäiset vuokrat	12 048		7 000			
TOIMINTAKULUT	-2 431 693	-1 497 240	-1 963 468	31,14 %	-1 926 020	-1 926 196
Palvelujen ostot	-1 168 982	-9 213	-16 852	82,92 %	-19 231	-19 407
Sisäiset palvelut	-1 160 372		-5 300			
Sisäiset kuljetuspalvelut	-8 610	-9 213	-11 552	25,39 %		
Muut toimintakulut	-1 262 711	-1 488 027	-1 946 616	30,82 %	-1 906 789	-1 906 789
Sisäiset vuokrat	-1 262 711	-1 488 027	-1 946 616	30,82 %		
TOIMINTAKATE	-2 409 326	-1 490 040	-1 951 468	30,97 %	-1 918 820	-1 918 996

Varhaiskasvatuspalvelut

Varhaiskasvatuspalveluihin kuuluvat kustannuspaikat: 3620 Perhepäivähoito, 3630 Lasten kotihoidon tuki, 3650 Pikku-Paavalin, Pikku-Piitun, Puistolan ja Kipinän päiväkotit, 3670 Varhaiskasvatuksen projektit

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2022	TA2023	TA2024	Muutos%	TS2025	TS2026
TOIMINTATUOTOT	494 817	325 000	325 000		266 742	243 437
Myyntituotot	1 090					
Maksutuotot	224 926	126 000	126 000		146 742	133 437
Tuet ja avustukset	257 017	199 000	199 000		120 000	110 000
Muut toimintatuotot	11 784					
TOIMINTAKULUT	-3 425 132	-3 354 269	-3 135 062	-6,54 %	-3 148 889	-3 177 460
Henkilöstökulut	-2 286 367	-2 089 236	-1 931 951	-7,53 %	-1 960 601	-1 990 010
Palvelujen ostot	-442 087	-573 033	-455 362	-20,53 %	-462 192	-469 124
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-87 743	-83 160	-83 160		-87 452	-88 763
Avustukset	-304 376	-310 000	-310 000		-309 113	-300 247
Muut toimintakulut	-304 558	-298 840	-354 589	18,66 %	-329 531	-329 316
TOIMINTAKATE	-2 930 315	-3 029 269	-2 810 062	-7,24 %	-2 882 147	-2 934 023
Poistot ja arvonalentumiset	-105 205	-105 205	-105 205		-105 205	-105 205
Suunnitelman mukaiset poistot	-105 205	-105 205	-105 205		-105 205	-105 205

Suoritetaulukko	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026	Muutos ed. TA	Muutos % ed TA
Hoitopäivien lkm, perhepäivähoito		6 800	5 000	5 000	5 000	- 1 800	-26,47%
Hoitopäivien lkm, päiväkotihoito		26 200	26 200	26 000	26 000	0	0,00%
Toimintakate €/ lapsi, perhepäivähoito		11 181	17 627			6 446	57,65%
Toimintakate €/ lapsi, päiväkotihoito		8 455	10 027			1 572	18,59%
Hoitopaikkojen lkm, perhepäivähoito		50	36	36	36	- 14	-28,00%
Hoitopaikkojen lkm, vuorohoito			66	66	66	66	100,00%
Hoitopaikkojen lkm, päiväkotihoito		194	194	194	194	0	0,00%
Esiopetuksen oppilasmäärä		8	8	8	8	0	0,00%

Toiminnalliset tavoitteet

1. Asukaslähtöiset ja monipaikkaisuutta tukevat palvelut - ”Merkityksellistä terveellistä elämää”	
Pedagogisen toiminnan arvioinnin kehittäminen. Valssi eli varhaiskasvatuksen laadunarviointijärjestelmän käyttöönotto. Laadun kehittäminen.	Aloittamatta
Toimenpide: Valssin eli varhaiskasvatuksen laadunarviointimenetelmän käyttöönotto	
Mittarit: Valssin käyttöönotto: Tavoite 5.0 Uusi mittari	
Varhaiskasvatuspalveluiden tuottaminen tehokkaasti ja laadukkaasti.	Aloittamatta
Toimenpide: Varhaiskasvatuspalveluiden tuottaminen tehokkaasti ja laadukkaasti.	
Mittarit: Varhaiskasvatuksen yksiköiden täyttöaste.: Lähtö 77,0, Tavoite 95,0	

Toiminnan keskeiset muutokset

Varhaiskasvatuksen järjestämisessä huomioimaan 1.2.2024 voimaan astuvan hyvinvointi- ja sivistystoiminnan uuden järjestämistavan (palveluntuotantomallin) mukainen periaate: Varhaiskasvatus järjestetään siten, että toimipisteiden määrää lasketaan lapsimäärän sen mahdollistaessa. Varhaiskasvatus toimii useissa eri sijainneissa siten, että vältetään mittaluokaltaan isot investoinnit toimitiloihin silloin, jos vapaata kapasiteettia on muissa varhaiskasvatuksen tiloissa.

Varhaiskasvatuspaikkoja taajama-alueella tarjoavat kolme päiväkotia: Pikku-Paavalin, Pikku-Piitun ja Puistololan päiväkodit sekä kaksi perhepäivähoitajan ryhmää. Syyskaudella 2023 lasten määrä on niukasti alentunut verrattuna vastaavaan aikaan 2022. Kurenalan päiväkodeissa täyttöprosentti ryhmissä on vuoden vaihteessa 2023 noin 77 %. Yksiköiden määrää tarkastellaan suhteessa varhaiskasvatuspaikkatarpeisiin ja Puistololan päiväkotia on auki vain osan vuodesta, mikäli lapsimäärä sen mahdollistaa. Palvelumuodoksi asiakkaat valitsevat useimmiten kokopäivähoidon, mikä vaikuttaa toisaalta myös varhaiskasvatuspaikkojen tarvetta lisäävästi. Varhaiskasvatus on 0-maksuluokassa n. 70%:lla asiakkaista. Vuorohoitoa (ilta-, viikonloppu- ja arkipyhä- sekä yöhoitoa) tarjotaan vain vuorotyössä olevien huoltajien yhtä aikaisten työvuorojen vuoksi. Huoltajat todentavat vuorohoidon tarpeen hakiessaan vuorohoitopaikkaa lapselleen ja toimittavat vuorohoidon aikana kopion työvuorolistasta.

Koivutien ryhmäperhepäivähoitokoti suljetaan alkuvuodesta 2024. Koivutien ryhmäperhepäivähoitokodin lapset siirtyvät Pikku-Paavalin, Pikku-Piitun ja Puistololan päiväkotisiin.

Varhaiskasvatuksen opetushallitukselta saadulle avustukselle on saatu jatkoaikaa vuoden 2024 loppuun saakka. Avustuksen avulla voidaan järjestää henkilöstölle koulutusta.

Varhaiskasvatuksen opettajien saatavuus on edelleen heikentynyt, joten varhaiskasvatuksen lastenhoitajia toimii joissakin ryhmissä varhaiskasvatuksen opettajien tehtävässä määräaikaista.

Syötteellä siirrytään kahdesta yksiköstä yhteen 12 lapsen ryhmäperhepäivähoitokotiin.

Riskit

Operatiiviset: Toiminta ja prosessit

Sähkönjakelun laaja häiriö

Riski			
Sähkön jakelun laaja häiriö			
Syyt	Moninaiset		
Seuraukset	Toiminnan keskeytyminen		
Toimenpiteet	Valaisimien käyttökunnan ja harjoiteltujen toimintamallien ylläpitäminen.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Vedenjakelun ja jätevesihuollon vakava häiriö

Riski			
Vedenjakelun ja jätevesihuollon vakava häiriö			
Syyt	Moninaiset		
Seuraukset	Toiminnan keskeytyminen		
Toimenpiteet	Työyksiköiden puheena olevien rakenteiden kunnan havainnointi.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Päivittäistavara- ja huollon vakava häiriö

Riski			
Päivittäistavara- ja huollon vakava häiriö			
Syyt	Moninaiset		
Seuraukset	Koulu- ja varhaiskasvatuksen ateriapalveluiden järjestäminen		
Toimenpiteet	ei erityisiä hallintatoimnepiteitä-		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	4 Erittäin todennäköinen

Operatiiviset: ICT

Tieto- ja viestiliikenneverkonjärjestelmien laaja häiriö (esim. kyber- ja/tai hybridihyökkäykset)

Riski			
Tieto- ja viestiliikenneverkojärjestelmien laaja häiriö (esim. kyber- ja/tai hybridihyökkäykset).			
Syyt	Moninaiset (ulkopuolinen uhka)		
Seuraukset	Tietovuodot, identiteettivarkaudet ja taloudelliset vahingot.		
Toimenpiteet	Joikainen huolehtii tietoturvasäännösten noudattamisesta. Kaupungin tietoturvakoulutukset.		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Tiedonhallintaan ja tietohallintoon liittyvät riskit

Riski			
Tiedonhallintaan ja tietohallintoon liittyvät riskit.			
Syyt	Moninaiset		
Seuraukset	Tietovuodot, identiteettivarkaudet ja taloudelliset vahingot.		
Toimenpiteet	Jokainen huolehtii tieturvasäännösten noudattamisesta. Kaupungin tietoturvakoulutus.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Vahingolliset: Onnettomuudet ja vahingot

Sään ääri-ilmiö (esim. myrskyt, tykkylumi, helle)

Riski			
Sään ääri-ilmiöt			
Syyt	Moninaiset		
Seuraukset	Omaisuuksien ja henkilövahingot		
Toimenpiteet	Ei erityisiä hallintatoimenpiteitä.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Vesistö- tai jääpatotulva

Riski			
Vesistö- tai jääpatotulvat			
Syyt	Moninaiset		
Seuraukset	Omaisuus ja henkilövahingot sekä koulukuljetusten häiriintyminen		
Toimenpiteet	Ei erityisiä hallintatoimenpiteitä.		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Tulipalo kriittisessä kohteessa

Riski			
Tulipalo kriittisessä kohteessa			
Syyt	Moninaiset		
Seuraukset	Toiminnan keskeytyminen		
Toimenpiteet	Pelastusharjoitukset ja yksikkökohtaisten turvallisuussuunnitelmien ylläpitäminen.		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Suuri metsäpalo

Riski			
Suuri metsäpalo			
Syyt	Moninaiset		
Seuraukset	Omaisuus ja henkilövahingot		
Toimenpiteet	Ei erityisiä hallintatoimenpiteitä.		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Vahingolliset: Palveluiden turvallisuus

Laaja-alainen epidemia tai pandemia

Riski			
Laaja-alainen epidemia tai pandemia			
Syyt	Tartuntataudit		
Seuraukset	Toiminnan keskeytyminen tai rajautuminen.		
Toimenpiteet	Hygieniatoimenpiteiden ylläpitäminen ja valtakunnallisten ohjeiden seuraaminen.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Henkilöjoukkoon kohdistuva vakava väkivallan teko (esim. kouluväkivalta)

Riski			
Henkilöjoukkoon kohdistuva väkivallan teko			
Syyt	Mielenterveysongelmat ja terrorismi		
Seuraukset	Vakavat		
Toimenpiteet	Työyksiköiden turvallisuussuunnitelmat pidetään ajantasalla.		
Vaikutus	4 Erittäin vakava	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Sisäinen valvonta: Muu sisäisen valvonnan kohde

Toimivaltaan, päätöksentekoprosessiin, julkisuuteen ja salassapitoon sekä esteellisyyteen liittyvät riskit

Riski			
Toimivaltaan, päätöksentekoprosessiin, julkisuuteen ja salassapitoon sekä esteellisyyteen liittyvät riskit.			
Syyt	Vastuunrajojen hämäryys.		
Seuraukset	Vakavat.		
Toimenpiteet	Hallintosäännön ja delegointipäätösten selkeyttäminen.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	3 Todennäköinen

Taloudelliset: Tulojen hallinta

Myyntilaskutukseen ja perintään sekä saamisten oikeellisuuden valvontaan liittyvät riskit

Riski			
Myyntilaskutukseen ja perintään sekä saamisten oikeellisuuden valvontaan liittyvät riskit			
Syyt	Virheet laskutuksessa		
Seuraukset	Tulovirta väärä		
Toimenpiteet	Ei erityisiä hallintatoimenpiteitä.		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Taloudelliset: Omaisuudet hallinta

Hankintoihin, tositteiden hyväksymiseen, omaisuuden hoitoon ja vakuuttamiseen liittyvät riskit

Riski			
Hankintoihin, tositteiden hyväksymiseen, omaisuuden hoitoon ja vaikuttamiseen liittyvät riskit.			
Syyt	On tehty hankintapäätöksiä palveluista, joiden sisältöä ja kustannuksia ei tiedetä.		
Seuraukset	Taloudellisesti vakavat.		
Toimenpiteet	Ei erityisiä hallintatoimenpiteitä.		
Vaikutus	4 Erittäin vakava	Todennäköisyys	3 Todennäköinen

Vahingolliset: Henkilöstö

Henkilöstöön liittyvät riskit

Riski			
Henkilöstöön liittyvät riskit.			
Syyt	Moninaiset.		
Seuraukset	Palvelun tuotannon laatuun vaikuttava tekijä.		
Toimenpiteet	Ei erityisiä hallintatoimenpiteitä.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	3 Todennäköinen

Operatiiviset: Vastuut

Ketjutettuihin toimintoihin ja ulkopuoliseen palveluntuotantoon liittyvät riskit

Riski			
Ketjutettuihin toimintoihin ja ulkopuoliseen palveluntuotantoon liittyvät riskit			
Syyt	Ateria- ja kuljetuspalvelut sekä rakennusten ylläpito.		
Seuraukset	Toiminta keskeytyy osittain tai kokonaan.		
Toimenpiteet	Sopimukset palveluntuottajien kanssa pidetään ajantasalla.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Koulutuspalvelut

Koulutuspalveluihin kuuluvat kustannuspaikat: 3000 Koulutoimisto/hallinto, 3203 Hirvaskosken koulu, 3204 Kipinän koulu, 3206 Lakarin koulu, 3211 Sarakylän koulu, 3212 Syötteen koulu, 3215 Yhteiset, 3216 Peruskoulun projektit, 3217 Valmistava opetus, 3218 Maahanmuuttajien täydentävä opetus, 3219 Hirsikampus, 3300 Lukio, 3310 Lukion projektit

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2022	TA2023	TA2024	Muutos%	TS2025	TS2026
TOIMINTATUOTOT	582 439	320 000	320 000		266 269	247 929
Myyntituotot	96 406	6 200	6 200		6 087	5 974
Maksutuotot	49 561	43 800	43 800		43 094	37 385
Tuet ja avustukset	430 106	268 000	268 000		215 124	202 643
Muut toimintatuotot	6 366	2 000	2 000		1 964	1 927
TOIMINTAKULUT	-13 236 062	-12 343 696	-12 228 049	-0,94 %	-11 885 297	-12 034 188
Henkilöstökulut	-7 819 788	-6 722 276	-6 392 416	-4,91 %	-6 608 505	-6 707 631
Palvelujen ostot	-3 510 412	-3 570 824	-3 411 169	-4,47 %	-3 444 101	-3 495 719
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-406 881	-405 340	-405 340		-411 419	-417 589
Avustukset	-318					
Muut toimintakulut	-1 498 662	-1 645 256	-2 019 124	22,72 %	-1 421 272	-1 413 249
TOIMINTAKATE	-12 653 623	-12 023 696	-11 908 049	-0,96 %	-11 619 028	-11 786 259
Poistot ja arvonalentumiset	-235 453	-231 746	-250 233	7,98 %	-228 982	-228 982
Suunnitelman mukaiset poistot	-235 453	-231 746	-250 233	7,98 %	-228 982	-228 982

Suoritetaulukko	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026	Muutos ed. TA	Muutos % ed TA
Opetustuntien lkm, esi- ja perusopetus		81 339	75 053	75 050	75 050	- 6 286	-7,72%
Opetustuntien määrä, lukio		9 750	9 360	9 350	9 350	- 390	-4,00%
Päätötodistuksen saaneiden lkm, perusopetus		89	105	76	92	16	17,97%
Päätötodistuksen saaneiden lkm, lukio		30	37	42	48	7	23,33%
Toimintakate €/ oppilas, esi- ja perusopetus		12 540	11 887	12 488	13 026	- 653	-5,20%
Toimintakate €/ oppilas, lukio		10 220	10 190	8 297	9 182	- 30	-0,29%
Oppilaiden lkm 20.9, esiopetus		68	69	56	55	1	1,47%
Oppilaiden lkm 20.9, perusopetus		818	803	761	739	- 15	-1,83%
Oppilaiden lkm 20.9, lukio		130	123	130	120	- 7	-5,38%
Kuljetuksessa olevat lkm, esi- ja perusopetus ja lukio		490	447	440	440	- 43	-8,77%

Toiminnalliset tavoitteet

1. Asukaslähtöiset ja monipaikkaisuutta tukevat palvelut - ”Merkityksellistä terveellistä elämää”	
Palveluiden tuottamisessa ja kehittämisessä lähtökohtinamme ovat asiakaslähtöisyys, osallisuus ja ihmisten arjen kokonaisvaltainen toimivuus.	
Pysytään talousarviossa ja tuotetaan kuntalaisille välttämättömät palvelut.	Aloittamatta

Toiminnan keskeiset muutokset

- Hirvaskosken peruskoulu, Kipinän peruskoulu, Sarakylän peruskoulu, Syötteen peruskoulu, Lakarin peruskoulu ja Hirsikampuksen yhtenäiskoulu yhdistyvät 1.8.2024 alkaen Pudasjärven peruskouluksi.
- Pudasjärven peruskoululla on yksi oppilaaksiottoalue, joka on sama kuin Pudasjärven kaupungin maantieteellinen alue, sekä yhteinen johtamisjärjestelmä, budjetti ja henkilöstö. Johtamisjärjestelmä rakentuu johtavasta rehtorista ja apulaisjohtajista (apulaisrehtori tai koulunjohtaja) toimipisteissä.

- Pudasjärven peruskoulu toimii useissa eri sijainneissa siten, että vältetään mittaluokaltaan isot investoinnit toimitiloihin silloin, kun vapaata kapasiteettia on muissa tiloissa. Merkittävistä muutoksista järjestämistavassa, määrärahoista sekä investoinneista päättää valtuusto ensisijaisesti vuosittain hyväksyessään talousarvion.
- Lukuvuoden 2024-2025 alusta alkaen perusopetuksen ryhmät sijoitetaan keskustan alueella siten, että ryhmien määrä vähenee siten, että henkilöstön määrä on käydyn yhteistomintamenettelyn tuloksen mukaisesti vähintään 10 htv.
- Koulutoiminta myös muissa nykyisissä sijainneissa lukuvuoden 2023-2024 edellyttäen, ettei kyseisiin koulurakennuksiin tarvita mittaluokaltaan isoja investointeja, jotka eivät sisälly talousarvioon.
- Lukiotoiminta järjestetään hallinnollisesti perusopetuksen toimintaan integroituna. Lukio sijaitsee Hirsikampuksella.

Riskit

Operatiiviset: Toiminta ja prosessit

Sähkönjakelun laaja häiriö

Riski			
Sähkönjakelun laaja häiriö			
Syyt	Moninaiset		
Seuraukset	Toiminnan keskeytyminen		
Toimenpiteet	Valaisimien käyttökunnon ja harjoiteltujen toimintamallien ylläpitäminen.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Vedenjakelun ja jätevesihuollon vakava häiriö

Riski			
Vedenjakelun ja jätevesihuollon vakava häiriö			
Syyt	Moninaiset		
Seuraukset	Toiminnan keskeytyminen		
Toimenpiteet	Työyksiköiden puheena olevien rakenteiden kunnon havainnointi.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Päivittäistavaranhuollon vakava häiriö

Riski			
Päivittäistavaranhuollon vakava häiriö			
Syyt	Moninaiset		
Seuraukset	Koulu- ja varhaiskasvatuksen ateriapalvelut		
Toimenpiteet	Ei erityisiä hallintatoimenpiteitä.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Operatiiviset: ICT

Tieto- ja viestiliikennejärjestelmien laaja häiriö (esim. kyber- ja/tai hybridihyökkäykset)

Riski			
Tieto- ja viestiliikennejärjestelmien laaja häiriö (esim. kyber- ja/tai hybridihyökkäykset).			
Syyt	Ulkopuolinen uhka		
Seuraukset	Tietovuodot, identiteettivarkaudet ja taloudelliset vahingot.		
Toimenpiteet	Jokainen huolehtii tietoturvasäännösten noudattamisesta. Kaupungin tietoturvakoulutukset.		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Tiedonhallintaan ja tietohallintoon liittyvät riskit

Riski			
Tiedonhallintaan ja tietohallintoon liittyvät riskit			
Syyt	Moninaiset		
Seuraukset	Tietovuodot, identiteettivarkaudet ja taloudelliset vahingot.		
Toimenpiteet	Jokainen huolehtii tietoturvasäännösten noudattamisesta. Kaupungin tietoturvakoulutukset.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Vahingolliset: Onnettomuudet ja vahingot

Sään ääri-ilmiö (esim. myrskyt, tykkylumi, helle)

Riski			
Sään ääri-ilmiöt			
Syyt	Moninaiset		
Seuraukset	Omaisuus ja henkilövahingot		
Toimenpiteet	Ei erityisiä hallintatoimenpiteitä.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Vesistö- tai jääpatotulva

Riski			
Vesistö- ja jääpatotulva			
Syyt	Moninaiset		
Seuraukset	Omaisuus ja henkilövahingot sekä koulukuljetusten häiriintyminen		
Toimenpiteet	Ei erityisiä hallintatoimenpiteitä.		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Tulipalo kriittisessä kohteessa

Riski			
Tulipalo kriittisessä kohteessa.			
Syyt	Moninaiset		
Seuraukset	Toiminnan keskeytyminen		
Toimenpiteet	Pelastusharjoitukset ja yksikkökohtaisten turvallisuussuunnitelmien ylläpitäminen.		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Suuri metsäpalo

Riski			
Suuri metsäpalo			
Syyt	Moninaiset		
Seuraukset	omaisuus ja henkilövahingot.		
Toimenpiteet	Ei erityisiä hallintatoimenpiteitä.		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Vahingolliset: Palveluiden turvallisuus

Laaja-alainen epidemia tai pandemia

Riski			
Laaja-alainen epidemia tai pandemia			
Syyt	Tartuntataudit		
Seuraukset	Toiminnan keskeytyminen tai rajautuminen		
Toimenpiteet	Hygienian toimenpiteiden ylläpitäminen ja valtakunnallisten ohjeiden seuraaminen.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Henkilöjoukkoon kohdistuva vakava väkivallan teko (esim. kouluväkivalta)

Riski			
Henkilöjoukkoon kohdistuva väkivallan teko			
Syyt	Mielenterveysongelmat ja terrorismi		
Seuraukset	Vakavat		
Toimenpiteet	Työyksiköiden turvallisuussuunnitelmat pidetään ajantasalla.		
Vaikutus	4 Erittäin vakava	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Sisäinen valvonta: Muu sisäisen valvonnan kohde

Toimivaltaan, päätöksentekoprosessiin, julkisuuteen ja salassapitoon sekä esteellisyyteen liittyvät riskit

Riski			
Toimivaltaan, päätöksentekoprosessiin, julkisuuteen ja salassapitoon sekä esteellisyyteen liittyvät riskit			
Syyt	Vastuunrajojen hämäryys		
Seuraukset	Vakavat		
Toimenpiteet	Hallintosäännön ja delegointipäätösten selkeyttäminen.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	3 Todennäköinen

Taloudelliset: Tulojen hallinta

Myyntilaskutukseen ja perintään sekä saamisten oikeellisuuden valvontaan liittyvät riskit

Riski			
Myyntilaskutukseen ja perintään sekä saamisten oikeellisuuden valvontaan liittyvät riskit			
Syyt	Virheet laskutuksessa		
Seuraukset	Tulovirta on väärä		
Toimenpiteet	Ei erityisiä hallintatoimenpiteitä		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Taloudelliset: Omaisuudet hallinta

Hankintoihin, tositteiden hyväksymiseen, omaisuuden hoitoon ja vakuuttamiseen liittyvät riskit

Riski			
Hankintoihin, tositteiden hyväksymiseen, omaisuuden hoitoon ja vakuuttamiseen liittyvät riskit.			
Syyt	On tehty hankintapäätöksiä palveluista, joiden sisältöä ja kustannuksia ei tiedetä.		
Seuraukset	Taloudellisesti vakavat.		
Toimenpiteet	Ei erityisiä hallintatoimenpiteitä.		
Vaikutus	4 Erittäin vakava	Todennäköisyys	3 Todennäköinen

Vahingolliset: Henkilöstö

Henkilöstöön liittyvät riskit

Riski			
Henkilöstöön liittyvät riskit			
Syyt	Moninaiset		
Seuraukset	Palvelun tuotannon laatuun vaikuttavat tekijät.		
Toimenpiteet	Ei erityisiä hallintatoimenpiteitä.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	3 Todennäköinen

Operatiiviset: Vastuut

Ketjutettuihin toimintoihin ja ulkopuoliseen palveluntuotantoon liittyvät riskit

Riski			
Ketjutettuihin toimintoihin ja ulkopuoliseen palveluntuotantoon liittyvät riskit.			
Syyt	Ateria- ja oppilaskuljetuspalvelut sekä rakennusten ylläpito.		
Seuraukset	Toiminta keskeytyy osittain tai kokonaan.		
Toimenpiteet	Sopimukset palveluntuottajien kanssa pidetään ajantasalla.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Vapaa-aikapalvelut

Vapaa-aikapalveluihin kuuluvat kustannuspaikat: 3400 Kansalaisopisto, 3410 Kirjasto, 3420 Kulttuuritoimi, 3430 Museo, 3455 Liikuntatoimi, 3470 Puikkari, 3475 Puikkarin kahvio, 3485 Nuorisotoimi, 3495 Etsivä nuorisotyö, 3500 Sivistyspalvelujen projektit

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2022	TA2023	TA2024	Muutos%	TS2025	TS2026
TOIMINTATUOTOT	320 579	563 387	545 050	-3,25 %	415 650	451 795
Myyntituotot	137 859	159 700	140 750	-11,87 %	150 436	147 762
Maksutuotot	73 346	106 200	80 200	-24,48 %	94 431	92 656
Tuet ja avustukset	90 497	264 487	284 100	7,42 %	156 020	196 851
Muut toimintatuotot	18 877	33 000	40 000	21,21 %	14 763	14 526
TOIMINTAKULUT	-2 863 610	-2 858 997	-3 018 313	5,57 %	-3 414 507	-3 437 680
Henkilöstökulut	-1 215 432	-1 247 481	-1 159 306	-7,07 %	-1 170 434	-1 188 552
Palvelujen ostot	-498 860	-300 629	-294 010	-2,20 %	-305 127	-309 703
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-185 338	-153 200	-134 900	-11,95 %	-136 923	-138 976
Avustukset	-2 430	-2 000	-2 000		-1 964	-1 927
Muut toimintakulut	-961 549	-1 155 687	-1 428 097	23,57 %	-1 800 059	-1 798 522
TOIMINTAKATE	-2 543 031	-2 295 610	-2 473 263	7,74 %	-2 998 857	-2 985 885
Poistot ja arvonalentumiset	-284 455	-282 489	-285 179	0,95 %	-363 545	-252 407
Suunnitelman mukaiset poistot	-284 455	-282 489	-285 179	0,95 %	-280 578	-252 407
Arvonalentumiset					-82 967	

Liikuntapalvelut	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026	Muutos ed. TA	Muutos % ed TA
Uimakoulut		4	4	4	4	0	0,00%
Ohjatut liikuntaryhmät		17	14	14	14	- 3	-17,64%
Toimintakate €/ asukas, uimahalli		56,54	23,24			- 33,3	-58,89%
Toimintakate €/ asukas, muut liikuntapalvelut		32,36	20,26			- 12,1	-37,39%
Kävijä/ osallistujamäärät, uimahalli		21 000	18 000	25 000	25 000	- 3 000	-14,28%
Kävijä/ osallistujamäärät, kuntosali (kertakäynti)		9 000	8 000	9 500	9 500	- 1 000	-11,11%
Kävijä/ osallistujamäärä, kuntosali		350	370	370	370	20	5,71%
Kävijä/ osallistujamäärä, hyvinvointipassi (käytöt)		6 000	5 000	6 500	6 500	- 1 000	-16,66%

Kirjasto kulttuuri ja kansalaisopisto	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026	Muutos ed. TA	Muutos % ed TA
Kansalaisopiston kurssit		360	330	330		- 30	-8,33%
Kansalaisopiston opetustunnit		8 900	7 000	7 000		- 1 900	-21,34%
Toimintakate €/asukas/ kansalaisopisto		53,8	50,11			- 3,69	-6,85%
Toimintakate €/ asukas/ kirjasto		105,9	110,47			4,57	4,31%
Toimintakate €/ asukas/ muut palvelut		47,7	52,29			4,59	9,62%
Toimintakate €/ asukas/ museo		6,2	6,26			0,06	0,96%
Kävijämäärä/ kirjasto		40 000	41 000	41 000		1 000	2,50%
Kävijämäärä/ taidenäyttely		2 500	3 000	3 000		500	20,00%
Kävijämäärä/ museo		1 400	1 200	1 200		- 200	-14,28%
Kokonaislainaus/ asukas		13	13,5	13,5		0,5	3,84%

Nuorisopalvelut	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026	Muutos ed. TA	Muutos % ed TA
Lasten ja nuorten valtuusto (krt)		10	10	10		0	0,00%
Nuottavalmennukset (krt)		3	2	2		- 1	-33,33%
Toimintakate €/ asukas/ Nuorisopalvelut		31,6	30,68			- 0,92	-2,91%
Toimintakate €/ asukas/ Etsivä nuorisotyö		5,1	3,3			- 1,8	-35,29%
Osallistuja/ kävijämäärä/ Nuorisopalvelut		3 500	3 300	3 300		- 200	-5,71%
Etsivä nuorisotyö,nuorten lkm/toimenpiteessä olevat		57	75	75		18	31,57%

Toiminnalliset tavoitteet

1. Asukaslähtöiset ja monipaikkaisuutta tukevat palvelut - ”Merkityksellistä terveellistä elämää”	
Palvelemme asukkaat oikea-aikaisesti ja tukien kaikkien ikäryhmien yksilöllistä ja kokonaisvaltaista hyvinvoinnin edistämistä.	
Pysytään talousarviossa ja tuotetaan kuntalaisille välttämättömät palvelut.	Aloittamatta

Toiminnan keskeiset muutokset

Kansalaisopiston toiminnan järjestämisessä huomioidaan 1.2.2024 voimaan astuvan hyvinvointi- ja sivistystoiminnan uuden järjestämistavan (palveluntuotantomallin) mukainen periaate: Kansalaisopiston toiminta järjestetään pääsääntöisesti kaupungin omissa tiloissa. (Tämä koskee kansalaisopiston kuntakeskuksessa tapahtuvaa toimintaa.)

Siirtyminen ulkopuolelta vuokratuista tiloista pääsääntöisesti kaupungin omiin tiloihin vaatii toimintojen uudelleenorganisointia kevään 2024 aikana.

Pudasjärven harrastamisen mallin koordinoituvastuu siirretään kansalaisopistolle hankekaudesta 2024 - 2025 lähtien.

Virkistysuimala Puikkarin allasosasto suljetaan 3 kuukauden ajaksi, kuntosali ja kahvio palvelevat muutetuin aukioloajoin.

Liikennepuisto toimii omatoimipuistona kesän 2024.

Riskit

Operatiiviset: Toiminta ja prosessit

Sähkönjakelun laaja häiriö

Riski			
Sähkönjakelun laaja häiriö			
Syyt	Moninaiset		
Seuraukset	Toiminnan keskeytyminen		
Toimenpiteet	Valaisimien käyttökunnan ja harjoiteltujen toimintamallien ylläpitäminen.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Vedenjakelun ja jätevesihuollon vakava häiriö

Riski			
Vedenjakelun ja jätevesihuollon vakava häiriö			
Syyt	Moninaiset		
Seuraukset	Toiminnan keskeytyminen		
Toimenpiteet	Työyksiköiden puheena olevien rakenteiden kunnan havainnointi.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Päivittäistavara huollon vakava häiriö

Riski			
Päivittäistavara huollon vakava häiriö			
Syyt	Moninaiset		
Seuraukset	Toiminnan ylläpitäminen		
Toimenpiteet	Ei erityisiä hallintatoimenpiteitä		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Operatiiviset: ICT

Tieto- ja viestiliikenneverkonjärjestelmien laaja häiriö (esim. kyber- ja/tai hybridihyökkäykset)

Riski			
Tieto- ja viestiliikenneverkojärjestelmien laaja häiriö (esim kyber- ja/tai hybridihyökkäykset)			
Syyt	Moninaiset		
Seuraukset	Tietovuodeot, identiteettivarkaudet ja taloudelliset vahingot		
Toimenpiteet	Jokainen huolehtii tietoturvasäännösten noudattamisesta. Kaupungin tietoturvakoulutus.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Tiedonhallintaan ja tietohallintoon liittyvät riskit

Riski			
Tiedonhallintaan ja tietohallintoon liittyvät riskit			
Syyt	Moninaiset		
Seuraukset	Tietovuoto, identiteettivarkaudet ja taloudelliset vahingot.		
Toimenpiteet	Jokainen huolehtii tietoturvasäännösten noudattamisesta. Kaupungin tietoturvakoulutus.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Vahingolliset: Onnettomuudet ja vahingot

Sään ääri-ilmiö (esim. myrskyt, tykkylumi, helle)

Riski			
Sään ääri-ilmiöt			
Syyt	Moninaiset		
Seuraukset	Omaisuus ja henkilövahingot		
Toimenpiteet	Ei erityisiä hallintatoimenpiteitä.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Vesistö- tai jääpatotulva

Riski			
Veistö- ja jääpatotulva			
Syyt	Moninaiset		
Seuraukset	Omaisuus ja henkilövahingot sekä koulukuljetusten häiriintyminen		
Toimenpiteet	Ei erityisiä hallintatoimenpiteitä		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Tulipalo kriittisessä kohteessa

Riski			
Tulipalo kriittisessä kohteessa			
Syyt	Moninaiset		
Seuraukset	Toiminnan keskeytyminen		
Toimenpiteet	Pelastusharjoitukset ja yksikkökohtaisten turvallisuussuunnitelmien ylläpitäminen.		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Suuri metsäpalo

Riski			
Suuri metsäpalo			
Syyt	Moninaiset		
Seuraukset	Omaisuus ja henkilövahingot		
Toimenpiteet	Ei erityisiä hallintatoimenpiteitä.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Vahingolliset: Palveluiden turvallisuus

Laaja-alainen epidemia tai pandemia

Riski			
Laaja-alainen epidemia tai pandemia			
Syyt	Tartuntataudit		
Seuraukset	Toiminnan keskeytyminen		
Toimenpiteet	Hygienian toimenpiteiden ylläpitäminen ja valtakunnallisten ohjeiden seuraaminen.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Henkilöjoukkoon kohdistuva vakava väkivallan teko (esim. kouluväkivalta)

Riski			
Henkilöjoukkoon kohdistuva vakava väkivallan teko			
Syyt	Mielenterveysongelmat ja terrorismi		
Seuraukset	Vakavat		
Toimenpiteet	Työyksiköiden turvallisuussuunnitelmat pidetään ajantasalla.		
Vaikutus	4 Erittäin vakava	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Sisäinen valvonta: Muu sisäisen valvonnan kohde

Toimivaltaan, päätöksentekoprosessiin, julkisuuteen ja salassapitoon sekä esteellisyyteen liittyvät riskit

Riski			
Toimivaltaan, päätöksentekoprosessiin, julkisuuteen ja salassapitoon sekä esteellisyyteen liittyvät riskit			
Syyt	Vastuunrajojen hämäryys		
Seuraukset	Vakavat		
Toimenpiteet	Ei soveltuvia ja tehokkaita hallintakeinoja.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	3 Todennäköinen

Taloudelliset: Tulojen hallinta

Myyntilaskutukseen ja perintään sekä saamisten oikeellisuuden valvontaan liittyvät riskit

Riski			
Myyntilaskutukseen ja perintään sekä saamisten oikeellisuuden valvontaan liittyvät riskit			
Syyt	Virheet laskutuksessa		
Seuraukset	Tulovirta on väärä		
Toimenpiteet	Ei erityisiä hallintatoimenpiteitä.		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Taloudelliset: Omaisuudet hallinta

Hankintoihin, tositteiden hyväksymiseen, omaisuuden hoitoon ja vakuuttamiseen liittyvät riskit

Riski			
Hankintoihin, tositteiden hyväksymiseen, omaisuuden hoitoon ja vakuuttamiseen liittyvät riskit			
Syyt	On tehty hankintapäätöksiä oalveluista, joiden sisältöä ja kustannuksia ei tiedetä.		
Seuraukset	Taloudellisesti vakavat.		
Toimenpiteet	Ei erityisiä hallintatoimenpiteitä.		
Vaikutus	4 Erittäin vakava	Todennäköisyys	3 Todennäköinen

Vahingolliset: Henkilöstö

Henkilöstöön liittyvät riskit

Riski			
Henkilöstöön liittyvät riskit.			
Syyt	Moninaiset.		
Seuraukset	Palvelun tuotannon laatuun vaikuttavat tekijät.		
Toimenpiteet	Ei erityisiä hallintatoimenpiteitä.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	3 Todennäköinen

Operatiiviset: Vastuut

Ketjutettuihin toimintoihin ja ulkopuoliseen palveluntuotantoon liittyvät riskit

Riski			
Ketjutettuihin toimintoihin ja ulkopuoliseen palveluntuotantoon liittyvät riskit			
Syyt	Ateria- ja kuljetuspalvelut sekä rakennusten ylläpito.		
Seuraukset	Toiminta keskeytyy osittain tai kokonaan.		
Toimenpiteet	Sopimukset palveluntuottajien kanssa pidetään ajantasalla.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

2.6 TEKNINEN JA YMPÄRISTÖTOIMINTA

Teknisen- ja ympäristötoiminnan tehtäväalue jakaantuu kahteen tulosalueeseen: Tekniset palvelut ja Rakennusvalvonta. Teknisiin palveluihin sisältyvät seuraavat viisi tulosyksikköä: Hallinto- ja tukipalvelut, Maankäyttö ja kaavoitus, Liikenneväylät ja yleiset alueet (sis.liikuntapaikat), Syötteen vesihuoltolaitos sekä Tilapalvelut.

Toiminta-alueen palvelut: Toiminta-alueen tehtävänä on järjestää kuntaorganisaatiolle ja kuntalaisille toimivat elinympäristöpalvelut sekä vastata maankäytöstä kestävä kehitys huomioiden. Toiminta-alue ylläpitää ja kehittää elinympäristön viihtyvyyttä, terveellisyttä turvallisuutta ja toimivuutta edistäen hyvää rakentamistapaa ja ympäristönsuojelua.

Hallinto ja tukipalvelut vastaa toimialueen johtamisesta ja kehittämisestä.

Maankäyttö ja kaavoituspalvelu tulosyksikkö toteuttaa ja ylläpitää kaupungin yleis- ja asemakaavat ja vastaa kartastojen sekä maa- ja osoiterekisteritietojen ajantasaisuudesta. Tulosyksikkö vastaa kaupungin maankäytön toimista, kuten maanmyynnistä ja -ostamisesta, maanvuokrauksesta ja kaupungin metsäomaisuuden hoitamisesta sekä vastaa asiakas-palvelusta alallaan.

Liikenneväylät ja yleiset alueet tulosyksikkö ylläpitää ja rakennuttaa kaupungin tiestön ja yleiset alueet, mukaan luettuna liikuntapaikat. Tulosyksikkö valvoo kaupungin palvelusopimus-urakoitsijoiden työtä kohteissa ja vastaa asiakaspalvelusta alallaan.

Syötteen vesihuoltolaitos tulosyksikkö järjestää vesi- ja viemärihuollon Syötekylän ja Syötteen matkailualueelle. Tulosyksikkö toteuttaa ja ylläpitää verkstorakenteet sekä Syötteen jätevedenpuhdistamon ja vastaa asiakaspalvelusta alallaan.

Tilapalvelut tulosyksikkö ylläpitää ja rakennuttaa kaupungin rakennukset piha-alueineen, vastaa kiinteistöissä tuotettavista kiinteistöhoito- ja siivouspalveluista sekä ylläpitää palveluntuottaja-yhteistyön kaupungin elinkaarimallilla toteutettujen kiinteistöjen osalta. Tulosyksikkö valvoo kaupungin palvelusopimusurakoitsijoiden työtä kohteissa ja vastaa asiakaspalvelusta alallaan.

Rakennusvalvonta on muista teknisistä palveluista erillinen tulosalue jota johtaa teknisen johtajan alaisuudessa toimiva johtava rakennustarkastaja. Rakennusvalvonta luvittaa ja valvoo lain, kaupungin kaavojen sekä ja hyvän rakentamistavan mukaista rakentamista kaupungin alueella sekä vastaa asiakaspalvelusta alallaan.

Toiminta-alueen tilivelvolliset: tekninen johtaja, johtava rakennustarkastaja, vesilaitoksen johtaja

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2022	TA2023	TA2024	Muutos%	TS2025	TS2026
TOIMINTATUOTOT	9 230 588	6 455 873	8 033 799	24,44 %	8 044 785	8 124 148
Myyntituotot	3 254 463	951 950	674 400	-29,16 %	670 510	675 723
Maksutuotot	206 646	176 200	185 200	5,11 %	163 000	159 650
Tuet ja avustukset	117 522	5 000		-100,0 %		
Muut toimintatuotot	5 651 957	5 322 723	7 174 199	34,78 %	7 211 275	7 288 775
TOIMINTAKULUT	-11 986 164	-10 364 847	-11 112 934	7,22 %	-11 253 558	-11 274 906
Henkilöstökulut	-2 008 552	-1 084 663	-1 050 662	-3,13 %	-1 022 617	-991 948
Palvelujen ostot	-4 708 516	-4 019 240	-4 437 780	10,41 %	-4 563 678	-4 707 385
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 009 038	-1 723 350	-2 019 100	17,16 %	-2 047 893	-1 977 136
Avustukset	-73 010	-264 506	-172 816	-34,66 %	-170 000	-150 000
Muut toimintakulut	-2 187 047	-3 273 088	-3 432 576	4,87 %	-3 449 370	-3 448 437
TOIMINTAKATE	-2 755 576	-3 908 974	-3 079 135	-21,23 %	-3 208 773	-3 150 758

Joista sisäiset erät

Sisäinen	TP2022	TA2023	TA2024	Muutos%	TS2025	TS2026
TOIMINTATUOTOT	2 678 394	1 757 593	2 443 775	39,04 %	2 397 075	2 397 075
Myyntituotot	1 149 854	3 300		-100,0 %	3 300	3 300
Sisäiset myyntituotot	1 149 854	3 300		-100,0 %		
Muut toimintatuotot	1 528 540	1 754 293	2 443 775	39,30 %	2 393 775	2 393 775
Sisäiset vuokrat	1 528 540	1 754 293	2 443 775	39,30 %		
TOIMINTAKULUT	-137 102	-140 127	-144 480	3,11 %	-145 978	-146 084
Palvelujen ostot	-40 335	-27 639	-27 516	-0,45 %	-31 408	-31 514
Sisäiset palvelut	-35 032	-20 500	-20 500			
Sisäiset kuljetuspalvelut	-5 303	-7 139	-7 016	-1,72 %		
Muut toimintakulut	-96 767	-112 488	-116 964	3,98 %	-114 570	-114 570
Sisäiset vuokrat	-96 767	-112 488	-116 964	3,98 %		
TOIMINTAKATE	2 541 292	1 617 466	2 299 295	42,15 %	2 251 097	2 250 991

Hallinto- ja tukipalvelut

Hallinto ja tukipalvelut vastaa toimialueen johtamisesta ja kehittämisestä.

Hallinto- ja tukipalveluihin kuuluvat kustannuspaikat: 4100 Hallinto- ja tukipalvelut

Vuoden 2022 toteuma sisältää lisäksi kustannuspaikat 11401 Vetoa ja pitoa -hanke ja 11400 Flat Rate teknisen toimen hankkeet.

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2022	TA2023	TA2024	Muutos%	TS2025	TS2026
TOIMINTATUOTOT	33 481					
Myyntituotot	96					
Tuet ja avustukset	33 385					
TOIMINTAKULUT	-259 429	-217 538	-201 314	-7,46 %	-206 739	-208 935
Henkilöstökulut	-179 727	-142 665	-126 065	-11,64 %	-130 610	-132 580
Palvelujen ostot	-51 466	-44 827	-45 479	1,45 %	-46 704	-46 730
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 665	-4 750	-4 950	4,21 %	-5 000	-5 200
Avustukset	-119					
Muut toimintakulut	-20 451	-25 296	-24 820	-1,88 %	-24 425	-24 425
TOIMINTAKATE	-225 947	-217 538	-201 314	-7,46 %	-206 739	-208 935

Toiminnalliset tavoitteet

1. Asukaslähtöiset ja monipaikkaisuutta tukevat palvelut - ”Merkityksellistä terveellistä elämää”	
Palveluiden tuottamisessa ja kehittämisessä lähtökohtinamme ovat asiakaslähtöisyys, osallisuus ja ihmisten arjen kokonaisvaltainen toimivuus.	
Selkeä organisaatio ja toimialaohjaus	Aloittamatta
Toimenpide: Tehtävänkuvien ajantasaisuusPalvelukanavien selkeys	
Mittarit: Toimialojen palvelunkuvaukset avattu kaupungin nettisivuille: Tavoite 1.0	

Riskit

Vahingolliset: Henkilöstö

Henkilöstöön liittyvät riskit

Riski			
Pienen organisaation haavoittuvuus			
Syyt	Ennakoimattomat poissaolot ja rekrytointivaikeudet		
Seuraukset	Ostopalveluiden määrä kasvaa. Asiakkaalle vastaaminen viivästyy tai estyy. Toiminnan tehokkuus kärsii. Tavoitteita ei saavuteta		
Toimenpiteet	Ajanmukaiset prosessit. Ristiin perehdytys. Ostopalveluiden käyttö.		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Taloudelliset: Rahoitus

Rahatoimeen liittyvät riskit

Riski			
Hyödyntämätön rahoitus			
Syyt	Resurssipula ja oman rahoituksen puute estää vihreä siirtymän hankkeiden rahoitusten hakemisen.		
Seuraukset	Merkittävien hankerahoitusten menettäminen.		
Toimenpiteet	Yhteistyöhankkeiden edistäminen muiden kuntien kanssa		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	3 Todennäköinen

Maan käyttö- ja kaavoituspalvelut

Maankäyttö ja kaavoituspalvelu tulosityksikkö toteuttaa ja ylläpitää kaupungin yleis- ja asemakaavat ja vastaa kartastojen sekä maa- ja osoiterekisteritietojen ajantasaisuudesta. Tulosityksikkö vastaa kaupungin maankäytön toimista, kuten maanmyynnistä ja -ostamisesta, maanvuokruuksesta ja kaupungin metsäomaisuuden hoitamisesta sekä vastaa asiakas-palvelusta alallaan.

Maan käyttö- ja kaavoituspalveluihin kuuluvat kustannuspaikat: 4101 Kaavoitus- ja mittaus toiminta, 4123 Maa- ja metsätilat

Vuoden 2022 toteuma sisältää lisäksi kustannuspaikan 11402 Pudasjärven tuulivoima 2023.

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2022	TA2023	TA2024	Muutos%	TS2025	TS2026
TOIMINTATUOTOT	469 223	380 000	1 032 000	171,58 %	850 000	845 000
Myyntituotot	82 210	90 000	90 000		90 000	90 000
Maksutuotot	21 118	25 000	25 000		25 000	20 000
Tuet ja avustukset	30 613					
Muut toimintatuotot	335 282	265 000	917 000	246,04 %	735 000	735 000
TOIMINTAKULUT	-351 222	-305 420	-284 654	-6,80 %	-241 114	-241 115
Henkilöstökulut	-92 373	-91 204	-85 210	-6,57 %	-59 000	-60 000
Palvelujen ostot	-236 831	-188 864	-183 140	-3,03 %	-166 057	-167 058
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 733	-3 650	-4 100	12,33 %	-4 000	-4 000
Muut toimintakulut	-18 285	-21 702	-12 204	-43,77 %	-12 057	-10 057
TOIMINTAKATE	118 001	74 580	747 346	902,07 %	608 886	603 885
Poistot ja arvonalentumiset	-12 728	-3 188	-10 974	244,23 %	-69 828	-89 752
Suunnitelman mukaiset poistot	-12 728	-3 188	-10 974	244,23 %	-69 828	-89 752

Toiminnalliset tavoitteet

2. Elinvoimaiset kylät - ”Elä ihmeessä”	
Olemme houkutteleva elinvoimaisten kylien ja monipaikkaisen asumisen kaupunki, jossa yhteydet ja palvelut toimivat.	
Syötteen yleiskaavoitus luo kehittymisen mahdollisuuksia	Aloittamatta
Toimenpide: Yleiskaavoituksessa kuullaan ja osallistetaan alueen toimijoita	
Mittarit: Yleiskaavaluonnos esitelty avoimessa yleisötilaisuudessa: Tavoite 1.0	
3. Ketterä kuntakonserni - ”Avoimuuden kulttuuri ja yhteisöllinen oppiminen”	
Kestävällä kuntataloudella luomme pohjan laadukkaille ja asukaslähtöisille palveluille. Kaupunkikonsernin pitkäjänteisen toimintamme perusta on ennakoiva, pitkäjänteinen ja kustannustietoinen talouden suunnittelu ja päätöksenteko	
Kiinteistöinventoinnin jatkaminen	Aloittamatta
Toimenpide: Kiinteistöinventoinnin toisen maastotyövaiheen toteuttaminen	
Mittarit: Kiinteistöinventoinnin 2. maastotyövaihe toteutettu: Tavoite 1.0	
4. Moderni puuteollisuus ja uusiutuva energia - ”Hirsirakentamisen perinnöstä puutuotteiden edelläkävijäksi”	
Luomme mahdollisuuksia uusiutuvaan energiantuotantoon. Alueen tarvitsema energia tuotetaan paikallisesti ja kestävästi	
Tuulivoimaohjelman toteuttaminen	Aloittamatta
Toimenpide: Seuraamme ja osallistumme aktiivisesti pohjois-pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan valmisteluun. Tuulivoimahankeselvityksien toteuttaminen ja kaavoitusaloitteiden esittäminen päätöksentekoon.	

Toiminnan keskeiset muutokset

Pudasjärven kaupungin talousmetsien metsäsuunnitelman mukainen pinta-ala on yhteensä noin 2780 hehtaaria, josta metsämaata 1541 ha, kitumaata 648 ha ja joutomaata 591 ha.

Kaupungin talouden tasapaino vuosina 2024-2026 perustuu merkittävältä osin kaupungin metsätilojen myyntiin. Yhteensä metsätilojen myyntivoittoa sisältyy talousarviovuodelle 2024 ja suunnitelmavuosille 2025-2026 515 t € vuodessa. Arvioidaan, että tämä tarkoittaa tarvetta myydä yli puolet kaupungin metsätiloista.

Riskit

Operatiiviset: ICT

Tiedonhallintaan ja tietohallintoon liittyvät riskit

Riski			
Paikkatiedon hallinnan osaamispuute			
Syyt	Paikkatieto- ja tietohallinto-osaamisen puuttuminen		
Seuraukset	Lakiuudistusten (rakennetun ympäristön tietojärjestelmä) vaatimuksia ei pystytä toteuttamaan		
Toimenpiteet	Osaamisen rekrytointi, henkilöstön koulutus, ostopalveluiden lisääminen		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Vahingolliset: Henkilöstö

Henkilöstöön liittyvät riskit

Riski			
Rekrytointivaikeudet			
Syyt	Maankäytön osaajien kysyntä työmarkkinoilla vaikeuttaa rekrytointia.		
Seuraukset	Kaavoitushankkeiden ja asiakaspalvelun hidastuminen		
Toimenpiteet	Työnkuvan sopeuttaminen ja aktiivinen rekrytointi		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Liikenneväylät ja yleiset alueet

Liikenneväylät ja yleiset alueet tulosityksikkö ylläpitää ja rakennuttaa kaupungin tiestön ja yleiset alueet, mukaan luettuna liikuntapaikat. Tulosityksikkö valvoo kaupungin palvelusopimusurakoitsijoiden työtä kohteissa ja vastaa asiakaspalvelusta alallaan.

Liikenneväyliin ja yleisiin alueisiin kuuluvat kustannuspaikat: 4102 Liikenneväylät, 4103 Yksitystiet, 4104 Puistot ja yleiset alueet, 4105 Liikuntapaikat

Vuoden 2022 toteuma sisältää lisäksi kustannuspaikan 11403 Tiekuntien aktivointi.

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2022	TA2023	TA2024	Muutos%	TS2025	TS2026
TOIMINTATUOTOT	24 956	23 600	56 600	139,83 %	46 000	46 000
Myyntituotot	6 940	2 400	13 400	458,33 %	13 000	13 000
Maksutuotot	13 992	11 200	35 200	214,29 %	28 000	28 000
Tuet ja avustukset	2 873					
Muut toimintatuotot	1 151	10 000	8 000	-20,00 %	5 000	5 000
TOIMINTAKULUT	-1 890 320	-2 062 508	-2 183 494	5,87 %	-2 299 605	-2 426 195
Henkilöstökulut	-129 914	-150 879	-142 810	-5,35 %	-113 500	-115 050
Palvelujen ostot	-1 488 268	-1 408 249	-1 627 089	15,54 %	-1 760 679	-1 901 719
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-184 589	-184 050	-188 800	2,58 %	-192 000	-195 000
Avustukset	-72 890	-264 506	-172 816	-34,66 %	-170 000	-150 000
Muut toimintakulut	-14 658	-54 824	-51 979	-5,19 %	-63 426	-64 426
TOIMINTAKATE	-1 865 364	-2 038 908	-2 126 894	4,32 %	-2 253 605	-2 380 195
Poistot ja arvonalentumiset	-1 551 693	-1 477 225	-1 535 538	3,95 %	-1 463 937	-1 217 936
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 551 693	-1 477 225	-1 535 538	3,95 %	-1 424 527	-1 217 936
Arvonalentumiset					-39 410	

Toiminnalliset tavoitteet

1. Asukaslähtöiset ja monipaikkaisuutta tukevat palvelut - ”Merkityksellistä terveellistä elämää”	
Palveluiden tuottamisessa ja kehittämisessä lähtökohtinamme ovat asiakaslähtöisyys, osallisuus ja ihmisten arjen kokonaisvaltainen toimivuus.	
Palvelusopimuksien toiminnan varmistaminen	Aloittamatta
Toimenpide: Selkeät palautekanavat.Palvelukohteiden laadun ja turvallisuuden varmistaminen.	
Mittarit: Jokaista palvelusopimusta koskien on yksilöity palautekanavansa: Tavoite 1.0	

Toiminnan keskeiset muutokset

Pudasjärven kaupungin yksityistiekäytäntöjä (valtuuston päättämä sääntö) suunnitellaan muutettavaksi siten, että kaupungin kunnossapidon piiriin pääsisivät kaikki vähintään 300 m pitkät yksityistiet, joiden varressa on vähintään yksi asuttu vakituinen asunto. Muutos on suunniteltu rahoitettavaksi korottamalla tuloveroprosenttia edelleen vuonna 2025.

Oulunkaaren kuntayhtymän purun talousvaikutuksen realisoiduttua, mitkään nettomenolisäykset eivät ole mahdollisia. Todennäköisesti yksityisteiden kunnossapidon omavastuuta joudutaan korottamaan suunnitelmavuosina, tai järjestämään koko yksityisteiden mahdollinen kunnossapito tai sen avustaminen eri tavalla pienemmin kustannuksin. Kaupunki käyttää tällä hetkellä n. 650 000 € vuodessa kaupungin hoidon piirissä olevien yksityisteiden kunnossapitoon sekä lisäksi n. 35 000 € kunnossapitoavustuksiin. Yksityiskäytäntöjen muutoksessa kunnossapitoavustus nousisi hieman siten, että määrärahatarve avustuksiin olisi arviolta 50 000 €. Kunnossapidon laajentumisen aiheuttamiksi lisäkustannuksiksi arvioidaan enintään 150 000 € vuodessa. Arvion tarkentuessa voidaan tarvita talousarviomuutos lisämäärärahasta talousarviovuoden aikana.

Riskit

Vahingolliset: Onnettomuudet ja vahingot

Riski			
Öljy- ja polttoainevahingot pohjavesialueella			
Syyt	Onnettomuus pohjavesialueella		
Seuraukset	Pohjaveden pilaantumisen riski		
Toimenpiteet	Pohjavesien suojelusuunnitelmien mukaisen toiminnan valvonta. Toiintamalli öljyvahinkojen torjunnan jälkivalvontaan.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Operatiiviset: Toiminta ja prosessit

Sähkönjakelun laaja häiriö

Riski			
Sähkönjakelun laaja häiriö			
Syyt	Laaja pitkäaikainen sähkökatko.		
Seuraukset	Sähkö tarvitsevat toiminnot lakkaa toimimasta. Hulevesipumppaamot pysähtyy, vesi nousee alikulkuihin ja katualueille. Kiinteistöjä joutuu vedenvaraan. Liikenneturvallisuus heikkenee.		
Toimenpiteet	Väliaikaiset virtalähteiden käyttöönotto.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Vedenjakelun ja jätevesihuollon vakava häiriö

Riski			
Vedenjakelun ja jätevesihuollon vakava häiriö			
Syyt	Vesijohtoverkoston ja jätevesihuollon laaja rikkoontuminen		
Seuraukset	Vaikutukset liikenneväyliin ja yleisiin alueisiin vähäisiä ja paikallisia tai pienialaisia.		
Toimenpiteet	Vedenjakelun sekä jätevesihuollon kunnossapito.		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Vahingolliset: Onnettomuudet ja vahingot

Vesistö- tai jääpatotulva

Riski			
Tulva			
Syyt	Vesistö-, jääpato- tai hulevesitulva		
Seuraukset	Omaisuuksivahinkoja ja haittaa liikenteelle		
Toimenpiteet	Ajantasaiset tulvasuojelusuunnitelmat ja -rakenteet. Hulevesitulvariskin arviointi ja toimenpiteet. Hulevesipumppaamoiden ja -rakenteiden toiminnan varmistaminen.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Taloudelliset: Menojen hallinta

Talousarvioon ja toimintasuunnitelmaan sekä raportointiin liittyvät riskit

Riski			
Kustannustason nousu			
Syyt	Palvelusopimusten indeksit jatkavat nousuaan		
Seuraukset	Kustannukset nousee ja määrärahat ei riitä		
Toimenpiteet	Toiminnan sopeuttaminen kustannustasoon. Palvelutason alentaminen		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Kuntatekniikka (liikelaitokset)

Syötteen vesihuoltolaitos

Syötteen vesihuoltolaitos tulosyksikkö järjestää vesi- ja viemärihuollon Syötekylän ja Syötteen matkailualueelle. Tulosyksikkö toteuttaa ja ylläpitää verkostorakenteet sekä Syötteen jätevedenpuhdistamon ja vastaa asiakaspalvelusta alallaan.

Kuntatekniikkaan kuuluvat kustannuspaikat: 4111 Vesi- ja viemärilaitos (Syötteen vesihuoltolaitos)

Lisäksi kuntatekniikkaan kuului kustannuspaikka 4112 Jätehuolto 31.12.2023 sakka.

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2022	TA2023	TA2024	Muutos%	TS2025	TS2026
TOIMINTATUOTOT	605 860	518 300	540 000	4,19 %	548 300	553 300
Myyntituotot	605 440	513 300	540 000	5,20 %	548 300	553 300
Tuet ja avustukset		5 000		-100,0 %		
Muut toimintatuotot	420					
TOIMINTAKULUT	-403 873	-351 855	-343 686	-2,32 %	-348 340	-346 540
Henkilöstökulut	-154 334	-134 813	-142 254	5,52 %	-146 600	-148 800
Palvelujen ostot	-137 050	-92 570	-89 950	-2,83 %	-90 000	-90 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-104 611	-98 600	-100 100	1,52 %	-94 000	-90 000
Muut toimintakulut	-7 879	-25 872	-11 382	-56,01 %	-17 740	-17 740
TOIMINTAKATE	201 987	166 445	196 314	17,94 %	199 960	206 760
Poistot ja arvonalentumiset	-188 573	-200 629	-196 655	-1,98 %	-226 926	-240 667
Suunnitelman mukaiset poistot	-188 573	-200 629	-196 655	-1,98 %	-226 926	-240 667

Toiminnalliset tavoitteet

5. Elämyksellinen luontomatkailu ja monipuolinen elinkeinorakenne – ”Elämme luonnosta”	
Mahdollistamme kestävään moderniin teknologiaan perustuvaa luonnonvarojen hyödyntämistä.	
Vesihuoltolaitoksen toimintavarmuuden turvaaminen	Aloittamatta
Toimenpide: Uuden jätevedenpuhdistamon rakentaminen.	
Mittarit: Jätevedenpuhdistamon rakentaminen on käynnistynyt: Tavoite 1.0	

Riskit

Operatiiviset: Toiminta ja prosessit

Sähkönjakelun laaja häiriö

Riski			
Sähkönjakelun laaja häiriö vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella			
Syyt	Sähköverkon kantaverkon häiriö		
Seuraukset	Vedenjakelun ongelmat, jätevesienkäsittelyn ja johtamisen ongelmat, viemäriverkoston tulviminen, pumppaamoiden jäätyminen.		
Toimenpiteet	Varautumissuunnitelman ylläpitäminen, häiriöharjoitukset, varavoimalaitteiden hankinta.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Vedenjakelun ja jätevesihuollon vakava häiriö

Riski			
Järjestelmän toimintahäiriö, rikkoontuminen tai saastuminen			
Syyt	Ennakoimaton vaurio tai sabotaasi		
Seuraukset	Vedenjakelun tai jätevesihuollon toimintakatkos		
Toimenpiteet	Varautumissuunnitelman ajantasaisuus		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen
Vedenjakelun ja jätevesihuollon vakava häiriö			
Syyt	Laite tai putkirikko, viemäriverkoston tukos		
Seuraukset	Vedenjakelun häiriö, jätevesiverkoston tulviminen maastoon		
Toimenpiteet	Varautumissuunnitelman päivittäminen, häiriöharjoitukset, laitteiden säännölliset huollot ja tarkastukset, verkoston etävalvonnan päivittäinen tarkastelu		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Operatiiviset: ICT

Tieto- ja viestiliikenneverkonjärjestelmien laaja häiriö (esim. kyber- ja/tai hybridihyökkäykset)

Riski			
Vesihuollon valvontajärjestelmien häiriö			
Syyt	Valvontajärjestelmien häiriö, kyberhyökkäys -ja tai hybridihyökkäys,		
Seuraukset	Vesihuoltojärjestelmien valvonnan ja ohjauksen estyminen		
Toimenpiteet	Varautumissuunnitelman ylläpito, häiriöharjoitukset, manuaalisen ohjauksen harjoittelu		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Tiedonhallintaan ja tietohallintoon liittyvät riskit

Riski			
Asiakastietojärjestelmien häiriö			
Syyt	Järjestelmä häiriö tai rikkoontuminen		
Seuraukset	Tietojen häviäminen, laskutusjärjestelmän aiheuttama taloudellinen riski		
Toimenpiteet	Tietosuojakäytäntöjen noudattaminen, varmuuskopiot		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Tilapalvelut

Tilapalvelut tulosityksikkö ylläpitää ja rakennuttaa kaupungin rakennukset piha-alueineen, vastaa kiinteistöissä tuotettavista kiinteistöhoito- ja siivouspalveluista sekä ylläpitää palveluntuottaja-yhteistyön kaupungin elinkaarimallilla toteutettujen kiinteistöjen osalta. Tulosityksikkö valvoo kaupungin palvelusopimusurakoitsijoiden työtä kohteissa ja vastaa asiakaspalvelusta alallaan.

Tilapalveluihin kuuluvat kustannuspaikat: 4120 Omassa käytössä olevat rakennukset ja toimitilat, 4121 Vuokratut rakennukset ja toimitilat, 4122 Muut rakennukset ja toimitilat

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2022	TA2023	TA2024	Muutos%	TS2025	TS2026
TOIMINTATUOTOT	5 392 693	5 377 723	6 266 199	16,52 %	6 476 275	6 553 775
Myyntituotot	164 355	330 000	17 000	-94,85 %	5 000	5 000
Tuet ja avustukset	50 651					
Muut toimintatuotot	5 177 687	5 047 723	6 249 199	23,80 %	6 471 275	6 548 775
TOIMINTAKULUT	-6 817 181	-7 064 046	-7 752 236	9,74 %	-7 798 909	-7 688 408
Henkilöstökulut	-402 278	-350 562	-354 137	1,02 %	-365 500	-325 000
Palvelujen ostot	-2 545 839	-2 153 746	-2 386 930	10,83 %	-2 390 786	-2 390 785
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 865 651	-1 429 650	-1 718 300	20,19 %	-1 750 000	-1 680 000
Muut toimintakulut	-2 003 413	-3 130 088	-3 292 869	5,20 %	-3 292 623	-3 292 623
TOIMINTAKATE	-1 424 487	-1 686 323	-1 486 037	-11,88 %	-1 322 634	-1 134 633
Poistot ja arvonalentumiset	-2 389 633	-2 468 794	-2 591 501	4,97 %	-1 969 699	-1 792 628
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 268 033	-1 142 762	-1 045 061	-8,55 %	-849 076	-792 628
Arvonalentumiset	-1 121 599	-1 326 032	-1 546 440	16,62 %	-1 120 623	-1 000 000

Toiminnalliset tavoitteet

1. Asukaslähtöiset ja monipaikkaisuutta tukevat palvelut - ”Merkityksellistä terveellistä elämää”	
Palveluiden tuottamisessa ja kehittämisessä lähtökohtinamme ovat asiakaslähtöisyys, osallisuus ja ihmisten arjen kokonaisvaltainen toimivuus.	
Palvelusopimuksien toiminnan varmistaminen	Aloittamatta
Toimenpide: Palvelusopimuksien aktiivinen valvonta ja ohjaus.	
3. Ketterä kuntakonserni - ”Avoimuuden kulttuuri ja yhteisöllinen oppiminen”	
Kestävällä kuntataloudella luomme pohjan laadukkaille ja asukaslähtöisille palveluille. Kaupunkikonsernin pitkäjänteisen toimintamme perusta on ennakoiva, pitkäjänteinen ja kustannustietoinen talouden suunnittelu ja päätöksenteko	
Kiinteistöohjelman toteuttaminen	Aloittamatta
Toimenpide: Alaskirjattujen kiinteistöjen suunnitelmallinen alasajo. Tarpeettomien kiinteistöjen myynti.	

Riskit

Operatiiviset: Vastuut

Riski			
Kiinteistövakuutukset ja vahinkoriski			
Syyt	Kiinteistössä tapahtuu äkkinäinen tekninen vaurio		
Seuraukset	Vakuutus ei korvaa vahinkoa		
Toimenpiteet	Ajan tasalla olevat vakuutukset. Kiinteistön tilan seuranta ja ennakoiva kunnossapito.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Operatiiviset: Toiminta ja prosessit

Sähkönjakelun laaja häiriö

Riski			
Pitkäkestoiset sähkökatkokset			
Syyt	Sähköverkon vauriot		
Seuraukset	Tiloissa toiminta estyy		
Toimenpiteet	Valmiussuunnitelmien ajantasaisuus. varavoimakoneiden toiminnan varmistaminen.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Vedenjakelun ja jätevesihuollon vakava häiriö

Riski			
Pitkäkestoiset vedenjakelun ja jätevesihuollon häiriöt kiinteistöissä			
Syyt	Putkivuodot ja järjestelmähäiriöt käyttövesi- ja viemäriverkossa. Kiinteistöjen käyttövesi- ja viemärijärjestelmien vuodot ja laiterikot.		
Seuraukset	Kiinteistön käytön keskeytys.		
Toimenpiteet	Kiinteistöjen kunnossapidon valvonta. Kiinteistöjen laitteiden- ja järjestelmien kunnossapidon valvonta. Kiinteistöjen pitkän tähtäimen kunnossapitosuunnitelman toteuttaminen (PTS).		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Polttoaineiden saannin vakava häiriö

Riski			
Kiinteistöjen lämmityksen häiriöt			
Syyt	Polttoaineiden saannissa ongelmia (hake, lämmitysöljy, turve)		
Seuraukset	Kiinteistöihin ei saada toimitettua kiinteistöstä riippuen yleisestä tai paikallisesta kaukolämpöverkosta.		
Toimenpiteet	Kaupungin kiinteistöihin toimittaa lämmitysenergiaa Pudasjärven Lämpö Oy ja Pudasjärven Energiaosuuskunta. Yhteistyö ja valvonta lämmitysenergiatoimittajien kanssa.		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Päivittäistavarahuollon vakava häiriö

Riski			
Kiinteistönhoidon tarvikkeiden vakava toimitushäiriö			
Syyt	Toimittajien tarvikejakelun häiriöt, maailman markkinat yms.		
Seuraukset	Päivittäistä kiinteistönpitoa ei saada toteutettua tehokkaasti (siivous, kiinteistönhoito).		
Toimenpiteet	Yhteistyössä palveluntuottajien kanssa pidettävä kevyt valmiusvarasto tärkeimpien päivittäistuotteiden osalta. (pesuaineet, valaisimet yms.)		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Operatiiviset: ICT

Tieto- ja viestiliikenneverkonjärjestelmien laaja häiriö (esim. kyber- ja/tai hybridihyökkäykset)

Riski			
Kiinteistön automaatiojärjestelmien käyttökatkot			
Syyt	Viestintä- ja verkkoliikenteen häiriöt		
Seuraukset	Kiinteistöjen ilmanvaihdon, lämmityksen ja paloturvallisuuteen liittyvien järjestelmien käyttökatko, rakennuksen käyttökatko		
Toimenpiteet	Kiinteistönhuollon päivystys ja valvonta		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Tiedonhallintaan ja tietohallintoon liittyvät riskit

Riski			
Tietomurto			
Syyt	Tietomurto		
Seuraukset	Kiinteistöihin liittyviä tietoja pääsee vuotamaan mahdollisesti väriin käyttötarkoituksiin		
Toimenpiteet	Noudatetaan tietoturvaohjeita.		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Vahingolliset: Onnettomuudet ja vahingot

Sään ääri-ilmiö (esim. myrskyt, tykkylumi, helle)

Riski			
Sään ääri-ilmiöiden aiheuttamat vauriot kiinteistöihin			
Syyt	Rankkasateet, myrskyt yms.		
Seuraukset	Kiinteistöjen rakenteet ja järjestelmät rikkoontuvat. Rakennuksen käyttökato		
Toimenpiteet	Varaudutaan sään ääri-ilmiöihin vuodenajan mukaan siten, että kiinteistöjen ja alueiden lähtökohtainen kunto on hyvä järjestelmien ja rakenteiden suhteen. Kiinteistöhuollon päivystyksen valvonta.		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Vesistö- tai jääpatotulva

Riski			
Kiinteistöjen tulvavesivahinko			
Syyt	Tulva		
Seuraukset	Kiinteistöjen rakenteiden kastuminen, vesivahinko		
Toimenpiteet	Tulva-alueiden suojarakenteiden (penkereiden) ja pumppaamoiden kunnan seuranta.		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Tulipalo kriittisessä kohteessa

Riski			
Tulipalo kiinteistössä			
Syyt	Sähkölaitteesta, käyttäjästä, ilkivallasta, luonnon ilmiöstä tms. johtuva rakennuksen tulipalo		
Seuraukset	Mittavat rakennukseen kohdistuvat vauriot, kiinteistön käyttäjäturvallisuuden vakava vaarantuminen		
Toimenpiteet	Kiinteistöjen järjestelmien- ja laitteiden kunnossapito ja seuranta. Pelastussuunnitelmien ylläpito. Kiinteistön turvallisuuden ylläpito.		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	3 Todennäköinen

Suuri metsäpalo

Riski			
Kiinteistön joutuminen metsäpalon tielle			
Syyt	Metsäpalo etenee kiinteistölle		
Seuraukset	Kiinteistön palaminen ja tuhoutuminen		
Toimenpiteet	Yhteistyö paloviranomaisten kanssa.		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Taloudelliset: Menojen hallinta

Talousarvioon ja toimintasuunnitelmaan sekä raportointiin liittyvät riskit

Riski			
Kustannustason nousu			
Syyt	Palvelusopimuksien indeksit ja energian kustannustaso jatkavat nousuaan		
Seuraukset	Kustannukset nousee ja määrärahat ei riitä		
Toimenpiteet	Toiminnan sopeuttaminen kustannustasoon. Määrärahojen lisääminen.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	3 Todennäköinen

Rakennusvalvonta

Rakennusvalvontaan kuuluvat kustannuspaikat: 4200 Rakennusvalvonta

Tuloarviot ja määrärahat

Ulkoinen/Sisäinen	TP2022	TA2023	TA2024	Muutos%	TS2025	TS2026
TOIMINTATUOTOT	180 577	156 250	139 000	-11,04 %	124 210	126 073
Myyntituotot	9 040	16 250	14 000	-13,85 %	14 210	14 423
Maksutuotot	171 537	140 000	125 000	-10,71 %	110 000	111 650
TOIMINTAKULUT	-300 784	-363 481	-347 549	-4,38 %	-358 851	-363 713
Henkilöstökulut	-194 351	-214 541	-200 185	-6,69 %	-207 407	-210 518
Palvelujen ostot	-82 189	-130 984	-105 192	-19,69 %	-109 452	-111 093
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 288	-2 650	-2 850	7,55 %	-2 893	-2 936
Muut toimintakulut	-22 955	-15 306	-39 322	156,91 %	-39 099	-39 166
TOIMINTAKATE	-120 207	-207 231	-208 549	0,64 %	-234 641	-237 640

Toiminnalliset tavoitteet

1. Asukaslähtöiset ja monipaikkaisuutta tukevat palvelut - ”Merkityksellistä terveellistä elämää”	
Palvelemme asukkaat oikea-aikaisesti ja tukien kaikkien ikäryhmien yksilöllistä ja kokonaisvaltaista hyvinvoinnin edistämistä.	
Rakentamislain uudistukseen valmistautuminen	Aloittamatta
Toimenpide: Pysytään ajantasalla ja viestitään rakentamislain aiheuttamista muutoksista. Rakennusjärjestyksen ajanmukaisuuden varmistaminen.	
Mittarit: Rakennusjärjestyksen päivittäminen on käynnistetty: Tavoite 1.0	
Palveluiden tuottamisessa ja kehittämisessä lähtökohtinamme ovat asiakaslähtöisyys, osallisuus ja ihmisten arjen kokonaisvaltainen toimivuus.	
Sujuvan rakentajanpolun toteuttaminen	Aloittamatta
Toimenpide: Ohjataan ja palvelellaan asiakkaita rakentajan polulla.	

Riskit

Operatiiviset: Toiminta ja prosessit

Riski			
Lakiuudistusten vaatimukseen vastaaminen			
Syyt	Rakentamislaki ja laki rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä muutokset toimintaan ja osaamis/koulutuskysymykset		
Seuraukset	Resurssipulaa ja ostopalveluiden määrän kasvua		
Toimenpiteet	Henkilöstön koulutus. Rakennusjärjestyksen ja taksojen muuttaminen tulevan Rakentamislain mukaisiksi.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	3 Todennäköinen

Operatiiviset: Toiminta ja prosessit

Sähkönjakelun laaja häiriö

Riski			
Sähkönjakelun laaja häiriö			
Syyt	Sähkökatko		
Seuraukset	Rakennusvalvonnan toiminta pääosin keskeytyy kaikkien ohjelmien ollessa tietokoneella. Ei mahdollisuutta tehdä, tarkastaa tai tulostaa lupapäätöksiä ja katselmusasiakirjoja. Ei pystytä vastaamaan yhteydenottoihin sähköpostissa tai etsimään lupatietoja arkistohakuja varten.		
Toimenpiteet	Läppärien akut kestää tunnin tai parin sähkökatkot. Kaupungin mahdolliset varavoimakoneet?!?		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Vedenjakelun ja jätevesihuollon vakava häiriö

Riski			
Vedenjakelun ja jätevesihuollon vakava häiriö			
Syyt	Sabotaasi?! Runkolinjojen vaurioituminen, jäätyminen, jne.		
Seuraukset	Henkilökunnan toiminta vaikeutuu mm. ei mahdollisuutta kahvinkeittoon ja wc:n käyttö hankaloituu		
Toimenpiteet	Kaupungin varautuminen esim. varavesisäiliöt, bajamajat, varavesikanisterit keittiötiloihin		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Polttoaineiden saannin vakava häiriö

Riski			
Polttoaineiden saannin vakava häiriö			
Syyt	Jalostamoihin kohdistunut sabotaasi isku, kuljetusalan lakko, jne...		
Seuraukset	Töihin pääseminen tai työssä katselmuksille pääsy vaikeutuu		
Toimenpiteet	???		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Päivittäistavara- ja huollon vakava häiriö

Riski			
Päivittäistavara- ja huollon vakava häiriö			
Syyt	Kuljetusalan lakko		
Seuraukset	Ei suurta vaikutusta toimintaan		
Toimenpiteet	Perustarvikevarasto		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Operatiiviset: ICT

Tieto- ja viestiliikenneverkonjärjestelmien laaja häiriö (esim. kyber- ja/tai hybridihyökkäykset)

Riski			
Tieto- ja viestiliikenneverkojärjestelmien laaja häiriö			
Syyt	Kyberhyökkäys		
Seuraukset	Ajantasaiset tiedot sähköisissä järjestelmissä ja pilvipalveluissa. Kaikki käytettävät ohjelmat estyvät, työt keskeytyvät, tiedot häviävät, ...		
Toimenpiteet	Mahdotonta hallita, kun kaikki käytettävät ohjelmat ovat pilvipalvelussa.		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	3 Todennäköinen

Tiedonhallintaan ja tietohallintoon liittyvät riskit

Riski			
Tiedonhallintaan ja tietohallintoon liittyvät riskit			
Syyt	Kyberhyökkäys, sähkökatkot, jne.		
Seuraukset	Kaikki ajantasainen tieto on sähköisessä muodossa. Rakennusvalvonnan työt vaikeutuvat ja keskeytyvät. Rakentajien henkilötiedot saattavat joutua väriin käsiin.		

Toimenpiteet	Paperiarkistoon edelleen vähintään loppukatselmuspöytäkirjat ja lupa-asiakirjat varmistamaan, että edes perustiedot rakennuskohteesta ja sen tilasta on saatavilla.		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	3 Todennäköinen

Vahingolliset: Onnettomuudet ja vahingot

Sään ääri-ilmiö (esim. myrskyt, tykkylumi, helle)

Riski			
Sään ääri-ilmiöt, tulvat, metsäpalot, tulipalot			
Syyt	Ilmastolliset muutokset, lumitilanne ja nopea sulaminen saattaa aiheuttaa tulvan. Salamaniskut, kuumuus tai ilkivalta voivat aiheuttaa metsäpalon, jne..		
Seuraukset	Myrskyt, tulvat, metsäpalot ym. ongelmat saattavat estää henkilöstön pääsyn töihin, altistaa henkilöstön onnettomuuksiin, ... Kuumuus saattaa esim. rakennustarkastajilla aiheuttaa lämpöhalvauksen katselmuksilla, jos ei muista tai ole mahdollisuutta juoda, päästä varjoon tai auton ilmastointi ei jaksa toimia.		
Toimenpiteet	Esim. kaupungin autoihin, varaviltit, lämpöpeitot, kesällä varavesikanisterit vakiona autoissa, ...		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Vahingolliset: Palveluiden turvallisuus

Henkilöjoukkoon kohdistuva vakava väkivallan teko (esim. kouluväkivalta)

Riski			
Henkilöjoukkoon kohdistuva vakava väkivalta			
Syyt	Häiriintyneet ihmiset, vieraan vallanhyökkäys, terrorismi,		
Seuraukset	Vahingoittumisen vaara, pelkotilat, stressi lisääntyy -> poissaolot lisääntyy tai työhön keskittyminen vaikeutuu		
Toimenpiteet	Ennakointi, lukitut tilat, psykologin tai vastaavan kanssa keskustelumahdollisuus työterveydessä.		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

3 TULOSLASKELMAOSA

Tuloslaskelmaosa on kunnan kokonaistaloudellinen laskelma, jonka tehtävänä on osoittaa tulo- ja kulu- ja rahoituksen riittävyys palvelujen järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin.

Tuloslaskelmaosan välituloksina esitetään:

- Toimintakate, joka osoittaa, kuinka paljon toimintakuluista on katettava verotuloilla ja valtionosuuksilla.
- Vuosikate, joka kuvaa tulo- ja kulu- ja rahoituksen riittävyttä. Toimintakatteen lisäksi siinä on otettu huomioon verotulot, valtionosuudet sekä rahoitustuotot ja -kulut.
- Tilikauden tulos kertoo tilikauden tulojen ja kulu- ja rahoituksen erotuksen.

Ulkoinen ja sisäinen	TP2022	TA2023	TA2024	Muutos%	TS2025	TS2026
TOIMINTATUOTOT	12 984 393	10 119 118	11 765 455	16,27 %	11 129 142	11 058 270
Myyntituotot	4 739 809	2 687 640	2 503 361	-6,86 %	2 259 087	2 270 024
Maksutuotot	1 012 039	932 616	962 726	3,23 %	990 656	970 554
Tuet ja avustukset	1 474 984	1 117 854	1 083 169	-3,10 %	651 397	512 464
Muut toimintatuotot	5 757 562	5 381 008	7 216 199	34,10 %	7 228 002	7 305 228
TOIMINTAKULUT	-75 863 512	-38 086 681	-38 124 967	0,10 %	-40 254 499	-40 506 706
Henkilöstökulut	-17 445 869	-15 016 060	-14 354 017	-4,41 %	-15 004 196	-15 115 012
Palvelujen ostot	-47 918 420	-12 189 933	-11 846 228	-2,82 %	-13 026 619	-13 266 084
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 824 791	-2 501 466	-2 759 755	10,33 %	-2 825 218	-2 765 576
Avustukset	-1 325 506	-1 598 540	-1 356 336	-15,15 %	-1 837 597	-1 808 694
Muut toimintakulut	-5 348 927	-6 780 682	-7 808 631	15,16 %	-7 560 869	-7 551 340
TOIMINTAKATE	-62 879 119	-27 967 563	-26 359 512	-5,75 %	-29 125 357	-29 448 436
Verotulot	27 249 060	15 241 000	15 531 000	1,90 %	16 577 000	17 009 000
Valtionosuudet	39 996 338	15 154 969	15 108 247	-0,31 %	16 366 000	16 547 000
Rahoitustuotot ja -kulut	-57 779	-161 834	-170 000	5,05 %		
Korkotuotot	26 091	20 756	25 560	23,15 %	20 500	17 000
Muut rahoitustuotot	755 746	733 056	881 290	20,22 %	879 500	833 000
Korkokulut	-200 420	-550 000	-624 000	13,45 %	-600 000	-600 000
Muut rahoituskulut	-639 196	-365 646	-452 850	23,85 %	-300 000	-250 000
VUOSIKATE	4 308 499	2 266 572	4 109 735	81,32 %	3 817 643	4 107 564
Poistot ja arvonalentumiset	-4 768 031	-4 769 276	-4 978 768	4,39 %	-4 431 605	-3 931 060
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 646 432	-3 443 244	-3 432 328	-0,32 %	-3 188 605	-2 931 060
Arvonalentumiset	-1 121 599	-1 326 032	-1 546 440	16,62 %	-1 243 000	-1 000 000
Satunnaiset erät		2 182 214		-100,0 %		
TILIKAUDEN TULOS	-459 532	-320 490	-869 033	171,2 %	-613 962	176 504
Varausten ja rahastojen muutokset	387 800	807 742	503 263	-37,70 %	503 263	503 263
Poistoeron muutos	103 263	103 263	103 263		103 263	103 263
Rahastojen muutos	284 537	704 479	400 000	-43,22 %	400 000	400 000
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-71 731	487 252	-365 770	-175,1 %	-110 699	679 767

Ulkoinen	TP2022	TA2023	TA2024	Muutos%	TS2025	TS2026
TOIMINTATUOTOT	10 220 992	8 312 130	9 261 045	11,42 %	8 675 827	8 604 545
Myyntituotot	3 518 359	2 634 945	2 449 726	-7,03 %	2 199 547	2 210 074
Maksutuotot	1 012 039	932 616	962 726	3,23 %	990 656	970 554
Tuet ja avustukset	1 474 984	1 117 854	1 083 169	-3,10 %	651 397	512 464
Muut toimintatuotot	4 215 610	3 626 715	4 765 424	31,40 %	4 834 227	4 911 453
TOIMINTAKULUT	-73 100 111	-36 279 693	-35 620 557	-1,82 %	-37 801 184	-38 052 981
Henkilöstökulut	-17 445 869	-15 016 060	-14 354 017	-4,41 %	-15 004 196	-15 115 012
Palvelujen ostot	-46 696 810	-12 137 238	-11 792 593	-2,84 %	-12 967 079	-13 206 134
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 824 791	-2 501 466	-2 759 755	10,33 %	-2 825 218	-2 765 576
Avustukset	-1 325 506	-1 598 540	-1 356 336	-15,15 %	-1 837 597	-1 808 694
Muut toimintakulut	-3 807 135	-5 026 389	-5 357 856	6,59 %	-5 167 094	-5 157 565
TOIMINTAKATE	-62 879 119	-27 967 563	-26 359 512	-5,75 %	-29 125 357	-29 448 436
Verotulot	27 249 060	15 241 000	15 531 000	1,90 %	16 577 000	17 009 000
Valtionosuudet	39 996 338	15 154 969	15 108 247	-0,31 %	16 366 000	16 547 000
Rahoitustuotot ja -kulut	-57 779	-161 834	-170 000	5,05 %		
Korkotuotot	26 091	20 756	25 560	23,15 %	20 500	17 000
Muut rahoitustuotot	755 746	733 056	881 290	20,22 %	879 500	833 000
Korkokulut	-200 420	-550 000	-624 000	13,45 %	-600 000	-600 000
Muut rahoituskulut	-639 196	-365 646	-452 850	23,85 %	-300 000	-250 000
VUOSIKATE	4 308 499	2 266 572	4 109 735	81,32 %	3 817 643	4 107 564
Poistot ja arvonalentumiset	-4 768 031	-4 769 276	-4 978 768	4,39 %	-4 431 605	-3 931 060
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 646 432	-3 443 244	-3 432 328	-0,32 %	-3 188 605	-2 931 060
Arvonalentumiset	-1 121 599	-1 326 032	-1 546 440	16,62 %	-1 243 000	-1 000 000
Satunnaiset erät		2 182 214		-100,0 %		
TILIKAUDEN TULOS	-459 532	-320 490	-869 033	171,2 %	-613 962	176 504
Varausten ja rahastojen muutokset	387 800	807 742	503 263	-37,70 %	503 263	503 263
Poistoeron muutos	103 263	103 263	103 263		103 263	103 263
Rahastojen muutos	284 537	704 479	400 000	-43,22 %	400 000	400 000
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-71 731	487 252	-365 770	-175,1 %	-110 699	679 767

TULOSLASKELMAN TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Tavoitteet ja tunnusluvut	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Toimintatuotot / Toimintakulut, %	14,0	22,9	26,0	23,0	22,6
Vuosikate / Poistot, %	90,4	47,5	82,5	86,1	104,5
Vuosikate, €/asukas	567	302	554	521	567
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	2 712	3 199	2 834	2 723	3 403
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	357	426	382	372	470
Asukasmäärä vuoden lopussa	7 603	7 509	7 416	7 326	7 246

Toimintatuotot / Toimintakulut %

100 x Toimintatuotot / (Toimintakulut – Valmistus omaan käyttöön)

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon käyttötalouden toimintakuluista katetaan toimintatuotoilla.

Vuosikate / Poistot %

100 x Vuosikate / (Poistot ja arvonalentumiset)

Kun tunnusluvun arvon on 100 % tai sitä suurempi, voidaan kunnan tulorahoituksen katsoa olevan riittävä tai ylijäämäinen. Kunnan talous on heikkenevä ja kunta velkaantuu, kun vuosikate on keskimääräistä poistonalaista investointitasoa alempi. Jos vuosikate on negatiivinen, on kunnan tulorahoitus heikko.

Vuosikate, €/asukas

Tunnusluku on yleisesti käytetty tulorahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Keskimääräistä, kaikkia kuntia koskevaa tavoitearvoa ei voida asettaa.

Kertynyt yli-/alijäämä, €

Edellisten tilikausien yli-/alijäämä + Tilikauden yli-/alijäämä

Pitkän aikavälin tulorahoitustavoite voidaan asettaa taseen kertyneen yli-/alijäämän perusteella. Taseen kertyneeseen yli-/alijäämään on tiivistetty kunnan koko tuloshistoria.

Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas

(Edellisten tilikausien yli-/alijäämä + Tilikauden yli-/alijäämä)/Asukasmäärä

Kun kertynyt yli-/alijäämä jaetaan kunnan asukasmäärällä, saadaan vertailukelpoinen tunnusluku kuntien välisessä vertailussa. Vertailtavien kuntien tulee kuitenkin kuulua samaan kuntakoko- luokkaan. Pitkän aikavälin tulorahoituksen tavoitearvon tulisi olla vähintään 300-400 euroa/ asukas.

Tunnuslukujen Kertynyt yli-/alijäämä € sekä Kertynyt yli-/alijäämä €/asukas osalta on huomioitava aivan vuoden 2023 lopussa muuttunut tilanne, joka ei näy kyseisissä luvuissa. Arvioidaan, että kertynyttä ylijäämää ei ole lainkaan v. 2023 lopussa. Muuttunutta tilannetta on kuvattu tarkemmin kappaleessa 1.3.8 Taloudelliset lähtökohdat.

TOIMINTATUOTOT

Ulkoinen	TP2022	TA2023	TA2024	Muutos%	TS2025	TS2026
TOIMINTATUOTOT	10 220 992	8 312 130	9 261 045	11,42 %	8 675 827	8 604 545
Myyntituotot	3 518 359	2 634 945	2 449 726	-7,03 %	2 199 547	2 210 074
Liiketoiminnan myyntituotot	669 187	600 000	641 000	6,83 %		
Täydet valtiolta saadut korvauks	359 812	371 500	343 500	-7,54 %		
Korvaukset kunnilta ja kuntayhte	757 095	819 943	1 029 026	25,50 %		
Muut suoritteiden myyntituotot	1 732 265	843 502	436 200	-48,29 %		
Maksutuotot	1 012 039	932 616	962 726	3,23 %	990 656	970 554
Yleishallinnon maksut	132 917	102 000	130 000	27,45 %		
Sosiaalitoimen maksut	141 759	111 000	111 000			
Opetus- ja kulttuuritoimen maksu	206 073	165 000	139 000	-15,76 %		
Yhdyskuntapalvelujen maksut	454 297	478 716	498 426	4,12 %		
Muut palvelumaksut	76 993	75 900	84 300	11,07 %		
Tuet ja avustukset	1 474 984	1 117 854	1 083 169	-3,10 %	651 397	512 464
Muut toimintatuotot	4 215 610	3 626 715	4 765 424	31,40 %	4 834 227	4 911 453
Vuokratuotot	3 885 604	3 536 315	4 047 924	14,47 %		
Muut toimintatuotot	330 006	90 400	717 500	693,69 %		

Kaupungin ulkoisten toimintatuottojen arvioidaan olevan talousarviovuonna 2024 yhteensä noin 9,26 milj. euroa (11,4%:n nousu edellisestä vuodesta).

Myyntituottoja (2,450 milj. €, muutos -7,0%) syntyy tavaroista ja palveluista, jotka on tarkoitettu myytäväksi tuotantokustannukset kattavaan hintaan.

Maksutuottoja (0,963 milj. €, muutos +3,2%) syntyy niiden palvelujen ja tavaroiden asiakasmaksuista tai muista maksuista, joissa tuotantokustannuksia ei pyritä kattamaan kokonaisuudessaan.

Tuet ja avustukset (1,083 milj. €, muutos -3,1%) sisältävät tulonsiirtoja, jotka eivät ole korvausta suoritteiden myynnistä tai rahoitusosuutta investointimenuon eivätkä suoraan tuloslaskelmaan kuuluvia valtionosuuksia.

Muut toimitatuotot (4,765 milj. €, muutos +31,4%) sisältää vuokratuotot sekä muut toimintatuotot (kuten pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot).

Merkittävimmät muutokset arvioiduissa toimintatuotoissa edelliseen vuoteen verrattuna:

- Korvaukset kunnilta ja kuntayhtymiltä kasvavat 25,5%. Kasvu selittyy pääasiassa Oulunkaaren ympäristöpalvelujen laajentamisesta Puolangalle.
- Muut suoritteiden myyntituotot pienenevät 48,3%. Muutos selittyy suurimmaksi osaksi kirjauskäytännön muutoksella vuokrattuihin kohteisiin liittyvässä laskutuksessa (Tilapalvelut).
- Vuokratuotot kasvavat noin 511 600 eurolla (muutos +14,5 %).
- Muut toimintatuotot kasvavat 627 100 eurolla (muutos +694%). Merkittävä muutos selittyy metsätilojen ja tonttien luovutusvoitoilla, joita on budjetoitu noin 717 000 euroa (80 000 €/ TA 2023).

TOIMINTAKULUT

Ulkoinen	TP2022	TA2023	TA2024	Muutos%	TS2025	TS2026
TOIMINTAKULUT	-73 100 111	-36 279 693	-35 620 557	-1,82 %	-37 801 184	-38 052 981
Henkilöstökulut	-17 445 869	-15 016 060	-14 354 017	-4,41 %	-15 004 196	-15 115 012
Palkat ja palkkiot	-13 239 700	-11 905 764	-11 506 936	-3,35 %		
Henkilösivukulut	-4 206 170	-3 110 296	-2 847 081	-8,46 %		
Palvelujen ostot	-46 696 810	-12 137 238	-11 792 593	-2,84 %	-12 967 079	-13 206 134
Asiakaspalvelujen ostot	-35 489 425	-409 263	-390 572	-4,57 %		
Muiden palvelujen ostot	-11 207 385	-11 727 975	-11 402 021	-2,78 %		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 824 791	-2 501 466	-2 759 755	10,33 %	-2 825 218	-2 765 576
Ostot tilikauden aikana	-3 824 791	-2 501 466	-2 759 755	10,33 %		
Avustukset	-1 325 506	-1 598 540	-1 356 336	-15,15 %	-1 837 597	-1 808 694
Avustukset kotitalouksille	-516 616	-485 420	-466 520	-3,89 %		
Avustukset yhteisöille	-808 889	-1 111 120	-889 816	-19,92 %		
Avustukset liikelaitoksille		-2 000		-100,0 %		
Muut toimintakulut	-3 807 135	-5 026 389	-5 357 856	6,59 %	-5 167 094	-5 157 565
Vuokrat	-3 494 363	-4 562 937	-4 558 856	-0,09 %		
Muut toimintakulut	-312 772	-463 452	-799 000	72,40 %		

Vuoden 2024 toimintakuluihin (ulkoinen) on varattu noin 35,62 milj. euroa. Määräraha laskee 1,8% edellisen vuoden talousarviosta.

Palvelujen ostoihin on varattu noin 11,793 milj. euroa. Määräraha laskee 2,8% (noin 345 000 €) edellisen vuoden talousarviosta.

Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostoihin on varattu noin 2,760 milj. euroa. Määräraha nousee 10,3% (noin 258 000 €) edellisen vuoden talousarviosta. Kasvu selittyy sähkö- ja lämmityskustannuksilla, joihin varataan noin 286 000 € enemmän kuin vuonna 2023.

Avustuksiin on varattu noin 1,356 milj. euroa. Määräraha laskee 15,2% (noin 242 000 €) edellisen vuoden talousarviosta.

Muihin toimintakuluihin on varattu noin 5,358 milj. euroa. Määräraha nousee 6,6 %:n (331 000 €) edellisen vuoden talousarviosta. Muutos selittyy pääasiassa suunniteltujen myytävien rakennusten luovutustappioilla, joihin on varauduttu talousarviossa 2024 noin 438 000 eurolla.

HENKILÖSTÖKULUT

Ulkoinen	TP2022	TA2023	TA2024	Muutos%	TS2025	TS2026
Henkilöstökulut	-17 445 869	-15 016 060	-14 354 017	-4,41 %	-15 004 196	-15 115 012
Palkat ja palkkiot	-13 239 700	-11 905 764	-11 506 936	-3,35 %		
Maksetut palkat ja palkkiot	-13 413 595	-11 957 764	-11 558 936	-3,34 %		
Henkilöstökorvaukset, menojen kor	173 895	52 000	52 000			
Henkilösivukulut	-4 206 170	-3 110 296	-2 847 081	-8,46 %		
Eläkekulut	-3 740 448	-2 678 470	-2 565 957	-4,20 %		
Muut henkilösivukulut	-465 721	-431 826	-281 124	-34,90 %		

Koko kaupungin henkilöstökulujen arvioidaan olevan vuonna 2024 noin 14,35 milj. euroa (laskua vuoden 2023 talousarviosta noin 662 000 €, 4,4%). Palkat ja palkkiot laskevat 3,35 % (399 000 €) ja henkilösivukulut laskevat 8,5 % (263 000 €) edellisen vuoden talousarvioista. Henkilöstökulujen osuus toimintakuluista on 40,0 % (41,4% TA 2023).

Henkilöstökuluihin vaikuttavista toimenpiteistä on kerrottu henkilöstöä koskevassa osiossa (1.2.4 HENKILÖSTÖSUUNNITELMA).

Henkilösivukulut on budjetoitu seuraavin perustein:

TYÖNANTAJAN SOSIAALIVAKUUTUSMAKSUT

	2024	2023
KuEL -maksut, palkkaperusteinen, %	16,72	17,16
VaEL -maksut, palkkaperusteinen, %	16,53	16,46
Työttömyysvakuutusmaksu, %	0,92	1,80
Sairausvakuutusmaksu, %	1,23	1,54
Tapaturmavakuutusmaksu, %	0,30	0,30
Tasausmaksu, €	602 515	612 503

Taulukko: Vuoden 2024 talousarviovalmistelussa käytetyt työnantajan maksut

Palkkaperusteista eläkemaksua työnantaja maksaa kaikesta työstä, josta karttuu eläkettä.

VaEL:n piiriin kuuluu lukion ja peruskoulun opettajia sekä muuta henkilökuntaa, joilla on oikeus saada eläke valtion varoista.

Palkkaperusteinen eläkemaksu vuodelle 2024 on budjetoitu Kevan määrittämän työnantaja-kohtaisen arvion mukaisesti. Lopullinen maksu vahvistetaan joulukuussa 2023. Keva laskuttaa palkkaperusteisen eläkemaksun tulorekisteriin siirtyneiden ansioiden perusteella. Työkyvyttömyyseläkemaksu lasketaan etukäteen prosenttina palkkasummasta ja se peritään osana työnantajan palkkaperusteista eläkemaksua.

Tasausmaksu vuodelle 2024 on budjetoitu Kevan 11.9.2023 julkaiseman työnantajakohtaisen arvion mukaisesti. Kuntien ja hyvinvointialueiden maksamalla tasausmaksulla katetaan niitä pitkän aikavälin eläkemenoja, joihin palkkaperusteinen eläkemaksu ei riitä. Valtiovarain-ministeriö vahvistaa tasausmaksun kokonaismäärän vuosittain Kevan valtuutettujen esityksestä.

Työttömyysvakuutusmaksu ja työnantajan sairausvakuutusmaksu vuodelle 2024 on budjetoitu Valtiovarainministeriön eduskunnalle tekemän talousarvioesityksen perusteella.

HENKILÖSTÖKULUT TOIMIALUEITTAIN

Ulkoinen	TP2022	TA2023	TA2024	Muutos%	TS2025	TS2026
PUDASJÄRVEN KAUPUNKI						
Henkilöstökulut	-17 445 869	-15 016 060	-14 354 017	-4,41 %	-15 004 196	-15 115 012
Palkat ja palkkiot	-13 239 700	-11 905 764	-11 506 936	-3,35 %		
Henkilösivukulut	-4 206 170	-3 110 296	-2 847 081	-8,46 %		
HALLINTOTOIMINTA						
Henkilöstökulut	-2 160 565	-2 631 915	-2 515 722	-4,41 %	-2 876 134	-2 866 848
Palkat ja palkkiot	-1 760 015	-1 690 920	-1 623 593	-3,98 %		
Henkilösivukulut	-400 550	-940 995	-892 129	-5,19 %		
KUNNAN YHTEISTYÖTOIMINTA						
Henkilöstökulut	-1 955 165	-1 240 488	-1 303 959	5,12 %	-1 365 905	-1 370 023
Palkat ja palkkiot	-953 772	-990 026	-1 049 115	5,97 %		
Henkilösivukulut	-1 001 392	-250 462	-254 844	1,75 %		
HYVINVOINTI- JA SIVISTYSTOIMINTA						
Henkilöstökulut	-11 321 587	-10 058 994	-9 483 674	-5,72 %	-9 739 540	-9 886 193
Palkat ja palkkiot	-9 009 834	-8 326 918	-7 952 578	-4,50 %		
Henkilösivukulut	-2 311 754	-1 732 076	-1 531 096	-11,60 %		
TEKNINEN TOIMINTA						
Henkilöstökulut	-2 008 552	-1 084 663	-1 050 662	-3,13 %	-1 022 617	-991 948
Palkat ja palkkiot	-1 516 079	-897 900	-881 650	-1,81 %		
Henkilösivukulut	-492 473	-186 763	-169 012	-9,50 %		

Taulukko: Kaupungin henkilöstökulut toiminta-alueittain

TOIMINTAKATE

	TP2022	TA2023	TA2024	Muutos%	TS2025	TS2026
TOIMINTAKATE	-62 879 119	-27 967 563	-26 359 512	-5,75 %	-29 125 357	-29 448 436

Vuoden 2024 toimintakatteen arvioidaan olevan -26,360 milj. euroa (1,608 milj. €, 5,75% parempi vuoden 2023 talousarvioon verrattuna).

Toimintakate on toimintatuottojen ja -kulujen erotus. Toimintakate kertoo, paljonko toiminnan kuluista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla.

VEROTULOT

	TP2022	TA2023	TA2024	Muutos%	TS2025	TS2026
Verotulot	27 249 060	15 241 000	15 531 000	1,90 %	16 577 000	17 009 000
Kunnan tulovero	20 255 003	9 930 000	10 360 000	4,33 %		
Kiinteistövero	2 671 546	2 585 000	2 924 000	13,11 %		
Osuus yhteisöveron tuotosta	4 322 511	2 726 000	2 247 000	-17,57 %		

Talousarviovuoden 2024 sekä suunnitelmavuosien 2025-2026 verotulot on arvioitu Suomen Kuntaliiton uusimman (10/2023) verotulojen ennustekehikon perusteella. Vuodelle 2024 on huomioitu tuloveroprosentin korotus 8,36 %:sta 9,0 %:iin (vaikutus noin 660 000 €).

Suunnitelmavuosille 2025 - 2026 on arvioitu tuloveroprosentin korotus 9,0%:sta 9,7%:iin (vaikutus noin 1,61 M €).

Vuoden 2024 verotulojen määräksi arvioidaan 15,531 miljoonaa euroa (nousua vuoden 2023 talousarviosta 1,9 %). Vuonna 2024 verotuloja arvioidaan kertyvän 2 094 €/asukas (2 030 €/asukas /TA 2023).

Valtuusto on 13.11.2023 § 66 vahvistanut vuoden 2024 tuloveroprosentiksi 9,0 % sekä kiinteistöveroprosentit seuraavasti:

• yleinen kiinteistöveroprosentti	1,00
• vakituinen asunto	0,41
• muu asuinrakennus	1,10
• yleishyödyllinen yhteisö	0,40
• rakentamaton rakennuspaikka	3,50
• voimalaitosrakennukset	3,10
• maapohja	1,30

Pudasjärvi on yksi Suomen 88:sta (lähde: Verohallinto 23.11.2023) vuodelle 2024 tuloveroprosenttia nostaneista kunnista (aidot veronkorotukset, joissa ei ole mukana pelkkiä pyörittäjäkorotuksia sote-uudistuksesta johtuneesta veroprosentin sadasosatarkkuuden muuttamisesta lähimpään kymmenykseen). Toisin sanoen suurin osa kunnista ei nostanut tuloveroprosenttia vuodelle 2024.

Tuloveroprosentin mediaani Manner-Suomen kunnissa vuonna 2024 on 8,9 (Verohallinto 23.11.2023), eli Pudasjärven veroprosentti vuonna 2024 on yhden kymmenyksen mediaania korkeampi.

Kiinteistöveroprosenteissa ei ole muita muutoksia kuin lakimuutoksesta johtuva uusi maapohjan kiinteistöveroprosentti. Lakimuutoksella yleisen maapohjan kiinteistövero erotetaan yleisestä kiinteistöveroprosentista ja alaraja korotetaan 0,93 %:sta 1,30 %:iin. Maapohjan kiinteistöveroprosentti on siis määrätty alarajan mukaisena.

VALTIONOSUUDET

	TP2022	TA2023	TA2024	Muutos%	TS2025	TS2026
Valtionosuudet	39 996 338	15 154 969	15 108 247	-0,31 %	16 366 000	16 547 000
Verotulomenetyksen kompensatio	5 194 975	1 559 906	1 574 945	0,96 %		
Peruspalvelujen valtionosuus	35 013 186	13 681 148	13 619 387	-0,45 %		
Muut opetus- ja kulttuuritoimen valt.os.	-211 823	-86 085	-86 085			

Valtionosuuksiksi arvioidaan talousarviovuonna yhteensä 15,108 milj. euroa. Valtionosuuksia arvioidaan kertyvän 2 037 €/asukas (2 018 €/asukas /TA 2023). Asukaslukuna on käytetty arvioitua asukasmäärää kyseisen vuoden lopussa.

Talousarviovuoden 2024 valtionosuudet on arvioitu Suomen Kuntaliiton 10/2023 julkaiseman ennakkollisen valtionosuuslaskelman mukaan. Suunnitelmavuosien 2025-2026 valtionosuudet on arvioitu FCG:n laatiman, Valtiovarainministeriöltä saatuihin tietoihin pohjautuvan laskelman

perusteella. Lisäksi suunnitelmavuosissa on huomioitu Valtiovarainministeriön 20.11.2023 antama uusi ja yllättävä tieto kuntien vuoden 2024 valtionosuuksien lisäleikkauksista hyvinvointialueuudistuksesta johtuen (ns. loppupiiska) siten, että ne tullaan kohdistamaan tuleville vuosille. Ko. leikkausten euromääriä ja kohdentumista on vaikea ennakoida tässä vaiheessa. Arviona on käytetty 300 000 € vähennystä, mikä on viety molempien suunnitelmavuosien lukuihin.

RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT

	TP2022	TA2023	TA2024	Muutos%	TS2025	TS2026
Rahoitustuotot ja -kulut	-57 779	-161 834	-170 000	5,05 %		
Korkotuotot	26 091	20 756	25 560	23,15 %	20 500	17 000
Muut rahoitustuotot	755 746	733 056	881 290	20,22 %	879 500	833 000
Korkokulut	-200 420	-550 000	-624 000	13,45 %	-600 000	-600 000
Muut rahoituskulut	-639 196	-365 646	-452 850	23,85 %	-300 000	-250 000

Talousarviovuonna 2024 rahoituskuluja arvioidaan kertyvän noin 170 000 euroa enemmän kuin rahoitustuottoja (kokonaistulos -170 000 €).

Korkotuotot sisältävät arvion konserniin kuuluville yhteisöille myönnettyjen lainojen ja puskurilainojen korkotuotoista sekä Safaritalon lunastukseen liittyvät korkotuotot, yhteensä noin 26 000 €. Muihin rahoitustuottoihin on budjetoitu arvopapereiden myyntivoittoja noin 681 000 €, osinkotuottoja ja osuuspääomien korkoja 45 000 € sekä myönnettyjen takausten takausprovisioita, viivästyskorkotuloja ja muita tuottoja yhteensä noin 155 000 €.

Korkokulut sisältävät arvion pitkä- ja lyhytaikaisten lainojen korkokuluista, noin 624 000 euroa. Muihin rahoituskuluihin on budjetoitu arvopapereiden myyntitappioita ja arvonalentumisia 440 000 € sekä provisioita, viivästyskorkoja ja muita rahoituskuluja yhteensä noin 13 000 €.

Budjetoitu arvopapereiden myyntivoittojen (681 000€) sekä tappioiden ja arvonalentumisten (440 000€) nettovaikutus talousarviovuonna 2024 on noin 241 000 € (Vrt. 197 600 €/toteuma 1.1.-31.10.2023).

VUOSIKATE

	TP2022	TA2023	TA2024	Muutos%	TS2025	TS2026
VUOSIKATE	4 308 499	2 266 572	4 109 735	81,32 %	3 817 643	4 107 564

Vuoden 2024 vuosikatteen arvioidaan olevan 4,110 milj. euroa (kasvua noin 1,843 milj. €, 81,3 % edellisen vuoden talousarviosta).

Vuosikate osoittaa tulo-rahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, mahdollisiin sijoituksiin ja lainojen lyhennyksiin. Perusoletus on, että vuosikate on riittävä, mikäli se kattaa poistot. Talousarviovuonna vuosikatteen osuus poistoista on 82,5 % (47,5% TA 2023). Vuosikate asukasta kohden laskettuna on 554 €/asukas (302 €/asukas TA 2023).

POISTOT

	TP2022	TA2023	TA2024	Muutos%	TS2025	TS2026
Poistot ja arvonalentumiset	-4 768 031	-4 769 276	-4 978 768	4,39 %	-4 431 605	-3 931 060
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 646 432	-3 443 244	-3 432 328	-0,32 %	-3 188 605	-2 931 060
Poistot aineettomista oikeuksista	-22 586	-20 983	-3 346	-84,05 %		
Poistot muista pitkävaikut. menoista	-33 822	-24 976	-13 905	-44,33 %		
Poistot rakennuksista	-1 777 144	-1 670 776	-1 599 433	-4,27 %		
Poistot kiint. rakenteista ja laitteista	-1 735 485	-1 665 800	-1 753 942	5,29 %		
Poistot koneista ja kalustosta	-77 395	-60 709	-61 702	1,64 %		
Arvonalentumiset	-1 121 599	-1 326 032	-1 546 440	16,62 %	-1 243 000	-1 000 000

Talousarviovuoden 2024 poistot ja arvonalentumiset ovat yhteensä 4,979 milj. euroa.

Suunnitelman mukaiset poistot, yht. 3,432 milj. euroa, on laskettu kaupunginhallituksen (15.10.2013 § 366) hyväksymän poistosuunnitelman mukaisesti (liite nro 1). Laskennassa on huomioitu arvioidut valmistuvat investointihankkeet (poistojen lisäys noin 141 000 €/TA 2024) sekä alaskirjattavien ja myytävien rakennusten vaikutus (poistojen vähennys noin 126 000 €/TA 2024).

Talousarviovuoden arvonalentumiset, 1,546 milj. euroa, aiheutuvat vanhaan terveyskeskukseen kuuluvista alaskirjattavista rakennuksen osista. Terveyskeskuksen käytöstä poistuneet ja postuvat rakennukset suunnitellaan alaskirjattavan kokonaisuudessaan vuosien 2023-2025 aikana.

SATUNNAISET ERÄT

	TP2022	TA2023	TA2024	Muutos%	TS2025	TS2026
Satunnaiset erät		2 182 214		-100,0 %		
Satunnaiset tuotot		2 221 121		-100,0 %		
Satunnaiset kulut		-38 907		-100,0 %		

Talousarviovuodelle 2024 ei ole tiedossa satunnaisia eriä. Vuodelle 2023 arvioitu merkittävä positiivinen satunnainen erä on Pudasjärven kaupungin osuus Oulunkaaren kuntayhtymän purkautuessa. Vuoden 2023 lopussa muuttuneen tiedon mukaan ko. satunnainen erä ei toteudu arvioidusti vaan purkuvoiton sijaan tulee purkutappiota. Asiasta on kerrottu tarkemmin luvussa 1.3.8 Taloudelliset lähtökohdat.

TILIKAUDEN TULOS

	TP2022	TA2023	TA2024	Muutos%	TS2025	TS2026
TILIKAUDEN TULOS	-459 532	-320 490	-869 033	171,16 %	-613 962	176 504

Vuoden 2024 tilikauden tulokseksi arvioidaan muodostuvan -0,869 milj. euroa.

VARAUSTEN JA RAHASTOJEN MUUTOKSET

	TP2022	TA2023	TA2024	Muutos%	TS2025	TS2026
Varausten ja rahastojen muutokset	387 800	807 742	503 263	-37,70 %	503 263	503 263
Poistoeron vähennys (+)	103 263	103 263	103 263			
Rahastojen vähennys (+)	292 571	704 479	400 000	-43,22 %		

Kaupungin talousarviovuoden 2024 varausten ja rahastojen muutokset ovat 503 263 euroa.

Poistoeron vähennys (103 263 €) aiheutuu uimahallin investointivarausten käyttövarauksesta.

Rahaston muutoksissa on varauduttu käyttämään kehittämisrahaston varoja 400 000 euroa. Suunniteltu käyttö on budjetoitu talousarvion käyttötaloulosaan seuraavasti:

Hallintotoiminta, yht. 272 500 €

- Elinkeinojen kehittäminen yhteistyössä Pudasjärven Kehitys Oy:n kanssa, yht. 185 000 €
Yhteistyösopimus 120 000 €
Hankkeiden omarahoitusosuudet 50 000 € (Kh 8.11.2022 § 360)
Yrityspalvelusetelitoiminta 15 000 €
- Kestävä kuntatalous -hanke 7 500 € (Kh 29.3.2022 § 474)
- Ryhmytyöllistämisen tuet 60 000 €
- Koululaisten ja nuorten kesätyöllistäminen 20 000 €

Tekninen toiminta, yht. 127 500 €

- Turvetuotannosta poistuvien alueiden jatkokäyttö -hanke 13 684 € (kh 23.5.2023 § 217)
- Metsäryhmä 20 000 €
- Yksityistieavustukset 93 816 €

Kehittämisrahaston säännön mukaan kaupunginhallitus päättää rahaston käytöstä valtuuston talousarviossa päättämän enimmäismäärän ja ehtojen puitteissa.

TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ

	TP2022	TA2023	TA2024	Muutos%	TS2025	TS2026
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-71 731	487 252	-365 770	-175,1 %	-110 699	679 767

Vuoden 2024 tilikauden yli-/alijäämäksi arvioidaan muodostuvan -365 770 euroa.

4 INVESTOINTIOSA

Kaupungin talouden tasapainottamisen kannalta kestäväksi investointitasoksi on arvioitu n. 2,2 M € vuodessa. Investointibudjetin talousarviovuonna 2024 ja vielä suunnitelmavuonna 2025 vie lähes kokonaisuudessaan yksinomaan Syötteen jätevedenpuhdistamisen rakentaminen. Näin ollen muuhun merkittävään investointiin on taloudelliset edellytykset aikaisintaan v. 2026.

Koulurakennusten mittavia investointitarpeita on tunnistettu, mutta mittavat investoinnit niihin ainakaan ennen vuotta 2026 ovat taloudellisesti kestäättömiä ottaen huomioon, että kaupungin muissa koulurakennuksissa on kapasiteettia. Vapaa kapasiteetti mahdollistaa tarvittaessa joidenkin koulurakennusten poistamisen käytöstä, mikäli se on kiinteistön kunnon kannalta välttämätöntä.

Talousarviovuodelle sisältyy Sarakylän koulun viemäreiden peruskorjausinvestointi, jota ei pidetä edellä mainitulla tavalla mittavana. Mittavalle peruskoulurakennuksen/rakennusten korjaukselle on investointiosassa n. 1,8 M € varaus suunnitelmavuodelle 2026.

Arvioidut investointimenot yhteensä:

- **Talousarviovuosi 2024** **3,300 milj. €**
- **Suunnitelmavuosi 2025** **2,265 milj. €**
- **Suunnitelmavuosi 2026** **2,465 milj. €**

INVESTOINTIOHJELMA

	Toteuma 2022	TA 2023	TA 2024	TA 2025	TA 2026
Toiminnan ja talouden ohjaus ja johtaminen					
Maanosto					
Menot	-102 950 €	-150 000 €			-150 000 €
Tulot	18 064 €				
Netto	-84 886 €	-150 000 €			-150 000 €
Kuvaus	Strateginen maanosto				
Perusteluteksti	Maankäytön kehittämissuunnitelma 2017-2027 VALT 17.12.2018 § 47				
Osakkeiden/osuuksien osto ja myynti					
Menot	-54 315 €				
Tulot	1 000 €				
Netto	-53 315 €				
Kuvaus	Täydennä tiedot!				
Investointien hankeselvitykset					
Menot	-12 102 €	-50 000 €	-25 000 €	-25 000 €	-25 000 €
Netto	-12 102 €	-50 000 €	-25 000 €	-25 000 €	-25 000 €
Kuvaus	Tulevien vuosien investointiohjelman ja investointien taloudellisen ja toiminnallisen sisällön määrittämiseen. Käytetään pääasiassa suunnittelu- ja tutkimuskustannuksiin.				
Työllisyyspalvelujen pakettiauto					
Menot	-17 415 €				
Netto	-17 415 €				

Taulukko: Hallintotoiminnan investoinnit

	Toteuma 2022	TA 2023	TA 2024	TA 2025	TA 2026
HALLINTOTOIMINTA					
Menot	-186 783 €	-200 000 €	-25 000 €	-25 000 €	-175 000 €
Tulot	19 064 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Netto	-167 719 €	-200 000 €	-25 000 €	-25 000 €	-175 000 €

Taulukko: Hallintotoiminnan investoinnit yhteensä

	Toteuma 2022	TA 2023	TA 2024	TA 2025	TA 2026
Koulutuspalvelut					
Sarakylän koulun viemärikorjaus					
Menot			-300 000 €		
Netto			-300 000 €		
Peruskoulujen korjaukset					
Menot			-15 000 €		-1 770 000 €
Netto			-15 000 €		-1 770 000 €
Lakarin koulun korjaukset					
Menot	-416 439 €	-630 000 €	-70 000 €		
Netto	-416 439 €	-630 000 €	-70 000 €		
Koulukiint. rakennetekniset korjaukset					
Menot	-8 012 €	-200 000 €			
Netto	-8 012 €	-200 000 €			
Vapaa-aikapalvelut					
Uimahallin IV saneeraus					
Menot	-148 956 €	-165 000 €			
Netto	-148 956 €	-165 000 €			
Skeittiparkki ja liikennepuisto					
Menot					-250 000 €
Netto					-250 000 €

Taulukko: Sivistys- ja hyvinvointitoiminnan investoinnit

	Toteuma 2022	TA 2023	TA 2024	TA 2025	TA 2026
SIVISTYS- JA HYVINVOINTITOIMINTA					
Menot	-573 406 €	-995 000 €	-385 000 €	0 €	-2 020 000 €
Tulot	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Netto	-573 406 €	-995 000 €	-385 000 €	0 €	-2 020 000 €

Taulukko: Sivistys- ja hyvinvointitoiminnan investoinnit yhteensä

	Toteuma 2022	TA 2023	TA 2024	TA 2025	TA 2026
Maan käyttö- ja kaavoituspalvelut					
Yleiskaavatarkastelut					
Menot			-50 000 €		
Netto			-50 000 €		
Kuvaus	Yleiskaavojen ja liittyvien asemakaavojen tarkastaleu vakituisen asumisen edellytyksien lisäämiseksi.				
Syötteen yleiskaavan päivitys					
Menot		-50 000 €	-30 000 €	-10 000 €	
Netto		-50 000 €	-30 000 €	-10 000 €	
Kuvaus	Arvioidaan ja suunnitellaan yleiskaava-alueen laajentamista Syötteen kehittämisen mahdollistamiseksi.				
Pohjakarttojen päivitys					
Menot		-15 000 €	-10 000 €	-10 000 €	-10 000 €
Netto		-15 000 €	-10 000 €	-10 000 €	-10 000 €
Kuvaus	Päivitetään kaupungin pohjakartta-ainestoa ajanmukiseksi kaavoituksen ja muiden maankäytön muutosten tueksi				
Liikenneväylät ja yleiset alueet					
Lentokentän toimintaympäristön parantaminen					
Menot	-185 244 €	-130 000 €			
Tulot		42 000 €			
Netto	-185 244 €	-88 000 €			
Kuvaus	Lentokentän toimintaympäristön parantaminen Suviseuroihin 2024 liittyen. 2019-2021 projektille on investoitu yhteensä 182 000€. Sopimuksen mukainen summa on KH 09.06.2020 § 178 päätöksen mukaisesti 450 000€ jonka jäljellä oleva osuus jaetaan lopulle hankeajalle: 2022/200 000, 2023/68 000.				
Perusteluteksti	KH 09.06.2020 § 178				
Luokkavaaran asemakaava-alueen kunnallistekniikka					
Menot	-334 646 €	-380 000 €	-60 000 €		
Netto	-334 646 €	-380 000 €	-60 000 €		
Kuvaus	Luokkavaaran asemakaava alueen rakennushankkeen loppuunsaattaminen 06/2024 mennessä. Toimet käsittävät ympäristöiden loppuunsaattamisen talven jälkeen. Kustannus on urakan viimeinen maksuerä vastaanottotarkastuksen jälkeen. Hankkeen kokonaiskustannukset pysyvät aikaisemmin hyväksytyyn investointibudjetin puitteissa.				
Perusteluteksti	KH 29.03.2022 § 466				
Taajama-alueen pumppaamoiden saneeraus					
Menot	-88 481 €				
Tulot	39 772 €				
Netto	-48 709 €				
Kuvaus	Taajama-alueen pumppaamoiden saneeraus ja etähälytysjärjestelmän toteuttaminen. Investoinnin vaatimat suunnitelmat on saatettu looppun 2021 ja toteutus siirretty vuodelle 2022.				
KT78-VT20 levennyskaista					
Menot	-5 000 €	-40 000 €			

Netto	-5 000 €	-40 000 €			
Kuvaus	Toteutetaan levennyskaista kt78/vt20 risteykseen helpottamaan Oulun suuntaan kääntyvää liikennettä. ELY keskus on ilmoittanut osallistuvansa hankekustannuksiin 50%. ELYn laatiman hankekortin mukaan tavoitehinta-arvio on yhteensä 55 000€				
Ollukantien ja kävelykadun rakentaminen					
Menot	-464 708 €	-260 000 €			
Netto	-464 708 €	-260 000 €			
Kuvaus	Hanke sisältää Ollukantien rakentamisen, Romekievarintien peruskorjauksen sekä Romekievarintien päässä olevan kävelykadun ja hiihtosillan rakentamisen. Ollukantie 300 000, Hiihtosilta 200 000, Romekievarintie 400 000, kävelykatu 150 000. Hiihtosilta 200 000 ja kävelykatu 150 000 on tarkoitus toteuttaa suunnittelukauden jälkeen aikaisintaan vuonna 2025.				
Nivankankaan kunnallistekniikka					
Menot	-34 327 €	-650 000 €	-500 000 €		
Netto	-34 327 €	-650 000 €	-500 000 €		
Kuvaus	Nivankankaan asemakaava-alueen tiestön ja kunnallistekniikan rakentaminen.				
Perusteluteksti	KH 22.08.2023 § 293				
Katu- ja latuvaloverkon modernisointi Syötteellä					
Menot	-25 547 €	-25 000 €			
Netto	-25 547 €	-25 000 €			
Kuvaus	Katuvalojen ja latuvalojen uudistaminen led tekniikkaan sekä sähkökeskusten uusiminen				
Retkeilyreittien ja urien peruskorjaus					
Menot	-16 248 €	-20 000 €	-30 000 €	-20 000 €	-10 000 €
Netto	-16 248 €	-20 000 €	-30 000 €	-20 000 €	-10 000 €
Kuvaus	Kaupungin vastuulla olevien retkeilyreittien ja moottorikelkkaurien urapohjien ja rakenteiden korjaaminen				
Suojalinnan liikennejärjestelyiden peruskorjaus					
Menot	-6 011 €	-20 000 €	-10 000 €		
Netto	-6 011 €	-20 000 €	-10 000 €		
Kuvaus	Suunnittelua jatketaan mutta toteutusajankohta siirtyy. Varastotie-Suojalinnantie-Urheilutie. Alueen asemakaavan päivittäminen ja teiden peruskorjaus sekä alueen kuivatus. Sisältää yleiskaavan mukaisen Suojalinnan uuden sisääntulon rakentamisen vt20.				
Keskustaajaman yhteiskaapelointi					
Menot			-130 000 €		
Netto			-130 000 €		
Kuvaus	Carunan sähköverkon maakaapeloinnin yhteydessä maahan kaivettavan katuvaloverkon sekä valaisimien uusiminen. Ojakumppanuus 7,5km/n150 valaisinta. Kaapelit 22000, jalustat ja asennus 50m väl 48 000, ilmajohtojen purku 16 500, ojakumppanuus 88 500, tolpat ja valaisimet 150 000. arviolta YHT n. 430150				
Kalustohankinnat					
Menot		-40 000 €			
Netto		-40 000 €			
Kuvaus	Hankitaan yhdyskuntatekniikan ja tilapalveluiden käyttöön kaksi käytettyä				

	työajoneuvoa.				
Tilapalvelut					
Työterveyden tilamuutokset					
Menot	-106 €				
Netto	-106 €				
Kehitysvammaisten palv.yksikön tilamuutokset					
Menot	-36 635 €				
Netto	-36 635 €				
Kaupungin rakennusautomaation ja talotekniikan uusinta					
Menot	-19 495 €	-140 000 €		-200 000 €	-200 000 €
Netto	-19 495 €	-140 000 €		-200 000 €	-200 000 €
Kuvaus	Kaupungin omistaman vanhan rakennuskannan rakennusautomaatio ja talotekniikka on tulossa laajoilta osin teknisen käyttöikänsä päähän. Rakennusautomaation osalta myös valmistajan tekninen tuki käytössä olevalle automaatiojärjestelmälle päättyy. Investoinnissa uusitaan järjestelmät ja laitteistot usean vuoden aikana erillisen suunnitelman mukaisesti.				
Kaupungintalon tilamuutokset					
Menot	-69 950 €				
Netto	-69 950 €				
Kuvaus	Investointivaraus OSAOn opetustoimintojen siirtämiseen kaupungintalolle.				
Kuntatekniikka					
Syötteen jätevedenpuhdistamon tasausallas					
Menot	-91 196 €				
Netto	-91 196 €				
Kuvaus	Syötteen jätevedenpuhdistamon tasausaltaan rakentaminen. Tarkoituksena puhdistamolle tulevan jätevedenvirtaaman tasaaminen. Tällä hetkellä puhdistamon puhdistusprosessi häiriintyy virtaama/kuormitus piikkien aikana joilloin ympäristölupaehdojen saavuttaminen vaarantuu. Samassa yhteydessä toteutetaan puhdistamon puhdasvesilinjan erotus käyttölinjasta.				
Vesilaitoksen pumppaamoiden ohjauskeskuksen uusiminen					
Menot	-57 371 €	-70 000 €	-70 000 €		
Netto	-57 371 €	-70 000 €	-70 000 €		
Kuvaus	Vesilaitoksen pumppaamoiden ohjauskeskuksen uusiminen. Logiikan varaosien valmistus lopetettu. Varaosien saatavuus vaarantunut. Toteutetaan varavoiman syöttömahdollisuus uusiin keskuksiin. Toteutusaika 2021-2024.				
Perusteluteksti	Urakkahankinta KH 24.08.2021 § 285				
Syötteen jätevedenpuhdistamo					
Menot	-54 760 €	-350 000 €	-2 000 000 €	-2 000 000 €	-50 000 €
Netto	-54 760 €	-350 000 €	-2 000 000 €	-2 000 000 €	-50 000 €
Kuvaus	Toiminnalle on haettu uusi ympäristölupa ja rakennetaan uusi jätevedenpuhdistamo. Nykyinen aktiivilieteprosessi ei sovellu toimintaympäristön tarpeeseen. Uusi jätevedenpuhdistamo rakennetaan vanhan laitoksen viereen kantoaineprosessilla				

	joka kykenee perinteistä aktiivilieteprosessia paremmin typenpoistoon kylmissä jätevesissä ja reagoi paremmin matkailualueelle tyypillisiin äkillisiin virtaaman ja kuormituksen vaihteluihin.
--	--

Taulukko: Tekninen ja ympäristö toiminnan investoinnit

	Toteuma 2022	TA 2023	TA 2024	TA 2025	TA 2026
TEKNINEN JA YMPÄRISTÖTOIMINTA					
Menot	-1 489 724 €	-2 190 000 €	-2 890 000 €	-2 240 000 €	-270 000 €
Tulot	39 772 €	42 000 €	0 €	0 €	0 €
Netto	-1 449 952 €	-2 148 000 €	-2 890 000 €	-2 240 000 €	-270 000 €

Taulukko: Tekninen ja ympäristö toiminnan investoinnit yhteensä

	Toteuma 2022	TA 2023	TA 2024	TA 2025	TA 2026
PUDASJÄRVEN KAUPUNKI					
Menot	-2 249 913 €	-3 385 000 €	-3 300 000 €	-2 265 000 €	-2 465 000 €
Tulot	58 836 €	42 000 €	0 €	0 €	0 €
Netto	-2 191 077 €	-3 343 000 €	-3 300 000 €	-2 265 000 €	-2 465 000 €

Taulukko: Pudasjärven kaupunki yhteensä

5 RAHOITUSOSA

Rahoitusosassa esitetään toiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirrat. Välisummana esitetään Toiminnan ja investointien rahavirta. Ylijäämäinen välisumma osoittaa, että investoinnit rahoitetaan kokonaisuudessaan tulo-rahoituksella, investointien rahoitusosuuksilla ja omaisuuden myynnillä. Negatiivinen välisumma osoittaa määrän, joka on rahoitettava pääomarahoituksella. Mainitun välisumman ja rahoituksen rahavirran yhteen laskettu määrä osoittaa budjetoitujen rahavirtojen kokonaisvaikutuksen kunnan maksuvalmiuteen.

PUDASJÄRVEN KAUPUNKI					
RAHOITUSLASKELMA	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Ulkoinen	€	€	€	€	€
TOIMINNAN RAHAVIRTA					
Vuosikate	4 308 499	2 266 572	4 109 735	3 817 643	4 107 564
Satunnaiset erät		2 182 214			
Myyntivoitot ja tappiot	-143 512	-80 000	-279 000	-535 000	-535 000
Muut korjauserät					
Tulo-rahoituksen korjauserät	-143 512	-80 000	-279 000	-535 000	-535 000
TOIMINNAN RAHAVIRTA	4 164 988	4 368 786	3 830 735	3 282 643	3 572 564
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
Investointimenot	-2 249 913	-3 385 000	-3 300 000	-2 265 000	-2 465 000
Rahoitusosuudet investointeihin	39 772	42 000	0	0	0
Pys. vastaavien vars. myyntitulo	19 064		1 224 000	520 000	520 000
Pys. vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot	143 512	80 000	279 000	535 000	535 000
Pysyvien vastaavien hyödykk. luovutustulot	162 576	80 000	1 503 000	1 055 000	1 055 000
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-2 047 565	-3 263 000	-1 797 000	-1 210 000	-1 410 000
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	2 117 422	1 105 786	2 033 735	2 072 643	2 162 564
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
Antolainauksen muutokset	0	0	0	0	0
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	3 500 000	3 500 000	5 200 000	3 500 000	3 500 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-4 700 331	-4 950 331	-5 089 200	-4 980 333	-5 030 333
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-806 310		-2 000 000		
Lainakannan muutokset	-2 006 641	-1 450 331	-1 889 200	-1 480 333	-1 530 333
Oman pääoman muutokset	0				
Muut maksuvalmiuden muutokset	208 332				
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-1 798 309	-1 450 331	-1 889 200	-1 480 333	-1 530 333
VAIKUTUS MAKSUVALMIUTEEN	319 113	-344 545	144 535	592 310	632 231

Tavoitteet ja tunnusluvut	TP2022	TA2023	TA2024	TS2025	TS2026
Toim. ja inv. rahavirran kertymä 5 v (1000 €)	-13 208	-6 825	4 742	10 421	9 492
Investointien tulo-rahoitus, %	194,9	67,8	124,5	168,5	166,6
Laskennallinen lainanhoitokate	1,0	0,6	1,0	1,0	1,1

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä

Tavoitteena toiminnan ja investointien rahoituksessa tulee olla, että investoinnit rahoitetaan pitkällä aikavälillä omarahoituksella. Investoinnin omarahoitustavoitteen toteutuminen on osoitettavissa rahoitusosan Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen kertymän avulla. Kertymän kehitystä tarkastellaan Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä -tunnusluvun avulla. Suunnittelukauden lopussa kertymän tulisi olla vähintään 0 tai positiivinen. Tällöin tavoite rahoittaa investoinnit omarahoituksella toteutuisi viiden vuoden tarkastelujaksolla. Jos mainittuihin vuosiin sisältyy määrältään poikkeuksellisia satunnaisia tuloja tai menoja tai tavanomaista suurempia investointeja, on kertymäkautta perusteltua pidentää. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä - tunnusluvun osalta on huomioitava aivan vuoden 2023 lopussa muuttunut tilanne, joka ei näy kyseisissä luvuissa. Muuttunutta tilannetta on kuvattu tarkemmin kappaleessa 1.3.8 Taloudelliset lähtökohdat.

Investointien tulorahoitus, %

= 100 * Vuosikate / Investointien omahankintameno

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Laskennallinen lainanhoitokate

= (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Laskennalliset lainanlyhennykset)

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset lainat sekä lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

LAINANOTTO

Pitkäaikaisen lainan määrä kauden alussa (1.1.2024) on noin 26 292 800 €. Lainoja nostetaan 5 200 000 € ja lyhennetään arviolta 5 089 200 €. Pitkäaikaisen lainan pääoma kauden lopussa (31.12.2024) on siten arviolta 26 403 600 €.

Kaupungin maksuvalmiuden turvaamiseksi lasketaan lisäksi tarvittaessa liikkeelle kuntatodistuksia (lyhytaikaista lainaa). Vuoden 2022 tilinpäätöksessä kuntatodistuksilla otetun lainan määrä oli 5,5 milj. €. Ennuste kuntatodistusten määräksi vuoden 2023 lopussa on 7-8 milj. €.

Uudella pitkäaikaisella lainalla (5,2 milj. €) tullaan rahoittamaan investointeja sekä korvaamaan osin kuntatodistuksilla otettua lyhytaikaista lainaa. Tavoitteena on, että kuntatodistuksilla otetun lainan määrää vähennetään siten, että kokonaismäärä vuoden 2024 lopussa olisi korkeintaan 6 milj. €. Tämä mahdollistuu mm. mikäli kiinteistöjen myynnit ja niistä saatavat luovutustulot toteutuvat suunnitellusti.

SIJOITUSTOIMINTA

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt Pudasjärven kaupungin sijoitustoiminnan perusteet 9.11.2016. Kaupungilla on n. 13,9 M € sijoitusomaisuus (arvo 30.9.2023) kahdessa sijoitus-salkussa.

Vuodelle 2024 suunniteltuja investointeja rahoitetaan osittain realisoimalla sijoituksia siten, että salkuista nostetaan v. 2024 investointien kokonaissumman ja 2,2 M € välinen erotus.

PUSKURIRAHA

Kaupunginhallitus voi myöntää puskurirahaa valtuuston 25.9.2014 § 39 hyväksymien toimintaperiaatteiden mukaisesti ja määrärahojen puitteissa. Valtuuston päätöksellä 22.5.2023 § 28 puskurilainat muutettiin maksullisiksi osana talouden sopeuttamisohjelmaa ajalle 1.6. - 31.12.2023 seuraavasti: korko euribor 12 kk+ marginaali 1% sekä toimitusmaksu 200 euroa. Em. hinnoittelu otetaan käyttöön toistaiseksi voimassa olevana 1.1.2024 perusteena talouden sopeuttamistarve.

Puskurilainojen myöntövaltuus vuodelle 2024 on yhteensä 400 000 € sisältäen sekä yhdistyksille että tiekunnille perusparannushankkeita varten myönnettävät puskurilainat.

6 KIRJANPIDOLLINEN TASEYKSIKKÖ

6.1 SYÖTTEEN VESIHUOLTOLAITOS

Syötteen vesi- ja viemärlaitoksesta on muodostettu kirjanpidollinen taseyksikkö 1.1.2016 alkaen (Valt 6.10.2016 § 39). Taseyksikön nimi on 1.1.2023 alkaen Syötteen vesihuoltolaitos (Kh 22.11.2022 § 379).

Vesihuoltolain (681/2014 § 20) mukaan kunnan tulee kirjanpidossaan eriyttää vesihuolto muista toiminnoista. Vesihuollolle on tilikausittain laadittava tase, tuloslaskelma ja rahoituslaskelma sekä esitettävä niiden liitteenä olevat tiedot. Tase ja tuloslaskelma on laadittava kirjanpitolain (1336/1997) säännösten mukaisesti.

Syötteen vesihuoltolaitoksen talousarvio sisältyy kaupungin talousarvioon. Vesihuoltolaitoksen palvelut, tavoitteet, riskit sekä käyttötalousosan tuloarviot ja määrärahat on esitetty kohdassa 2.6 Tekninen ja ympäristötoiminta / Kuntatekniikka. Tuloslaskelmaosassa Syötteen vesihuoltolaitoksen talousarvio on esitetty taseyksikölle tarkoitetun tuloslaskelmakaavan mukaisesti. Samaa kaavaa käytetään tilinpäätöksessä ja osavuosikatsauksissa.

Tuloslaskelmaosa Syötteen vesihuoltolaitos

Ulkoinen ja sisäinen	TP2022	TA2023	TA2024	Muutos%	TS2025	TS2026
LIKEVAIHTO	602 526	513 300	540 000	5,20%	548 300	553 300
LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT	0	5 000	0	-100,00%	0	0
MATERIAALIT JA PALVELUT	-239 329	-191 170	-190 050	-0,59%	-184 000	-180 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-104 611	-98 600	-100 100	1,52%	-94 000	-90 000
Palvelujen ostot	-134 718	-92 570	-89 950	-2,83%	-90 000	-90 000
HENKILÖSTÖKULUT	-130 104	-134 813	-142 254	5,52%	-146 600	-148 800
Palkat ja palkkiot	-96 777	-111 600	-119 371	6,96%		
Eläkekulut	-29 929	-19 151	-19 958	4,21%		
Muut henkilösivukulut	-3 398	-4 062	-2 925	-27,99%		
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-178 553	-190 609	-196 655	3,17%	-226 926	-240 667
Suunnitelman mukaiset poistot	-178 553	-190 609	-196 655	3,17%	-226 926	-240 667
Arvonalentumiset	0	0	0			
LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT	-7 879	-25 872	-11 382	-56,01%	-17 740	-17 740
LIIKEYLIJÄÄMÄ-/ALIJÄÄMÄ	46 661	-24 164	-341	-98,59%	-26 966	-33 907
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-12 020	-10 988	-11 188	1,82%	-10 988	-10 988
Korvaus peruspääomasta	-10 988	-10 988	-10 988	0,00%	-10 988	-10 988
Muut rahoituskulut	-1 032	0	-200			
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SAT. ERIÄ	34 641	-35 152	-11 529	-67,20%	-37 954	-44 895
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	0	0			
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	34 641	-35 152	-11 529	-67,20%	-37 954	-44 895
Poistoeron muutos	0	0	0			
Vapaaehtoiset varaukset	0	0	0			
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	34 641	-35 152	-11 529	-67,20%	-37 954	-44 895

Tuloslaskelmaosan lisätiedot

Taseyksikön aloittavan taseen 1.1.2016 peruspääomaksi on vahvistettu 2 197 602,83 euroa ja peruspääoman korkoksi 0,5 %. Täten Syötteen vesihuoltolaitoksen taseyksikön korvaus peruspääomasta on 10 988 euroa vuodessa. Valtuusto voi muuttaa peruspääoman korkoa talousarvioiden hyväksymisen yhteydessä. (Valt 6.10.2016 § 39)

Investoinnit Syötteen vesihuoltolaitos

Syötteen vesihuoltolaitoksen investoinnit sisältyvät kaupungin investointiohjelmaan (luku 4 INVESTOINTIOSA). Vuonna 2024 investointimenojen arvioidaan olevan 2,070 milj. euroa.

Kuntatekniikka	Toteuma 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Syötteen jätevedenpuhdistamon tasausallas					
Menot	-91 196 €				
Netto	-91 196 €				
Kuvaus	Syötteen jätevedenpuhdistamon tasausallaan rakentaminen. Tarkoituksena puhdistamolle tulevan jätevedenvirtaaman tasaaminen. Tällä hetkellä puhdistamon puhdistusprosessi häiriintyy virtaama/kuormitus piikkien aikana joilloin ympäristölupaehtojen saavuttaminen vaarantuu. Samassa yhteydessä toteutetaan puhdistamon puhdasvesilinjan erotus käyttölinjasta.				
Vesilaitoksen pumppaamoiden ohjauskeskuksen uusiminen					
Menot	-57 371 €	-70 000 €	-70 000 €		
Netto	-57 371 €	-70 000 €	-70 000 €		
Kuvaus	Vesilaitoksen pumppaamoiden ohjauskeskuksen uusiminen. Logiikan varaosien valmistus lopetettu. Varaosien saatavuus vaarantunut. Toteutetaan varavoiman syöttömahdollisuus uusiin keskuksiin. Toteutusaika 2021-2024.				
Perusteluteksti	Urakkahankinta KH 24.08.2021 § 285				
Syötteen jätevedenpuhdistamo					
Menot	-54 760 €	-350 000 €	-2 000 000 €	-2 000 000 €	-50 000 €
Netto	-54 760 €	-350 000 €	-2 000 000 €	-2 000 000 €	-50 000 €
Kuvaus	Toiminnalle on haettu uusi ympäristölupa ja rakennetaan uusi jätevedenpuhdistamo. Nykyinen aktiivilieteprosessi ei sovellu toimintaympäristön tarpeeseen. Uusi jätevedenpuhdistamo rakennetaan vanhan laitoksen viereen kantoaineprosessilla joka kykenee perinteistä aktiivilieteprosessia paremmin typenpoistoon kylmissä jätevesissä ja reagoi paremmin matkailualueelle tyypillisiin äkillisiin virtaaman ja kuormituksen vaihteluihin.				

Taulukko: Syötteen vesihuoltolaitoksen investoinnit

7 TYTÄRYHTEISÖT

Tytäryhteisöistä on esitetty kaupungin talousarviossa yhtiöiden talousarvioistaan johtamat seuraavat tiedot. Osa yhteisöistä ei ole toimittanut kaikkia tietoja pyynnöistä huolimatta.

- Toiminnan kuvaus
- Tuloarviot ja määrärahat
- Toiminnalliset tavoitteet
- Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä (ml. muutokset toiminnassa talousarviovuonna)
- Riskien arviointi

Pudasjärven Vuokratalot Oy

Kairan Kuitu Oy

Pudasjärven Kyläverkot Oy

Pudasjärven Lämpö Oy

Pudasjärven Kehitys Oy

Kiinteistö Oy Pudasjärven Hirsikunnas

Kiinteistö Oy Pudasjärven Teurastamo

Keskinäinen Kiinteistö Oy Harjus

Luettelo. Kaupungit tytäryhteisöt

7.1 PUDASJÄRVEN VUOKRATALOT OY

TOIMINNANKUVAUS

Pudasjärven Vuokratalot Oy on Pudasjärven kaupungin konserniin kuuluva tytäryhtiö. Yhtiö on ara-rajotteinen kiinteistöosakeyhtiö, jonka koko osakekannan omistaa Pudasjärven kaupunki. Yhtiö omistaa yhteensä 405 asuinhuoneistoa.

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT

Pudasjärven Vuokratalot Oy	TP 2022 €	TA 2023 €	TA 2024 €	TS 2025 €	TS 2026 €
Liikevaihto	2 981 852	2 986 522	3 345 433	3 512 705	3 889 940
Henkilöstökulut	-488 843	-560 794	-578 664	-596 024	-613 905
Poistot ja arvonalentumiset	-811 831	-746 254	-603 254	-746 254	-746 254
Liiketoiminnan muut kulut	-1 669 225	-1 431 258	-1 709 675	-1 795 159	-1 985 717
Liikevoitto (-tappio)	11 952	248 216	453 840	375 268	544 065
Rahoitustuotot ja -kulut	-209 147	-397 075	-187 123	-217 123	-247 123
Tilinpäätössiirrot	126 073	0	0	0	0
Välittömät verot	59	0	0	0	0
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	-71 063	-148 859	266 717	158 145	296 942
Tase	20 099 729	24 782 746	24 446 209	26 785 265	26 335 953
Käyttökate	823 784	994 470	1 057 094	1 121 522	1 290 319
Investoinnit netto	-466 129	0	2 927 165	0	0
Lainakanta	16 941 693	19 217 772	20 274 430	19 728 526	19 182 622

Henkilöstö	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Lukumäärä	9	9	9	9	9

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

6. Tytäryhtiöiden strategiset linjaukset	
Tulos plussalla, jotta saadaan kerätty peruskorjauksia varten kassavaroja	Aloittamatta
Mittarit: Tulos tilikauden lopussa 2024: Tavoite 150,000.0	

ARVIO TODENNÄLÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Pudasjärven kehitysvammaisten palvelukoti valmistuu vuoden 2023 aikana. Syötteen rivitalohanke on käynnissä ja valmistuu kesällä 2024. Uudisrakentamista tarvitaan lisää. Uuden rakennushankkeen suunnittelua Kurenalan alueelle jatketaan. Pyritään saamaan hanke kilpailutukseen vuoden 2024 aikana.

Kustannustennousu ja korkojen nousu vaikuttavat omakustanneperiaatteella määrittävissä rakennuksissa voimakkaasti. Kustannukset joudutaan laittamaan täysimääräisinä vuokriin.

Korjausvelkaa varten kerätään rahaa tulevaisuudessa. Kustannusten nousu voi hidastuttaa rahan keräämisen mahdollisuuksia.

RISKIT

Operatiiviset: Toiminta ja prosessit

Sähkönjakelun laaja häiriö

Riski			
Sähkönjakelun laaja häiriö			
Syyt	Sähköverkon häiriöt		
Seuraukset	Yleensä ei aiheuta vakavia seurauksia. Riippuu kestosta		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Vedenjakelun ja jätevesihuollon vakava häiriö

Riski			
Vedenjakelun ja jätevesihuollon vakava häiriö			
Syyt	Putkirikko yms.		
Seuraukset	Tarvittaessa järjestettävä käyttövettä asukkaille		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Polttoaineiden saannin vakava häiriö

Riski			
Polttoaineiden saannin vakava häiriö			
Syyt	Sota yms.		
Seuraukset	Ei vakavia seurauksia		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	4 Erittäin todennäköinen

Päivittäistavaranhuollon vakava häiriö

Riski			
Päivittäistavaranhuollon vakava häiriö			

Syyt	Jakeluhäiriöt. Sota tai muu kriisi		
Seuraukset	Hyvin vähäiset		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Operatiiviset: ICT

Tieto- ja viestiliikenneverkonjärjestelmien laaja häiriö (esim. kyber- ja/tai hybridihyökkäykset)

Riski			
Tieto- ja viestiliikenneverkonjärjestelmien laaja häiriö (esim. kyber- ja/tai hybridihyökkäykset)			
Syyt	Verkon häiriöt tai tahallinen hyökkäys verkkoon		
Seuraukset	Päivittäis toimintojen hoito vaikeutuu. Kestolla suuri merkitys.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Tiedonhallintaan ja tietohallintoon liittyvät riskit

Riski			
Tiedonhallintaan ja tietohallintoon liittyvät riskit			
Syyt	Järjestelmien kaatuminen		
Seuraukset	Vaikeuttaa päivittäistoimintoja. Kestolla suuri merkitys		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Vahingolliset: Onnettomuudet ja vahingot

Sään ääri-ilmiö (esim. myrskyt, tykkylumi, helle)

Riski			
Sään ääri-ilmiö (esim. myrskyt, tykkylumi, helle)			
Syyt	Luonnon ilmiöt		
Seuraukset	Voi tulla kiinteistövahinkoja		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	3 Todennäköinen

Vesistö- tai jääpatotulva

Riski			
Vesistö- tai jääpatotulva			

Syyt	Joen tulviminen		
Seuraukset	Ei seurauksia		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Tulipalo kriittisessä kohteessa

Riski			
Tulipalo kriittisessä kohteessa			
Syyt	Tulipalo kiinteistössä		
Seuraukset	Voi olla vakavia seurauksia. Riippuu palon laajuudesta. Myös taloudllisia seuraamuksia		
Toimenpiteet	Kiinteistöt vakuutettu		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Suuri metsäpalo

Riski			
Suuri metsäpalo			
Syyt	Sijainti		
Seuraukset	Ei seurauksia		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Vahingolliset: Palveluiden turvallisuus

Laaja-alainen epidemia tai pandemia

Riski			
Laaja-alainen epidemia tai pandemia			
Syyt	Tautien leviäminen		
Seuraukset	Paljon työpoissaoloja		
Toimenpiteet	Tiedon jakaminen organisaatiossa, jotta poissaolojen aikana toiminta pyörii.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	3 Todennäköinen

Henkilöjoukkoon kohdistuva vakava väkivallan teko (esim. kouluväkivalta)

Riski	
Henkilöjoukkoon kohdistuva vakava väkivallan teko (esim. kouluväkivalta)	
Syyt	Asukkaat voivat olla väkivaltaisia.

Seuraukset	Vamma, pelko yms.		
Toimenpiteet	Toiminta järjestetty niin että uhkaavat tilanteet minimoitu		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Sisäinen valvonta: Muu sisäisen valvonnan kohde

Toimivaltaan, päätöksentekoprosessiin, julkisuuteen ja salassapitoon sekä esteellisyyteen liittyvät riskit

Riski			
Toimivaltaan, päätöksentekoprosessiin, julkisuuteen ja salassapitoon sekä esteellisyyteen liittyvät riskit			
Syyt	Salaista tietoa vuodetaan (esim. henkilötietoja yms)		
Seuraukset	Mahdolliset oikeustoimet. Maine hitta.		
Toimenpiteet	Kaikki on allekirjoittanut salassapitosopimuksen		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Taloudelliset: Menojen hallinta

Talousarvioon ja toimintasuunnitelmaan sekä raportointiin liittyvät riskit

Riski			
Talousarvioon ja toimintasuunnitelmaan sekä raportointiin liittyvät riskit			
Syyt	Akuutit korjaukset joihin ei ole varauduttu		
Seuraukset	Kassan hallinta. Tulos miinukselle.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Taloudelliset: Tulojen hallinta

Myyntilaskutukseen ja perintään sekä saamisten oikeellisuuden valvontaan liittyvät riskit

Riski			
Myyntilaskutukseen ja perintään sekä saamisten oikeellisuuden valvontaan liittyvät riskit			
Syyt	Myyntitappiot kasvaa		
Seuraukset	Tulos ja kassan hallinta		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Taloudelliset: Omaisuudet hallinta

Hankintoihin, tositteiden hyväksymiseen, omaisuuden hoitoon ja vakuuttamiseen liittyvät riskit

Riski			
Hankintoihin, tositteiden hyväksymiseen, omaisuuden hoitoon ja vakuuttamiseen liittyvät riskit			
Syyt	Menot ylittää arvioidut		
Seuraukset	Kassan hallinta vaikeutuu. Tulos huononee		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Vahingolliset: Henkilöstö

Henkilöstöön liittyvät riskit

Riski			
Henkilöstöön liittyvät riskit			
Syyt	Sairastumiset. Irtisanoutumiset		
Seuraukset	Toiminnan hankaloituminen		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Operatiiviset: Vastuut

Ketjutettuihin toimintoihin ja ulkopuoliseen palveluntuotantoon liittyvät riskit

Riski			
Ketjutettuihin toimintoihin ja ulkopuoliseen palveluntuotantoon liittyvät riskit			
Syyt	Rakennushankkeisiin liittyvät riskit		
Seuraukset	Taloudelliset		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Taloudelliset: Rahoitus

Rahatoimeen liittyvät riskit

Riski			
Rahatoimeen liittyvät riskit			

Syyt	Kassavaje		
Seuraukset	Haasteet maksuissa.		
Toimenpiteet	Näihin varauduttu. Korkosuojatut lainat tuo vakautta. Lisäksi olemassa limiitti hetkellisten kassavajeiden paikkaamiseksi.		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

7.2 KIINTEISTÖ OY PUDASJÄRVEN HIRSIKUNNAS

TOIMINNANKUVAUS

Yritykseen kuuluu kaksi rakennusta, joissa on pääosin toimistotiloja. Yhtiön tehtävä on hallinnoida ja pitää yllä kiinteistöjä.

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT

Kiinteistö Oy Pudasjärven Hirsikunnas	TP 2022 €	TA 2023 €	TA 2024 €	TS 2025 €	TS 2026 €
Liikevaihto	262 200	291 052	291 052	299 784	308 777
Liiketoiminnan muut tuotot	0	0	0	0	0
Henkilöstökulut	-10 106	-9 200	-7 900	-8 137	-8 381
Poistot ja arvonalentumiset	-102 801	-99 494	-99 494	-99 494	-99 494
Liiketoiminnan muut kulut	-121 817	-133 826	-134 552	-138 589	-142 746
Liikevoitto (-tappio)	27 475	48 532	49 106	53 564	58 156
Rahoitustuotot ja -kulut	-25 497	-43 000	-43 000	-45 000	-45 000
Tilinpäätössiirrot	21 348	0			
Välittömät verot	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	23 326	5 532	6 106	8 564	13 156
Tase	2 076 620	1 711 012	1 611 518	1 512 024	1 412 530
Käyttökate	130 276	148 026	148 600	153 058	157 650
Investoinnit netto	47 050	0	0	0	0
Lainakanta	1 176 217	1 040 227	909 553	778 879	648 205

Henkilöstö	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Lukumäärä	1	1	1	1	1

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

ARVIO TODENNÄLÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

RISKIT

7.3 KESKINÄINEN KIINTEISTÖ OY HARJUS

TOIMINNANKUVAUS

Kiinteistöyhtiön tehtävänä on pitää omistuksessaan oleva rakennus ja maa-alue kunnossa.

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT

Keskinäinen Kiinteistö Oy	TP	TA	TA	TS	TS
Harjus	2022	2023	2024	2025	2026
	€	€	€	€	€
Liikevaihto	64 199	61 526	61 526		
Liiketoiminnan muut tuotot	237	0	0		
Henkilöstökulut	-600	-1 000	-6 000		
Poistot ja arvonalentumiset	-20 988	0	-20 988		
Liiketoiminnan muut kulut	-50 188	-60 526	-55 526		
Liikevoitto (-tappio)	-7 340	0	-20 988	0	0
Rahoitustuotot ja -kulut	7 349	0	0		
Tilipäätössiirrot	0	0	0		
Välittömät verot	-9	0	0		
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	0	0	-20 988	0	0
Tase	677 667	65 227	656 679		
Käyttökate	13 648	0	0	0	0
Investoinnit netto	0	10 000	0		
Lainakanta	5 209	5 209	0		

Henkilöstö	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Lukumäärä	0	0			

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

ARVIO TODENNÄLÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

RISKIT

7.4 KIINTEISTÖ OY PUDASJÄRVEN TEURASTAMO

TOIMINNANKUVAUS

Pienteurastustila, jossa pääasiassa teurastetaan poroja.

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT

Kiinteistö Oy Pudasjärven Teurastamo	TP 6/21-5/22 €	TA 2023 €	TA 2024 €	TS 2025 €	TS 2026 €
Liikevaihto	46 899	44 000	45 000		
Liiketoiminnan muut tuotot	0	0			
Henkilöstökulut	-3 927	-4 000	-4 000		
Poistot ja arvonalentumiset	-389	-292	-400		
Liiketoiminnan muut kulut	-40 549	-36 000	-35 000		
Liikevoitto (-tappio)	2 034	3 708	5 600	0	0
Rahoitustuotot ja -kulut	53	-20			
Tilipäätössiirrot	0	0			
Tilikauden verot	0	0			
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	2 087	3 688	5 600	0	0
Tase	11 597	11 645			
Käyttökate	2 423	4 000	6 000	0	0
Investoinnit netto	0				
Lainakanta	0				

Henkilöstö	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Lukumäärä	0	0			

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

ARVIO TODENNÄLÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

RISKIT

7.5 KAIRAN KUITU OY

TOIMINNANKUVAUS

Kairan Kuitu Oy on pudasjärveläinen teleoperaattori, joka tarjoaa internetpalveluita toiminta-alueellaan.

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT

Kairan Kuitu Oy	TP 2022 €	TA 2023 €	TA 2024 €	TS 2025 €	TS 2026 €
Liikevaihto	1 227 887	1 350 000	1 450 000	1 470 000	1 490 000
Liiketoiminnan muut tuotot	46 582	0	0	0	0
Henkilöstökulut	-189 717	-150 000	-164 897	-159 154	-159 154
Poistot ja arvonalentumiset	-231 812	-270 000	-270 000	-270 000	-270 000
Liiketoiminnan muut kulut	-699 938	-760 000	-713 000	-720 000	-725 000
Liikevoitto (-tappio)	153 003	170 000	302 103	320 846	335 846
Rahoitustuotot ja -kulut	-131 739	-240 000	-274 268	-240 415	-240 415
Tilipäätössiirrot	0	0			
Tilikauden verot	-4 207	0			
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	17 056	-70 000	27 835	80 431	95 431
Tase	8 364 506	7 500 000	7 300 000	7 100 000	6 900 000
Käyttökate	384 815	440 000	572 103	590 846	605 846
Investoinnit netto	408 986	600 000	-220 000	-220 000	-220 000
Lainakanta	6 500 182	5 900 000	5 668 384	5 436 768	5 205 152
Henkilöstö	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Lukumäärä	4	3	3	2	2

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

ARVIO TODENNÄLÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Valokuituyhteydet tunnustetaan entistä selvemmin tarpeelliseksi perusinfraaksi ja sitä hyödynnetään aiempaa enemmän kotitalouksien, yritysten ja julkisyhteisöiden sähköisten palveluiden käytössä.

RISKIT

Operatiiviset: Toiminta ja prosessit

Sähkönjakelun laaja häiriö

Riski			
Sähkönjakelun laaja häiriö			
Syyt	Jokin ulkoinen tekijä vaikuttaa Carunan sähköverkkoon ja sähkön tuotantoon.		
Seuraukset	Valokuituyhteyksien käyttäminen edellyttää sähkövirtaa. Kairan Kuitu Oy:n aktiivilaiteloissa on varmennus akustojen/varavirtakoneiden kautta.		
Toimenpiteet	Verkko on rakennettu Traficomien määräysten mukaisesti.		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

7.6 PUDASJÄRVEN LÄMPÖ OY

TOIMINNANKUVAUS

Energian tuotanto- ja jakelu kustannustehokkaasti, luotettavasti, turvallisesti ja asiakaslähtöisesti.

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT

Pudasjärven Lämpö Oy	TP 2022 €	TA 2023 €	TA 2024 €	TS 2025 €	TS 2026 €
Liikevaihto	2 934 847	3 100 000	3 300 000	3 500 000	3 675 000
Liiketoiminnan muut tuotot	0	0	0	0	0
Henkilöstökulut	-489 142	-465 000	-510 000	-520 000	-530 000
Poistot ja arvonalentumiset	-543 567	-560 000	-560 000	-560 000	-560 000
Liiketoiminnan muut kulut	-2 251 376	-2 200 000	-2 200 000	-2 300 000	-2 400 000
Liikevoitto (-tappio)	-349 238	-125 000	30 000	120 000	185 000
Rahoitustuotot ja -kulut	-57 609	-70 000	-254 000	-188 000	-171 000
Tilinpäätössiirrot	149 627	0	0	0	0
Tilikauden verot	-268	0	0	0	0
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	-257 488	-195 000	-224 000	-68 000	14 000
Tase	9 859 283	9 800 000	9 350 000	8 900 000	8 450 000
Käyttökate	194 329	435 000	590 000	680 000	745 000
Investoinnit netto	-337 369	-450 000	-450 000	-450 000	-450 000
Lainakanta	6 715 033	6 090 000	5 579 256	5 071 032	4 562 807

Henkilöstö	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Lukumäärä	7	7	7	7	7

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

ARVIO TODENNÄLÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Pariisin ilmast sopimuksen ansiosta bioenergian käyttö tulee entistä tärkeämmäksi. Fossiilisista polttoaineista pyritään kunnianhimoisesti irti. Toteutetun laitosinvestoinnin ansiosta olemme pystyneet kasvattamaan bioenergian osuutta keskustan laitoksella arviolta 10 %. Kaukolämmön kysyntä tulee pysymään tasaisena. Valmistuneet Investoinnit ovat ns. passiivisia ympäristön pilaantumista ehkäiseviä, sekä energiatehokkuusinvestointeja.

Mikäli polttoaineiden ja sähkön markkinahintakehitys jatkuu nykyisenlaisena, ohjaavat ne kaukolämmön hinnan tarkastamiseen ylöspäin vuonna 2024 ja tulevina vuosina edelleen.

RISKIT

Operatiiviset: Toiminta ja prosessit

Riski	
Operatiiviset, taloudelliset, rahoitus, ulkoiset, sisäiset ja henkilöstö.	
Syyt	<p>Liikevaihtomme on pudonnut toista vuotta peräkkäin yhä lämpenevän ilmaston vuoksi. Toivotaan että keskilämpötilat korjaavat tätä kehitystä keskipitkällä aikavälillä. Liikevaihdon lasku vaikuttaa suoraan myös tulokseen.</p> <p>Myös liiketoimintaympäristössämme tapahtuneet ja lähitulevaisuudelle ennustetut muutokset (korona ja sota Ukrainassa) rasittavat talouttamme merkittävästi edelleen. Korona aiheutti varaosien toimitusaikojen ja hintojen nousua. Yleinen inflaatio on vaikuttanut samansuuntaisesti hintakehitykseen. Sähkön energia- ja siirtohintojen kehitys on ollut valitettavasti myös samansuuntaista, toki sähkön energian hinnan nousu on onneksi tasaantunut.</p> <p>Merkittävin seurattava kehitys on siis Kontio tuotteen tilanne, josta suurin osa meidän ulospäin suuntautuvasta kassavirrasta (polttoaineen hinta) koostuu. Tuo kehitys näyttää valitettavan haastavalta, koska jouduimme ja myös jatkossa joudumme korvaamaan Kontion edullisempaa polttoainetta kalliimmalla metsähakkeella. Toisaalta raha jää alueelle mutta joudumme varautumaan tulevaan mm. varmuusvarastoilla (rankahake) kylmien pakkasjaksojen varalle.</p> <p>Seuraamme herkeämättä myös oman toimintamme kustannustehokkuuden kehittämisen jatkumoa ja reagoimme viivyttämättä meihin vaikuttaviin muutoksiin mm. kaukolämmön hintaa nostamalla ja tehostamalla toimintaamme ja henkilökunnan tarvetta.</p> <p>Rahamarkkinoiden muutokset eivät myöskään kohtele yhtiötämme suotuisasti tällä hetkellä.</p> <p>Tehostamme kokoajan toimintaamme ja reagoimme polttoaineiden hintapaineeseen mahdollisimman aktiivisella otteella.</p> <p>Tuloksen teon kannalta suuret poistot investoinneista ja velkarahan hinta ovat polttoainekustannusten ohella merkittävimmät aihealueet, joiden kanssa päivittäin teemme parhaamme.</p> <p>Onneksemme meillä on ammattitaitoinen henkilökunta turvaamassa toimitusvarman, ympäristöystävällisen ja mahdollisimman kustannustehokkaan kaukolämmön pudasjärveläisille.</p> <p>Seuraamme myös turvallisuustason heikentymisen seurauksia mm. aktiivisella ympäristössämme tapahtuvien turvallisuustapahtumien seurannalla sekä tekemällä/lisäämällä yhteistyötä laaja-alaisesti muiden samalla toimialalla toimivien yritysten kanssa.</p>

Seuraukset	Operatiiviset, taloudelliset, rahoitus, ulkoiset, sisäiset ja henkilöstö. Seurauksena kaukolämmön hinnan nousu ja toimitus- ja huoltovarmuuden heikentyminen.		
Toimenpiteet	Markkinoiden ja yleisen turvallisuustilanteen seuranta myös huoltovarmuuden näkökulmasta		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	3 Todennäköinen

7.7 PUDASJÄRVEN KYLÄVERKOT OY

TOIMINNANKUVAUS

Pudasjärven Kyläverkot Oy omistaa valokuituverkon tilaajayhteyksiä.

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT

Pudasjärven Kyläverkot Oy	TP 2022 €	TA 2023 €	TA 2024 €	TS 2025 €	TS 2026 €
Liikevaihto	188 500	240 000	195 000	180 000	180 000
Liiketoiminnan muut tuotot	0	0			
Henkilöstökulut	-5 223	-5 100	-5 100	-5 100	-5 100
Poistot ja arvonalentumiset	-70 602	-70 602	-70 602	-70 602	-70 602
Liiketoiminnan muut kulut	-2 705	-3 500	-3 500	-3 500	-3 500
Liikevoitto (-tappio)	109 970	160 798	115 798	100 798	100 798
Rahoitustuotot ja -kulut	-50 656	-115 000	-93 727	-79 425	-79 425
Tilipäätössiirrot	0	0			
Välittömät verot	0	0			
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	59 314	45 798	22 071	21 373	21 373
Tase	2 148 700	2 000 000	1 900 000	1 800 000	1 700 000
Käyttökate	180 572	231 400	186 400	171 400	171 400
Investoinnit netto	-70602	-70 602	-70 602	-70 602	-70 602
Lainakanta	2 373 000	2 260 000	2 169 600	2 079 200	198 880
Henkilöstö	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Lukumäärä	0	0	0	0	0

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

ARVIO TODENNÄLÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Tulevina vuosina yhtiön tulos säilyy positiivisena.

RISKIT

Operatiiviset: Toiminta ja prosessit

Sähkönjakelun laaja häiriö

Riski			
Sähkönjakelun laaja häiriö			
Syyt	-		
Seuraukset	-		
Toimenpiteet	Riski arvioitu Kairan Kuitu Oy:n riskinarvioinnissa		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Vedenjakelun ja jätevesihuollon vakava häiriö

Riski			
Vedenjakelun ja jätevesihuollon vakava häiriö			
Syyt	-		
Seuraukset	-		
Toimenpiteet	Riski arvioitu Kairan Kuitu Oy:n riskinarvioinnissa.		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Polttoaineiden saannin vakava häiriö

Riski			
Polttoaineiden saannin vakava häiriö			
Syyt	-		
Seuraukset	-		
Toimenpiteet	Riski arvioitu Kairan Kuitu Oy:n riskinarvioinnissa		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Päivittäistavara huollon vakava häiriö

Riski			
Päivittäistavara huollon vakava häiriö			
Syyt	-		
Seuraukset	-		
Toimenpiteet	Riski arvioitu Kairan Kuitu Oy:n riskinarvioinnissa		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Operatiiviset: ICT

Tieto- ja viestiliikenneverkonjärjestelmien laaja häiriö (esim. kyber- ja/tai hybridihyökkäykset)

Riski			
Tieto- ja viestiliikenneverkonjärjestelmien laaja häiriö (esim. kyber- ja/tai hybridihyökkäykset)			
Syyt	-		
Seuraukset	-		
Toimenpiteet	Riski arvioitu Kairan Kuitu Oy:n riskinarvioinnissa		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Tiedonhallintaan ja tietohallintoon liittyvät riskit

Riski			
Tiedonhallintaan ja tietohallintoon liittyvät riskit			
Syyt	-		
Seuraukset	-		
Toimenpiteet	Riski arvioitu Kairan Kuitu Oy:n riskinarvioinnissa		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Vahingolliset: Onnettomuudet ja vahingot

Sään ääri-ilmiö (esim. myrskyt, tykkylumi, helle)

Riski			
Sään ääri-ilmiö (esim. myrskyt, tykkylumi, helle)			
Syyt	-		
Seuraukset	-		
Toimenpiteet	Riski arvioitu Kairan Kuitu Oy:n riskinarvioinnissa		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Vesistö- tai jääpatotulva

Riski			
Vesistö- tai jääpatotulva			
Syyt	-		
Seuraukset	-		
Toimenpiteet	Riski arvioitu Kairan Kuitu Oy:n riskinarvioinnissa		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Tulipalo kriittisessä kohteessa

Riski			
Tulipalo kriittisessä kohteessa			
Syyt	-		
Seuraukset	-		
Toimenpiteet	Riski arvioitu Kairan Kuitu Oy:n riskinarvioinnissa		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Suuri metsäpalo

Riski			
Suuri metsäpalo			
Syyt	-		
Seuraukset	-		
Toimenpiteet	Riski arvioitu Kairan Kuitu Oy:n riskinarvioinnissa		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Vahingolliset: Palveluiden turvallisuus

Laaja-alainen epidemia tai pandemia

Riski			
Laaja-alainen epidemia tai pandemia			
Syyt	-		
Seuraukset	-		
Toimenpiteet	Riski arvioitu Kairan Kuitu Oy:n riskinarvioinnissa		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Henkilöjoukkoon kohdistuva vakava väkivallan teko (esim. kouluväkivalta)

Riski			
Henkilöjoukkoon kohdistuva vakava väkivallan teko (esim. kouluväkivalta)			
Syyt	-		
Seuraukset	-		
Toimenpiteet	Riski arvioitu Kairan Kuitu Oy:n riskinarvioinnissa		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Sisäinen valvonta: Muu sisäisen valvonnan kohde

Toimivaltaan, päätöksentekoprosessiin, julkisuuteen ja salassapitoon sekä esteellisyyteen liittyvät riskit

Riski			
Toimivaltaan, päätöksentekoprosessiin, julkisuuteen ja salassapitoon sekä esteellisyyteen liittyvät riskit			
Syyt	-		
Seuraukset	-		
Toimenpiteet	Riski arvioitu Kairan Kuitu Oy:n riskinarvioinnissa		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Taloudelliset: Menojen hallinta

Talousarvioon ja toimintasuunnitelmaan sekä raportointiin liittyvät riskit

Riski			
Talousarvioon ja toimintasuunnitelmaan sekä raportointiin liittyvät riskit			
Syyt	-		
Seuraukset	-		
Toimenpiteet	Riski arvioitu Kairan Kuitu Oy:n riskinarvioinnissa		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Taloudelliset: Tulojen hallinta

Myyntilaskutukseen ja perintään sekä saamisten oikeellisuuden valvontaan liittyvät riskit

Riski			
Myyntilaskutukseen ja perintään sekä saamisten oikeellisuuden valvontaan liittyvät riskit			
Syyt	-		
Seuraukset	-		
Toimenpiteet	Riski arvioitu Kairan Kuitu Oy:n riskinarvioinnissa		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Taloudelliset: Omaisuudet hallinta

Hankintoihin, tositteiden hyväksymiseen, omaisuuden hoitoon ja vakuuttamiseen liittyvät riskit

Riski			
Hankintoihin, tositteiden hyväksymiseen, omaisuuden hoitoon ja vakuuttamiseen liittyvät riskit			
Syyt	-		
Seuraukset	-		
Toimenpiteet	Riski arvioitu Kairan Kuitu Oy:n riskinarvioinnissa		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Vahingolliset: Henkilöstö

Henkilöstöön liittyvät riskit

Riski			
Henkilöstöön liittyvät riskit			
Syyt	-		
Seuraukset	-		
Toimenpiteet	Riski arvioitu Kairan Kuitu Oy:n riskinarvioinnissa		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Operatiiviset: Vastuut

Ketjutettuihin toimintoihin ja ulkopuoliseen palveluntuotantoon liittyvät riskit

Riski			
Ketjutettuihin toimintoihin ja ulkopuoliseen palveluntuotantoon liittyvät riskit			
Syyt	-		
Seuraukset	-		
Toimenpiteet	Riski arvioitu Kairan Kuitu Oy:n riskinarvioinnissa		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Taloudelliset: Rahoitus

Rahatoimeen liittyvät riskit

Riski			
Rahatoimeen liittyvät riskit			
Syyt	-		
Seuraukset	-		
Toimenpiteet	Riski arvioitu Kairan Kuitu Oy:n riskinarvioinnissa		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

7.8 PUDASJÄRVEN KEHITYS OY

TOIMINNANKUVAUS

Pudasjärven Kehitys Oy:n päätehtävät ovat yrityskehitys, toimintaympäristön kehitys ja aluemarkkinointi. Pudasjärven Kehitys Oy tarjoaa yritysneuvontaa yritystoimintaa suunnitteleville ja aloittaville henkilöille sekä liiketoimintaansa kehittäville pk-yrityksille. Kehitysyhtiö tarjoaa henkilökohtaista, luottamuksellista ja joustavaa palvelua, jolla pyritään tukemaan jokaista asiakasta yksilöllisesti ja vastaamaan kehittämistarpeisiin yrityksen ja yrittäjän omista lähtökohdista. Yrityskohtaisia kehittämistarpeita kartoitetaan ja autetaan asiakkaita erityisesti erilaisten yritystukien hakemisessa kunkin asiakkaan oman liiketoiminnan kehittämiseksi.

Kehitysyhtiö on aktiivinen viestijä ja tiedonvälittäjä. Yrittäjille tarjotaan tietoa yrityskehitystä koskevista ajankohtaisista asioista, tuista ja palveluista sekä järjestetään yritystarpeiden ja –toiveiden perusteella infotilaisuuksia ja koulutusta. Tilaisuuksia järjestetään hyödyntäen tehokkaasti sidosryhmiä, yritystukiverkostoa ja alueella toimivia kehittämishankkeita. Nämä kehittämistoimet voivat kohdistua yrityksiin toimialan, yrityksen kehitysvaiheen, sijainnin ja/tai tietyn teeman perusteella. Toteutamme myös elinkeino-ohjelman mukaisia kehittämishankkeita ja hyödynnämme tehokkaasti uuden ohjelmakauden rahoitusmahdollisuuksia.

Kehitysyhtiön toteuttama viestintä ja markkinointi tähtäävät kaupungin tunnettuuden vahvistamiseen sekä yrittäjälähtöisen toimintakulttuurin esille tuomiseen ja kaupungin yrittäjäystävällisen imagon kehittämiseen. Tuodaan esille uusia investointeja ja markkinoidaan kaupungin ja kehitysyhtiön omistamia liiketontteja sekä uusia liiketiloja. Kehitysyhtiö toimii linkkinä kaupunkiin toimintaansa laajentaville ja sinne etabloituville uusille yrityksille. Viestintää ja viestintäyhteistyötä kehittämällä markkinoidaan Pudasjärveä samalla potentiaalisille uusille asukkaille sekä osaavan työvoiman houkuttelemiseksi alueelle. Kaupungin markkinoinnissa ja erilaisissa kampanjoissa tehdään yhteistyötä kaupungin, Pudasjärven yrittäjien, Syötteen Matkailuyhdistys ry:n ja kylien kanssa synergiaetujen varmistamiseksi. Markkinointitoimenpiteillä tavoitellaan yhdessä uusia asukkaita, lisää yrityksiä, osaavaa työvoimaa sekä matkailijoita Pudasjärvelle.

Pudasjärven Kehitys Oy:n painopisteinä ovat kuntastrategian mukaisesti jalostunut puutuoteteollisuus ja uusiutuva energia sekä elämysellinen luontomatkailu. Elinkeinorakennetta monipuolistetaan yritysten kehittämisen ja alueelle etabloituvien yritysten kautta. Näiden painopisteiden alle tavoitellaan eri tahojen toteuttamia vaikuttavia kehittämistoimenpiteitä, aktivoidaan yrityksiä kehittämään omaa toimintaansa, kannustetaan tiivistämään yritysyhteistyötä sekä hoidetaan tarvittaessa edunvalvontaa. Kannustamme yrityksiä innovaatioihin järjestämällä tilaisuuksia ja autamme heitä löytämään tarvittavat verkostot ja rahoituksen. Kuntastrategia on uudistunut vuoden 2021 kesällä.

Elinkeino-ohjelma on päivitetty vuoden 2023 lopussa vastaamaan kuntastrategiassa nostettuja painopisteitä yhdessä yrittäjien ja sidosryhmien kanssa (järjestöt, kylät, luottamushenkilöstö, oppilaitokset mm. OSAO). Pudasjärvellä toteutettiin Matkailun Master Plan ja investointisuunnitelma vuonna 2022. Tämän myötä alueelle on saatu yhtenäinen kokonaiskuva. Alueen investointien toteutukselle on hyvä lähtötilanne uuden EU-ohjelmakauden ollessa hyvässä vauhdissa. Tavoitteena on turvata matkailutoimijoiden yhteistä kyvykkyyttä kasvaa ja kehittyä sekä tarjonnan että rakennetun infran osalta.

Matkailun Master Plan tukee myös Matkailun puitesopimusta, jota päivitetään vastaamaan uutta tilannetta. Toimenpiteiden kautta vahvistetaan erityisesti matkailualan kilpailukykyä ja tavoitellaan uusia investointeja alueelle. Rahoittajat ja yhteistyökumppanit saavat tärkeää tietoa alueen

investointitarpeista ja pystyvät tarjoamaan palveluitaan tehostetusti alueen yritysten käyttöön.

Olemme aktiivisesti mukana TE-palvelut 2024 -uudistuksen valmistelussa. Uudistuksen tavoitteena on tehostaa työnantajien ja -tekijöiden kohtaamista ja lisätä alueen elinvoimaa. Yhtiön vahvuudet TE-palvelut 2024 -uudistuksessa ovat yrityskentän tuntemisessa. Alueen yritysten tarpeet tunnetaan ja tarpeisiin osataan vastata asiantuntevasti ja luottamuksella. TE2024 uudistuksessa tulemme organisoitumaan uudelleen yritysten, kaupungin työllisyys- ja markkinointipalveluiden, oppilaitosten, Business Oulun ja Pudasjärven Kehitys Oy:n sekä yhteistyöverkoston kanssa. Tulemme muodostamaan uuden tavan toimia alueen yritysten ja työvoiman yhdistäjänä.

Kehitysyhtiö on kumppanina Pohjois-Pohjanmaan, Koillismaan ja Lapin alueilla toimivissa kehittämishankkeissa sekä koko maakunnassa pk-yrityksille asiantuntijapalveluja tarjoavissa hankkeissa. Yritysneuvontaa tarjotaan kaikille toimialoille ja ohjataan yrityksiä hyödyntämään olemassa olevia rahoituksia ja maaseutuelinkeinojen asiantuntijaverkoston palveluja. Puutuoteteollisuuden osalta kehitysyhtiö ylläpitää viestinnässä Pudasjärven hirsipääkaupunki-imagoa yhdessä kaupungin kanssa ja tuo esille puutuoteteollisuuden merkitystä Pudasjärven ilmastotekona. Muilla kuin kärkitoimialoilla toteutetaan kehittämistoimia yrityskentästä nousevan tarpeen ja yhtiön resurssien mukaan.

Kehitysyhtiö tähtää myös Pudasjärven toimintaympäristön kehittämiseen. Kehitysyhtiö osallistuu kaupungin kaavoituksen kehittämiseen, liiketonttien ja toimitilojen markkinointiin sekä uusien innovatiivisten asuinalueiden suunnitteluun ja markkinointiin edistäen samalla puurakentamista. Olemme mukana kehittämässä erilaisia prosesseja, kuten julkisia hankintoja ja markkinavuoropuhelua. Yhteistyötä näissä asioissa tehdään kaupunkiorganisaation kanssa. Pudasjärven Kehitys Oy omistaa joitakin toimitiloja ja tontteja, joita yhtiö vuokraa tai myy yrityksille. Yhtiö auttaa yksityisten investointien eteenpäinviemistä, public-private-yhteistyötä sekä yhteistyöverkoston syntyä.

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT

Pudasjärven Kehitys Oy	TP 2022 €	TA 2023 €	TA 2024 €	TS 2025 €	TS 2026 €
Liikevaihto	285 209	476 600	586 600	506 800	500 000
Liiketoiminnan muut tuot	103 223	0			
Henkilöstökulut	-217 908	-287 000	-413 000	-350 000	-350 000
Poistot ja arvonalentumiset	-2 854	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Liiketoiminnan muut kulut	-190 922	-260 000	-219 000	-200 000	-185 000
Liikevoitto (-tappio)	-23 252	-73 400	-48 400	-46 200	-38 000
Rahoitustuotot ja -kulut	-6 868	-6 000	-6 000	-5 800	-5 600
Tilipäätössiirrot	0	0			
Välittömät verot	0	0			
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	-30 120	-79 400	-54 400	-52 000	-43 600
Tase	1 298 643	1 255 600	1 151 200	1 099 200	1 045 600
Käyttökate	-20 398	-70 400	-45 400	-43 200	-35 000
Investoinnit netto	-3 048	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Lainakanta	175 000	140 000	105 000	70 000	35 000

Henkilöstö	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Lukumäärä	3,6	4	5	4,5	4,5

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

6. Tytäryhtiöiden strategiset linjaukset	
Asiakastyytyväisyyden varmistaminen	Työn alla
Mittarit: Asiakaspalautekysely palveluita käyttäneille yrityksille	
Järjestämme yritystilaisuuksia ja -tapahtumia yrityskentän tarpeiden pohjalta	Työn alla
Mittarit: Tapahtumien määrä: Tavoite 12.0	
Kehitämme aluemarkkinointia ja markkinointiyhteistyötä sekä kaupungin yrittäjämysteistä imagoa	Työn alla
Mittarit: Aktiivinen viestintä eri kanavissa yhdessä kaupungin ja Syötteen Matkailuyhdistys ry:n kanssa	
Kehitämme palveluita uusitun elinkeino-ohjelman tavoitteiden mukaisesti	Työn alla
Mittarit: Elinkeino-ohjelman vuositavoitteiden toteutuminen yhdessä verkoston kanssa	
Toteutamme kuntastrategian mukaisia toimenpiteitä painopisteinä jalostunut puutuoteteollisuus ja uusiutuva energia sekä elämyksellinen luontomatkailu.	Työn alla

Mittarit: Aktiivinen toiminta kehittämistoimenpiteiden toteutuksessa ja uusien valmistelussa	
Tuemme uuden yrittäjyyden syntyä ja uusien yritysten sijoittumista paikkakunnalle.	Työn alla
Mittarit: Toteutuneet neuvontatapaamiset, 20 uutta yrittäjää: Tavoite 20.0	
Tuetaan yritysten omistajanvaihdosten toteutumista paikkakunnalla	Työn alla
Mittarit: Aktiivinen viestintä ja neuvonta	
Vahvistamme verkostoitumista ja syvennämme kehitysyrityksen henkilöstön asiantuntijuutta	Työn alla
Mittarit: Tuodaan esille parhaita käytäntöjä ja opitaan yhdessä sekä osallistutaan yritystukiverkostolle suunnattuihin tapahtumiin ja koulutuksiin: Tavoite 10.0	
Varmistamme paikkakunnalla laadukkaiden yrityspalveluiden saatavuuden.	Työn alla
Mittarit: Toteutuneet yrityskontaktit: Tavoite 230.0	

ARVIO TODENNÄLÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Yritysten toimintaympäristössä valmistellaan isoa muutosta TE-palvelut 2024 -uudistuksen myötä. Pudasjärven Kehitys Oy on tiiviisti mukana valmistelutyössä Oulun seudun työllisyysalueen yhteistyöverkoston kanssa. Uudistuksessa on kysymys alueen kilpailukyvästä, jossa työpaikkojen määrällä, laadulla ja osaavalla työvoimalla on ratkaisevan iso merkitys. Uudistuksen tavoitteena on tehostaa työnantajien ja -tekijöiden kohtaamista ja lisätä alueen elinvoimaa. TE-palvelut 2024 -uudistuksesta halutaan toteuttaa Pudasjärvellä erottautumistekijä, joka edesauttaa yritysten ja työntekijöiden tuleamista ja sijoittumista paikkakunnalle. Uudistuksen myötä paikalliset palvelut ja lakisääteiset palvelut nivoutuvat yhteen toimivaksi kokonaisuudeksi. Paikalliset palvelut ja toimintamallit ovat edellytys uudistukselle.

Palvelu-uudistuksen onnistuminen edellyttää onnistumisia monella alueella. Yritysten ja yhteisöjen tarpeiden tunnistaminen, osaavan työvoiman saaminen, tehokas markkinointi ja viestintä, osaamisen kehittäminen ja verkoston yhteistoiminnan osaaminen korostuvat. Pudasjärvi on tulevaisuudessa entistä houkuttelevampi paikka tulla töihin ja perustaa yritys.

Pudasjärven Kehitys Oy on toiminut alueen elinkeinon kehittäjänä lähes kuusi vuotta. Tänä aikana alueen yritysten määrä on lisääntynyt, samoin kannattavuus on vahvistunut. Yhtiön vahvuudet TE-palvelut 2024 -uudistuksessa ovat yrityskentän tuntemisessa. Alueen yritysten tarpeet tunnetaan ja tarpeisiin osataan vastata asiantuntevasti ja luottamuksella. Lisäksi yritysten on helppo ottaa yhteyttä tuttuihin toimijoihin. Alueen yrityksiin on luotu luottamukselliset suhteet toteutettujen kehittämispalveluiden myötä.

Kehitysyritys tarjoaa asiakkailleen maksuttomia kehittämispalveluja alueen yritysten ja Pudasjärven kaupungin vetovoiman tukemiseksi. Vuonna 2024 henkilöresurssina kehitysyrityksessä on toimitusjohtaja, yritysneuvoja, matkailun yrityskehittäjä ja projektipäällikkö (ReiNo). Uusia kehittämishankkeita voidaan toteuttaa elinkeinon painopisteiden mukaisesti.

Yhtiön päätehtävä on yritysneuvonta ja yhtiö pyrkii varmistamaan laadukkaan yritysneuvontapalvelun saatavuuden paikkakunnalla. Kehitysyritys tukee ja kannustaa asiakkaitaan

liiketoiminnan kehittämiseen ja ohjaa aktiivisesti erityisesti erilaisten yritystukien hakemiseen ja hyödyntämiseen. Yritysten omilla kehittämishankkeilla on suurin vaikuttavuus Pudasjärven yritysten kilpailukykyyn ja elinkeinojen kehittymiseen. Uusi EU -ohjelmakausi mahdollistaa toimintaympäristöä vahvistavien kehittämishankkeiden valmistelun ja toteutuksen. Valmistelomme omia ja kumppanuusverkoston yhteisiä yrityslähtöisiä ja elinkeino-ohjelman mukaisia kehittämishankkeita. Hankkeiden myötä vahvistamme alueen yritysten kilpailukykyä.

Kehitysyhtiön palvelutoimintaa kehitetään asiakaskentästä lähtevien tarpeiden pohjalta ja yhtiön resurssien puitteissa. Yrityspalveluissa hyödynnetään tehokkaasti erilaisia verkostoja, hankkeita ja hankitaan mahdollisuuksien mukaan ulkopuolisia asiantuntijapalveluja. Toteutamme matkailun aluemarkkinointia yhdessä Syötteen Matkailuohdistus ry:n, yritysten ja kaupungin kanssa kotimaan että kansainvälisille asiakkaille. Yhteistyökumppanina ovat Kivalo ja Oulun Matkailu Oy.

Pudasjärven kärkitoimialoina ja painopistealueina on jalostunut puutuoteteollisuus, uusiutuva energia sekä elämyksellinen luontomatkailu. Vuonna 2024 toimintaa ohjaavat päivitetty kuntastrategia ja elinkeino-ohjelma. Aiemmin aloitetut kehittämishankkeet viedään läpi suunnitelmien mukaisesti. Syötteen matkailualueen Master Plan ja investointisuunnitelman mukaisia kehittämistoimia viedään käytäntöön ja autetaan yrityksiä valmistelemaan investointeja. Yhtiö jatkaa myös kampanjointia tavoitteenaan saada alueen yrityksille tarvittavaa työvoimaa. Määrärahojen mukaan vuonna 2024 jatketaan Pudasjärven yrityspalvelusetelien tarjoamista paikkakunnan yrityksille.

Yhtiö suunnittelee uusia kehittämistoimia kuntastrategian ja elinkeino-ohjelman linjausten mukaisesti yritysten tarpeet ja lähtökohdat sekä kehitysyhtiön resurssit huomioiden. Kehitysyhtiö on vahvasti mukana matkailun ympärivuotisuutta lisäävässä yhteistyöhankkeessa. Yhteistyötä tehdään laajan ja monipuolisen yritystukiverkoston, hankekumppanien sekä muiden sidosryhmien kanssa. Eri tahojen toteuttamien kehittämishankkeiden kautta on mahdollista tarjota monipuolisia asiantuntijapalveluja paikkakunnan yrityksille. Kehitysyhtiö viestii yrityksille näistä mahdollisuuksista ja toimii tarvittaessa hanketoimijoiden kumppanina erilaisten toimenpiteiden toteutuksessa Pudasjärvellä.

Yhtiö tekee tiiviisti yhteistyötä kaupunkimarkkinoinnin kehittämisessä kaupungin, Syötteen matkailuyhdistys ry:n, Pudasjärven yrittäjien ja kylien kanssa. Markkinointiyhteistyötä jatketaan kampanjoiden avulla ja valmistellaan tarvittaessa Matkailuyhdistykselle yhteismarkkinointia lisääviä kehittämishankkeita. Toimintaympäristön kehittämisessä sekä tontti- ja liikelöjen markkinoinnissa lisätään yhteistyötä kaupungin teknisen toimen kanssa. Virkistysalueiden ja reitistöjen kehittämissuunnitelmissa tehdään yhteistyötä esimerkiksi kaupungin liikuntatoimen ja erilaisten kehittämishankkeiden sekä yhdistysten kanssa.

Julkisia hankintoja ja markkinavuoropuhelua jatketaan kaupungin kanssa ja lisätään markkinavuoropuhelua Pudasjärven kaupungin ja yritysten välillä. Toimenpiteinä ovat yrityksille järjestettävät tilaisuudet. Yritysten ja Pudasjärven keskuskeittiön välistä markkinavuoropuhelua jatketaan mahdollisuuksien mukaan.

RISKIT

Operatiiviset: Toiminta ja prosessit

Riski			
Pieni asiantuntijatiimi			
Syyt	Sairastuminen		
Seuraukset	Palvelut hidastuvat ja haittaavat kehitystä		
Toimenpiteet	Turvalliset työolot ja viikkopalaverit. Moderni asiakashallintajärjestelmä puuttuu eikä hankintaan ole vielä mahdollisuuksia.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Operatiiviset: ICT

Riski			
Tietoturva ja kyberhyökkäykset			
Syyt	Työvälineiden huolimaton käyttö tai tunnusten kalastelu haittaohjelmien avulla.		
Seuraukset	Tietovuoto tai järjestelmien kaappaus.		
Toimenpiteet	LapIt:n tuki on erittäin tärkeä. Työvälineiden turvallinen käyttö kuuluu jokaisen työntekijän perustaitoihin.		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	2 Epätodennäköinen

Vahingolliset: Onnettomuudet ja vahingot

Riski			
Työmatkat eri vuodenaikoina; myrskyt, talviset vesisateet tekevät tienpinnat liukkaaksi.			
Syyt	Ilmaston muuttuminen ja kolarit esim. muiden autoilijoiden tai hirvieläinten kanssa.		
Seuraukset	Loukkaantuminen, pitkät sairauslomat		
Toimenpiteet	Ennakointi ja etätöön mahdollisuudet haastavissa olosuhteissa.		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Vahingolliset: Palveluiden turvallisuus

Riski	
Uhkaava asiakaspalvelutilanne	
Syyt	Asiakas humaltunut tai huumeiden alaisena
Seuraukset	Väkivaltaisuus voi altistaa loukkaantumiseen

Toimenpiteet	Ennakointi, hätäpoistumistiet jokaisen tiedossa. Toimintamalli tilanteen sattuessa. Tämän osalta kannattaisi järjestää yhteinen harjoittelu.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Sisäinen valvonta: Muu sisäisen valvonnan kohde

Riski			
Viestinnän epäonnistuminen ja yrityskuvan häiriö			
Syyt	Epäonnistunut viestintä		
Seuraukset	Harmia ja korjaavia toimenpiteitä		
Toimenpiteet	Asiantuntijaorganisaation viestinnän ohjeistus, käytettävät pohjat, viestinnän kieli ja ääni		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Taloudelliset: Menojen hallinta

Riski			
Hankinnan epäonnistuminen			
Syyt	Asiantuntijan sairastuminen tai väärinkäytös. Myös hankinnoissa tehtävä virhe.		
Seuraukset	Hankkeissa ei hyväksyttävä kustannus, jolloin yhtiölle tappiollinen		
Toimenpiteet	Hankintojen ohjeistus ja riittävä aika valmisteluille.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Taloudelliset: Tulojen hallinta

Riski			
Hankkeiden sitoutumismaksut jäävät saamatta			
Syyt	Hankkeeseen osallistuvan yrityksen taloudelliset syyt		
Seuraukset	Maksu jää saamatta		
Toimenpiteet	Etukäteen tehdyt sopimukset ja maksuaikataulut.		
Vaikutus	1 Vähäinen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Taloudelliset: Omaisuudet hallinta

Riski			
Tulipalo			
Syyt	Kiinteistössä syttyvä tulipalo		

Seuraukset	Kiinteistön tuhoutuminen		
Toimenpiteet	Vakuutusten ajantasaisuus		
Vaikutus	3 Vakava	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Vahingolliset: Henkilöstö

Riski			
Luottamuksellisen tiedon välittäminen			
Syyt	Välinpitämättömyys tai oma etu		
Seuraukset	Mainehaitta ja jälkiseuraamukset		
Toimenpiteet	Asiantuntijaorganisaation ohjeistus.		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen
Sairastuminen			
Syyt	Pandemia tai muu pitkäaikainen sairaus		
Seuraukset	Palveluiden uudelleen järjestely, palveluiden viivästyminen		
Toimenpiteet	Työterveyshuollon palvelut ja työyhteisön tsemppaus		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Operatiiviset: Vastuut

Riski			
Vastuun epäselvyys			
Syyt	Voi olla työsopimuksellinen, yhteisen kielen puute tai osaaminen		
Seuraukset	Ei toivotun palvelun mahdollisuus		
Toimenpiteet	Työsopimus, perehdyttäminen, työn tuki		
Vaikutus	2 Kohtalainen	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

Taloudelliset: Rahoitus

Riski			
Palvelusopimuksen rahoitus loppuu tai vähenee merkittävästi			
Syyt	Taloudelliset syyt		
Seuraukset	Alueen elinvoimapalvelut heikkenevät		
Toimenpiteet	Palveluiden perustelu kaupungin elinvoiman ja tulevaisuuden kannalta. Hallitustyöskentely. Osaavan palvelun ylläpitäminen.		
Vaikutus	4 Erittäin vakava	Todennäköisyys	1 Erittäin epätodennäköinen

8 LIITTEET

LIITE NRO 1

PUDASJARVEN KAUPUNKI KAYTTOOMAISUUDEN SUUNNITELMAPOISTOJEN PERUSTEET Valtuusto 24.1.2013 § 10, kaupunginhallitus 15.10.2013 § 366					
	Yleisohje suositus ohjeellinen	Voimassa olevat poistoajat	Poistoajat 1.1.2013 alkaan	Poisto- menetelmä	Perustelu
Aineettomat hyödykkeet					
Aineettomat oikeudet	5-20 vuotta	5 vuotta	5 vuotta	tasapoisto	
Muut pitkävaikutteiset menot					
Tutkimus ja kehittämismenot	2-5 vuotta	3 vuotta	3 vuotta	tasapoisto	arv.käyttöajan mukaan
Atk-ohjelmistot	2-5 vuotta	3 vuotta	3 vuotta	tasapoisto	pitoaika enemmän kuin 2 v.
Muut	2-5 vuotta	3 vuotta	3 vuotta	tasapoisto	pitoaika enemmän kuin 2 v.
Aineelliset hyödykkeet					
Maa- ja vesialueet				ei poistoa	
Rakennukset ja rakennelmat					
Hallinto- ja laitosrakennukset	20-50 vuotta	30 vuotta	30 vuotta	tasapoisto	arv.käyttöajan mukaan
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20-30 vuotta	30 vuotta	30 vuotta	tasapoisto	arv.käyttöajan mukaan
Talousrakennukset	10-20 vuotta	20 vuotta	20 vuotta	tasapoisto	arv.käyttöajan mukaan
Asuinrakennukset	30-50 vuotta	30 vuotta	30 vuotta	tasapoisto	
Vapaa-ajan rakennukset	20-30 vuotta		20 vuotta	tasapoisto	
Vesilaitoksen rakennukset	20-30 vuotta	25 vuotta	25 vuotta	tasapoisto	arv.käyttöajan mukaan
Koillis-Pohjanmaan ammatillisen koulutuksen kuntayhtymältä siirtyneet rakennukset		40 vuotta	samat kuin kaup.omis- tamat rak.	tasapoisto	
Kiinteät rakenteet ja laitteet					
Kadut, tiet, torit, puistot	15-20 vuotta	20 vuotta	20 vuotta	tasapoisto	kestävyys 20 v
Sillat, laiturit ja uimalat	10-30 vuotta	30 vuotta	20 vuotta	tasapoisto	kestävyys 20 v
Muut maa- ja vesirakenteet	15-30 vuotta	15 vuotta	15 vuotta	tasapoisto	
Vedenjakeluverkosto	30-40 vuotta	30 vuotta	30 vuotta	tasapoisto	
Viemäriverkko	30-40 vuotta	30 vuotta	30 vuotta	tasapoisto	
Kaukolämpöverkko	10-15 %	15 %	15 %	tasapoisto	menoj.
Sähköjohdot, ulkoval.laitteet	15-20 vuotta	15 vuotta	15 vuotta	tasapoisto	
Puhelinverkko, kesk.asema, alakeskus	10-12 vuotta	10 vuotta	10 vuotta	tasapoisto	
Muut putki- ja kaapeliverkostot	15-20 vuotta	15 vuotta	15 vuotta	tasapoisto	
Sähkö, vesi- yms. Laitosten koneet ja laitteet	15-25 %	25 %	25 %	tasapoisto	menoj.
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	15-20 vuotta	15 vuotta	15 vuotta	tasapoisto	
Muut kiinteät koneet ja laitteet ja rakenteet	10-15 vuotta	10 vuotta	10 vuotta	tasapoisto	
Koneet ja kalust					
Muut kuljetusvälineet	4-7 vuotta	5 vuotta	5 vuotta	tasapoisto	arv.käyttöajan mukaan
Muut liikkuvat työkoneet	5-10 vuotta	5 vuotta	5 vuotta	tasapoisto	
Muut raskaat koneet	10-15 vuotta	10 vuotta	10 vuotta	tasapoisto	
Muut kevyet koneet	5-10 vuotta	10 vuotta	5 vuotta	tasapoisto	alarajan mukaan
Sairaala-, terv.huolto yms.laitteet	5-15 vuotta	10 vuotta	7 vuotta	tasapoisto	arv.käyttöajan mukaan
Atk-laitteet	3-5 vuotta	5 vuotta	5 vuotta	tasapoisto	arv.käyttöajan mukaan
Muut laitteet ja kalusteet	3-5 vuotta	5 vuotta	5 vuotta	tasapoisto	arv.käyttöajan mukaan
Muut aineelliset hyödykkeet					
Luonnonvarat				ei poistoa	
Arvo- ja taide-esineet				ei poistoa	
Keskeneräiset hankinnat					
Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset				ei poistoa	
Osakkeet ja osuudet				ei poistoa	